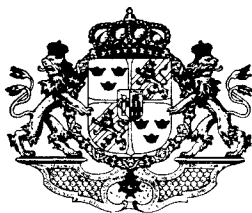

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÅR

1931

AV

KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1933

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

323113

INLEDNING

TILL

Allmän hälso- och sjukvård / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1913-1982. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1979.

1911-1967 utgiven av Kungl. Medicinalstyrelsen.

1911-1950 med innehållsförteckning på franska. 1913-1950 med fransk parallelltitel: Hygiène et service sanitaire en Suède.

1951-1979 med innehållsförteckning och parallelltitel på engelska: 1951-1956: Public health and sick care in Sweden ; 1957-1979: Public health in Sweden . 1960-1979 även med sammanfattning på engelska.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1, Sundhetskollégii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1864-1912. - Sundhetskollégium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.

Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Sinnessjukvården i riket /Kungl. Medicinalstyrelsen. – Stockholm, 1913-1939. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1939.

Efterföljare:

Hälsan i Sverige: hälsostatistisk årsbok / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : 1988–1992. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1987/88-1991/92.

Det civila veterinärväsendet / av Kungl. Veterinärstyrelsen. – Stockholm, 1918-1951. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1916-1949.

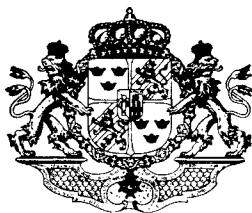
Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960

Allmän hälso- och sjukvård. År 1931. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÅR

1931

AV

KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1933

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

323113

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE

HYGIÈNE
ET SERVICE SANITAIRE
EN
SUÈDE
EN
1931
PAR
LE CONSEIL SUPÉRIEUR
DE L'ADMINISTRATION MÉDICALE DE L'ÉTAT

STOCKHOLM 1933

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

328113

Innehållsförteckning.

[Medievalstil (1, 2, 3 ...) betecknar, att uppgifterna endast äro approximativa.]

A. Textavdelning med texttabeller.

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet	Sid.	3
1. Medicinalstyrelsens organisation	»	3
2. Mål och expeditioner	»	3
Tab. A. Översikt av inkomna mål och utgående expeditioner å de olika byråerna	»	3
3. Utgivna Meddelanden från Medicinalstyrelsen	»	3
4. Utgivna kungörelser och cirkulär av mera allmänt intresse	»	4
5. Instruktioner	»	4
6. Statens kostnader för vissa hälso- och sjukvårdsändamål	»	5
Statens bakteriologiska laboratorium	»	5
Statens rättskemiska laboratorium	»	8
Statens farmaceutiska laboratorium	»	10
II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket	»	13
1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen)	»	13
2. Allmänna hälsovården	»	14
A. Hälsovårdsförhållandena i allmänhet	»	14
B. Skyddskoppypningen	»	24
Tab. B. Skyddskoppypningen i riket	»	25
» C. Utlämnung av vaccin från bakteriolog. laboratoriet	»	25
C. Karantänsväsendet	»	25
D. Tuberkulosdispensärer	»	25
Tab. D. Under året nytillkomna dispensärer	»	26
» E: 1. De statsunderstödda dispensärernas inkomster	»	26
» E: 2. De statsunderstödda dispensärernas utgifter	»	27
» F: 1. Översikt av de statsunderstödda dispensärernas verksamhet	»	28
E. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos	»	29
Tab. F: 2. De statsunderstödda dispensärernas barnavårdsverksamhet	»	30
F. Förgörande av ohyra och andra insekter	»	30
3. Sjukvården utom sjukhusen	»	31
A. Dödligheten i rikets städer	»	31
B. Viktigare sjukdomars förekomst	»	34
C. Smittsamma könesjukdomar	»	36
D. Spetälska	»	37
E. Sjukdomsförhållandena i fängelserna	»	37
F. Ämbetsresor	»	37
Tab. G. Översikt av antalet spetälska i riket	»	38
G. Hälso- och sjukvårdsinrättningar och andra dylika kuranstalter	»	38
H. Barnmorskeväsendet	»	38
Tab. H. Sammandrag av barnmorskornas dagböcker	»	39
I. Hälso- och sjukvårdspersonal	»	41
Tab. I. Sjuksköterskor å reglerade tjänster	»	41
K. Sjukgymnastiska institut	»	42
4. Sjukvården vid civila sjukvårdsinrättningar	»	42
A. Sjukvårdsbyggnader	»	42

B. Omsättningen å de civila sjukhusen m. m.	Sid. 45
Tab. K. Omsättningen å civila sjukvårdsanstalter för kroppsligt sjuka . . .	45
» L. Å barnbördshusen intagna efter ålder, civilstånd m. m.	49
» M. Å barnbördshusen födda barn	51
» N. Antal å barnbördshusen avlidna barn	52
C. Kostnader för sjukhusvård	52
Tab. O—R. Å enskilda förlösningshem intagna, vårdagar, inkomster och utgifter, intagna efter ålder och civilstånd, födda barn, avlidna barn . . .	53
D. Skador och förgiftningar	56
Tab. S. Översikt av utgifter och inkomster vid civila sjukvårdsanstalter . . .	57
5. Sjukvården av civila å garnisonssjukhusen	58
III. Rättsmedicinen. Rättsmedicin i egentlig bemärkelse. Rättspsykiatri	61
IV. Apoteksväsendet	64

B. Tabellbilagor.

Tab. 1 a. Läkare och civila läkarebefattningar med tjänstärätt	Sid. 65
» 1 b. Barnmorskor och sjuksköterskor	66
» 1 c. Tandläkare, sjukgymnaster och apotekspersonal	67
» 2. Av vederbörande läkare verkställda ämbetsresor för farsoters och smittsamma sjukdomars hämmande m. m.	68
» 3. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppg. om dödsorsakerna i rikets städer . . .	69
» 4. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter om antalet döda i rikets städer med fördelning efter ålder och kön	78
» 5. Översikt av dödsorsakerna i rikets städer enligt hälsovårdsnämndernas uppg.	82
» 6. Några av de viktigaste dödsorsakerna i rikets städer månadsvis enligt hälsovårdsnämndernas uppgifter	84
» 7. Infektionssjukdomar med anmälningsplikt	84
» 8. Andra infektionssjukdomar (utan anmälningsplikt)	89
» 9 a. Fall av smittsam könssjukdom efter boningsort	90
» 9 b. Fall av smittsam könssjukdom efter ålder och kön	90
» 9 c. Fall av smittsam könssjukdom efter smittningsort	91
» 10. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. vid lasaretten	92
» 11. Lasarettens inkomster	95
» 12. Lasarettens utgifter	98
» 13. Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	102
» 14. Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	105
» 15. Platsantal, beläggning, avlidna, underhållsdagar, väntetid, kurtid m. m. vid vårdanstalterna för tuberkulossjuka	112
» 16. Inkomster vid vårdanstalter för tuberkulossjuka	115
» 17. Utgifter vid vårdanstalter för tuberkulossjuka	117
» 18. Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter ang. antalet sjuksängar, intagna, avlidna, underhållsdagar samt inkomster och utgifter . . .	120
» 19. Vårdanstalter för kroniskt sjuka ang. antalet sjuksängar, intagna, döda, vårdagar samt inkomster och utgifter	124
» 20 a. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar med hänsyn till skadans natur och påföljd	130
» 20 b. D:o d:o efter skadans tillkomstsätt och påföljd	131
» 21 a. Översikt av å lasarett och sjukstugor såväl i slutet som öppen vård behandlade med hänsyn till skadans natur och skadans påföljd	133
» 21 b. D:o d:o efter skadans tillkomstsätt och skadans påföljd	134

Table des matières.

[Les chiffres en types spéciaux (1, 2, 3 ...) ne sont qu'approximatifs.]

A. Rapport avec quelques tableaux de statistique insérés dans le texte.

I. Conseil supérieur de l'Administration médicale de l'État, expédition, etc. Pag. 3

Tabl. A. Résumé des affaires portées devant le Conseil supérieur de l'Administration médicale ainsi que les affaires y expédiées	3
Laboratoire bactériologique de l'État	5
Laboratoire de chimie légale de l'État	8
Laboratoire pharmaceutique de l'État	10

II. Hygiène générale et assistance médicale 13

1. Médecins à fonctions publiques (en dehors des hôpitaux)	13
2. Hygiène générale	14
A. Dispositions prises pour l'hygiène dans les villes, bourgs, etc.	14
B. Vaccination	24
Tabl. B. Vaccination dans le pays	25
C. Vaccin délivré du Laboratoire bactériologique	25
C. Quarantaine	25
D. Dispensaires pour les tuberculeux	25
Tabl. D. Dispensaires établis pendant l'année	26
E. 1. Recettes des dispensaires	26
E. 2. Dépenses des dispensaires	27
F. 1 et F. 2. Activité des dispensaires	28
E. Ligue nationale suédoise contre la tuberculose	29
F. Désinsection	30
3. Assistance médicale en dehors des hôpitaux	31
A. Mortalité dans les villes du pays	31
B. Les maladies les plus importantes	34
C. Maladies vénériennes	36
D. Lèpre	37
E. Assistance médicale des prisons	37
F. Voyages des médecins publics pour épidémies et maladies infectieuses, etc.	37
Tabl. G. Relevé des cas de la lèpre dans le pays	38
G. Eaux minérales, stations balnéaires, etc.	38
H. Sages-femmes	38
Tabl. H. Résumé des rapports des sages-femmes (par département)	39
I. Personnel pour les affaires d'hygiène et de santé	41
Tabl. I. Infirmières (places réglées)	41
K. Instituts de gymnastique	42
4. Assistance médicale aux malades des hôpitaux civils	42
A. Constructions	42
B. Mouvement des hôpitaux civils	45
Tabl. K. Relevé du mouvement des hôpitaux civils pour maladies corpor.	45
L. Femmes entrées aux maternités d'après l'âge, l'état civil, etc.	49
M. Nombre des enfants nés aux maternités	51
N. Nombre des enfants décédés aux maternités	52
C. Dépenses des hôpitaux, etc.	52
Tabl. O—R. Activité aux maisons privées d'accouchement	53
D. Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements	56
Tabl. S. Relevé des dépenses et des recettes des hôpitaux civils	57
5. Assistance médicale aux malades civils des hôpitaux de garnison	58

III. Médecine légale. Médecine légale proprement dite. Psychiatrie judiciaire	Pag. 61
IV. Service pharmaceutique	64

B. Tableaux annexés.

Tabl. 1 a. Médecins et emplois des médecins civils ayant le droit de compter les années de service	65
<i>Col. 1. I. Villes, bourgs, etc. II. Campagne. Col. 2—7. Nombre des médecins légitimés. Col. 2. Médecins civils ayant le droit de compter les années de service. Col. 3. Avec une clientèle privée. Col. 4. Non praticiens. Col. 5. Hommes. Col. 6. Femmes. Col. 7. Total. Col. 8—18. Nombre des emplois des médecins civils ayant ledit droit. Col. 8. Médecins départementaux. Col. 9. Médecins cantonaux (ordinaires et extraordinaires). Col. 10. Médecins de ville et de districts urbains. Col. 11. Médecins de bourgs, etc. Col. 12. Aux hôpitaux antituberculeux. Col. 13. Aux hôpitaux pour autres maladies corporelles. Col. 14. Aux hôpitaux d'aliénés. Col. 15. Médecins de prisons. Col. 16. Médecins du personnel du chemins-de-fer. Col. 17. Professeurs à la faculté de médecine. Col. 18. Autres emplois.</i>	
1 b. Sages-femmes et gardes-malades	66
<i>Col. 1. Voir Tabl. 1, col. 1. Col. 2—5. Sages-femmes de district, autres engagées par les communes ou aux maternités, privées. Col. 6—9. Gardes-malades, engagées par les conseils départementaux ou par les communes, celles de dispensaires, privées.</i>	
1 c. Dentistes, exerçants de gymnastique médicale, personnel de pharmacie . . .	67
<i>Col. 1. Voir Tabl. 1, col. 1. Col. 2, 3. Dentistes (h. et f.). Col. 4, 5. Exerçants de gymnastique médicale, pratiquant. Col. 6—14. Personnel de pharmacie: propriétaires de pharmacie, loueurs de pharmacie, autres chefs, autres pharmaciens légitimés, étudiants en pharmacie, élèves, total (h., f. et somme).</i>	
2 Voyages d'office des médecins publics pour épidémies et maladies infect. etc. .	68
<i>Col. 1. Départements. Col. 2—17. Voyages par suite de Scarlatine, Diphtérie, Variole, Fièvre typhoïde, Dysenterie, Poliomyélite, Méningite épidémique, Encéphalite léthargique, Maladies mentales, Autres maladies, Vaccination, Hygiène, Receptions, Examens médico-légaux, Autres, Totaux.</i>	
3. Relevé des rapports des commissions municipales de santé concernant les causes de décès dans les villes	69
<i>Col. 1. Départements, villes. Col. 2. Morbi primæ conceptionis. Col. 3. Morbi senectutis. Col. 4. Febris typhoides. Col. 5. Paratyphus. Col. 6. Morbilli. Col. 7. Scarlatina. Col. 8. Pertussis. Col. 9. Diphteria. Col. 10. Influenza epidemica. Col. 11. Erysipelas. Col. 12. Septicæmia, Pyosepticæmia. Col. 13. Poliomyelitis anterior ac. Col. 14. Encephalitis lethargica. Col. 15. Meningitis cerebrospinalis ac. Col. 16. Tuberculosis pulmonum. Col. 17. Tuberculosis organ. aliorum. Col. 18. Syphilis hereditaria. Col. 19. Syphilis acquisita. Col. 20. Aliæ infectiones. Col. 21. Anæmia perniciosa. Col. 22. Alii morbi sanguinis. Col. 23. Diabetes mellitus. Col. 24. Alii morbi nutrit. et secret. internæ. Col. 25. Hæmorrhagia cerebri et meningum. Col. 26. Epilepsia. Col. 27. Tabes dorsal. Col. 28. Alii systematis nervosi morbi. Col. 29. Dementia paralytica. Col. 30. Alii morbi mentis. Col. 31. Otitis. Col. 32. Endocarditis chr. Myocarditis chr. Col. 33. Arteriocardiosclerosis. Col. 34. Alii morbi organorum circulationis. Col. 35. Bronchitis ac. et Bronchopneumonia. Col. 36. Pneumonia ac. lob. Col. 37. Alii morbi organorum respirationis. Col. 38. Ulcus ventriculi et duodeni. Col. 39. Apendicitis. Col. 40. Hernia, Ileus. Col. 41. Morbi hepatis. Morbi viarum biliarum. Col. 42. Alii organorum digestionis morbi. Col. 43. Nephritis chr. Col. 44. Hypertrophia prostata. Col. 45. Alii morbi organorum uropoëticorum et generationis. Col. 46. Septicæmia puerperalis p. partum. Col. 47. Idem post abortum. Col. 48. Alii morbi e graviditate et partu. Col. 49. Morbi ossium et articulationum. Col. 50. Morbi cutanei. Col. 51. Carcinoma ventriculi. Col. 52. Ca intestini. Col. 53. Ca mamma. Col. 54. Ca uteri et ovarii. Col. 55. Ca alior. org. Col. 56. Sarcoma. Col. 57. Tumores alii. Col. 58. Intoxicaciones chr. Col. 59. Casus mortiferi. Col. 60. Suicidium. Col. 61. Homicidium. Col. 62. Aliæ morbi causæ. Col. 63. Totaux.</i>	

Tabl. 4. Relevé des rapports des commissions municipales de santé sur le nombre des décédés dans les villes, avec répartition de l'âge et du sexe	Pag. 78
<i>Col. 1. Départements, villes. Col. 2—11. Hommes. Col. 12—21. Femmes. Col. 22. H. et f. Col. 2 et 12. Au-dessous de 1 an. Col. 9, 19. Au-dessus de 60 ans. Col. 10, 20. Ages inconnus.</i>	
5. Relevé des causes de décès dans les villes d'après lesdits rapports	82
<i>Col. 1. Causes de décès, voir Tabl. 3. Col. 2—22. Voir Tabl. 4.</i>	
6. Relevé de quelques-unes des principales causes de décès dans les villes, réparties par mois, d'après les rapports desdites commissions	84
<i>Causes de décès, voir Tabl. 3.</i>	
7. Maladies infectieuses, rapportées par tous les médecins, par mois et département	84
<i>Col. 1. Maladies dans les départements (villes). a. Scarlatina; b. Variola; c. Diphtheria; d. Febris typhoides et paratyphus; e. Dysenteria; f. Poliomyelitis anterior ac.; g. Meningitis cerebrospinalis ac.; h. Encephalitis lethargica; i. Febris undulans; k. Spirochaetosis icterohæmorrhagica; l. Malaria (Febris intermittens); m. Febris denguis; n. Tularemia.</i>	
8. Maladies infectieuses, rapportées par les médecins de service, par mois et département	89
<i>Col. 1. Maladies: Septicæmia puerperalis, Morbilli, Parotitis epidemica, Pertussis, Influenza epidemica, Pneumonia acuta et pleuritis, Gastritis et enteritis acuta, Conjunctivitis trachomatosa.</i>	
9 a. Cas des maladies vénériennes d'après le domicile	90
<i>Col. 1. Départements, (grandes) villes. — M. = Hommes, Kv. = Femmes.</i>	
9 b. Relevé des maladies vénériennes avec répartition de l'âge et du sexe	90
<i>Col. 1. Maladies. Syphilis (de toute espèce): hommes, femmes. Col. 2. Totaux. Col. 3. Au-dessous de 1 an. Col. 12. Au-dessus de 60 ans. Col. 13. Inconnu.</i>	
9 c. Cas des maladies vénériennes d'après le lieu d'infection	91
<i>Col. 1. Départements, (grandes) villes; st = villes, ld = campagne. — M = Hommes, Kv. = Femmes.</i>	
10. Lits ordinaires, entrés, décédés, jours d'entretien, etc. aux hôpitaux	92
<i>Col. 1. Départements (villes), hôpitaux. Col. 2. Lits ordinaires le 31 déc. Col. 3, 4. Entrés, décédés. Col. 5. Jours d'entretien de tous les soignés. Col. 6. Moyennes des soignés par jour. Col. 7, 8. Maximum, minimum des malades soignés quelque jour. Col. 9. Séjour moyen des soignés.</i>	
11. Recettes des hôpitaux (indiqués dans Tabl. 10)	95
<i>Col. 1. Départements (villes), hôpitaux. Col. 2—9. Recettes, en couronnes. Col. 2. Totaux. Col. 3. Contributions des malades. Col. 4. Allocations par les conseils départementaux. Col. 5. Idem par les communes. Col. 6. Idem par l'État. Col. 7. Indemnités faites par l'État pour les étrangers, par d'autres départements ou communes, par l'assurance générale des pensions, etc. Col. 8. Revenu des fondations. Col. 9. Autres.</i>	
12. Dépenses des hôpitaux (indiqués dans Tabl. 10)	98
<i>Col. 1. Départements (villes), hôpitaux. Col. 2—15. Dépenses, en couronnes. Col. 2. Totaux. Col. 3. Salaires et pensions. Col. 4. Aide extraordinaire. Col. 5. Médicaments. Col. 6. Articles de pansement. Col. 7. Eaux minérales, vins, glace, préparations alimentaires, etc. Col. 8. Instruments, appareils et fournitures. Col. 9. Vêtements, inventaires et fournitures. Col. 10. Alimentation des malades et du personnel. Col. 11. Chauffage, éclairage et fournitures. Col. 12. Blanchissage, nettoyage et fournitures. Col. 13. Fournitures, non comprises ci-dessus. Col. 14. Entretien des immeubles. Col. 15. Constructions et reconstructions.</i>	
13. Relevé des rapports des infirmeries concernant les lits ordinaires, les entrés, les décédés et les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses	102
<i>Col. 1. Départements, infirmeries. Col. 2—8. Voir Tabl. 10, col. 2—7 et 9. Col. 9—12. Recettes, en couronnes. Col. 9. Totaux. Col. 10. Contributions des malades. Col. 11. Allocations des conseils départemen-</i>	

taux. *Col. 12.* Allocations des communes. *Col. 13—15.* Dépenses, en couronnes. *Col. 13.* Totaux. *Col. 14.* Salaires. *Col. 15.* Alimentation des malades et du personnel. *Col. 16.* Constructions et reconstructions. *Col. 17.* Dépenses par jour d'entretien.

- Tabl. 14. Relevé des rapports des hôpitaux épidémiques sur les lits ordinaires, les entrées, les décédés et les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses Pag. 105
- Col. 1.* Départements, hôpitaux épidémiques. *Col. 2—7.* Voir Tabl. 10, col. 2—5, 7 et 9. *Col. 8, 9.* Voir Tabl. 13, col. 9 et 10. *Col. 10.* Allocation par l'État. *Col. 11—16.* Voir Tabl. 13, col. 11—14, 16 et 17.
- 15. Nombre des lits, fréquentation, décédés, jours d'entretien, temps d'expectation et celui de curation, etc. aux sanatoriums. » 112
- Col. 1.* Etablissements antituberculeux. I. Sanatoriums de la Fondation jubilaire de sa Majesté le roi Oscar II. II. Sanatoriums des conseils départementaux, des communes etc. III. Sanatoriums privés. *Col. 2.* Lits ordinaires le 31 déc. *Col. 3—6.* Entrés (h. f.). *Col. 7, 8.* Décédés. (h. f.). *Col. 9.* Jours d'entretien. *Col. 10.* Moyennes des soignés. *Col. 11, 12.* Max., min. des soignés, survenu quelque jour de l'année. *Col. 13—15.* Temps d'attente (jours) max., min., moyenne (h. f.). *Col. 16—21.* Temps de curation (jours) des patients sortis, maximum, minimum, moyennes (h. f.).
- 16. Recettes des établissements antituberculeux » 115
- Col. 1.* Voir Tabl. 15. *Col. 2—9.* Voir Tabl. 11, col. 2—9.
- 17. Dépenses des établissements antituberculeux » 117
- Col. 1.* Voir Tabl. 15. *Col. 2—15.* Voir Tabl. 12, col. 2—16.
- 18. Hôpitaux privés, maisons privées de santé et autres établissements hospitaliers concernant les lits ordinaires, les entrées, les décédés et les jours d'entretien ainsi que les recettes et les dépenses, etc. » 120
- Col. 1.* A. Hôpitaux privés et maisons privées de santé. B. Etablissements pour enfants malades. C. Refuge provisoire des malades. D. Etablissements pour les estropiés. E. Maisons de convalescence. F. Hôpitaux annexés à des hospices. G. Maternités. H. Asyle pour personnes affectées de la lèpre. *Col. 2—10.* Voir Tabl. 13, col. 2—10. *Col. 11.* Revenu des fondations, dons, etc. *Col. 12—17.* Voir Tabl. 13, col. 11—13, 15—17.
- 19. Hospices pour les maladies chroniques concernant les lits ordinaires, les entrées, les décédés et les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses » 124
- Col. 1.* Départements, hospices. *Col. 2—6.* Voir Tabl. 10, col. 2—6. *Col. 7, 8, 10, 11, 13—16.* Voir Tabl. 13, col. 9—14, 16 et 17. *Col. 9.* Allocation par l'État. *Col. 12.* Intérêts des donations.
- 20 a, 20 b. Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements, admis aux hôpitaux et aux infirmeries, repartis d'après la nature, resp. l'origine et les suites de l'accident » 130
- Col. 1.* Nature de l'accident. *Col. 2—4.* Entrés pendant l'année, h., f., totaux. *Col. 5—7.* Suite de l'accident: Mort, Mal qui résulte de l'accident, Guérison.
- 21 a, 21 b. Cas de l'accidents de circulation, admis aux hôpitaux et aux infirmeries, y compris les cas ambulatoires, repartis d'après l'origine et les suites de l'accident » 133
- Col. 1.* Origine de l'accident. *Col. 2—7.* Voir Tabl. 21 a.

Till

Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet.

Kungl. Medicinalstyrelsen får härmed jämlikt 13 § i den för styrelsen gällande instruktionen överlämna berättelse angående hälso- och sjukvården i riket för år 1931.

Berättelsen innefattar särskilda redogörelser för

- I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet.
Statens bakteriologiska laboratorium.
Statens rättskemiska laboratorium.
Statens farmaceutiska laboratorium.
- II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket.
 1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen)
 2. Allmänna hälsovården.
 3. Sjukvården utom sjukhusen.
 4. Sjukvården å civila sjukvårdsinrättningar.
- III. Rättsmedicinen.
- IV. Apoteksväsendet.

Beträffande sinnessjukvården och veterinärväsendet får styrelsen hänvisa till särskilda av styrelsen avgivna berättelser.

NILS HELLSTRÖM

F. v. DARDEL

[Felix Peyron

Stockholm den 29 november 1932.

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet.

1. Medicinalstyrelsens organisation.

Någon ändring av medicinalstyrelsens organisation har under år 1931 icke vidtagits.

2. Mål och expeditioner.

Antalet under år 1931 inkomna ärenden uppgick till 20 227, vartill komma 13 945 räkningar och 13 273 anmälningar, rapporter m. m. Sammanlagda antalet inkomna mål uppgick alltså till 47 445. Antalet utgående skrivelser uppgick till 43 304. För fördelningen å de olika byråerna redogöres i Tab. A.

Tab. A. Översikt av inkomna mål och utgående expeditioner å de olika byråerna under år 1931.

	Medi- cinal- byrån	Sinnes- sjuk- vårds- byrån	Hälsö- vårds- byrån	Lasa- retts- byrån	Apo- teks- byrån	Veteri- när- byrån	Kameral- byrån	Summa
<i>Inkomna mål.</i>								
Kungl. brev och ämbetsskrivelser . .	321	117	160	113	107	154	93	1 065
Kungl. remisser	230	66	91	47	39	105	40	618
Övriga ärenden	2 879	2 363	618	1 799	2 884	5 216	2 785	18 544
Summa	3 430	2 546	869	1 959	3 030	5 475	2 918	20 227
Anmälningar m. m.	666	472	3 041	1 457	1 015	4 130	2 492	13 273
Räkningar	—	—	1 459	—	6 498	—	2 747	13 945
Summa	4 096	3 018	8 500	3 416	10 543	9 605	12 857	47 445
<i>Utgående skrivelser.</i>								
Underdåniga utlåtanden och skrivelser .	380	110	135	161	138	132	86	1 142
Övriga skrivelser	8 194	4 396	1 375	4 025	6 827	15 551	1 794	42 162
Summa	8 574	4 506	1 510	4 186	6 965	15 683	1 880	43 304

¹ Redovisas jämväl å kameralbyrån. — ² Härav redovisas 4 590 å hälsovårdsbyrån. — ³ Därvid har reduktion gjorts för 4 590 (jfr not 1 och 2).

3. Utgivna Meddelanden från Medicinalstyrelsen.

Nr 67. »Mental Hygiene»-rörelsen i Förenta staterna (anteckningar från en studieresa våren 1930), reseberättelse till Kungl. Medicinalstyrelsen av Viktor Wigert.

» 68. Överinspektörens för sinnessjukvården i riket berättelse för 1929.

» 69. Notes on the organization and planning of public hospitals in Sweden.

4. Utgivna kungörelser och cirkulär av mera allmänt intresse.

- Jan. 2. Cirkulär angående uppgifter om dödsorsaker (dödsorsaksnomenklatur).
- » 15. Cirkulärskrivelse till samtliga förste provinsialläkare i riket och förste stadsläkarna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Norrköping ang. anmälan av fall av influensa m. m.
- » 17. Meddelanden ang. ympämne mot influensakomplikationer.
- » 26. Cirkulär till samtliga läkare i riket ang. tillämpning av epidemi-lagens bestämmelser angående rödsot å samtliga bakteriella former av ifrågavarande sjukdom.
- Febr. 2. Kungörelse ang. smittrening av järnvägsvagnar, använda för transport av levande djur och djurprodukter m. m. eller för transport av gods från utlandet.
- » 5. Kungörelse ang. skyldighet för apoteksföreståndarna i riket att hålla vissa sera i förråd.
- » 23. Cirkulär till samtliga läkare i riket ang. anmälan om fall av infektiös icterus.
- Mars 17. Cirkulärskrivelse till samtliga förste provinsialläkare i riket ang. inspektion av enskilda och kommunala spädbarns- och förlossningshem under år 1931.
- Juni 5. Cirkulärskrivelse till samtliga läkare i riket ang. den akuta barnförlamningen och dess bekämpande.
- » 22. Beklädnadsreglemente för befattningshavare vid statens sjuksjukhus.
- » 23. Medicinalstyrelsens arbetsordning.
- Sept. 25. Cirkulär till direktionerna för statens sinnessjukhus med plan för utbildningskurser för sjukvårdspersonalen.
- » 26. Kungörelse ang. viss ändring i styrelsens kungörelse den 2 dec. 1924 med närmare föreskrifter ang. rengöring och desinfektion av automobil, som använts för transport av klövbärande djur.
- Nov. 3. Cirkulär till lasarettsdirektionerna ang. assistentläkarbefattningars förändrande till underläkartjänster m. m.
- Dec. 15. Cirkulär till direktionerna för statens sinnessjukhus ang. inskränkning av arbetstiden för sjukvårdspersonalen.
- » 17. Kungörelse ang. ny medicinaltaxa m. m.

5. Instruktioner.

- Jan. 13. Instruktion för stadsveterinären i Örebro.
- Febr. 20. Instruktion för förste och andre stadsveterinärerna i Stockholm.

6. Statens kostnader för vissa hälso- och sjukvårdsändamål.

För nedannämnda hälso- och sjukvårdsändamål hava statens kostnader under budgetåret 1931/1932 uppgått till följande belopp:

sinnessjukvård (inkl. byggnadskostnader)	18 325 308	
vård av sinnesslöa och fallandesjuka	1 947 070	20 272 378 kr.
spetälskesjukvård	21 281	
tuberkulossjukvård (inkl. bidrag till byggnadskostnader)	5 882 564	
radiologisk behandling av kräftsjuka m. m.	176 359	
epidemisjukvård (inkl. bidrag till byggnadskostnader)	1 368 900	
vård av kroniskt sjuka (inkl. bidrag till byggnadskostnader)	987 832	
vanförevård (inkl. bidrag till byggnadskostnader)	815 806	
åtgärder mot utbredning av könssjukdomar	742 002	9 994 744 kr.

Statens bakteriologiska laboratorium.

Referent: Medicinalrådet Herrlin.

Ur den av föreståndaren för statens bakteriologiska laboratorium, professor CARL A. KLING, avgivna årsrapporten må anföras följande:

Tre kurser i viktigare epidemiska sjukdomars bakteriologi och epidemiologi hava hållits vid laboratoriet med två deltagare i varje kurs.

Verksamheten vid laboratoriets diagnostiska avdelning.

Enligt förordnande av medicinalstyrelsen hava av vissa av laboratoriets tjänstemän företagits resor i anledning av inträffade fall av smittsamma sjukdomar i allmänhet för att utföra erforderliga undersökningar och biträda vederbörande tjänsteläkare vid epidemiens bekämpande. Sådan resa företogs i början av februari av veterinär E. Henricsson till Fredriksbergs brukssamhälle i anledning av fall av undulantfeber; i slutet av mars av assistenten G. Hultgren till Apelvikens kustsanatorium i anledning av fall av rödsot; i mitten av april av laborator R. Ströman till Visby i anledning av misstänkt sjukdomsfall å ångfartyg, som på resa från Leningrad till Bremen anläppt Ljugarn; i slutet av juli av t. f. assistenten E. Bjurström till Enköping i och för undersökning av ett sjukdomsfall av osäker natur; i början av september av t. f. laboratorn G. Olin till Årjäng och Töckfors i anledning av ett fall av barnförlamning, av e. assistenten P. Sehlstedt till Sundby sjukhus i Strängnäs i anledning av ett misstänkt fall av barnförlamning, vid samma tid av t. f. laboratorn G. Olin ånyo till Årjäng i anledning av inträffade fall av barnförlamning, av e. assistenten P. Sehlstedt till Lindesberg i anledning av inträffade fall av tularemi samt likaledes i september av e. assistenten E. Wassén till Hälsingborg i anledning av inträffat fall av encephalit å epidemisjukhuset därstädes; i november av e. assistenten B. Kjellander till Halmstad i anledning av en epidemi av nervfeber.

Under året hava 2 657 *blodprov* underkastats serologisk undersökning (Widals reaktion) för misstanke på tyfus, paratyfus, dysenteri, köttförgiftning, undulantfeber och tularemi. Av dessa voro 2 289 negativa och 368 positiva. De positiva fördelade sig på följande sätt i fråga om de olika infektionerna:

Tyfoidfieber	100	Dysenteri Kruse E-Sonne	6
Paratyfus B. Schottmüller	90	Bacillus entrid. Gärtner	4
Paratyfus B. Breslau	3	Undulantfeber	127
Paratyfus B av obestämd typ	1	Tularemi	31
Paratyfus C	6	Summa	368

A 729 koagel från de blodprov, som företett tydlig eller endast spår av agglutination av någon av tyfus- eller paratyfusbacillemulsionerna, företogs odling enligt Kirsteins metod, varigenom tyfusbaciller isolerades från 52 och Schottmüllerbaciller från 18.

På förekomst av tyfus-, paratyfus-, Gärtner- och dysenteribaciller undersöktes 3 711 *faeces-* och *urinprov* samt ett urinprov dessutom på Spirochæta icterohæmorrhagica. Av dessa voro 3 147 negativa. I 564 prov anträffades följande bakterier:

Tyfusbaciller	163	Gärtnerbaciller	3
Paratyfus B. Schottmüller	216	Dysenteribaciller His-Flexner	4
Paratyfus B. Breslau	48	Strong-baciller	3
Paratyfus B. Reading	1	Kruse-Sonne-baciller	113
Paratyfus B. obestämt typ	1	Ogrupperade	1
Paratyfus C	11	Summa	564

37 *vattenprov* undersöktes på förekomsten av tyfus-, paratyfus-, dysenteri- och Bang-baciller, samtliga med negativt resultat.

I 15 *mjölkprov* efterforskades tyfus-, paratyfus- och dysenteribaciller med negativt resultat och i 39 Bangbaciller, som påvisades i 12, under det att övriga voro negativa.

Av 113 prov för renodling av baciller ur *blod* befunnos 87 negativa, under det att från de övriga 26 isolerades i 8 tyfus-, 1 Schottmüller- och 17 Bangbaciller.

Av *cerebrospinalvätska* hava dessutom undersökts 86 prov. Från 11 isolerades meningokokker, från 4 streptokokker och från 3 pneumokokker.

173 *upphostningar* hava undersökts på förekomst av Bordet-Gengou's bacill, varav 19 med positivt och 154 med negativt resultat.

377 *svalgprov* hava undersökts på förekomst av tyfus-, paratyfus- och dysenteribaciller. Av dessa voro 372 negativa, tyfusbaciller påvisades i 1 prov, paratyfus B. Breslau i 2 och dysenteribaciller Kruse-Sonne i 2 prov; ifråga om 3 prov hava efterforskats hämolytiska streptokokker, dock utan resultat.

21 *bakteriekulturer* hava undersökts, av vilka 2 befunnits vara Breslaubaciller, 3 Schottmüllerbaciller, 3 Gärtnerbaciller och 5 dysenteribaciller, Kruse-Sonne.

20 prov av *matvaror* hava undersökts på förekomst av tyfus-, paratyfus-, Gärtnerbaciller och 2 på Bangbaciller, alla med negativt resultat.

43 prov från *obduktioner* eller *operationer* hava undersökts bakteriologiskt. Därvid hava tyfusbaciller konstaterats i 4 prov, colibaciller i 2, B. fluorescens i 3 och hämolytiska streptokokker i 3 prov.

A 67 *blodprov i hæm-aut-ampuller* ha tuberkelbaciller efterforskats enligt Löwensteins metod; resultatet negativt.

A 203 *blodprov* har *komplementbindningsreaktion* utförts med misstanke på undulantfeber, varav 79 med positivt resultat.

I 17 *sårsekret* och *lymfkörtelpunktat* har efterforskat tularenebaciller, som renodlats från 5, under det att övriga varit negativa. Dessutom hava 19 harar, 3 ekorrar, 7 råttor och 4 kaniner undersökts på förekomst av tulareneinfektion; 2 harar befunnos infekterade.

Dessutom hava 14 enstaka prov undersökts på olika bakterier med negativt resultat.

På pestbaciller hava i 7 fall undersökts råttor, funna å fartyg, kommande från pestsmittad ort med negativt resultat.

Wassermanns reaktion har utförts å 10 369 prov, därav 1 377 voro positiva.

Verksamheten vid laboratoriets serologiska avdelning.

För beredning av *animalt ympämne* inköptes 52 kalvar, vilka samtliga blevo vaccinerade. Då 4 av de vaccinerade kalvarna vid efterbesiktningen förededde infektion i några av de inre organen med bakterier, kasserades vaccinen från dessa. Det för ympning av människor skördade ympämnet härstammar följaktligen från 48 kalvar. I medeltal erhöles från varje kalv 38.98 gram vaccin.

Från laboratoriets expedition levererades under året 5 202 fl. för 40 ympningar¹ och 5 574 rör för 3 ympningar eller vaccin för sammanlagt 224 802 personer. Vid årets slut fanns kvar ympämne för omkring 1 milj. personer.

I genomsnitt hava av de vid den första prövningen av vaccinen anlagda risporra 94.73 % slagit an. Ympämnet har sålunda varit av mycket god beskaiffenhet.

Ett flertal vaccinprövningar hava företagits så sent som 17—21½ månader efter vaccinens skördande, utan att någon nämnvärd försvagning av lymfan kunnat konstateras.

Av andra bakteriologiska preparat har under året tillverkats ympämne mot tarmtufus, mot tarmtufus och paratyfus A + B, paratyfus B, paratyfus A + B, paradyenteri, influensakomplikationer, kikhosta och undulantfeber.

Vidare har tillverkats serum mot difteri, stelkramp, epid. hjärnhinneinflammation, streptokokksjukdomar, scharlakansfeber och normalserum från häst.

Tuberkulinframställningen fortgår enligt samma metod som förut. Prövningen har under året skett dels å laboratoriet enligt den av Nationernas Förbunds Hygienkommitté angivna metoden genom intrakutan injektion på sensibiliserade marsvin, dels även kliniskt på tuberkulosavdelningen vid sjukhuset S:t Göran.

Laboratoriets vetenskapliga verksamhet.

Ett fall av *postvaccinal encephalit* med dödlig utgång har varit föremål för ingående undersökningar och preliminära resultat över laboratoriets undersökningar över detta sjukdomstillstånd hava meddelats vid den internationella hälsövrårdskommitténs sammanträde i Paris i oktober 1931.

De epidemiologiska och experimentella undersökningarna över *barnförlamnningens* spridningssätt hava under året fortgått.

Forskningarna över *undulantfebern* och den *epizootiska aborten hos nötkreatur* hava fortsatt.

Vidare hava *tyfus- och paratyfusdiagnostiken*, *infektiös icterus* och *tuberkulos*, *lepra* och *syfilis* varit föremål för undersökningar, varjämte vissa *medicinskt-entomologiska* forskninga bedrivits.

¹ I Tab. C dock beräknade = 10 kapillärör (ca 30 pers.).

Kontroll av vissa för människor använda bakteriologiska preparat.

Ur den av kontrollanten, professor John Reenstierna, avgivna rapporten anföras följande:

A. Sera framställda å eller importerade genom statens bakteriologiska laboratorium.

Under hela året har av laboratoriets tillverkning eller genom dess försorg importerade sera kontrollerats antidifteriserum, antitetanusserum, antimeningokokkserum, antistreptokokkserum, antitoxiskt scarlatinaserum, antidysenteriserum och antiormgift samt ympännen mot tyfus, paratyfus, dysenteri, kikhosta, hjärnhinneinflammation etc.

Samtliga dessa kontrollerade sera och ympännen hava befunnits vara utan anmärkning med undantag av ett antitetanusserum, vilket vid andra efterprövningen befanns hava sjunkit mer än 10 % i styrka och därför av medicinalstyrelsen indrogs.

B. Sera och ympännen importerade genom svenska droghandelsaktiebolag m. m.

Under året hava antistreptokokksera och antiormgift från Apotekarnas droghandel, Kronans droghandel och Vitrum samt antitetanusserum och gonargin från Svenska A. B. Igefa kontrollerats och befunnits vara utan anmärkning.

Statens rättskemiska laboratorium.

Referent: Medicinalrådet Byttner.

Ur den av föreståndaren för statens rättskemiska laboratorium, professor E. WOLFF, avgivna berättelsen för år 1931 må anföras följande:

Från 1930 överfördes 11 ärenden, där undersökningarna vid nämnda års utgång ej avslutats. Dessa slutbehandlades under början av år 1931. Antalet under 1931 nyinkomna ärenden utgjorde 483. Av de under 1931 inkomna ärendena voro vid årets utgång 463 slutbehandlade, och 20 överfördes till 1932. Hela antalet under året slutbehandlade ärenden var alltså 474.

I ett ärende ansågs i stället för den eventuellt avsedda rättskemiska undersökningen en patologisk-anatomisk undersökning böra verkställas. I två fall har det rört sig endast om skriftliga yttranden, icke om undersökningar. Antalet under året slutförda undersökningar uppgår således till 471.

Undersökningsföremålen hava utgjorts av:

likdelar i	81 fall
blod enbart i	19 >
organdelar (eller organdelar + blod) i	62 >
blodprov för faderskapsbevisning i	356 >
andra föremål i	34 >

Därjämte hava vid sidan av likdelar även andra föremål i 18 fall blivit undersökta.

I 16 fall, där enbart vid rättsmedicinsk obduktion tillvarataget blod undersöktes, avsåg blodundersökningen eventuellt påvisande av koloxid; i 14 fall utföll undersökningen positivt, i 2 fall negativt. I 2 fall avsåg undersökningen eventuellt påvisande av cyanväte; i båda fallen utföll undersökningen negativt. I 1 fall slutligen eftersöktes koloxid, cyanväte, acetylen och fosforväte med negativa resultat.

Vid undersökning av organdelar (eller organdelar + blod) i sammanlagt 62 fall har intet gift anträffats i 15 fall, medan giftigt ämne av något slag anträffats i 47 fall. De i likdelarna anträffade giftiga ämnena hava utgjorts av metylalkohol enbart i 5 fall, metylalkohol + etylalkohol i 7 fall (i 1 av dessa fall var blodet svagt koloxidhaltigt), etylalkohol enbart i 14 fall, (därav i 4 fall i helt ringa mängd, i 10 fall i mer eller mindre riklig mängd), etylalkohol + spår av arsenik i 1 fall, etylalkohol + koloxid i blodet (innebränd) i 1 fall, sömnmedel av veronalgruppen i 8 fall, (därav veronal i 6 fall, luminal i 1 fall, icke närmare bestämbar i 1 fall), sedormid (isopropylallylacetylkarbamid) + spår av en bromhaltig organisk substans, sannolikt bromural (bromvalerylkarbamid) i 1 fall, adalin (bromdietylacetylkarbamid) + vismutförening i 1 fall, kokain i 1 fall, stryknin i 3 fall (därav i 1 fall endast spår + sannolikt spår kinin), kinin (spår) i 1 fall, cyanväteförening i 2 fall (i ett av fallen därjämte kopparförening), arsenik (helt ringa mängd) i 1 fall, zink (helt ringa mängd) i 1 fall.

Bland de 356 ärenden, där *blodgruppsundersökning för eventuell faderskapsbevisning utfördes*, funnos 17, där blodprov från en eller två av de personer, undersökningen avsåg, av någon anledning uteblevo, varför undersökningen i dessa fall var ofullständig. Av de återstående 339 fallen var en uteslutning av den uppgivne barnafaderns faderskap möjlig i 14 fall efter den äldre von Dungern-Hirszfeldska uppfattningen och i ytterligare 2 fall enligt Bernstein. Dessutom skulle i ännu 1 fall en uteslutning varit möjlig, men på grund av att moderns serum visade ett något atypiskt förhållande ansågs det riktigast att icke avgiva något bestämt utlåtande i detta fall.

Av de 34 remisser, som gällt enbart andra föremål än likdelar eller blodprov i faderskapsärenden, ha 4 avsett eventuellt påvisande av spermafläckar å diverse plagg. I 1 av dessa fall har undersökningen lämnat positivt, i 3 fall negativt resultat. I ett av fallen gällde undersökningen dessutom även påvisande av människoblodfläckar (resultat positivt), i ett annat fall gällde undersökningen dessutom även påvisande av färgfläckar av viss art (resultat positivt), i ett tredje fall avsågs dessutom även undersökning på förekomst av nötkreaturshår, i detta fall påträffades dels djurhår, vilkas art dock icke med säkerhet kunde fastställas, dels människohår.

Icke mindre än 23 remisser ha uteslutande eller i huvudsak äsyftat påvisande av blodfläckar å vapen, klädespersedlar och andra föremål och utronande, huruvida eventuella blodfläckar härrörde från människoblod (resp. blod från viss djurart) samt i åtskilliga fall även gruppbestämning och jämförelse med blodprov från viss person. I 15 fall påvisades blodfläckar åtminstone på något eller några av föremålen, i 7 fall utföll undersökningen helt negativt (1 remiss avsåg endast blodgruppbestämning å insänt blodprov för jämförelse med eventuella blodfläckar). De påvisade blodfläckarna härrörde i 12 fall från människoblod, i 1 fall dels från människoblod, dels från hästblod (olika undersökningsföremål), i 2 fall kunde blodets art på grund av den ytterst ringa mängden icke utronas. I 7 fall försöktes gruppbestämning å människoblodfläckar, i 4 fall med positivt resultat (åtminstone bekräftande vissa fläckar), i 3 fall med negativt resultat.

I de återstående 7 fallen ha undersökningsföremålen utgjorts av:

- 1) prov av brunnsvatten, undersökt på kreosot och fenoler med negativt resultat, ammoniakhalt av 3 mg pr 100 cm³ konstaterad;
- 2) uppräkt maginnehåll, undersökt på flyktiga gifter med negativt resultat (fallet sedermera klarlagt som koloxidförgiftning);
- 3) ett lakan, undersökt på beståndsdelar av fostervatten med negativt resultat;
- 4) 1 vinbutelj, innehållande en rest av cirka 40 volyms-% metylalkohol, 2 flaskor innehållande smärre rester av starkt metylalkoholhaltig hemmagjord likör, 1 glas innehållande en rest starkt metylalkoholhaltig vätka samt 1 prov av uppkastning, innehållande såväl metyl- som etylalkohol i ringa mängd;

5) 1 flaska innehållande en rest vanligt brännvin, 1 flaska innehållande en rest svagt etylalkoholhaltig vätska, 1 flaska innehållande en rest metylalkoholhaltig vätska, 1 flaska vari sprit icke kunde påvisas;

6) 1 flaska permanganatlösning och 1 flaska innehållande en svagt karbonathaltig magnesiumsalthlösning;

7) s. k. »rävbitar» och »locksalva» undersökta på giftiga ämnen med negativt resultat.

Statens farmaceutiska laboratorium.

Referent: Byråchefen Matérn.

Ur den av t. f. föreståndaren för statens farmaceutiska laboratorium, fil. lic. H. Nilsson, avgivna redogörelsen för verksamheten vid laboratoriet under år 1931 må anföras följande:

Under året hava från laboratoriet avgivits 159 undersökningsprotokoll och utlåtanden. Av dessa hava 46 föranletts av uppdrag från medicinalstyrelsen och 2 avgivits på begäran av allmän åklagare efter direkt hänvändelse till laboratoriet; i återstående 111 fall hava de gällt undersökningar, som företagits på initiativ av laboratoriet.

Antalet av undersökta läkemedel och övriga varuslag, för vilka redogörelse lämnats i de nämnda undersökningsprotokollen har utgjort 476.

Undersökningar hava utförts å ett antal varor för att utröna, huruvida apoteksvara eller i allmän handel till försäljning tillåten vara föreläge. Av dessa hava 9 ansetts utgöra apoteksvaror, vilkas försäljning stått i strid mot gällande bestämmelser i apoteksvarustadgan och försäljningen av 2 har ansetts strida mot gällande föreskrifter i giftstadgan.

De undersökningar av i bilaga III vid apoteksvarustadgan upptagna, utom apoteken saluhållna varor, vilka under året utförts, gälla 103 försäljare och omfatta 417 varor. Av dessa hava 228 givit anledning till anmärkningar.

De undersökningar, som utförts på uppdrag av medicinalstyrelsen eller med dess medgivande, hava avsett följande varor:

1) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Bro-tella Staerk;

2) undersökning och yttrande angående pulver, tillvaratagna hos ringaren Hans Blixt i Borrby, vilken erhållit dem av homeopaten Henry Nyberg i Malmö efter konsultation för sjukdom;

3) undersökning och yttrande angående läkemedel från apoteket Kronan, Göteborg, insända av M. Engblom, Alsborg, Öxnered;

4) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Gutta-plast nr 16;

5) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Airo-sanatabletter;

6) undersökning och yttrande angående tulltaxering av tvenne varor, benämnda Po-Ho Composition och Po-Ho Fluid;

7) undersökning och yttrande angående läkemedel från apoteket Vasen, Göteborg och apoteket Kronan, Falköping med anledning av skrivelse från leg. läkaren Erik Söderström, Falköping;

8) yttrande angående en inom riksdagens andra kammare väckt motion angående förbud mot användande av beteckningen »ättika» å vara, innehållande på kemisk väg framställd ättiksyra;

9) yttrande i anledning av en skrivelse från Aktiebolaget Wilh. Becker, Stockholm, med förfrågan angående signering m. m. av torrbetningsmedel, innehållande bl. a. metalliskt kvicksilver och basiskt kopparkarbonat (bergblått);

- 10) yttrande över en förfrågan från Birger Carlson & Co Aktiebolag, Stockholm, huruvida Kungl. Medicinalstyrelsen avser införandet av vissa föreskrifter angående användandet av T-gas (etylenoxid) till förgörande av ohyra och andra djur;
- 11) undersökning och yttrande angående en vara, benämnd Nosprisit, avsedd för bekämpande av skadedjur och svampsjukdomar på fruktträd;
- 12) yttrande angående tulltaxering av litiumsaliicylat;
- 13) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Na-teina;
- 14) yttrande över en ansökning från Wilh. Dahl & Co Aktiebolag, Stockholm, att en för bekämpande av blåtesvamp på virke avsedd vara, benämnd H 146 neu, måtte hänföras till giftigt ämne av andra klassen;
- 15) yttrande med anledning av en förfrågan från landsfogden i Uppsala län, huruvida spenat, tvättad i svavelsyrehaltigt vatten av viss i handlingarna angiven koncentration, efter kokning kunnat orsaka men till liv eller hälsa vid förtäring;
- 16) undersökning och yttrande angående piller, anskaffade av länsstyrelsen i Älvsborgs län i anledning av gossen Sven Erik Janssons timade dödsfall efter sjukdomsbehandling av homeopaten Carl Johan Eriksson, Borås;
- 17) yttrande angående tulltaxering av vissa för kreatur avsedda näringsmedel, benämnda Ancora A, G och S;
- 18) undersökning och yttrande angående otinol från apoteket i Nordmaling;
- 19) undersökning och yttrande angående en dialtablett från apoteket i Nordmaling;
- 20) yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Spiritus aetheris nitrosi;
- 21) yttrande angående en förfrågan om s. k. vinkelcentrifug;
- 22) yttrande över en patentansökning å »Förfaringssätt för påskyndande av insaltningprocesser»;
- 23) undersökning och yttrande angående läkemedel, tillvaratagna hos måleriarbetaren Adolf Fredrik Belin;
- 24) yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Metagen with Cod Liver Oil Emulsion;
- 25) förslag till revision av kungl. medicinalstyrelsens cirkulär den 13 augusti 1880 till läkare och apotekare i riket rörande de mättnings- och vägningsredskap, vilka skola å apotek användas;
- 26) undersökning och yttrande angående grogg, som serverats å en s. k. nattklubb i Stockholm;
- 27) yttrande angående import och försäljning av en vara, benämnd Dakrysol;
- 28) undersökning och yttrande angående ett växtpulver, insänt på uppdrag av 1:ste provinsialläkaren B. Aurelius, Halmstad;
- 29) undersökning och yttrande angående en salva, insänd av stadsläkaren R. Pousard, Katrineholm;
- 30) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Acidum amidobenzoæthyllic Ph. S. X;
- 31) undersökning och yttrande angående läkemedel, utlämnade av en »naturläkare W. Persson, homöopat, Hantverkaregatan 84, Stockholm»;
- 32) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Node;
- 33) undersökning och yttrande angående läkemedel, tillvarataget hos naturläkaren W. Persson, Stockholm;
- 34) yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Sulfuraeth;
- 35) yttrande angående tulltaxering av vissa varor, benämnda Ilon-: Abszesssalbe, Massage och Paste;

36) yttrande angående tulltaxering av vissa örtteer samt diverse preparat, benämnda Psom;

37) undersökning och yttrande angående vetekli, insänt av E. J. Karlsson, Udden, Degerfors;

38) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Tamar Indien Grillon;

39) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Musterol;

40) undersökning och yttrande angående ögondroppar för G. Enström, Stockholm;

41) undersökning och yttrande angående en vara, benämnd Delbiase;

42) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Equinoïnt;

43) yttrande beträffande ett av stadsfiskalen i Örebro begärt utlåtande, huruvida apelsin- och citronsaft av viss uppgiven sammansättning kunde anses motsvara bestämmelsen i K F 29 juni 1917 angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen;

44) undersökning och yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Gelamon;

45) undersökning och yttrande angående borvaselin och jodsprit, överlämnade av Förrådsbyrån, Kungl. Järnvägsstyrelsen;

46) yttrande angående tulltaxering av en vara, benämnd Ohropax-Geräuschschützer.

Från allmänna åklagare hava till laboratoriet för undersökning och yttrande insänts följande beslagtagna eller eljest tillvaratagna läkemedel:

1) tvenne läkemedel från stadsfiskalen i Örnköldsvik med begäran om yttrande angående priset;

2) 7 läkemedel från landsfiskalen i Kungsätters distrikt.

II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket.

1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen).

Referent: Medicinalrådet Byttner.

Genom brev den 24 april 1931 har Kungl. Maj:t fastställt ny stat för förste provinsialläkare och provinsialläkare med anledning av att fem nya provinsialläkartjänster upptagits från och med den 1 jan. 1932, varigenom provinsialläkarnas antal stigit till 316.

Genom brev den 21 maj 1931 har Kungl. Maj:t ställt ett särskilt anslag till reseersättningar vid provinsialläkarstaten till medicinalstyrelsens och länsstyrelsernas förfogande.

Följande nya provinsialläkardistrikt hava genom särskilda av Kungl. Maj:t meddelade beslut inrättats, nämligen Gnesta distrikt av Södermanlands län, Älmhults distrikt av Kronobergs län samt Tollarps distrikt av Kristianstads län.

Genom förenämnda ändringar i distriktsindelningen hava de extra distrikten med samma namn indragits. Därjämte har Mulseryds extra provinsialläkardistrikt indragits såsom obehövt. I Västerbottens län har genom brev den 24 april 1931 inrättats ett nytt extra distrikt, Bolidens distrikt, med såväl tjänstårsberäkning som statsbidrag för den där anställda extra provinsialläkaren.

Genom brev den 8 maj 1931 har bemyndigande meddelats medicinalstyrelsen att ordna mottagningar för läkarvård å avlägset belägna platser inom Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län samt att förordna civil läkarstipendiat att under provinsialläkares bortovaro för dylika mottagningar bestrida provinsialläkarens åligganden i övrigt.

De redan under år 1930 påbörjade undersökningarna av blodprov för påvisande av blodets alkoholhalt hava fortsatt under år 1931 under ledning av professor E. Widmark i Lund.

Statsbidrag till anordnande av provinsialläkarbostad hava under året beviljats för bostäder i Gamleby, Älvsby, Färila, Gysinge, Horreds, Månsåsens och Skogs distrikt.

I början av året utfärdades nytt cirkulär angående uppgifter om dödsorsaker, dödsorsaksnomenklatur (S.F.S. nr 6/1931).

Försöksverksamheten beträffande för- och eftervård vid barnsbörd har jämlikt bemyndigande i brev den 11 sept. 1931 av medicinalstyrelsen igångsatts den 1 okt. s. å. i de tre försöksområdena: Lidköpingsområdet, Hälsingborgsområdet och i Norrbotten Mörtforsområdet.

Styrelsen har under året avgivit förslag till taxa för beräkning av sjukvårdsersättning jämligt § 22 stycket 1 i förordningen om erkända sjukkassor den 26 juni 1931 (S.F.S. nr 280/1931 och 433/1931).

Den 4 maj 1931 har medicinalstyrelsen avgivit utredning och förslag till ändrade bestämmelser för färgsinnesundersökningar m. m.

2. Allmänna hälsovården.

A. Hälsovårdsförhållandena i allmänhet.

Referent: Medicinalrådet Herrlin.

Efterföljande framställning utgör en sammanfattning av innehållet i förste provinsialläkarnas årsberättelser, vilka enligt lämnade direktiv skola innehålla bl. a. sammandrag av vederbörande tjänsteläkares och hälsovårdsnämndernas i städer, köpingar och municipalsamhällen berättelser ävensom ett allmänt om-döme om sanitära förhållanden inom länen.

Vattentillgång.

Behovet av dricksvatten tillgodoses i nästan alla städer och ett stort antal köpingar och municipalsamhällen genom vattenledning, varvid vattnet i allmänhet utgöres av grundvatten ofta med tillblandning av renat ytvatten. I Kungälv finnes två vattenledningar, av vilka den ena, som håller ofiltrerat älvvatten, är avsedd till disk- och badvatten m. m. Här och var hava särskilda åtgärder för att förbättra vattenledningsvattnet vidtagits. I Djursholm befrias vattnet från järn och mangan. I Karlskrona tages vattnet från Lyckebyån och renas genom fällning med aluminiumsulfat, snabbfiltrering och klorering. Vattnet är färglöst men har en fadd, dyig smak. Från Kungsbacka omnämnes, att huvudledningen så småningom rostet igen, varigenom vattenmängden förminskats och vattnet försämrats. Från Motala meddelas, att vattenverket och dess skötsel lämnar mycket övrigt att önska, men planer äro vidtagna att afhjälpa olägenheterna. Tranås vattenledningsvatten utgöres av ofiltrerat sjö-vatten. Från Skövde omnämnes »järnfiltrering», och i Orsa finnes marmorfilter för bortskaffande av aggressiv kolsyra. Luleåvattnet är salthaltigt, därigenom att grundvattnet passerar salthaltiga jordlager, vilka förut varit havsbotten. I Karlstad sker bakteriologisk undersökning av till avsalu förd is. I Skänninge har särskild uppmärksamhet ägnats brunnskaren; som normal typ har fastställts armerad, tät cementplatta med luftventil.

Å den egentliga landsbygden finnes å större platser mindre vattenledningsverk. Eljest hämtas vatten här ur grävda brunnar, rörbrunnar, naturliga källor och även från vattendrag. I Höganäs hämtas dricksvatten från ett gruvschakt. Mot vattnets beskaffenhet riktas här och var anmärkningar. Kalkhaltigt vatten omnämnes från Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Väster-norrland och Jämtlands läns. På Gotland är vattnet mer eller mindre salthaltigt och i allmänhet hårt och kalkhaltigt. I Västerbottens län är vattnet vid kusten ofta brunfärgat av humussyror. Vattentillgången i allmänhet tillräck-

fig. Knapphet omnämnes från Östergötlands, Kronobergs, Blekinge och Väster-norrlands län. I Sandviken, Gävleborgs län, har »avsynningsanläggningen» åstadkommit en påtaglig minskning av vattnets förorening genom rostartade fällningar i vattenledningsrören.

Avledning av spill- och grundvatten.

I städerna och även i andra större samhällen avledes spillvattnet som regel fullständigt genom underjordiska avloppsledningar. Missförhållanden i form av förorening av vattendrag hava därvid iakttagits å några orter. Sålunda omnämnes en med varje år tilltagande förorening genom kloakledningar av Motala-viken. Avloppsledningarna från Eksjö stad förorena den intilliggande Kvarnarpsjön. I Kalmar har arbetet med förlängningen av utloppsledningen ut i Kalmar sund avslutats, och den mynnar nu omkring 250 meter från land. I Nybro är en för hela samhället uppgjord plan för kloakledningar nu i det närmaste utbyggd. Från Visby omnämnes, att kloakerna mynna i den låga strandlinjen och åstadkomma förorening av vattnet och av strandkanten. Även i Karlskrona är strändernas förorening genom kloakutloppen en svårlöst fråga. Rensning av utloppen har verkställts, och på en del ställen hava ledningarna förlängts med trätrummor. I Tomelilla är reningsverk, avsett för hela köpin-gen, under anläggning och beräknas bliva färdigt att tagas i bruk år 1932. I Lund, som tidigare utsläppt sitt kloakvatten i ett öppet dike, pågår arbete med reningsverksanläggning samt nedläggande av kulvertledningar i samband härmed. Svartån vid Örebro och västra fjärden av Hjälmaren förorenas starkt ge-nom stadens kloaker och avfall från ett pappersbruk.

Å den egentliga landsbygden förekomma här och var kloakledningar, särskilt i orter med större sammanträngd befolkning. Nyanläggningar och utvidgnin-gar omnämnas från flera län. Förste provinsialläkaren i Uppsala län säger, att, för att få vatten- och avloppsfrågorna lösta och därmed även renhållnin-gen förbättrad inom vissa samhällen, borde dessa göras till municipalsamhällen eller åtminstone bilda egna hälsovårdsområden med egen hälsovårdsnämnd. Förste provinsialläkaren i Jönköpings län framhåller likaledes, att största svå-righeten synes råda rörande uppsamlandet och bortförandet av samhällenas å landsbygden avfallsvatten. Anläggandet av underjordiska avloppsledningar ställer sig för dessa samhällen, som ej utgöra en kommunal enhet, i allmänhet synnerligen ogynnsamt såväl från teknisk som ekonomisk synpunkt.

Inom flera län påtalas förorening av öppna diken genom spillvatten. För-orening av sjöar och vattendrag omnämnes från ett par ställen. Sålunda för-orena avloppsledningarna från Åtvidabergs municipalsamhälle Bysjön och Håcklasjön. Spillvattnet från Bolidens samhälle ledes genom kloakledning ut i den förbiflytande Klintforsån, vars vatten härigenom starkt förorenas, så mycket mer som vattenklosetter finnas i nästan alla hus i Boliden. I Öjebyns distrikt avledes spillvattnet från en sulfatfabrik till Piteälvens utlopp, vilket vid stark uppström vållar förorening av dricksvattnet för den del av befolk-ningen, som tager sitt vatten från älven. Denna olägenhet drabbar i första

hand Piteå stad och Furunäsets sjukhus. Från några län omtalas avdikningar av vattensjuka områden: vid Segeltorp i Stockholms län, i Målerås samhälle i Kronobergs län, i Kristianstad och i Lindesberg. I Vingåker äger ett större sjösänkingsföretag rum, varigenom vattensjuka marker komma att torrläggas.

Renhållning.

I städer och samhällen, där hälsovårdsstadgans bestämmelser för stad äro gällande, tillgodoses latrinrenhållningen såsom regel genom tunnssystem och är från år ökat antal vattenklosetter. Nämnvärda missförhållanden synas icke föreligga. Bortforslingen sker genom renhållningsverk, där sådana finnas, eljest genom antagna entreprenörer eller genom gårdsägarnas egen försorg. Upplagsplatser för latrin omnämnas från flera platser utan anförda olägenheter.

Renhållningen av gård och gata har icke givit anledning till särskilda anmärkningar. Uppsamlingen sker i allmänhet i kärl, här och var med två- eller tredelning av sopor, köksavfall m. m. Flerstädes finnas särskilda upplagsplatser för avfallet. Bortforslingen sker i huvudsak på samma sätt som i fråga om latrin. I Domnarvet har Bergslagets bostadsavdelning ordnat latrinrenhållningen efter sitt väl fungerande system medelst kompostering av latrin. Bränning av soporna synes företrädesvis ske i landets norra län. I Söderhamn och Hudiksvall tillämpas Bradfordsystemet.

Svinhus, fähus och stallar finnas endast till ett ringa antal inom samhällena. Svinhållning är förbjuden på ett stort antal ställen helt eller delvis, här och var förbjuden under den varma årstiden.

Å landsbygden är renhållningen ofta bristfällig. Sålunda omnämnas, att i Vingåker avträdena ofta sakna uppsamlingskärl. Från Slite och Othem på Gotland meddelas, att kommunalfullmäktige motsatt sig hälsovårdsnämndens förslag om ordnande av renhållningen genom anordnande av avstjälningsplats för latrin, enhetlig tömning samt anskaffande av uppsamlingskärl av fastställd typ. Provinsiälläkaren framhåller, att de rådande förhållandena innebära en stor fara för brunnarnas förorening med tarmbakterier. I Storfors i Värmlands län användes hygieniskt otillfredsställande stora cementbingar vid avträdena.

Från Ljusdals distrikt omnämnas, att avskrädeshögar, slaskuttömningsställen och gödselstäder i allmänhet skötas illa. Ofta ligga de för nära boningshusen, sakna nödig skyddsbetäckning och bliva därigenom lätt tillgängliga för flugor, som alstras där i stora mängder och uppehålla en livlig förbindelse med både fänad och folk, visthusbodar, källare och matbordet. På många håll i Jämtlands län kvarstå allvarliga brister. Alltför ofta förekommer det, att gödseln kastas upp i högar mot väggen och gödselhögen ligger direkt på marken förorenande densamma; långt utanför stacken är marken förorenad av gödselvatten o. dyl. I Norrbottens län anmärkes bland annat, att slask och köksavfall utslås alltför nära boningshusen.

Begravningsplatser.

Anmärkningsvärda missförhållanden omnämnas icke. Från flera håll omtalas nyanläggningar, utvidgningar och dräneringar. I Kiruna har man svårighet med gravsättningen under vintern; krematorium är under uppförande.

Fabriker och näringar.

Sanitära missförhållanden beträffande upplag, fabriker, verkstäder eller andra näringsgrenar anföras från några län. Luftförorening i form av dålig luft från några sulfatcellulosafabriker, benmjölsfabrik och pappersbruk och olägenhet av rök och damm omnämnas från ett par håll. Beträffande vattenförorening hänvisas till vad ovan sagts under »avledning av spillvatten». I Falköpings distrikt har ägaren till en rävfarm ålagts att flytta farmen, enär stinkande lukt spreds till bredvidliggande byggnader.

Besiktning av minderåriga arbetare verkställes såsom regel helt eller delvis av vederbörande förste provinsialläkare. Iakttagna missförhållanden hava i många fall givit anledning till meddelande om föreskrift om ändrad sysselsättning eller villkor för arbetet. Anmärkningsvärt är förekomsten av struma bland de minderåriga arbetarna inom ett par län. Sålunda anför förste provinsialläkaren i Östergötlands län att 6.2 % av gossarna och 21 % av flickorna voro mer eller mindre angripna av struma och förste provinsialläkaren i Jönköpings län fann att 7 % av de manliga och 22 % av de kvinnliga arbetarna hade tydlig struma.

Bostäder.

I fråga om städer, köpingar och municipalsamhällen äro uppgifterna angående bostäder och bostadsförhållandena i årsberättelserna synnerligen sparsamma, frånsatt rent statistiska uppgifter. Tillkomna arbetarbostäder omnämnas i huvudsak endast från två län: i Uppsala stad 119 rum och 113 kök samt i Nyköpings stad 43 arbetarbostäder. I Eskilstuna har bostadsbristen minskat genom tillkomsten av nya bostadslägenheter, men stadens nödfallsbostäder användas ännu i stor utsträckning likaså en del mindervärdiga bostäder. Särskilda bostäder för lungsiktiga omtalas knappast och i fråga om tillkomna härbärgen och asyler meddelas, att i Nässjö inrättats ett luffarhärbärge med 8 sängar. Bostadsinspektion synes icke vara ordentligt organiserad annat än i större och medelstora städer samt vissa andra samhällen.

Utförligare redogörelser lämnas angående bostadsförhållandena å landsbygden. Endast inom ett fåtal län får man ett relativt gynnsamt intryck av bostädernas anordnande, underhåll och skötsel.

I Södermanlands län synas bostäderna vara på det hela taget tillfredsställande, dock omnämnas trångboddhet, särskilt för torpare och statare. I Jönköpings län anses bostäderna i allmänhet vara tillfredsställande, men flerstädades påtalas ovanan, att familjen särskilt vintertid tränger ihop sig i ett rum och att fönstren icke användas eller kunna användas för ventilation. I Kronobergs län är det allmänna omdömet om bostäderna tillfredsställande. På

Gotland finnes gott om goda och rymliga bostäder, vilket emellertid icke hindrar att familjen tränger ihop sig i ett eller två rum eller att köket användes utan tvång till sovrum. Gynnsammast synas bostadsförhållandena gestalta sig i Kristianstads och Malmöhus län tack vare ett sedan ett par år pågående målmedvetet arbete för förbättrad bostadshygien. Förste provinsialläkaren i Kristianstads län skriver sålunda, att det samstämmigt uppgives, att lantarbetarbostäderna numera äro i rätt gott skick och att påtagligt är, att en genomgripande förändring till bättre bostadshygien genomförts för tjänstefolket. I övriga län äro bostäderna mångenstädes bristfälliga, dåligt omboade och utan tillfredsställande uppvärmningsanordningar. Underhåll och skötsel lämna ofta mycket övrigt att önska. Ett genomgående drag synes vara benägenheten att tränga ihop sig och ej utnyttja befintliga bostadsutrymmen. Luftväxlingen försummas och fönstren gå icke att öppna eller äro igen-spikade. Från flera håll framhålles, att luftväxlingen ytterligare försämrans genom att de stora öppna spisarna ersättas med järnspisar och kaminer. Emellertid äro förbättringar med avseende på landsbygdens bostadsförhållanden flerstädes att anteckna. Åtgärder vidtagas mot bofällighet och de nya bostäder, som uppföras, motsvara ganska högt ställda hygieniska krav. Allmänt framhålles, att bostadsstandarden är vida bättre för industriarbetarna än för lantarbetarna.

Samlingslokaler.

Mot skolorna riktas här och var anmärkningar rörande ventilations- och belysningsförhållanden. Andra samlingslokaler giva mera sällan anledning till uttalanden från förste provinsialläkarna, och de sparsamma anmärkningarna avse i regel ventilationen.

Bad och badanstalter, skol- och folkbad.

Inom samhällena, framför allt städerna, torde möjligheterna till varmbad vara tämligen väl tillgodosedda. Åtgärder för beredande av friluftsbad omnämnas från ett par håll. Sålunda avsättes i Linköping $\frac{1}{3}$ av nöjesskatten varje år för åstadkommande av ett kallbadhus. I Skövde har stadsfullmäktige beslutat bygga en konstgjord sjö för friluftsbad. I Luleå äger fondering av nöjesskattemedel rum för uppförande av nytt varmbadhus. Här och var äro anordningar vidtagna för beredande av skolbad.

Å landsbygden äro möjligheterna till varma bad synnerligen begränsade. Allmänheten är hänvisad till de badmöjligheter, som finnas vid ålderdomshem, vid brukssamhällen, och industriella arbetsplatser och här och var vid mejerier och bryggerier. Vid flera statens järnvägar tillhöriga stationer finnas även varmbadinrättningar tillgängliga för allmänheten. Från flera län omnämnas, att vid nybyggnader badrum eller duschrum installeras. En provinsialläkare i Uppsala län anser, att man bör göra propaganda för anordnande av badrum eller duschrum vid uppförande av egnahem. S. k. badstugor finnas ännu i Kopparbergs län i den s. k. finnbygden åt Värmlandshället, och det säges, att renligheten i dessa trakter är påtagligt större än i andra byars jordbrukar-

hem. I Norrbottens län, särskilt mot finska gränsen, synas badstugor vara allmänt förekommande i byar vid gårdarna. Inom några län hava badhus och badstugor kommit till stånd genom bidrag från pensionsstyrelsen (Kronobergs, Kalmar, Hallands, Örebro, Kopparbergs, Jämtlands och Västerbottens län). Förste provinsialläkaren i Jämtlands län skriver, att en avsevärd framgång för badväsendet är att pensionsstyrelsen efter framställning godtagit naturaprestationer, dagsverken m. m. omräknade i kontanter som befintlig tillgång av penningar, vilket brukar fordras för beviljande av bidrag till uppförande av badhus. Utförlig redogörelse lämnas från Göteborgs och Bohus län för verksamheten och badfrekvensen vid 22 badstugor inom länet, därav 3 under året nytillkomna på landshövdingens initiativ och med bidrag från pensionsstyrelsen och Svenska nationalföreningen mot tuberkulos. Här och var har Svenska Röda Korset främjat och stimulerat intresset för åstadkommande av folkbad. Intresset för bad synes i allmänhet vara i stigande.

Födoämnen och njutningsmedel.

Förutom uppgifter om infört köttbesiktningstvång och anordnad frivillig köttbesiktning, ordnad mjölkkontroll ävensom förekomsten av offentliga slakterier och slakterier innehålla årsberättelserna från hälsovårdsnämnderna i städer och andra samhällen, där hälsovårdsstadgans bestämmelser för stad äro gällande, här och var anmärkningar i fråga om matvaruhandeln.

Å landsbygden riktas inom flera län skarp kritik mot den ambulerande handeln med livsmedel, framför allt med kött- och charkuterivaror från automobiler (»slaktarbilar», »skåpbilar»). En provinsialläkare i Uppsala län anmärker sålunda, att utminuterungen av kött och andra matvaror från dessa bilar sker mitt i landsvägsdammet. Provisialläkaren i Motala säger, att kringresande försäljare av livsmedel kunna bliva verkliga bacillbärare i stort, när det gäller tarminfektioner. I motsats härtill anför provinsialläkaren i Kinna distrikt, att bilar med färskt kött, färsk fisk, frukt och grönsaker numera utbjuda sina varor nästan dagligen även i de mest avsides liggande delarna av distriktet till stor båtnad för befolkningen, som därigenom får en mera omväxlande kost och större möjlighet att hålla en eventuellt föreskriven diet. Förste provinsialläkaren i Jönköpings län framhåller, att denna ambulerande handel under senare år stegrats i oroväckande grad och att det torde komma att stöta på stora svårigheter och onödigt omgång att reglera denna handel genom införande av särskilda bestämmelser i hälsovårdsstadgan, då kringföringshandeln av kött och andra ömtåliga matvaror sker icke blott inom hemorten, utan även och i ännu större utsträckning utom hemorten inom ett flertal kommuner å landsbygden, där kontrollen av denna handel från de lokala hälsovårdsnämndernas eller kommunalnämndernas sida i praktiken icke torde komma att effektivt kunna genomföras. Förste provinsialläkaren i Kopparbergs län betonar önskvärdheten av att även länsveterinären genom särskilda inspektionsresor övervakade länets slakterier och charkuterifabriker. Han biträder på det livligaste av länsveterinären framställt förslag om utdelande till

samtliga slakterier och charkuterifabriker av plakat med utdrag ur hälsovårdsstadgan att anslås inom lokalerna, varigenom effektiv kontroll kunde ernås. Förste provinsialläkaren i Jämtlands län omnämner, att ett stort antal kommuner hava antagit särskilda ordningsföreskrifter för slakterier, charkuterier m. m.

Spritmissbruket synes i allmänhet vara i avtagande. Från flera håll påtalas dock den tilltagande förtäringen av spritdrycker särskilt bland ungdom utan motbok. Hembränning och smuggling synes förekomma huvudsakligen i de nordliga länen. Missbruk av tobak framför allt i form av cigarrettrökning bland ungdom anföres från många län. Kaffemissbruk synes förekomma flerstädes men alldeles särskilt i landets nordliga delar. Från Jämtland framhålles, att kaffemissbruket bland småbarn, skolbarn och i äldre årsklasser är en allvarlig företeelse, och en provinsialläkare säger, att det ej är ovanligt att hos klena barn, som erhålla kaffe i stället för ordentlig föda, se utpräglade förgiftningar med kaffe.

Skyddskoppym্পningen.

Från flertalet län omnämnes, att anmaningar och förelägganden givits i allmänhet med gott resultat. Det saknas emellertid icke anmärkningar mot myndigheterna för bristande kontroll och slapphet i fråga om skyddskoppym্পningslagens efterlevnad. I motsats härtill meddelar förste provinsialläkaren i Södermanlands län att genom av hälsovårdsnämnderna ålagda viten några socknar i länet rensats från ovaccinerade barn i skolåldern. Motviljan mot tvångsvaccinationen har här och var tagit sig uttryck i bildande av anti-vaccinationsföreningar (Kronobergs, Skaraborgs och Kopparbergs län). Särskilt stor synes oviljan mot vaccinationstvånget vara i Kopparbergs län, och förste provinsialläkaren säger, att man inom vissa delar av länet kan tala om verklig vaccinationsstrejk, och han tillägger, att fråga är om vaccinations-tvånget i sin nuvarande form längre kan upprätthållas.

Spädbarns- och fosterbarnsvård.

Den särskilda inspektion av spädbarns- och förlossningshem, som påbörjades under år 1929 med anledning av missförhållanden såväl i sanitärt som socialt hänseende, har fortgått under året med gott resultat.

Den närmare tillsynen utövas av barnavårdsnämnderna. Vården befrämjas här och var genom barnavårdscentraler. I Örebro finnes en upplysnings- och understödsbyrå för fattiga mödrar med späda barn.

I fråga om fördomar och fel vid späda barns uppfödande uppgives från flera håll olämplig uppfödning i samband med att digivningen underlåtes. En provinsialläkare i Norrbottens län omnämner, att digivningen fortsattes ända upp till 2—5 års ålder. Emellertid äro framsteg att anteckna tack vare tillgång till populära småskrifter.

Av medicinalstyrelsen anordnad s. k. försöksverksamhet beträffande för- och eftervård vid barnsbörd inom Mörtfors distrikt i Kalmar län, i Lidköping samt i Råneå och Harads distrikt i Norrbottens län är föremål för gynsam-

ma uttalanden. Provinsialläkaren i Dorotea distrikt omnämner de s. k. Norrlandsundersökningarna och säger, att skolmyndigheterna låtit iordningställa små trädgårdstäppor i undervisningssyfte vid en del skolor för att driva propaganda för grönsaksodling.

Kvacksalveri.

Kvacksalveri omtalas från de flesta län och utövas i flertalet fall av kringresande homöopater, mera sällan av ögondiagnostici och chiropracter. Kringresande försäljare av apparater för sjukvårdsändamål förekomma flerstädes. En provinsialläkare omnämner, att inom hans distrikt en försäljare lär hava försålt ett hundratal apparater till ett pris av 80 kr. per styck, varvid särskilt gamla kroniska och hopplösa fall uppsökts och snar bot utlovats. Här och var finnas bofasta kvacksalvare. Från Kopparbergs län omnämnes »kloka gubbar», och inom ett distrikt anlitas en s. k. trollgumma. I Norrbottens län finnas kvacksalvare, vilka »draga i led» den skadade eller sjuka extremiteten, och inom Älvsbyns distrikt säges tron på att somliga personer hava förmågan att på avstånd stämma blod vara mycket utbredd. Inom ett annat distrikt sägas, att de s. k. kloka gubbarna och gummorna tyckas vara på avskrivning. Ungdomen tror icke längre på dem.

Infektionssjukdomar.

Allmänna hälsotillståndet inom landet, under år 1931, betecknas såsom gott eller mycket gott, och förekomsten av infektionssjukdomar har — fränsett influensan — varit påfallande ringa. Såsom exempel härpå nämnes, att under året av de i epidemilagen avsedda sjukdomarna intet fall inträffat i städerna Nässjö och Karlshamn och att endast ett fall av difteri förekommit i Blekinge län. Förste provinsialläkaren i Jämtlands län säger, att det kan anses såsom säkert, att ett ordnat epidemiväsende, finnandet av smittkällor och dessas oskadliggörande, har en mycket stor andel i den glädjande nedgången av antalet epidemiska sjukdomsfall.

Beträffande infektionssjukdomarnas frekvens i de olika länen och under olika månader hänvisas till **Tab. 7** och i riket månadsvis **Tab. 8** samt vidare till Kap. 3, Sjukvården utom sjukhusen, B.

I epidemilagen avsedda sjukdomar. Scharlakansfebern synes i allmänhet hava varit godartad. Här och var har den uppträtt i form av smärre lokala epidemier. Sålunda omnämnes en scarlatinaepidemi av 32 fall i Balsjö by i Västerbottens län, och inom Arjeplogs distrikt var scharlakansfebern endemisk, införd från Norge, där den utefter gränsen var kraftigt utbredd. Från Örnsköldsvik omnämnes, att ett flertal fall av scharlakansfeber varit åtföljda av öron- eller njurinflammation. Difterien har likaledes varit godartad. Lokala epidemier hava förekommit å ett par orter. En epidemi i Lindesbergs distrikt synes hava varit en mjölkepidemi, spridd genom en mjölkerska. Under hösten hemsöktes Hedemora stad av en difteriepidemi omfattande 29 sjuka och 27 bacillbärare. Epidemien började i folkskolan; en del fall förekommo

även å hotellet samt i några livsmedelsaffärer. Tre dödsfall inträffade. Från Gästrikland omnämnes en större difteriepidemi i Torsåkers socken med utgångspunkt från ett barnhem, dit smittan synes hava förts genom ett barn, som tidigare varit intaget å vanförestalten i Stockholm, där det legat på en avdelning, där difteri förekommit. Inom distriktet inträffade 68 sjukdomsfall och anträffades ej mindre än 104 bacillbärare. Å lasarettet i Örnsköldsvik uppträdde under senare hälften av januari månad 28 fall av difteri, de flesta synnerligen lindriga. Beträffande nervfebern omnämnes en epidemi i Halmstad med 33 fall, varav 8 med dödlig utgång. Samtliga fall inträffade inom gamla lasarettet, som användes till nödbostäder. Såsom smittkälla misstänktes en vattenpost på gården, förorenad genom en bredvidliggande avloppsbrunn. En paratyfusepidemi om ett 30-tal fall inträffade under juni månad i Melleruds distrikt. Smittkällan var ett köksbiträde å Dals-Rostocks brunnrestauration, och epidemien blossade upp i anledning av en festmåltid därstädes. I Årjungs distrikt i Värmlands län inträffade under tiden juni—oktober 10 fall av akut barnförslamning, 1 dödsfall »samt massor av s. k. abortiva fall». Begränsade epidemier av rödsot omnämnes från Värmlands län, dels i Forshaga, 24 fall, i samband med rödsotsepidemi i angränsande socken, dels i Deje, ett 100-tal fall; inga dödsfall. I Ätvidaberg inträffade ett 30-tal fall av rödsot, och municipalläkaren anser sig kunna hänföra smittans spridning till användandet av förorenat spolvatten å köttbesiktningsbyrån. Å Apelvikens kustsanatorium inträffade under februari och mars månader 445 fall av dysenteri (typ Kruse E—Sonne). Den 23 februari och följande dagar insjuknade plötsligt större delen av patienterna, 464 därav 402 insjuknade, och en del av personalen, 157 därav 43 sjuka, med lindrig diarré under ett par dagar, i enstaka fall förbunden med lätt temperaturstegring. Sjukdomsfallen inträffade alla under loppet av en vecka. Inga dödsfall. Smittkällan synes hava förekommit i en skinksås, vilken torde hava infekterats av förorenat vatten från sanatoriets egen, hygieniskt bristfälliga vattenledning.

Övriga epidemiska sjukdomar. Inflansan, som visade en tendens till ökning under senare delen av år 1930, uppträdde allmänt inom landet under januari—mars månader 1931. Under tiden 15 januari—15 mars insändes till medicinalstyrelsen särskilda veckorapporter angående sjukdomen från förste provinsialläkarna. Den uppgives hava varit lindrig till sin karaktär. Från Smedjebackens distrikt omnämnes dock 202 fall av influensa med 12 dödsfall, och i Västerbottens län betecknas den flerstädes såsom svår med komplikationer i form av lunginflammation, otit och sinusit, ofta med dödlig utgång. I Öjebyn i Norrbottens län inträffade ett massinsjuknande i influensa av i allmänhet lindrig art, och epidemien var över efter några veckor. Beträffande influensans spridningssätt omnämner förste provinsialläkaren i Gävleborgs län, att sjukdomens gång kunde följas. Före årsskiftet inträffade bland järnvägspersonalen ett osedvanligt stort antal influensafall i Ljusdals distrikt, och från järnvägspersonalens bostadsområde fann sjukdomen snart väg i vidare kretsar, och vid mitten av januari var den allmän inom nästan hela distriktet. Förste provinsialläkaren i Jämtlands län omnämner, att influensan i allmänhet

började kring de stora färdvägarna, vid järnvägsstationer etc. och spridde sig härifrån med stor hastighet ut till länets avlägsnaste byar. Märkligt var att länets norra delar i påfallande grad voro förskonade, dock fick sjukdomen mot epidemiens slut större spridning även här. Den s. k. *Bornholmssjukan*, *myalgia acuta epidemica*, uppträdde här och var inom landet under sensommaren och hösten. Sålunda rapporteras under augusti och september fall från Strängnäs och Västervik, 70 fall. Provinsialläkaren i Slite distrikt iakttog ett 50-tal fall men tillägger, att sjukdomen, som uppträdde företrädesvis i kusttrakterna och bland yngre män, hade en långt större utbredning under månaderna juli—september. Flera fall inträffade i Karlskrona och Sölvesborgs provinsialläkardistrikt. Förste provinsialläkaren i Kristianstads län uppger, att Bornholmssjukan var rätt vanlig i länet under sensommaren och hösten. Sjukdomen uppträdde även i ett par distrikt i Göteborgs och Bohus län, varest inom två socknar inträffade ett flertal fall av tydligen smittsam orchitis. Provinsialläkaren i Öckerö distrikt meddelar, att under juli—augusti månader en utbredd epidemi av honom rapporterats såsom influensa men torde hava varit Bornholmssjuka. Han tillägger, att av honom voro kända 157 fall, men att det verkliga antalet säkerligen var vida större. I sammanhang härmed kan nämnas, att stadsläkaren i Örnsköldsvik omnämner under benämningen influensa 28 under augusti—oktober månader uppträdande sjukdomsfall med några dagars hög feber och svåra håll i nedre bröstregionen men för övrigt utan komplikationer. Från Östervåla och Västansfors distrikt i Västmanlands län omtalas epidemier av sjukdomen, varvid som komplikation iaktogs orchiter. Närmare beskrivning av sjukdomen lämnas av provinsialläkaren i Västansfors distrikt. För en del fall i Borlänge distrikt redogör mera utförligt vederbörande provinsialläkare. I Färila distrikt gick under förra hälften av oktober månad en epidemi av sjukdomen. De flesta fallen voro så lindriga, att endast ett 10-tal kommo under observation. I Falun inträffade i augusti och september 27 fall med häftigt insättande influensaliknande feber i förening med starka buk- eller bålsmärtor, och sjukdomssymtomen liknade fall, som av doktor Ebbe Petré beskrevits från södra Sverige och av honom ansågs vara pappataci-feber.

Smärre epidemier av gulsot rapporteras från några län. I Stockholms län 91 fall, därav 28 från Hallstaviks distrikt. I Tranås distrikt 24 fall, tämligen jämnt fördelade på årets månader. Från Kronobergs län meddelas, att smittsam gulsot fortfarande varit vanlig. Förste provinsialläkaren i Gotlands län omnämner, att 313 fall uppgivas hava inträffat i länet och tillägger, att sjukdomsfallen i allmänhet uppträtt mer hårdvis och varit begränsade till vissa platser och familjer. Ett dödsfall av sjukdomen rapporteras från Slite distrikt. Även inom Kristianstads län har sjukdomen förekommit lokaliserad till vissa platser; i Åhus uppträdde 5 fall i en familj.

Av övriga hithörande sjukdomar omnämnas epidemier av mässling i Ronneby och Karlshamns distrikt. Provinsialläkaren i sistnämnda distrikt anför såsom anmärkningsvärt, att barnen i samtliga fall varit sjuka en hel vecka, innan utslaget kommit. Inom Älvsborgs län förekom mässlingen rikligare än under

de senaste tio åren, särskilt i städerna Borås och Ulricehamn med resp. 358 och 155 anmälda fall. Kikhosta omnämnes från Karlshamns stad, och i Skellefteå stad grasserade kikhostan i stor utsträckning bland barnen under årets sista månader. I Arvika voro vattenkoppor mycket utbredda under november—december månader. Av tularemi inträffade fall i Stockholms, Värmlands, Örebro och Kopparbergs län. Utförliga beskrivningar lämnas för ett fall i Värmlands län (Fastnäs distrikt) och 21 fall i Lindesbergs distrikt. Smittkällan i Stockholms län (Hagalund) och Värmland synes hava varit hare och i Lindesbergsfallen med all sannolikhet insekter utom i två fall, där personerna direkt infekterats genom beröring med sjuka ekorrar. Dessutom inträffade ett fall i Falun, möjligen smittat genom myggbett.

Isoleringsåtgärder. De i epidemilagen nämnda sjukdomarna hava såsom regel isolerats å epidemisjukhus. Inom Jönköpings och Jämtlands län hava efter länsstyrelsens beslut med tillämpning av bestämmelserna i § 25 i epidemilagen influensasjuka vårdats å epidemisjukhus. Otillfredsställande äro vårdmöjligheterna inom Kronobergs län. Förste provinsialläkaren nämner här om, att de sjuka vårdats dels i hemmen under tillsyn av skolad sköterska dels i provisoriska sjukstugor, dock har svårare fall från landsbygden mottagits å epidemisjukstugorna i Växsjö och Ljungby. I Västernorrlands län finnas smärre lokaler för isolering av smittsjuka inom ett antal socknar, och dessutom hava tillfälliga isoleringslokaler anordnats här och var i kommuner.

Smitttrenting. Smitttrenting i hemmen verkställes i regel av epidemisköterskor, distriktssköterskor och dispensärsköterskor. Här och var finnas i de olika kommunerna särskilda desinfektörer anställda, men det anmärkes, att dessa mången gång sakna utbildning. Cyanvätegasbehandling mot bostads-ohyra förekommer även å landsbygden i viss utsträckning.

B. Skyddskoppypningen.

I **Tab. B** meddelas en redogörelse för ympningens omfång ävensom vaccinationsprocenten inom de olika länen; revaccinationer inom armén och flottan ingå ej här.

Då relativtalen beräknats på de föregående år levande födda, må anmärkas, att under första levnadsåret c:a 6 % avlida och en del sålunda icke hinna ympas; dödligheten bland tvååringar ligger nära 2 % och bland treåringar nära 1 %. Vid bedömandet torde även hänsyn böra tagas till födelse-talets tämligen kontinuerliga nedgång, ävensom till en viss ojämnhet i ympningsfrekvensen under olika år. För året uppgick vaccinationsprocenten till endast 58:s mot 59:s föregående år. (Se vidare under II: 2: A. Hälsovårdsförhållandena i allmänhet, Skyddskoppypningen.)

Tab. C innehåller en redogörelse av antalet från statens bakteriologiska laboratorium utlämnade portioner vaccin (numera endast animal).

Tab. B. Skyddskoppypningen i riket år 1931.

Stad, län	Levande födda år 1930	A. Vac- cina- tion. ¹	B. Re- vaccina- tion. ²	Ym- pade ³ i %	Stad, län	Levande födda år 1930	A. Vac- cina- tion. ¹	B. Re- vaccina- tion. ²	Ym- pade ³ i %
Stockholms stad . .	5 323	3 470	190	65.2	Göteb. o. Boh. län ⁴	3 482	2 293	137	65.9
län .	3 587	3 067	85	85.5	Göteborgs stad . . .	3 160	2 568	67	81.3
Uppsala . . .	2 043	1 691	23	82.8	Älvsborgs län . . .	4 797	2 811	20	58.6
Södermanlands . .	2 691	779	7	28.9	Skaraborgs . . .	3 569	2 377	33	66.6
Östergötlands . . ⁴	3 864	2 212	4	57.2	Värmlands . . .	4 147	2 138	28	51.6
Norrköpings stad .	775	788	15	101.7	Örebro . . .	2 658	1 975	11	74.3
Jönköpings län .	3 455	1 334	29	38.6	Västmanlands . . .	2 261	1 675	6	71.1
Kronobergs . . .	2 514	1 432	5	57.0	Kopparbergs . . .	3 495	1 151	9	32.9
Kalmar . . .	3 634	2 440	82	67.1	Gävleborgs . . .	4 443	2 093	33	47.1
Gotlands . . .	952	803	33	84.3	Västernorrlands . .	5 023	1 350	89	26.9
Blekinge . . .	2 482	1 238	96	49.9	Jämtlands . . .	2 281	961	1	42.1
Kristianstads . .	4 225	2 451	47	58.0	Västerbottens . .	4 400	2 094	3	47.6
Malmöhus . . . ⁵	6 181	4 693	65	75.9	Norrbottens . . .	4 923	2 564	11	52.1
Malmö stad . . .	1 517	1 670	61	110.1					
Hallands län . . .	2 318	1 004	5	43.3	Summa	94 200	55 122	1 195	58.5

Tab. C. Utlämnning av vaccin från bakteriologiska laboratoriet år 1931.

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Antal portioner ⁷													
Summa utlämnade .	1 370	1 221	2 779	6 073	19 273	4 993	1 241	5 666	5 571	2 880	1 392	453	52 912
kostnadsfritt . . .	818	1 021	2 561	5 422	18 118	4 392	839	900	5 064	2 668	1 062	333	43 198
försälda	552	200	218	651	1 155	601	402	4 766	507	212	330	120	9 714

C. Karantänsväsendet m. m.

Referent: Medicinalrådet Herrlin.

Karantänsanstalten å Kängö har under året varit bestämd till karantäns- och observationsplats för pest och kolera.

Karantänsanstalten å Fejan behövde ej öppnas under året, men läkare — docenten C. Naeslund — var dock stationerad å anstalten från den 15 juni t. o. m. den 15 sept.

Dessutom hava på vederbörande kommunala myndigheters begäran och bekostnad observationsplatser för pest och kolera under hela året varit inrättade i Hälsingborg, Malmö, Gävle och Göteborg.

D. Tuberkulosdispensärer.

Referent: Medicinalrådet Herrlin.

Tab. D upptager endast under år 1931 nytilkomna dispensärer; tabellen utgör en fortsättning av de i närmast föregående årens berättelser

¹ Antal personer, som fullgjort ympningsplikt. — ² Antal ympade på förut med framgång ympade. Revaccinationer vid armén och flottan ingå ej. — ³ Ympade (grupp A.) i % av föregående år levande födda. — ⁴ Utom Norrköpings stad. — ⁵ Utom Malmö stad. — ⁶ Utom Göteborgs stad. — ⁷ En »portion» här = 1 kapillärör. Ett kapillärör tillräckligt för 2 å 3 personer, 1 ånska för ca 40.

lämnade redogörelserna. Dessa nytillkomna dispensärer äro avsedda för en sammanlagd folkmängd av ca 60 000. Antalet dispensärer vid årets slut uppgick till 232, därav 224 statsunderstödda.

I Tab. E: 1 lämnas en redogörelse för statsunderstödda dispensärers inkomster, som för året uppgingo till 2 471 883 kr., varav staten bidragit med

Tab. D. Under år 1931 nytillkomna dispensärer.

Anstaltens namn	Anstalten öppnades	Lokal		Antal läkare	Motlagningar, antal i veckan	Antal invånare inom verksamhetsområdet vid årets början	Driften bekostas av		Besök i hemmen av		Remiss av läkare fördras	Sjukbehandling meddelas
		Skrädd	Ej beständ				förening, kommun	landsting	läkaren	sköterska		
Södra Bergslagens dispensär, Örebro län	18/4	1	—	1	1	34 925	1	—	1	1	—	1
Åls dispensär, Kopp. län	1/4	1	—	1	6	2 250	1	1	1	1	—	1
Lits dispensär, Jämtl. län	1/1	1	—	1	6	5 650	1	—	1	1	—	1
Alanäs-Frostvikens dispensär, Jämtl. län	1/1	1	—	1	6	4 400	1	1	1	1	—	1
Offerdals dispensär, Jämtl. län	1/1	1	—	1	6	8 360	1	—	1	1	—	1
Rätans dispensär, Jämtl. län	1/1	1	—	1	6	4 350	1	1	1	1	—	1

Tab. E: 1. De statsunderstödda dispensärernas inkomster år 1931.

Dispensärer	Antal	Staten	Landsting	Kommuner	Nationalföreningen	Länsföreningar	Gåvor, räntor, etc.	Summa
Stockholms län	5	22 818	77 059	14 952	11 200	—	2 948	128 977
Uppsala	1	2 439	—	14 600	1 600	—	4 578	23 217
Södermanlands	3	8 852	28 553	—	4 800	—	3 104	45 309
Östergötlands	9	14 705	30 000	555	11 764	303	7 203	64 590
Jönköpings	5	10 116	22 978	—	8 000	—	—	41 094
Kronobergs	6	17 000	15 000	10 931	9 435	—	9 651	62 017
Kalmar norra	4	6 107	14 309	4 664	4 885	—	57	30 022
Kalmar södra	7	12 938	24 851	19 329	10 350	—	9 011	76 479
Gotlands	1	2 716	750	1 050	1 600	—	2 883	8 999
Blekinge	5	8 867	—	5 515	6 763	16 762	2 065	39 972
Kristianstads	4	8 157	14 390	2 955	6 400	—	1 596	33 498
Malmöhus	10	15 942	32 045	24 308	12 633	2 500	436	87 864
Hallands	5	14 098	46 639	8 233	10 375	—	860	80 205
Göteborgs o. Bohus	11	29 474	53 777	57 651	17 600	—	852	159 354
Älvsborgs	5	29 545	61 915	500	11 134	1 707	15 562	120 363
Skaraborgs	4	11 829	16 141	5 543	6 400	—	4 177	44 090
Värmlands	18	43 809	71 657	32 208	28 800	—	51 137	227 611
Örebro	7	13 408	65 708	6 744	10 850	—	1 932	98 642
Västmanlands	9	11 975	6 000	12 946	9 620	10 959	26 469	77 969
Kopparbergs	24	41 896	50 153	77 226	34 560	—	38 440	242 275
Gävleborgs	5	12 539	25 000	18 186	8 000	—	1 584	65 809
Västernorrlands	18	41 955	76 124	36 467	28 800	—	24 263	207 609
Jämtlands	17	21 377	57 360	38 433	18 776	—	2 144	138 090
Västerbottens	15	40 662	82 584	21 504	18 559	—	5 468	168 777
Norrbottens	26	49 211	51 925	32 487	35 132	—	30 856	199 611
Summa	224	492 435	924 918	446 987	328 036	32 231	247 276	2 471 883

Tab. E:2. De statsunderstödda dispensärernas utgifter år 1931.

Landstings- område	Antal dis- pen- särer	Utgifter å vilka statsbidrag utgår										Utgifter, å vilka statsbidrag icke utgår				Summa utgifter	
		Avlö- ningar	Dis- pensär- led- ning	Hyra & under- håll av dispens- särlokal	Resor	Expedi- tions- kost- nader	Nöd- vän- diga sjuk- vårds- artik- lar	Organiserad barnavård				Utdelat under- stöd	Ny-, till- och bygga- der för barn- koloni o. barn- hem	Nyan- skaff- ning av in- ven- tarier	Summa		
								Ut- ackor- dering av barn	Som- mar- koloni (drift- kostnad)	Barn- hem (drift- kostnad)	Övriga utgifter						Summa
Stockholms län	5	29 455	—	10 629	5 881	1 631	2 097	14 866	9 561	—	6 632	80 752	11 426	—	2 571	13 997	94 749
Uppsala	1	6 822	—	—	327	514	1 632	1 383	—	—	—	10 678	12 530	—	—	12 530	23 208
Södermanlands	3	14 172	—	4 829	4 231	977	1 105	—	—	13 949	—	39 263	1 217	—	70	1 287	40 550
Östergötlands	9	32 000	1 077	8 161	4 169	4 165	1 499	1 964	5 941	—	—	58 976	802	—	1 408	2 210	61 186
Jönköpings	5	21 838	3 321	8 549	3 734	1 050	2 779	300	2 458	666	—	44 695	12 974	—	—	12 974	57 669
Kronobergs	6	20 107	—	4 751	4 855	2 309	1 465	5 272	7 607	24 341	857	71 564	9 047	—	—	9 047	80 611
Kalmar norra	4	12 304	—	3 112	2 843	1 203	1 055	—	1 500	—	887	22 904	4 664	—	—	4 664	27 568
Kalmar södra	7	24 365	—	4 975	4 510	1 835	2 002	4 315	1 366	15 503	2 035	60 906	9 725	—	—	9 725	70 631
Götlands	1	3 916	—	2 536	660	459	548	2 770	—	—	—	10 889	579	—	—	579	11 468
Blekinge	5	17 175	—	907	880	2 096	2 284	2 580	8 428	—	—	34 350	5 906	—	—	5 906	40 256
Kristianstads	4	15 948	2 527	1 020	3 520	686	1 777	2 798	3 464	—	—	31 740	5 337	—	—	5 337	37 077
Malmöhus	10	46 595	1 773	1 350	8 256	3 100	4 765	5 773	—	—	—	71 612	16 398	—	—	16 398	88 010
Hallands	5	27 787	—	8 392	3 735	2 741	1 766	2 092	10 883	426	1 475	59 297	13 784	—	—	13 784	73 081
Göteborgs o. Boh.	11	42 575	3 215	12 245	10 391	5 086	6 035	4 232	20 555	25 917	—	130 251	35 254	—	2 060	37 314	167 565
Älvsborgs	5	46 402	—	9 609	7 985	2 459	8 233	—	15 675	48 758	—	139 119	1 707	2 459	4 520	8 686	147 805
Skaraborgs	4	16 670	—	2 456	2 945	1 431	1 150	2 811	9 656	—	—	37 119	5 543	—	977	6 520	43 639
Värmlands	18	59 357	—	24 597	11 554	7 108	3 156	3 175	56 478	25 975	—	191 400	19 752	14 015	13 628	47 395	238 795
Örebro	7	51 058	1 203	12 210	7 574	3 482	9 678	310	1 481	—	133	87 129	5 082	—	8 840	13 922	101 051
Västmanlands	9	19 141	—	3 113	989	1 380	1 635	3 194	15 646	—	2 597	47 695	15 077	14 021	447	29 545	77 240
Kopparbergs	24	81 717	7 255	13 865	6 691	3 657	7 425	18 301	17 211	23 780	2 473	181 375	40 197	3 026	5 828	49 051	230 426
Gävleborgs	5	16 529	—	6 687	3 613	1 556	1 174	4 011	12 299	8 368	25	54 262	10 544	—	2 765	13 309	67 571
Västernorrlands	18	57 366	10 056	19 897	16 687	4 795	7 935	4 026	29 618	34 578	145	185 103	33 173	1 853	2 520	37 546	222 649
Jämtlands	17	56 754	—	11 505	12 659	5 945	10 296	618	32 101	12 586	—	142 464	392	—	8 342	8 734	151 198
Västerbottens	15	47 299	4 423	8 181	14 578	3 010	6 283	2 666	5 912	77 177	—	169 529	21 504	737	2 305	24 546	194 075
Norrbottens	26	74 499	—	15 027	20 537	16 411	20 600	—	42 081	28 483	329	217 967	6 846	4 110	5 258	16 214	234 181
Summa	224	841 851	34 850	198 603	163 802	79 036	108 374	87 457	309 921	339 507	17 588	2 181 039	299 460	40 221	61 539	401 220	2 582 259

Tab. F: 1. Översikt av de statsunderstödda

Landstingsområde	Antal dispensärer	Antal familjer, som under året anlitat dispensär			Personer, hos vilka under året påvisats				Antal av dispensärläkaren	
		Alla	Nya för året	Av de nya med tbc.	lungtuberkulos		enbart annan form av tbc.		undersökta personer	utförda undersökningar
					Vuxna	Barn under 15 år	Vuxna	Barn under 15 år		
Stockholms läns . .	5	1 458	607	381	258	16	21	39	2 845	3 762
Uppsala » . .	1	176	30	30	137	5	36	41	219	521
Södermanlands » . .	3	750	190	179	166	7	8	14	689	1 136
Östergötlands » . .	9	1 340	352	300	306	18	20	64	1 382	1 682
Jönköpings » . .	5	996	266	249	263	8	8	13	1 154	1 657
Kronobergs » . .	6	1 136	360	331	289	19	16	24	1 057	1 396
Kalmar » . .	11	1 800	454	375	279	47	49	85	1 749	2 486
Gotlands » . .	1	162	83	—	71	5	2	5	211	277
Blekinge » . .	5	1 542	223	153	197	21	6	34	732	1 118
Kristianstads » . .	4	1 328	400	272	254	29	17	21	1 109	1 270
Malmöhus » . .	10	1 898	638	367	310	20	40	171	1 825	2 819
Hallands » . .	5	1 050	434	314	206	18	63	137	1 420	2 468
Göteb. o. Boh. » . .	11	3 223	539	485	409	88	58	137	964	1 317
Älvsborgs » . .	5	2 590	1 091	805	567	99	209	343	3 029	4 001
Skaraborgs » . .	4	1 728	467	316	262	21	27	30	1 005	1 247
Värmlands » . .	18	3 407	432	417	326	40	92	100	1 529	2 069
Örebro » . .	7	1 872	936	462	329	37	31	92	3 103	4 634
Västmanlands » . .	9	703	166	71	66	7	20	43	880	1 201
Kopparbergs » . .	24	2 224	343	329	293	25	29	33	1 519	2 997
Gävleborgs » . .	5	941	229	186	198	14	11	12	799	1 308
Västernorrlands » . .	18	3 309	705	575	492	53	50	89	1 692	3 193
Jämtlands » . .	17	1 945	474	397	285	28	60	92	1 707	2 505
Västerbottens » . .	15	2 563	507	456	512	52	53	81	1 546	2 239
Norrbottnens » . .	26	5 805	676	562	491	63	102	245	3 544	5 382
Summa	224	43 946	10 592	8 012	6 966	745	1 028	1 945	35 209	52 685

Anm. Hela antalet dispensärer uppgick vid årets slut till 232, därav 224 statsunderstödda och 8 icke borgs, Sala och Gävle.

20 %, landsting med 37, kommuner med 18 och nationalföreningen mot tuberkulos med 13 %, länsföreningar med 1 %, vartill komma gåvor etc. med 10 %.

I Tab. E: 2 redogöres för dispensärernas *utgifter*; dessa uppgingo till 2 582 259 kr., varav till löner 33 %, hyror och expedition 8, resor 6, organiserad barnavård 28 och understöd 12 %.

I Tab. F: 1 lämnas en översikt av dispensärernas mera allmänna verksamhet. Antalet familjer som å dessa byråer under året för första gången begärt råd och hjälp var nära 10 600, varav inom 8 000 tuberkulos konstaterades, antalet av dispensärläkare undersökta personer över 35 200 och av sådana läkare utförda undersökningar över 55 000; antalet av dispensärsköterskor besökta hem uppgick till 42 700 med över 139 000 besök; antalet remisser till sanatorier och sjukhus förekommo i 9 300 fall. I Tab. F: 2 lämnas en översikt av dispensärernas speciella vård av barn (även friska);

dispensärernas verksamhet under år 1931.

Av andra läkare för disp. undersökta personer	Röntgenunders. genom disp:s försorg	Genom dispensären undersökta sputumprov		Av dispensären kända dödsfall under året		Av dispensärsköterskan		Remisser till			Intyg till sjuk-kassor m. m.
		T. B. +	T. B. —	i lung-tuberkulos	enbart annan form av tbc.	besökta hem	utförda besök	tuberkulos-sjukhus	kust-sanatorier	andra sjuk-vårds-inrättningar	
15	171	55	133	159	2	1 660	4 189	302	47	105	406
13	41	3	15	12	—	176	880	17	1	7	56
26	289	28	39	99	2	750	1 757	118	16	9	—
54	119	49	128	117	17	1 202	4 795	212	26	39	113
48	102	39	49	161	5	981	3 533	144	13	15	55
61	148	65	123	139	2	1 125	2 807	304	46	65	138
2	68	128	216	180	5	1 677	6 347	356	41	64	215
18	3	14	5	34	1	112	570	42	6	5	29
3	86	22	55	130	3	1 210	3 971	164	22	32	50
—	59	9	37	151	7	1 603	2 642	100	17	5	145
1	351	116	202	152	—	1 666	7 573	184	151	60	403
—	360	24	38	127	11	755	2 768	242	14	53	63
520	521	70	198	222	23	3 213	9 528	573	62	65	45
—	3 109	131	408	200	15	2 372	4 371	479	45	41	230
183	188	50	106	124	19	1 630	3 849	202	13	16	36
76	148	165	211	272	30	3 337	9 833	622	49	83	49
—	764	128	292	133	7	1 574	5 144	286	18	32	253
51	67	17	41	33	3	842	4 516	46	6	27	129
404	310	212	377	178	10	2 293	14 169	323	16	50	68
103	60	38	89	108	16	973	3 196	165	11	18	70
167	326	329	739	268	15	3 423	11 497	982	90	80	132
56	478	106	244	171	19	2 172	7 477	376	63	76	81
284	393	144	240	280	18	3 052	7 254	449	60	57	103
243	484	171	363	348	36	4 939	16 976	570	116	81	69
2 328	8 645	2 113	4 353	3 798	266	42 737	139 142	7 258	949	1 085	2 968

statsunderstödda. Dessa senare voro Stockholms stads (2 st.), Norrköpings, Malmö, Hälsingborgs, Göte-

denna tabell är att betrakta såsom direkt fortsättning av de översikter som lämnas i Tab. F: 1. Antalet omhändertagna barn översteg 8 100, varav c:a 6 300 voro friska och 1 800 tuberkulösa. Av de friska voro något över 1 000 utackorderade hos konstaterat friska familjer och inemot 4 200 vistades å sommarkolonier.

E. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos.

Från föreningens sekreterare, d:r Neander, hava erhållits följande uppgifter.

Upplysningsarbetet har fortgått såsom förut genom föreläsningar i skilda delar av landet. Sålunda hava 157 föredrag på Nationalföreningens initiativ och till stor del på dess bekostnad hållits av 12 olika föreläsare för inalles 14 466 åhörare. Sammanlagt hava under åren 1904—1931 hållits 3 323 föredrag för 406 732 åhörare.

Föreningens *kvartalsskrift* har utgått i 19 000 ex. En broschyr i tuberkulosfrågan har utdelats till samtliga värnpliktiga inom armén och marinen, vilka inställt sig vid inskrivningsförrättningarna.

Tab. F: 2. De statsunderstödda dispensärernas barnavårdsverksamhet år 1931.

L ä n	Friska barn						Tuberkulösa barn			Summa barn
	Omhändertagna omedelbart efter födelsen	Utackorderade i friska familjer		Intagna å barnhem		Mot-tagna å som-mar-kolo-nier	intagna å			
		under 2 år	öfver 2 år	under 2 år	öfver 2 år		tuber-kulos-sjuk-hus	kust-sanato-rium	andra sjuk-vårds-anst.	
Stockholms	8	8	66	12	37	117	49	24	2	323
Uppsala	—	—	3	2	3	8	3	2	5	26
Södermanlands	—	2	26	—	8	6	6	14	1	63
Östergötlands	2	7	16	6	45	81	22	18	13	210
Jönköpings	2	4	28	6	15	52	2	13	2	124
Kronobergs	5	9	61	7	51	198	19	26	11	387
Kalmar	7	6	24	24	66	20	80	30	11	268
Gotlands	—	—	—	—	—	8	5	3	1	17
Blekinge	1	9	9	12	9	42	25	7	18	132
Kristianstads	4	8	17	1	10	83	16	7	5	151
Malmöhus	6	8	39	—	7	138	23	119	27	367
Hallands	1	5	12	2	10	177	26	15	7	255
Göteborgs och Bohus	8	18	34	15	50	343	118	37	14	637
Älvsborgs	7	7	32	12	28	267	71	33	8	465
Skaraborgs	2	11	23	3	29	115	29	12	9	233
Värmlands	6	25	90	2	94	548	103	17	37	922
Örebro	8	2	12	13	26	215	45	9	6	336
Västmanlands	3	11	30	1	8	71	5	4	6	139
Kopparbergs	6	19	48	2	68	223	39	9	3	417
Gävleborgs	1	11	31	—	37	104	20	14	5	223
Västernorrlands	5	44	102	2	86	385	97	46	25	792
Jämtlands	2	16	29	6	44	167	70	19	26	379
Västerbottens	11	22	11	5	99	130	59	25	5	367
Norrbottnens	5	19	25	3	32	700	42	38	21	885
Summa	100	271	768	136	862	4 198	974	541	268	8 118

För genomgående av kurs i sanatorievård hava 11 sjuksköterskor erhållit stipendium.

Nationalföreningens bidrag till *dispensärverksamheten* uppgick till 328 036 kr. fördelade på 218 dispensärer inom samtliga län.

Såsom *bidrag till utackordering i friska hem* av 427 barn från tuberkulösa familjer ha utbetalats 49 288 kr. Bidrag ha lämnats till 42 *hem för friska barn från tuberkulösa familjer*.

Föreningens *inkomster* uppgingo till 692 557 kr., därav medlemsavgifter 10 976, välgörenhetsmärken 87 593 och lyxblanketter 404 673.

Utgifterna belöpte sig till 683 271 kr.

F. Förgörande av ohyra och andra insekter.

Under år 1931 blevo omkring 19 400 lägenheter med inalles c:a 48 600 rum underkastade behandling med cyanvätegas. Härvid inträffade i sept. ett dödsfall i följd av cyanväteförgiftning i Stockholm. Närmare redogörelser om denna verksamhet meddelas här nedan.

Antal cyanvätegasbehandlingar inom olika områden i riket år 1931.

Städer och län	Lägenheter	Rum	Kvarnar, fabriker o. d.	Fartyg	Å särsk. anstalt	Städer och län	Lägenheter	Rum	Kvarnar, fabriker o. d.	Fartyg	Å särsk. anstalt
Stockholm . . .	11 219	26 243	125	73	448	Hallands län	—	—	—	—	24
Göteborg . . .	2 598	6 413	40	158	214	Goteb. o. Boh. ,	40	134	—	8	1
Malmö . . .	948	2 966	12	5	173	Älvsborgs ,	130	351	—	1	35
Norrköping . . .	120	279	3	6	25	Skaraborgs ,	73	192	4	5	—
Hälsingborg . . .	110	343	—	18	50	Värmlands ,	232	632	4	3	11
Stockholms län	948	2 845	1	1	3	Örebro ,	96	254	—	—	32
Uppsala ,	233	628	1	—	24	Västmanlands ,	124	339	1	1	38
Södermanl. ,	225	598	4	—	13	Kopparbergs ,	192	544	1	—	3
Östergötlands ,	126	374	2	—	—	Gävleborgs ,	203	539	2	1	8
Jönköpings ,	107	209	—	—	16	Västernorrlands ,	339	1 022	—	7	7
Kronobergs ,	38	182	—	—	—	Jämtlands ,	150	400	1	—	29
Kalmar ,	90	296	2	5	29	Västerbottens ,	194	584	—	1	8
Gotlands ,	45	132	1	6	—	Norrbotiens	295	852	—	—	90
Blekinge ,	210	421	—	18	22						
Kristianstads ,	92	318	—	—	16						
Malmöhus ,	196	465	6	13	50	Summa	19 373	48 555	210	330	1 369

Cyanvätegasbehandlingar i riket månadsvis år 1931.

Månad	Antal lägenheter	Rum	Kvarnar, fabriker o. d.	Fartyg	Å särsk. anstalt	Månad	Antal lägenheter	Rum	Kvarnar, fabriker o. d.	Fartyg	Å särsk. anstalt
Januari . .	193	400	8	23	58	Augusti . .	4 148	10 376	15	27	129
Februari . .	118	360	16	17	47	September .	2 414	5 898	33	30	226
Mars . . .	267	794	11	23	78	Oktober . .	2 059	5 151	14	14	178
April . . .	621	1 744	41	56	90	November .	406	1 059	8	15	120
Maj . . .	1 239	2 856	21	65	109	December .	181	477	9	15	68
Juni . . .	3 195	7 949	19	29	86						
Juli . . .	4 532	11 491	15	16	180	Summa	19 373	48 555	210	330	1 369

3. Sjukvården utom sjukhusen.

A. Dödligheten i rikets städer.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

Från och med 1931 tillämpas, enligt K. medicinalstyrelsens cirkulär av den 2 januari 1931, *ny dödsorsaksnomenklatur*. Den avviker från närmast förut gällande såväl i fråga om sjukdomsgruppernas rubriker som ock i särskild grad beträffande de upptagna dödsorsakernas specificering och gruppering ävensom deras omfattning. Så ha bl. a. grupprubrikerna blodbildande organens och blodets sjukdomar utökats med blödaressjukdomar samt ämnesomsättnings- m. fl. sjukdomar med den inre sekretionens sjukdomar; dessutom hava nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar sammanslagits med sinnessjukdomar.

Vidare har i den nya nomenklaturen till ålderdomssjukdomar från cirkulationsorganens sjukdomar överförts ålderdomsbrand (med särskilt n:r); till infektionssjukdomar från bildningsfel pemfigus hos nyfödda (med särskilt n:r), från matsmältningsorganens sjukdomar — under in-

infektiös magtarminflammation — alla förut under akut mag- och tarminflammation upptagna (barnkolera, inhemsk kolera, akut tarminflammation o. d.) med undantag av bukhinneinflammation (se nedan) och akut magsäcksinflammation, från bensystemets och ledgångarnas sjukdomar reumatisk feber, varig ledinflammation o. d.; vidare hava till ämnesomsättnings- etc. sjukdomar från infektionssjukdomar överförts beri-beri (med särskilt n:r), från blodbildande organens etc. sjukdomar skörbjugg och Barlows sjukdom (med särskilda n:r), från bensystemets och ledgångarnas sjukdomar engelska sjukan och från svulster struma; till matsmältningsorganens sjukdomar från bildningsfel etc. atrofi hos barn (med särskilt n:r); till könsorganens sjukdomar från urinorganens sjukdomar urinrörsförträngning (med särskilt n:r); slutligen föras numera till olyckshändelse även olyckshändelse under epileptiskt anfall (förut å nervsystemets etc. sjukdomar) samt till självmord även självmord under sinnessjukdom (förut å sinnessjukdomar).

Under särskilda n:r hava dessutom i den nya nomenklaturen nu insatts ett flertal förut ej upptagna sjukdomar samt andra sjukdomar, som avskilts inom vissa av grupperna. Bland infektionssjukdomar upptagas sålunda dels de i förra nomenklaturen ej omnämnda undulantfeber, vattenkoppor, gula febern, infektiös ikterus, sömnsjuka samt lymfogranulomatos, dels en del förut under rubriken Andra parasitära sjukdomar ingående, nämligen återfallsfeber, påssjuka, ankylostomasjukdom, trikinsjukdom samt andra masksjukdomar. Vidare hava även å särskilda n:r upptagits under blodbildande organens och blodets sjukdomar samt blödaresjukdomar blödaresjuka samt purpura (jämte Werlhofs sjukdom), under ämnesomsättnings- och den inre sekretionens sjukdomar pellagra (ej förut upptagen), hypofysära sjukdomar (d:o), bisköldkörtelsjukdomar (d:o), sockerfri polyuri och tymussjukdomar, under nervsystemets etc. sjukdomar kramp hos barn, under cirkulationsorganens sjukdomar aortabráck, andra pulsåderbräck, blodådersjukdomar, under andningsorganens sjukdomar bronkopneumoni (jämte kapillär-bronkit), lungböld, bronkialastma och lungemfysem, under matsmältningsorganens sjukdomar akut gul leveratrofi, gallgångssjukdomar utan gallsten, sjukdomar i bukspottkörteln och bukhinneinflammation, under havandeskaps- och förlossningssjukdomar livmoderbristning, andra förlossningssvårigheter och utomkvedshavandeskap, under bensystemets och ledgångarnas sjukdomar kronisk ledgångsinflammation samt slutligen under hudsjukdomar akut hudinflammation (jämte eksem) samt papillomatös pemfigus.

Kroniska hjärtsjukdomar, som förut voro sammanförda å ett n:r, äro numera uppdelade på två, varförutom en del dithörande överförts till andra n:r inom gruppen. Influensa, rödsot och barnsängsfeber äro numera var och en fördelade på två n:r. Till slut må även påpekas, att en del specifikationer blivit gjorda under tuberkulos, kräfta och sarkom samt under kroniska förgiftnings-sjukdomar och våldsamt död.

Hälsovårdsnämndernas uppgifter om dödsorsaker i rikets städer ligga till grund för **Tab. 3—6**; dödsfallen äro där fördelade efter dödsorsak, de avlidnas ålder och kön samt efter dödsmanad. Dessvärre hava uppgifterna ang. dödsorsaker (Tab. 3 och 5) för städerna i vissa län ej upprättats efter gällande nomenklatur och i enlighet med denna upprättade tabellformulär. I anledning härav hava uppstått svårigheter att sammanställa de inkomna uppgifterna till en gemensam tabell; det har endast kunnat ske genom beräkning i vissa delar (enligt förhållandena i Stockholm och andra städer) — en utväg som är föga tillfredsställande. Man må sålunda med försiktighet läsa siffrorna för de städer, som följt gamla tabellformuläret; de äro särskilt markerade i tabellerna och de rubriker där skiljaktigheterna äro särskilt framträdande äro betecknade med asterisk.

För samtliga städer i riket uppgå de angivna dödsfallen till 23 058, därav 10 592 män och 12 466 kvinnor. På 1 000 inv. bliva dödstaten 11·4 för mankön och 11·5 för kvinnkön mot resp. 10·9 och 10·8 föreg. år. Hela antalet dödsfall under föreg. år uppgick till 21 394, sålunda för året en ej obetydlig ökning mot föreg. år såväl absolut som relativt.

Den ökning, som sålunda i förhållande till föreg. år gör sig gällande, framträder i fråga om sjukdomar hos nyfödda, ålderdomssjukdomar, influensa (693 fall mot 93 år 1930), vidare tuberkulos och lunginflammation. Någon ökning visa även sockersjuka samt cirkulationsorganens sjukdomar; olycks-händelser hava däremot förekommit i något minskat antal.

Ehuru tuberkulosdödligheten i åtminstone ett par decennier visat nedgående tendens, är den dock, om man bortser från kroniska hjärtsjukdomar, den sjukdom, som alltintill 1929 krävt de flesta offren. Med detta år intages emellertid dess plats av en annan sjukdom, som under senaste decennier visat stadigt växande siffror, nämligen kräfta. Till jämförelse lämnas här nedan en sammanställning av dödligheten i dessa sjukdomar (alla former) i absoluta och relativa tal (på 10 000 inv.):

<i>Absoluta tal</i>	1910	1915	1920	1925	1930	1931
Tuberkulos	3 371	3 614	3 087	2 758	2 510	2 588
Kräfta	1 422	1 599	1 930	2 230	2 522	2 594

På 10 000 inv.

Tuberkulos	24·9	23·4	17·9	14·9	12·7	12·8
Kräfta	10·5	10·4	11·2	12·0	12·7	12·8

Här nedan lämnas för städer med mer än 10 000 inv. en översikt av dödligheten (på 1 000 av medelfolkmängden).

1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930
Stockholm . 11·4	11·0	Västervik . 13·0	11·2	Halmstad . 11·8	9·9	Västerås . 9·5	10·0
Södertälje . 10·1	10·5	Visby . 14·9	16·1	Göteborg . 10·5	10·2	Falun . 12·1	11·9
Lidingö . 7·6	9·6	Karlskrona . 11·8	10·0	Mölnadal . 11·2	10·3	Gävle . 12·1	11·8
Uppsala . 14·4	13·7	Kristianstad 12·6	11·4	Uddevalle . 12·7	11·7	Söderhamn . 13·3	10·8
Nyköping . 13·2	10·1	Malmö . 9·8	9·6	Trollhättan . 10·7	10·1	Härnösand . 13·5	10·7
Ekilstuna . 12·3	10·2	Lund . 12·3	11·2	Borås . 9·6	8·7	Sundsvall . 13·0	11·3
Linköping . 11·9	10·1	Landskrona . 13·3	10·0	Skövde . 11·6	11·3	Östersund . 10·2	12·5
Norrköping . 12·4	12·3	Hälsingborg . 8·7	8·6	Karlstad . 9·6	10·7	Umeå . 12·0	9·5
Jönköping . 12·7	10·9	Ystad . 13·0	12·8	Kristinehamn 11·4	12·3	Luleå . 13·1	12·9
Kalmar . 11·5	12·1	Trälleborg . 9·9	9·3	Örebro . 10·9	8·6	Rikets städer 11·4	10·8

Av här upptagna 39 städer hade under året endast 7 (mot 11 föreg. år) en dödlighet under 10 ‰, i flera fall dock rätt låg. I Lidingö uppgick den sålunda ej till mer än 7.5 och i Hälsingborg till 8.7. Därefter kommo Västerås (9.5), Borås och Karlstad (9.6), Malmö (9.8) samt Trälleborg (9.9). Relativt höga tal med en dödlighet av minst 12 ‰ hava 19 städer, minst 13 ‰ 10 städer, däribland Visby ej mindre än 14.9, vidare Uppsala (14.4) samt flera skånska och norrländska städer.

Av **Tab. 5** framgår, att en relativ förskjutning av dödligheten till högre åldrar ägt rum i jämförelse med år 1910, i det att barnadödligheten de följande åren starkt minskats och en ökning inträtt för de högsta åldersgrupperna.

B. Viktigare sjukdomars förekomst.

Referent: Medicinalrådet Herrlin.

Enligt de översikter över sjukdomsfall i infektions- m. fl. sjukdomar, som meddelas i **Tab. 7** och 8, hava av vederbörande läkare (se tab. anm.) anmälts 170 353 fall av ifrågavarande sjukdomar, varav av influensa enbart 106 582 fall mot 21 278 föregående år. En sammanställning för åren 1922—1931 utvisar följande:

År 1922	193 348	År 1927	200 593
» 1923	102 694	» 1928	113 268
» 1924	125 164	» 1929	117 706
» 1925	112 299	» 1930	85 335
» 1926	101 292	» 1931	170 353

Av *epidemiska sjukdomar*, beträffande vilka anmälningsplikt¹ gäller för samtliga läkare i riket (frossa från den 1 juli 1924, undulantfeber från den 1 juli 1928, denguefeber från den 11 sept. 1928 samt infektiös ikterus från den 23 febr. 1931 och tularemi från den 20 aug. 1931) hava anmälts följande antal sjukdomsfall:

	Å r										
	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	
Scharlakansfeber	10 718	10 829	10 882	10 613	8 513	5 289	6 017	8 533	8 046	5 922	
Difteri	6 610	4 840	4 240	3 820	3 561	3 776	2 820	2 630	4 178	2 576	
Smittkoppor	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
Nervfeber o. paratyfus	896	808	1 401	1 458	816	417	440	456	541	337	
Rödsot	63	37	82	108	59	77	60	97	128	626	
Akut barnförlamning	112	309	656	517	341	375	482	950	304	98	
Sömnsjuka	192	530	318	198	172	137	156	141	114	82	
Epid. hjärnfeber	79	85	115	186	147	127	131	112	67	62	
Frossa	.	.	4	8	9	6	4	2	7	5	
Undulantfeber	.	.	.	.	.	.	55	109	82	121	
Infektiös ikterus	.	.	.	.	.	.	.	.	.	886	
Denguefeber	.	.	.	.	.	.	.	.	.	—	
Tularemi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	27	

Summa 18 670 17 438 17 699 16 858 18 618 10 204 10 165 13 030 13 467 10 742

Antalet sjukdomsfall av scharlakansfeber har, som av översikten synes, under decenniets 5 första år hållit sig i det hela konstant, men därefter t. o. m.

¹ Epidemilagen äger tillämpning vid sjukdomsfall i samtliga här upptagna sjukdomar utom frossa, denguefeber, infektiös ikterus och tularemi.

1928 kraftigt nedgått; för åren 1929 och 1930 en ej obetydlig ökning i jämförelse med de senaste åren men 1931 åter nedgång. Nedgången för difteri är i jämförelse med periodens första år ej obetydlig. Även fallen av nervfeber och sömnsjuka visa under denna period nedgående tendens.

Den relativa utbredningen av scharlakansfeber har på 10 000 inv. uppgått å rikets landsbygd till 10·4 [13·7], i samtliga städer till 8·1 [12·0] samt i hela riket till 9·6 [13·1], av difteri resp. 2·8 [5·7], 7·1 [9·2] och 4·2 [6·8].

Beträffande de smittsamma sjukdomarnas uppträdande och fördelning under år 1931 må här anföras följande. (Se även under 2. Allmänna hälsovården, Infektionssjukdomar.)

Smittkoppor, fläckfeber, pest och kolera.

Intet fall av dessa sjukdomar har under året förekommit.

Scharlakansfeber.

Av under året anmälda 5 922 fall inträffade 1 645 i städerna. Scharlakansfebern visar en tämligen jämn fördelning under årets olika månader dock med minskad frekvens under sommarmånaderna och icke obetydlig ökning under oktober—november. Sjukdomen har framförallt uppträtt inom Västernorrlands, Gävleborgs och Norrbottens län, obetydligt i Blekinge, Småland och Halland.

Difteri.

Av under året anmälda 2 576 fall inträffade 1 452 i städerna. Difterifallen hava varit ganska jämnt fördelade under året, dock med minskning under sommaren. Största antalet sjukdomsfall visa Göteborg och Stockholm, Malmö samt Norrbottens, Malmöhus och Värmlands län.

Nervfeber och paratyfus.

Dessa sjukdomar, av vilka under året anmäldes 337 fall, varav 157 i städerna och 180 å landsbygden, visade en ökad frekvens under den varma årstiden. Under årets olika kvartal anmäldes respektive 41, 72, 133 och 91 fall. Jämfört med föreg. år, 541 fall, måste utbredningen anses vara måttlig; högsta talen visa Hallands och Norrbottens län. I det förra länet förekom lokal epidemi med 22 fall i nov., i övrigt voro sjukdomsfallen tämligen jämnt fördelade över landet med mindre variationer här och var.

Rödsot.

Under år 1931 inträffade ej mindre än 626 fall mot allenast 128 fall föreg. år; av dessa 626 voro 501 i städerna. Bortsett från en större epidemi i mars månad i Varberg (Äppelviken) med 446 fall och 33 fall i maj i Värmlands län var frekvensen under höstmånaderna obetydlig. Mindre lokala epidemier omnämnas från Ätvidabergs mun.-samh. i Österg. län (15 fall), från Hover-

berg i Jämtlands län (10 fall) och i Byske i Västerb. län (23 fall under juli och aug.).

Barnförlamning.

Under hela året anmälades 98 fall mot 304 föreg. år. Av dessa kommo 27 på städerna och 71 på landsbygden. Sjukdomsfall anmälades under årets samtliga månader med ökad frekvens under eftersommaren och hösten: första kvartalet 13, andra kvartalet 14, tredje kvartalet 37 och fjärde kvartalet 34 fall. Största antalet fall anmälades under september med 22. Sjukdomsfall inträffade i samtliga län med undantag av Blekinge och Västerbottens län.

Epidemisk hjärnfeber.

Samtliga 62 anmälda fall, varav 21 i städerna och 41 å landsbygden, fördela sig tämligen likformigt över hela året dock med någon minskning under årets senare hälft.

Från Gotlands, Älvsborgs, Värmlands och Jämtlands län anmälades inga fall. Inom övriga delar av landet var sjukdomen tämligen fördelad med enstaka fall.

Sömn sjuka.

Av sammanlagt 82 fall anmälades 25 från städerna och 57 från landsbygden.

Sömnjukan uppträdde tämligen jämnt fördelad under årets olika månader och i stort sett med ströfall inom samtliga län med undantag av Gotlands och Västerbottens län, varifrån intet fall anmälades.

Undulantfeber.

Av undulantfeber anmälades 121 fall, därav 56 i städerna och 65 å landsbygden. Sjukdomen uppträdde allenast med stänkfall, spridda tämligen likformigt över hela landet och året. Från Göteborgs och Bohus län, Värmlands, Västerbottens och Norrbottens län anmälades dock inga fall. Malmöhus län (utom Malmö) uppvisar största antalet anmälda fall eller 17.

Infektiös ikterus.

Av denna sjukdom förekommo 886 fall, varav 318 i städerna och 568 å landsbygden. Synnerligen höga tal visa Gotlands län och Stockholms stad, under det att flera län ej haft något fall att anmäla. Med hänsyn till årstid visa januari och november maxima och sommarmånaderna i allmänhet samt december de lägsta talen.

C. Smittsamma könssjukdomar.

Referent: Medicinalrådet Herrlin.

I **Tab. 9 a** lämnas en översikt av anmälda fall av smittsamma könssjukdomar med fördelning å sjukvårdsområde (län, stad), där de insjuknade äro *bosatta*, i **Tab. 9 b** efter *ålder* samt i **Tab. 9 c** å sjukvårdsområde, där de *smittats*. Sjuk-

domsfallen i syfilis äro i **Tab. 9 a** och **9 c** fördelade i ärvd och förvärvad syfilis; bland fallen av senare gruppen medräknas endast primär och sekundär syfilis.

Under år 1931 hava polikliniker för kostnadsfri undersökning och behandling av könssjuka varit anordnade i Stockholms, Uppsala, Linköping, Norrköping, Jönköping, Karlskrona, Malmö, Lund, Hälsingborg, Göteborg, Borås, Karlstad (nyttillkommen under året), Örebro, Västerås och Gävle. Genom kungl. brev äro Eskilstuna och Halmstad f. n. befriade från skyldigheten att hålla dylik poliklinik. Omfattningen av poliklinikernas verksamhet framgår av följande sammanställning:

	Män.	Kvinnor.
A. Fall av könssjukdom i smittsamt skede eller misstänkta därför . .	11 804	7 534
Därav nyttillkomna under året	9 370	5 084
Antal under året avlagda besök	113 144	147 320
B. Fall av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v. .	6 594	7 702
Därav nyttillkomna under året	5 672	5 831
Antal under året avlagda besök	17 814	23 415

Ur sundhetsinspektörernas uppgifter för år 1931.

Antalet personer, som under året anmälts på grund av underlåtelse att följa lagens föreskrifter eller för avbrott i behandling, var 1 425 (192 å landsb., 1 233 i städer). Av dessa hava 153 (128 å landsb., 25 i städer) överlämnats till annat distrikt, 357 (43 å landsb., 314 i städer) icke anträffats, 57 (12 å landsb., 45 i städer) styrkt smittfrihet, under det att 858 (112 å landsb., 746 i städer) underkastats förnyad läkarbehandling. I 750 fall (76 å landsb., 674 i städer) hade anmälan gjorts till hälsovårds-, resp. polismyndighet.

Antalet personer, som anmälts såsom misstänkta smittkällor var 2 243 (838 å landsb., 1 405 i städer). Av dessa hava 482 (183 å landsb., 299 i städer) överlämnats till annat distrikt, 269 (74 å landsb., 195 i städer) icke anträffats, 490 (205 å landsb., 285 i städer) styrkt smittfrihet, under det att 1 002 (376 å landsb., 626 i städer) underkastats förnyad läkarbehandling. I 310 fall (87 å landsb., 223 i städer) hade anmälan gjorts till hälsovårds- resp. polismyndighet.

D. Spetälska.

En översikt över antalet spetälska i riket meddelas i **Tab. G**.

E. Sjukdomsförhållandena i fängelserna.

Se K. Fångvårdsstyrelsens berättelse: *Sveriges officiella statistik, Fångvård*.

F. Ämbetsresor.

En översikt av vederbörande läkares ämbetsresor (huvudsakligen för epidemiska sjukdomar) lämnas i **Tab. 2**.

Tab. G. Översikt av antalet spetälska i riket år 1931.

Hemort (socken, stad)	Nyuppteck- ta fall	Tillfrisknade	Avlidna		Den 31 dec. befintliga		Hemort (socken, stad)	Nyuppteck- ta fall	Tillfrisknade	Avlidna		Den 31 dec. befintliga	
			i hem- orten	i Järvsö sjukhus	i hem- orten	i Järvsö sjukhus				i hem- orten	i Järvsö sjukhus	i hem- orten	i Järvsö sjukhus
Tegelsmora, Upps. l.	—	—	—	—	—	1	Enånger, Gävleb. län	—	—	—	1	—	—
Enköping	1	—	—	1	—	—	Forssa , ,	—	—	—	—	—	1
Lyse, Göt. o. Boh. l.	—	—	—	—	1	—	Färila , ,	—	—	—	—	1	—
S. Finnskoga, Värml. län	1	—	—	—	—	1	Järvsö , ,	—	—	—	—	1	—
Malung, Kopp. län	—	—	—	—	—	1	Ljusdal , ,	—	—	—	—	1	—
Mora , ,	—	—	—	—	—	4	Ljusne , ,	—	—	—	—	1	—
Ore , ,	—	—	—	—	—	1	Ramsjö , ,	—	—	—	—	—	1
Vika , ,	—	—	—	—	1	—	Sundsvall	—	—	—	—	1	—
Arbrå, Gävleb. län	—	—	—	—	—	1	Haverö, Västern. län	—	—	1	—	—	—
Delsbo , ,	—	—	1	—	—	—	Summa	2	—	2	2	7	11

G. Hälsobrunnar, badinrättningar och andra dylika kuranstalter.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Sammanlagda antalet vid dylika anstalter och kurorter inskrivna badgäster uppgick under året till omkring 30 000, varav cirka 600 voro icke betalande gäster. Dessutom förekom också ett betydligt antal friska badgäster, vilka uppskattades för Malen till c:a 900 och Fiskebäckskil till c:a 1 250 personer. Fiskebäckskil till c:a 1 250 personer.

Nynäs kuranstalt har under året haft 505 intagna patienter, Åre fjällkuranstalt 693 och Fjällnäs högfjällssanatorium 156. Verklig sjukvård lämnades till större delen av de vid Tranås inskrivna patienterna, som uppgingo till 1 684, vid Ulricehamn till 1 403, vid Hultafors till 1 134, vid Mösseberg till 1 217 och vid Saltsjöbaden till 1 256.

Vid en del sedan äldre tider kända och uppskattade hälsobrunnar genomgick ett stort antal personer regelbundna av läkare förordnade badkuror, därav vid Medevi 444 och vid Medevi brunnslasarett 412, vid Söderköping 657 och vid Söderköpings brunnslasarett 205, Ramlösa 518 och dess brunnslasarett 159, Lundsbrunn 601, Loka 479, Porla 369 och Sättra 1 014.

H. Barnmorskeväsendet.

Referent: Medicinalrådet Byttner.

Genom ändringar i barnmorskereglementet hava meddelats dels med hänsyn till stadgan angående enskilda sjukhem och förlossningshem nya bestämmelser om barnmorskas rätt att mottaga havande kvinna m. m. dels ock utvidgad rätt för distriktsbarnmorska att biträda barnaföderskor utom sitt distrikt.

I Tab. H lämnas en översikt av från barnmorskor inkomna summariska utdrag ur deras dagböcker m. m.

Angående barnmorskornas antal och fördelning på olika landsdelar, hänvisas till Tab. 1 b (tabellavd.).

Tab. H. Sammandrag av barnmorskornas dagböcker för år 1931.

L ä n S t a d	Barn- morskor	Barnaföderskor						Barnskingskvinnan var tre veckor efter förlossningen			Vid förlossningen använda operationer										Barnaföderskor, förlossade och vårdade i barnmorskas hem. (Regl. § 22, första stycket.)	Barnaföderskor, förlossade och vårdade i förlossningshem. (Regl. § 22, andra och femte styckena.)
	Antal	Antal	Gifta	Ogifta	änkor	Förstöderskor	Omstöderskor	frisk	sängliggande sjuk	död	Inre lösning av efterbörden verkställd av		Vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trybbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare				
											läkare	barn- morska	barn- morska	läkare	läkare	barn- morska			läkare	barn- morska		
Stockholms stad	40	496	412	75	9	192	304	491	5	—	—	7	—	—	—	—	27	—	2	63	193	
Stockholms län	100	1 316	1 127	177	12	338	978	1 305	10	1	—	5	—	—	—	—	13	—	—	5	66	
Uppsala	60	974	849	120	5	276	698	970	3	1	—	9	—	9	—	—	18	—	—	5	60	
Södermanlands	80	2 416	2 098	309	9	857	1 559	2 372	36	8	—	13	—	6	—	—	54	—	5	4	484	
Norrköpings stad	9	185	129	4	2	11	124	134	1	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Östergötlands län	118	2 660	2 296	352	12	792	1 868	2 613	40	7	2	21	—	9	—	—	28	—	2	18	113	
Jönköpings	116	2 736	2 510	220	6	780	1 956	2 697	34	5	4	29	1	5	—	—	63	—	—	67	163	
Kronobergs	84	2 070	1 857	205	8	677	1 393	2 049	17	4	6	21	1	1	1	1	38	—	—	27	188	
Kalmar	101	2 857	2 554	286	17	904	1 953	2 813	32	12	4	15	3	1	3	1	49	—	2	5	199	
Gotlands	43	1 022	859	155	8	336	686	1 000	19	3	3	7	—	3	—	3	17	1	—	3	28	
Blekinge	57	1 622	1 399	212	11	415	1 207	1 610	11	1	1	6	—	—	—	—	18	—	—	44	26	
Kristianstads	126	3 107	2 689	394	24	820	2 287	3 079	25	3	1	28	1	2	1	1	28	—	1	3	70	
Malmö stad	24	241	201	37	3	78	163	229	1	1	—	7	—	—	—	—	7	—	—	—	41	
Malmöhus län	181	2 826	2 435	376	15	663	2 163	2 809	16	1	1	14	—	4	—	—	22	—	—	2	234	
Hallands	76	2 244	2 048	188	8	719	1 525	2 221	14	9	2	20	—	11	—	—	45	—	2	12	211	
Göteborgs stad	69	1 495	1 319	160	16	575	920	1 473	19	3	37	—	—	6	—	—	126	—	1	47	919	
Göteb. o. Bohus län	112	3 032	2 741	274	17	927	2 105	2 994	33	5	1	33	—	5	—	—	76	—	2	15	566	
Älvsborgs	150	3 780	3 451	312	17	1 232	2 548	3 724	48	8	3	34	—	9	—	—	81	2	8	166	545	
Skaraborgs	123	2 784	2 461	313	10	856	1 928	2 761	17	6	1	25	—	6	—	—	65	—	—	43	184	
Värmlands	136	3 688	3 074	595	19	1 380	2 308	3 636	43	9	—	33	—	11	—	—	148	3	4	13	268	
Örebro	94	2 629	2 149	467	13	1 095	1 534	2 580	45	4	4	28	—	7	—	—	111	7	7	2	263	
Västmanlands	69	1 572	1 289	265	18	518	1 054	1 540	29	3	1	17	—	4	—	—	25	—	1	13	114	
Kopparbergs	118	3 445	2 852	570	23	1 266	2 179	3 364	74	7	1	45	—	3	—	—	62	—	2	7	515	
Gävleborgs	107	3 703	2 738	936	29	1 211	2 492	3 641	51	11	1	37	—	8	—	—	34	—	3	4	173	
Västernorrlands	116	3 086	2 439	625	22	825	2 261	3 039	37	10	2	16	—	4	2	15	—	—	1	7	97	
Jämtlands	70	2 246	1 707	514	25	697	1 549	2 198	42	6	5	16	—	2	1	45	—	1	4	16	76	
Västerbottens	131	3 694	3 339	336	19	1 063	2 631	3 631	51	12	7	23	—	8	1	34	—	—	2	3	116	
Norrbottens	103	3 825	3 449	353	23	1 003	2 822	3 768	46	11	5	26	2	2	4	52	—	—	1	9	191	
	2 613	65 701	56 471	8 830	400	20 506	45 195	64 751	799	151	56	575	5	120	15	1 801	14	50	604	6 098		

Tab. H. (Forts.) Sammandrag av barnmorskornas dagböcker för år 1931.

L ä n S t a d	A n t a l f ö d d a b a r n										A n t a l b ö r d e r					
	Antal	Gossar	Flickor	Levande födda				Dödfödda				med livadugliga foster				Missfall
				Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna		Ekelbörd	Fvillingbörd	Fvillingbörd	Summa	
				Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor					
Stockholms stad . . .	420	212	208	206	205	4	1	1	—	1	2	416	2	—	418	78
Stockholms län . . .	1 261	613	648	572	610	29	24	8	8	4	6	1 239	11	—	1 250	66
Uppsala , . . .	931	484	447	462	431	12	10	9	6	1	—	913	9	—	922	52
Södermanlands , . . .	2 363	1 200	1 163	1 120	1 089	51	44	17	21	12	9	2 312	24	1	2 337	79
Norrköpings stad . . .	123	70	53	65	50	—	2	4	1	1	—	119	2	—	121	14
Östergötlands län . . .	2 588	1 329	1 259	1 268	1 197	39	39	17	13	5	10	2 512	38	—	2 550	110
Jönköpings . . .	2 664	1 396	1 268	1 322	1 212	44	36	23	15	7	5	2 594	35	—	2 629	107
Kronobergs , . . .	2 032	1 033	999	988	948	29	27	16	17	5	7	1 964	34	—	1 998	72
Kalmar , . . .	2 800	1 411	1 389	1 329	1 318	45	38	27	21	10	12	2 717	40	1	2 758	99
Gotlands , . . .	1 014	517	497	477	472	21	12	12	10	7	3	976	19	—	995	27
Blekinge , . . .	1 593	817	776	786	730	21	28	6	9	4	9	1 545	24	—	1 569	53
Kristianstads , . . .	3 010	1 496	1 514	1 427	1 448	38	43	25	18	6	5	2 924	43	—	2 967	140
Malmö stad . . .	199	109	90	105	88	2	2	1	—	1	—	195	2	—	197	44
Malmöhus län . . .	2 772	1 444	1 328	1 385	1 276	38	30	10	11	11	11	2 688	42	—	2 730	96
Hallands , . . .	2 188	1 112	1 076	1 059	1 019	22	33	21	12	10	12	2 132	28	—	2 160	84
Göteborgs stad . . .	1 231	607	624	579	574	14	41	8	6	6	3	1 199	16	—	1 215	280
Göteb. o. Bohus län . . .	2 913	1 462	1 451	1 387	1 379	41	40	27	23	7	9	2 855	29	—	2 884	148
Älvsborgs , . . .	3 663	1 859	1 804	1 762	1 717	44	43	32	22	21	22	3 568	46	1	3 615	165
Skaraborgs , . . .	2 758	1 433	1 325	1 349	1 271	40	25	27	19	17	10	2 684	37	—	2 721	63
Värmlands . . .	3 602	1 868	1 734	1 756	1 648	45	47	52	21	15	18	3 518	42	—	3 560	128
Örebro . . .	2 572	1 313	1 259	1 219	1 191	54	31	29	20	11	17	2 499	35	1	2 535	94
Västmanlands , . . .	1 518	807	711	753	666	33	30	12	9	9	6	1 475	20	1	1 496	76
Kopparbergs , . . .	3 303	1 681	1 622	1 590	1 526	45	52	29	25	17	19	3 243	30	—	3 273	172
Gävleborgs . . .	3 541	1 812	1 729	1 696	1 609	79	82	18	24	19	14	3 458	40	1	3 499	204
Västernorrlands . . .	2 974	1 492	1 482	1 422	1 410	36	49	19	11	15	12	2 917	27	1	2 945	141
Jämtlands , . . .	2 176	1 156	1 020	1 072	935	43	60	25	11	16	14	2 112	32	—	2 144	102
Västerbottens . . .	3 654	1 898	1 756	1 800	1 687	49	34	27	19	22	16	3 562	43	2	3 607	87
Norrbottens , . . .	3 765	1 961	1 804	1 864	1 726	53	48	22	15	22	15	3 682	40	1	3 723	102
	63 628	32 592	31 036	30 815	29 482	971	951	524	387	282	266	62 018	790	10	62 818	2 883

I. Hälso- och sjukvårdspersonal.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

I Tab. I a, b, c (tabellavdelningen) lämnas siffersammanställningar över läkare, sjuksköterskor, barnmorskor, sjukgymnaster, tandläkare och apoteks-personal.

Läkare. Beträffande Tab. I a må påpekas, att den endast upptager *civila* läkarbefattningar med tjänstårsrätt; alla militärläkarbefattningar äro sålunda utesltna. Dessutom torde något hundratal — huvudsakligen nyexaminerade — på grund av bristande uppgifter ej kunnat av tjänsteläkarna medtagas i deras redogörelser. Antalet tjänsteläkare har ökat från föreg. år med ett 60-tal och enskilt praktiserande läkare med 55. Hela antalet läkare med tjänstårsrätt samt enskilt praktiserande läkare uppgick vid slutet av åren 1917, 1920, 1925, 1930 och 1931 till resp. 1 526, 1 634, 1 917, 2 239 och 2 351, d. v. s. på varje läkare kommo resp. 3 800, 3 600, 3 150, 2 743 och 2 617 inv. — Antalet kvinnliga läkare vid samma tider var 56, 69, 91, 138 och 135.

Barnmorskor. Antalet distriktsbarnmorskor har i jämförelse med föreg. år minskat något, antalet av kommun anställda med ett 40-tal samt enskilt praktiserande med ett 20-tal.

Sjuksköterskor. Enl. Tab. I b i tabellavd. har antalet ökat mer än 100 sedan föregående år, i det att antalet av kommun anställda ökat med

Tab. I. Sjuksköterskor å reglerade tjänster den 31 dec. 1931.

L ä n, s t a d	Å sjuksköterskor an- ställda ¹	Distrikts- sköterskor	Kom- mu- nalt an- ställda st. ² lb. ³	Dispensär- sköterskor	Bruka- och fa- briksköterskor	Summa pensions- berättig. tjänster	L ä n, s t a d	Å sjuksköterskor an- ställda ¹	Distrikts- sköterskor	Kom- mu- nalt an- ställda st. ² lb. ³	Dispensär- sköterskor	Bruka- och fa- briksköterskor	Summa pensions- berättig. tjänster
Stockh:s stad .	711	—	75	—	6	9 801	Göteborgs stad	231	—	51	—	8	6 296
„ län	124	26	7	7	7	171	Göt. o. Boh. län	67	7	8	7	13	1 103
Uppsala „	132	15	5	4	1	159	Älvsborgs „	104	8	14	4	10	5 145
Södermanl:s „	72	33	10	6	3	126	Skaraborgs „	88	15	6	6	4	1 120
Norrköpings st.	38	—	6	—	2	46	Värmlands „	78	13	11	6	18	1 127
Östergöt:l:s län	107	19	7	7	9	151	Örebro „	109	39	2	9	11	1 171
Jönköpings „	97	15	10	1	5	134	Västmanl:s „	65	10	10	2	9	2 98
Kronobergs „	27	14	1	2	6	51	Kopparbergs „	110	21	7	13	27	3 181
Kalmar „	78	19	8	10	11	128	Gävleborgs „	106	28	18	17	6	7 182
Gotlands „	13	—	1	—	1	15	Västernorr:l:s „	110	40	7	10	18	3 188
Blekinge „	50	20	6	—	5	82	Jämtlands „	49	49	3	3	17	— 121
Kristianstads „	77	23	3	5	4	114	Västerbottens „	80	6	1	—	16	1 104
Malmö stad .	64	—	7	—	2	73	Norrbottnens „	86	29	4	7	22	2 150
Malmöhus län	120	9	19	14	11	178							
Hallands „	75	8	10	1	5	99							
							Summa	3 068	466	317	141	257	65 4314

Anm. Tabellen upptager sjuksköterskor i sådana tjänster som äga pensionsrätt i statens pensionsanstalt. Rörande övriga se Tab. I b (uppställd efter något avvikande princip).

¹ Anställda av landsting eller landskommun. Statsbidrag. — ² I stad. Stadssjuksköterskor, församlingssystrar och sjuksköterskor vid fristående polikliniker. — ³ Å landsbygd. Sjuksköterskor anställda å reglerade tjänster och med samma tjänstgöring som distriktsjuksköterskor, men deras tjänster utan statsbidrag.

c:a 30 och i enskild tjänst varande med ett 60-tal. Tabellen upptager ej sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter; för att giva en föreställning om antalet av dessa och vissa andra grupper av sjuksköterskor lämnas i **Tab. I** (textavd.) en översikt härom. Översikten medtager emellertid endast sådana, vilkas befattningar blivit reglerade (beträffande pension o. d.), och avviker på grund härav ävensom av andra skäl från uppgifterna i tabellavdelningen.

Tandläkare. Under året hava 166 nya tandläkare legitimerats och 10 med döden avgått, vadan antalet tandläkare i riket alltså ökats med 156.

Sjukgymnaster. Antalet under året legitimerade sjukgymnaster utgör 107, varav 93 kvinnliga. Om antalet under året avlidna eller emigrerade saknar styrelsen kännedom.

K. Sjukgymnastiska institut.

Å dylika institut, från vilka årsrapporter inkommit, hava under året behandlats över 2 800 patienter, varav omkring 1 750 voro fripatienter.

4. Sjukvården vid civila sjukvårdsinrättningar.

A. Sjukvårdsbyggnader.

a. Lasarett.

Referent: Medicinalrådet Edén.

α. Inspektioner.

Under år 1931 hava inspektioner verkställt å *lasarett* i Borgholm, Piteå, Visby, Norrtälje, Strömstad, Uddevalla, Årjäng, Torsby, Karlstad, Filipstad, Mariestad och garnisonssjukhuset i Skövde (den civila beläggningen) samt *sjukstugan* i Bäckebo.

β. Nybyggnader och utvidgningar.

Under året avslutade ny- och ombyggnader vid lasarettet v. Stocksund till- och ombyggnadsprogrammet fullbordat, omfattande bl. a. ny med. avd., ny röntgenavd., samt avd. för öron-, näs- och halssjukdomar

- » i Norrtälje ny barnbördsavdelning,
- » » Nyköping nybyggnad för vård vid barnbörd och bostäder m.m.,
- » » Söderköping ett filmlagerrum,
- » » Värnamo påbyggnad av lasarettet,
- » » Borgholm köksavdeln. moderniserad,
- » » Karlskrona ett brandfritt filmarkiv,
- » » Kristianstad ny tillbyggnad av B.B.-paviljong,
- » » Lund psykiatrisk klinik, ombyggnadsarbeten inom medicinska kliniken, filmlagerhus,
- » » Ystad barnbördsavdelning,

lasarettet v. Hörby	förvaringsrum för röntgenfilm,
» » Falkenberg	till- och ombyggnad,
Allm. o. Sahlgrenska sjukhuset	vissa ombyggnader,
lasarettet i Uddevalla	restaurering samt om- och tillbyggnad,
» » Vänersborg	ny- och ombyggnad,
» » Lidköping	om- och tillbyggnad,
» » Filipstad	omändring av tvättbyggnad till kapell, obduktionslokal och garage,
» » Torsby	förvaringsrum för röntgenfilm,
» » Årjäng	» » »
» » Örebro	om- och tillbyggnad (avd:ar för ögon-, öron-, näs- och svalgssjukdomar samt barnbördsavdelning,
» » Falun	om- och tillbyggnader (ombyggnad av operationsflygeln, inredandet av vindsvåning i operationsflygeln till personalvåning, om- och tillbyggnad av ångcentral m. m.),
» » Mora	ombyggnad (personalbostäder).

b. Sjukstugor.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Härom intet särskilt att omförmåla.

c. Epidemisjukhus.

Referent: Medicinalrådet Herrlin.

Här nedan lämnas uppgift å av Kungl. Maj:t under år 1931 beviljade statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus samt å av medicinalstyrelsen fastställt antal sängplatser å samma sjukhus.

	Antal platser	Statsbidrag		Antal platser	Statsbidrag
Västerås	96	96 000	Filipstad	20	50 000
Bäckefors	40	100 000	Säffle	17	42 500
Överkalix	20	46 891	Årjäng	26	19 820
Dalby	16	40 000	Summa	235	395 211

d. Tuberkulossjukvårdsanstalter.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Under 1931 hava följande *nya tuberkulossjukvårdsanstalter* med inalles 585 sjuksängar tagits i bruk:

Knivsta tub.-sjukstuga (f. d. epidemisjukh.)	Stockholms	län	18 pl.
Tuberkulosavd. å Visby epidemisjukhus	Gotlands	»	18 »
» å S:t Olofshemmet, Halmstad	Hallands	»	14 »
Högsäters tub.-sjukstuga (f. d. epidemisjukh.)	Älvsborgs	»	18 »

Säffle bygdesanatorium	Värmlands	län	26 pl.
Leksands bygdesanatorium (f. d. epidemisjukh.)	Kopparbergs	»	24 »
Tub.-sjukstugan Hälsan, Mörsil (f. d. epidemisjukh.)	Jämtlands	»	22 »
Norrbottnens läns sanatorium vid Sandträsk efter om- och nybyggnad	Norrbottnens	»	345 »
Jokkmokks sjukstugas tuberkulosavd.	»	»	12 »
Vittangi » »	»	»	8 »
Solhems barnsjukhus vid Borås	Älvsborgs	»	80 »

Statsbidrag till byggnadskostnaderna, sammanlagt 1 185 620 kr., har utgått till:

Norrbottnens läns landsting	
till centralsanatoriet i Sandträsk	300 000 kr.
Västernorrlands läns landsting	
till barnpaviljong vid Sundsvalls sanatorium	134 000 »
» Hammars bygdesanatorium	80 000 »
Torps kommun, Västernorrlands län	
till uppförande av tuberkulosjukstuga	12 270 »
Kopparbergs läns landsting	
till Ludvika bygdesanatorium	60 000 »
Föreningen för vård av skrofulösa barn vid havskuranstalt	
till omläggning av elektrisk drift vid Styrso kustsanatorium	47 891 »
Apelvikens kustsanatorium	257 200 »
Blekinge läns landsting	
till sanatoriet i Fur	42 000 »
Värmlands läns landsting	
till bygdesanatoriet i Säffle	52 000 »
Västerbottens läns landsting	
till Hällnäs sanatorium	105 500 »
» Vilhelmina sjukstugas tuberkulosavdeln.	13 996 »
Bjurholms kommun, Västerbottens län	
till tuberkulosavdelning vid sjukstuga	32 000 »
Linköpings stad	
till tuberkulosavdelning vid ålderdomshem	20 763 »
Halmstads stad	
till tuberkulosavdelning vid S:t Olofshemmet	28 000 »

Summa 1 185 620 kr.

e. Vårdanstalter för kroniskt sjuka.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Under året hava en hel del nya anstalter ävensom avdelningar vid ålderdomshem o. d. tillkommit.

f. Barnsjukhus. g. Konvalescenthem. h. Vanföreanstalter.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Härom intet särskilt att omförmåla.

B. Omsättningen å de civila sjukhusen m. m.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

En översikt över omsättningen å de civila sjukhusen år 1931 meddelas i **Tab. K.** Av tabellen framgår att totala antalet civila vårdanstalter för kroppsligt sjuka, från vilka uppgifter ingått, uppgick till 539 med ca 43 200 vårdplatser. Det dagliga antalet å samtliga anstalter vårdade uppgick till ca 34 700. Av dessa anstalter intaga lasaretten det viktigaste rummet. De förfoga över ett platsantal av omkring 18 000, och var dag erhöilo 17 000 sjuka därstädes vård. Å tuberkulosjukhusen med över 8 000

Tab. K. Omsättningen å civila vårdanstalter för kroppsligt sjuka år 1931.

1	2	3	4	5	6	7
	Antal an- stal- ter	Antal vård- platser d. 31/12	Under året intagna	Under- hålls- dagar	Medeltal vårdade pr dag	Vård- dagar pr patient
Sjukhus enligt Tab. 10 ¹	93	18 461	248 221	6 369 202	17 449.9	25.7
Lasarett ² (Tab. 10)	92	18 028	247 763	6 193 669	16 969.0	25.0
Föreg. rad utom tbc.-avd. ³ vid las.	⁵ 92	17 297	245 642	5 957 970	16 323.1	24.3
D:o d:o utom avd. för sinnessjuka (Tab. 10, not 3)	⁵ 92	16 872	245 081	5 813 509	15 927.4	34.5
D:o d:o utom speciella las.-avd. ⁴	⁵ 92	16 125	228 675	5 585 653	15 303.2	24.4
Sjukstugor (Tab. 13)	76	1 452	23 552	510 890	1 399.7	21.7
Lasarett ² och sjukstugor	168	19 480	271 315	6 704 559	18 368.7	24.7
Epidemisjukhus ³ (Tab. 14)	¹⁴ 140	¹⁵ 6 777	15 221	471 575	1 292.0	31.0
Lasarett, ² sjukstugor och epidemisjukhus ⁶	308	26 257	286 536	7 176 134	19 660.7	25.0
	308	24 354	267 448	6 568 118	17 994.8	24.6
Samtliga vårdanstalter för tuberkulossjuka ^{8,9} (Tab. 15)	⁵ 90	8 048	15 614	2 713 988	7 435.6	0.5 år
jubileumsfondens sanatorier	4	510	965	187 034	512.4	0.5 år
landstings, kommuners, menigheters ⁹	79	7 192	13 979	2 419 414	6 628.6	0.5 år
enskilda ⁸	7	346	670	107 540	294.6	0.4 år
Enskilda sjukhus och sjukhem ⁸ (Tab. 18)	25	932	13 536	298 433	817.6	22.0
Barnsjukhus ⁸	⁵ 13	1 088	9 908	311 079	852.3	31.4
Kustsanatorier	7	1 074	1 854	259 935	712.2	0.4 år
Upptagningsanst. för hastigt insjuknade	1	17	848	3 865	9.2	4.9
Sjukhus vid försörjningsinrättningar ⁶	11	1 650	3 920	529 470	1 450.6	0.4 år
Sjukhem för kroniskt sjuka ⁸ (Tab. 19)	¹³ 63	3 577	4 758	1 145 167	3 137.4	0.7 år
Barnbördshus (Tab. 18)	⁵ 11	1 142	31 187	359 284	984.4	11.5
Asyl för spetälska	1	34	2	4 312	11.8	¹²
Anstalter för vanföra	4	290	2 115	95 667	262.1	45.2
Konvalescenthem	5	214	1 848	56 092	153.7	30.4
Samtliga civila anstalter för kroppssjukdomar ¹⁰	539	42 420	353 038	12344910	33 821.7	35.0
Avd. för sinnessjuka ¹¹	⁵	812	717	307 845	843.4	1.2 år
Summa	539	43 232	353 755	12652755	34 665.1	35.5

Aam. Fr. o. m. årg. 1930 äro här uteslutna sjukhuset vid Långbro, Katarina sjukhus samt provisoriska sinnessjukhusen i Stockholm. Se även beträffande avd. för sinnessjuka not. 2 och 11 nedan.

¹ Sjukhuset Eiras två avd. räknade som ett sjukhus. Konv.-avd. och upptagn.-anst. för hastigt insjuknade vid Sabbatsbergs sjukhus ej här medtagna. — ² Se not 1. Avd. för sinnessjuka vid sjukhuset S:t Erik samt barnsjukhuset S. och M. Sachs' minne i Stockholm utesluta. — ³ Angivna i Tab. S, not. 5. — ⁴ Dessa äro 10 avd. för thc.-sjuka och 4 för barnsjukdomar, 29 barnbördsaavelningar samt 12 avd. för sinnessjuka (se Tab. 10). — ⁵ I not 4 omnämnda lssarettavd. ej räknade såsom särskilda anstalter (kol. 2). — ⁶ Härå några tillhöriga enskilda kommuner. — ⁷ Föreg. rad utom i not 4 samt Tab. 10, not 1 och 3, omnämnda las.-avd. — ⁸ Uppgifterna avse endast anstalter, från vilka berättelser ingått. — ⁹ Härå även thc.-avd. vid lasarett. — ¹⁰ Frånsett avd. för sinnessjuka, som ingå i medicinalstyrelsens ber. om sinnessjukvården. — ¹¹ Se Tab. 10, not 1 och 3. — ¹² Den eljest tillämplande beräkningsmetoden här ej användbar. — ¹³ Dessutom 121 avd. vid ålderdomshem etc. — ¹⁴ Frånsett i reserv lagda eller för annat ändamål upplåtna sjukhus. — ¹⁵ Platser å i reserv lagda sjukhus medräknade, däremot för annat ändamål disponerade platser frånräknade.

(mot 7 400 föreg. år) sjuksängar vårdades i medeltal pr dag 7 400 sjuka, å sjukstugor 1 400, å epidemisjukhus nära 1 300, å försörjningsanstalternas sjukhus 1 450 samt å sjukhem för kroniskt sjuka 3 100. Antalet vård dagar pr patient å samtliga anstalter uppgick till 35·8 mot 35·5 föreg. år; för lasarett och sjukstugor enbart var vårdtiden 24·7 dagar mot 24·6 föreg. år.

De sista åren ha inrättats särskilda avdelningar för reumatiska ledsjukdomar vid flera lasarett såsom i Norrköping, Tranås, Malmö, Västerås m. fl.

Rörande omsättningen i övrigt hänvisas till tabellavdelningen; för vissa anstalter lämnas en del mera speciella uppgifter här nedan.

a. Epidemisjukhus.

Antalet anstalter har sedan föregående år nedgått något (från 169 till 140); platsantalet är dock tämligen oförändrat. Medelbeläggningen har varit endast 19 % mot föreg. år 23 % av platsantalet, d. v. s. i stort sett hava 4% av platstillgången varit lediga. Frekvensen av epidemiska sjukdomar har under 1931 liksom de senaste åren varit ovanligt låg.

Här nedan meddelas uppgifter för några av de viktigaste sjukdomarna hos de å epidemisjukhusen under året intagna.

	Intagna		Avlidna			Intagna		Avlidna	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
a. I epidemilagen avsedd sjukdom.					b. Andra sjukdomar.				
Scarlatina	2 641	2 990	14	19	Morbilli	204	180	8	4
Diphtheria	1 266	1 561	31	50	Rubeola	14	14	—	—
Variola	—	—	—	—	Parotitis epidemica	69	61	—	—
Typhus abdom. Paratyphus	184	212	19	9	Pertussis	60	63	6	4
Dysenteria	37	49	—	—	Influenta epidemica	428	650	36	52
Poliomyelitis anterior acuta	49	42	8	5	Varicellæ	73	54	—	—
Encephalitis lethargica	44	29	8	9	Morbi laryngis	150	91	8	—
Meningitis cerebrospinalis ep.	31	23	13	14	Angina tonsillaris	585	760	3	1
Febris undulans	54	32	2	—					
Malaria	1	—	—	—					

Av sjukdomar, som enligt epidemilagen i första hand skola vårdas å epidemisjukhus, hava praktiskt taget samtliga fall där intagits, såsom torde framgå av nedan gjorda sammanställning, där de å epidemisjukhusen vårdade fallen satts i relation till samtliga anmälda sjukdomsfall enligt Tab. 7. Härvid må emellertid påpekas, att i sjukhussiffran för difteri och nervfeber även ingå s. k. bacillbärare — något hundratal fall — vilket icke torde vara händelsen med uppgifterna i Tab. 7. Överskottet av sjukdomsfall torde även däri hava sin förklaring, att en del fall icke i vederbörlig ordning anmälts och därför ej kunnat inflyta i tabellen. Med denna reservation må följande siffror anföras:

	Scarlatina	Diphtheria	Nervfeber Paratyfus
Sammanlagt antal sjukdomsfall i hela riket	5 922	2 576	337
Å epidemisjukhusen under året intagna sjukdomsfall	5 631	2 827	396
De senare på 100 av de förra	95·1	109·7	117·6
Motsvarande %-siffror år 1930	97·6	102·7	93·9
1929	95·6	104·1	114·7
1928	101·6	97·6	98·9
1927	99·1	95·3	111·3
1926	90·3	98·1	75·9

Av ovanstående siffror framgår otvetydigt, att epidemisjukhusen med åren kommit till allt större användning för sitt ändamål.

Bland de för nämnda sjukdomar intagna avledo under året 33 av scharlakansfeber, 81 av difteri och 28 av nervfeber med paratyfus eller resp. 0.59, 2.87 och 7.07 % av de intagna mot 0.75, 3.11 och 6.16 % under perioden 1926—30. Dödligheten i dessa sjukdomar för de olika könen var för scharlakansfeber 0.53 och 0.64, för difteri 2.45 och 3.20 samt för nervfeber med paratyfus 10.33 och 4.25.

Till jämförelse må anföras dödligheten i rikets städer i dessa sjukdomar (Tab. 5) på 100 där anmälda sjukdomsfall enl. Tab. 7, scharlakansfeber 0.67 difteri 2.75 samt nervfeber med paratyfus ej mindre än 13.38; dessa senare talen ligga sålunda över de ovan anförda. Förklaringen härtill torde åtminstone i huvudsak förklaras därav, att många epidemisjukhus i sin dödsstatistik ej medräkna sådana dödsfall som timat de närmaste timmarna efter intagandet.

Kostnaden pr underhållsdag för samtliga redovisade epidemisjukhus uppgick till 7.88 kr. mot 6.17 föregående år, givetvis med stora variationer mellan olika anstalter, varom Tab. 14 lämnar närmare upplysningar. Den starka stegringen mot föreg. år beroende delvis därpå, att i år medräknats även utgifter för i reserv lagda sjukhus.

b. Polikliniker.

Vid *Stockholms stads polikliniker* (kommunens egna och av kommunen understödda) behandlades under året inalles 215 026 personer (nyttillkomna) mot 223 136 föreg. år, häri även medräknade sådana, som erhållit vård å kommunens polikliniker enligt lagen om smittsam könssjukdom (c:a 10 000 år 1931 mot c:a 10 500 år 1930).

Vid *akademiska sjukhuset i Uppsala* ha å poliklinikerna behandlats 22 908 pat.

Å *Norrköpings lasarett* hava polikliniskt behandlats 2 707 patienter.

Å *hälsovårdsnämndens polikliniker i Malmö* behandlades 9 605 nya patienter, därav 1 412 för köns- och hudsjukdom.

Vid *Lunds lasarett* hava polikliniskt behandlats 29 409 nya patienter, därav för röntgeninstitutets poliklinik 620, ortopediska 2 807, psykiatriska 125 samt å tandpolikliniken 2 155.

Vid *Göteborgs stads polikliniker* hava behandlats 57 592 patienter, därav 15 003 å röntgenavd., 4 111 för hud- och könssjukdom, 507 å psykiatriska samt 2 740 å tandpolikliniker.

c. Röntgen- och finseninstitut.

Vid *Serafimerlasarettet* hava under året undersökts 10 626 personer och behandlats 1 015 patienter i 5 225 seanser.

Vid *Sabbatsbergs sjukhus* hava under året utförts röntgenundersökningar i 15 390 fall och genomlysningar å 5 492 fall. Under året hava 1 276 (nyttillkomna) patienter erhållit röntgenbehandling; inalles 4 997 behandlingar hava givits, huvudsakligen för tuberkulösa svulster och hudsjukdomar.

Å *sjukhuset S:t Görans* centrala röntgen- och ljusavdelning hava gjorts sammanlagt 7 333 undersökningar. Röntgenbehandling har lämnats till 500 patienter, ljusbehandling till 254 patienter och endothermibehandling till 192. Vid finseninstitutet hava behandlats 1 517, därav 557 för eksem, 182 för lupus vulgaris och 91 för lupus erythematosus, även övriga i allmänhet för hudsjukdomar. Antalet seanser uppgick till 20 526, därav finsenbehandlingar 9 288 och röntgenbehandlingar 3 011, ljushad 6 500, kvartslampbehandlingar 1 538, radiumbehandlingar 30 och med kolsyra 159.

Å *sjukhusets S:t Eriks* röntgenavd. (i bruk 1 okt. 1931) hava utförts 4 956 undersökningar och behandlats 109 patienter.

Å *Maria sjukhus* hava utförts 10 751 röntgenundersökningar och 3 928 genomlysningar. Behandling har givits till 352 (nyttillkomna) patienter och hela antalet behandlingar uppgick till 2 363.

Å *Åsö sjukhus* hava utförts 837 röntgenundersökningar.

Å *Stocksunds lasarett* hava utförts 3 579 röntgenundersökningar och behandlats 137 (nya) patienter.

Å *Akademiska sjukhusets* röntgenavdelning hava 11 408 patienter undersökts. Av dessa hava 1 063 erhållit behandling i 4 827 seanser. Å ljusavdelningen hava åt 200 patienter givits båg ljusbehandling i 3 455 seanser och 190 kvartsljusbehandlingar, huvudsakligen för tuberkulos och rachitis.

Å *Norrköpings lasarett*s röntgenavd. hava undersökts 3 184 patienter och behandlats 629 nyttillkomna patienter; ljusbehandling har meddelats åt 411 patienter.

Å *Linköpings lasarett*s röntgenavd. hava 4 615 patienter undersökts och 500 hava slutbehandlats.

Å *Kristianstads lasarett*s röntgenavd. hava undersökts 2 877 patienter och behandlats 253 (nyttillkomna) patienter.

Vid *Malmö allmänna sjukhus* hava å dess radiologiska avd. 4 883 personer undersökts och hava för dessa utförts 6 857 röntgenundersökningar.

Å *Lunds lasarett*s röntgeninstitut hava utförts 13 376 röntgenundersökningar och behandling givits till 984 (nyttillkomna) patienter.

Å *Hälsingborgs lasarett* hava utförts 6 070 röntgenundersökningar och behandlats 526 patienter.

Å *Karlstads lasarett*s röntgenavd. hava undersökts 4 294 patienter och 548 erhållit behandling.

Å *Västerås lasarett*s röntgenavd. hava gjorts 4 546 undersökningar å 3 742 patienter.

Å *Gävle lasarett* hava utförts 6 322 röntgenundersökningar på 4 511 patienter och behandlats 479.

Å *Sundsvalls lasarett*s röntgenavd. hava undersökts 5 008 och behandlats 250 (nya) patienter. Ljusbehandling har lämnats till 97 (nya) patienter.

Å *Umeå lasarett*s röntgenavd. 4 907 undersökningar och 356 behandlade (nya) patienter.

Röntgenlaboratorier finnas numera vid samtliga lasarett.

Tab. L. Å barnbördshusen intagna efter ålder, civilstånd m. m. år 1931.

Barnbördshus	Under 20 år	20-30 år	30-40 år	Över 40 år	Orfita	Gifta	Ankor ¹	Föd- erskor	Port- föd- erskor	Om- föd- erskor	Summa	Av- lidna	Sanda till sjuk- hus
A. Intagna för förlösning.													
Allm. barnbördsh. ² , Stockh.	235	1 940	1 021	112	892	2 416	—	1 639	1 669	3 308	16	47	
Södra barnbördsh., d:o	154	1 777	1 036	110	733	2 334	10	1 458	1 619	3 077	9	34	
Pro patrias barnbördsh., d:o	8	375	344	41	28	740	—	439	329	768	—	2	
Avd. v. Södertälje lasarett	21	174	117	18	65	265	—	143	187	330	1	—	
» » Norrtälje »	7	68	39	6	24	96	—	42	78	120	1	7	
» » Akad. sjukh., Uppsala	90	691	415	41	282	943	12	556	681	1 237	6	8	
G. Westmans barnb., Link.	48	357	221	37	150	511	2	327	336	663	1	20	
Motala barnbördshus . . .	33	206	110	18	69	295	3	171	196	367	2	—	
Avd. vid Norrköpings lasarett	93	424	250	20	175	610	2	363	424	787	2	9	
» » Jönköpings »	30	356	245	32	105	556	2	370	293	663	1	27	
» » Ljungby »	5	121	135	21	20	260	2	110	172	282	2	4	
» » Kalmar »	17	196	118	28	66	291	2	181	178	359	2	8	
» » Västerviks »	21	210	152	33	58	356	2	201	215	416	1	12	
Barnbördsh. i Karlskrona	10	149	51	4	30	183	1	97	117	214	—	2	
Avd. ³ v. Karlshamns lasarett	24	193	82	20	—	—	—	—	—	4 319	1	6	
» » Kristianstads »	38	248	196	18	121	373	6	235	265	500	3	27	
» » Simrishamns »	10	96	68	9	28	154	1	78	105	183	2	—	
» » Engelholms »	20	117	82	10	58	170	1	120	109	229	2	1	
» » Lunds »	134	1 297	537	80	411	1 626	11	900	1 148	2 048	6	13	
» » Allm. sjukh. i Malmö	102	947	474	69	328	1 260	4	795	797	1 592	3	30	
Barnbördshuset i Hälsingborg	56	526	261	34	160	713	4	445	432	877	1	4	
» » Göteborg »	188	1 725	1 005	157	635	2 428	12	1 443	1 632	3 075	20	19	
Avd. v. Falkenbergs lasarett	4	40	38	11	9	84	—	45	48	93	1	—	
Barnbördshuset i Borås . .	28	372	228	27	77	578	—	274	381	655	—	2	
Avd. ³ vid Mariestads lasarett	22	165	123	12	71	251	—	181	141	322	6	—	
» » Lidköpings »	18	214	141	23	63	333	—	194	202	396	9	—	
» » Västerås »	53	389	231	42	147	564	4	315	400	715	1	21	
» » Örebro »	7	61	45	8	19	101	1	71	50	121	—	—	
Barnbördshuset i Falun . .	29	288	154	19	86	401	3	239	251	490	—	6	
» » Gävle »	24	248	164	16	91	358	3	194	258	452	—	9	
Avd. vid Hudiksvalls lasarett	12	131	76	21	70	170	—	116	124	240	1	14	
» » Härnösands »	14	172	86	17	72	216	1	135	154	289	1	4	
» » Sundsvalls »	63	517	197	25	245	554	3	388	414	802	1	36	
» » Sollefteå »	13	137	89	9	62	183	3	126	122	248	3	—	
» » Örnsköldsviks »	18	240	139	21	55	363	—	191	227	418	1	13	
» » Backe »	5	47	34	12	27	70	1	36	62	98	1	—	
» » Östersunds »	10	91	58	9	56	112	—	81	87	168	5	—	
» » Srege »	3	35	15	9	28	34	—	27	35	62	1	—	
Summa ⁵	1 667	15 340	8 777	1 199	5 616	20 952	96	12 726	13 938	26 938	113	385	
B. Intagna av annan orsak.													
Allm. barnbördsh. ² , Stockh.	31	174	95	13	112	201	—	—	—	313	1	2	
Södra barnbördsh., d:o	16	147	87	32	85	196	1	—	—	282	5	12	
Pro patrias barnbördsh., d:o	1	39	36	6	4	78	—	—	39	82	—	1	
Avd. v. Södertälje lasarett	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
» » Norrtälje »	—	8	2	—	1	9	—	4	6	10	1	1	
» » Akad. sjukh., Uppsala	5	47	26	2	20	60	—	26	54	80	—	2	
G. Westmans barnb., Link.	3	25	20	10	15	41	2	28	30	58	—	2	
Motala barnbördshus . . .	1	8	9	2	2	18	—	7	11	20	—	2	
Avd. vid Norrköpings lasarett	3	35	20	8	13	51	2	23	43	66	—	4	
» » Jönköpings »	1	15	11	1	2	26	—	20	8	28	—	—	

Anm. Här meddelade siffror för intagna överensstämma på grund av andra bokföringsprinciper ej alltid med de i Tab. 18 anförda. — Avd. B inbegriper även ett antal före intagandet förlösta samt icke-föd-erskor.

¹ Frånskilda häri medräknade. — ² Nyinrättad under året. — ³ Obstetriska avd. — ⁴ Fördelning ofullständig. — ⁵ Jfr not 4.

Tab. L (forts.). Å barnbördshusen intagna efter ålder, civilstånd m. m. år 1931.

Barnbördshus	Under 20 år	20- 30 år	30- 40 år	Över 40 år	Ogifta	Gifta	Ankor	Förel- föderskor	Om- föderskor	Summa	Av- lidna	Sända till sjuk- hus
Avd. vid Ljungby lasarett	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Kalmar »	3	8	10	4	2	22	1	9	16	25	—	2
» » Västerviks »	1	4	11	1	2	15	—	5	12	17	—	1
Barnbördsh. i Karlskrona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Avd. v. Karlshamns lasarett	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Kristianstads »	—	11	7	2	1	18	1	2	18	20	1	1
» » Simrishamns »	—	1	3	1	1	4	—	1	4	5	—	1
» » Engelholms »	—	7	3	1	2	9	—	5	6	11	—	2
» » Lunds »	8	70	24	5	25	81	1	44	63	107	—	1
» » Allm. sjukh. i Malmö	20	133	112	159	130	275	19	111	198	428	6	3
Barnbördshuset i Helsingborg	5	98	95	125	69	241	13	66	183	323	2	8
» » Göteborg »	16	119	85	14	48	184	2	89	145	234	—	—
Avd. v. Falkenbergs las.	—	4	4	1	1	8	—	3	6	9	—	—
Barnbördshuset i Borås	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Avd. v. Mariestads lasarett	3	11	11	—	6	19	—	12	13	25	—	—
» » Lidköpings »	—	13	9	3	3	22	—	9	16	23	—	—
» » Örebro »	2	11	11	3	5	22	—	—	—	27	—	—
» » Västerås »	1	22	9	3	8	26	1	12	23	35	—	2
Barnbördshuset i Falun	4	25	5	3	9	28	—	22	15	37	—	3
» » Gävle »	—	3	3	—	2	4	—	2	4	6	—	2
Avd. vid Hudiksvalls lasarett	2	4	3	—	3	6	—	2	7	9	1	—
» » Härnösands »	2	13	4	5	9	15	—	11	13	24	1	2
» » Sundsvalls »	3	17	9	—	9	19	1	16	13	29	—	4
» » Sollefteå »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Örnsköldsviks »	—	21	11	4	7	29	—	9	27	36	—	2
» » Backe »	1	7	3	2	4	9	—	3	10	18	—	—
» » Östersunds »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Sveggs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa ¹	132	1 100	738	410	600	1 736	44	580	974	2 384	18	60

d. Barnbördshus.

En redogörelse för å barnbördshusen intagna kvinnor lämnas i Tab. L, där även meddelas en fördelning å ålder och civilstånd.

I Tab. M. redovisas de å barnbördshusen födda barnen med fördelning i levande födda och dödfödda. I Tab. N. lämnas en översikt över de därstädes avlidna barnen.

Utom i dessa tabeller upptagna anstalter finnas några mindre lasarettss-avd. i Nyköping, Eskilstuna, Visby, Landskrona m. fl., vilka emellertid ej lämnat särskilda årsuppgifter.

Antalet av de å barnbördsanstalterna — i styrelsens berättelser upptagna — födda barnen visar, såsom framgår av nedanstående sammanställning, en successiv ökning, såväl absolut som relativt.

	1918	1923	1928	1931
Samtliga i riket levande födda	117 955	113 435	97 868	91 004
Därav å barnbördsanstalter	10 960 (9 %)	15 579 (14 %)	20 318 (21 %)	25 065 (28 %)
med biträde av barnmorska	95 923 (81 %)	90 677 (80 %)	72 644 (74 %)	63 628 (70 %)

¹ Enligt härom lämnade uppgifter (en del icke föderskor, se anm.). — ² Därav 4 privata sköterskor, ej medtagna i grupperingarna. Se även not 1.

Tab. M. Å barnbördshusen år 1931 födda barn.

Barnbördshus	Levande födda						Dödfödda						Tvillingbörder
	Fullgångna			Ofullgångna			Fullgångna			Ofullgångna			
	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	
Allm. barnbördsh., Stockholm	1 434	1 375	2 809	138	165	303	29	20	49	28	31	59	53
Södra barnbördsh., do	1 289	1 272	2 561	77	67	144	30	13	43	5	7	12	21
Pro patrias barnbördsh., do	366	330	696	19	11	30	6	6	12	1	4	5	8
Avd. v. Södertälje lasarett . .	164	135	299	18	10	28	3	2	5	1	3	4	6
» » Norrtälje . . .	63	58	121	1	—	1	3	1	4	—	—	—	6
» » Akad. sjukh. i Uppsala	590	550	1 140	32	39	71	17	12	29	4	2	6	14
G. Westmans barnb., Linköping	281	272	553	32	33	65	9	2	11	2	4	6	18
Motala barnbördshus . . .	168	149	317	9	15	24	4	2	6	1	5	6	7
Avd. v. Norrköpings lasarett .	316	321	637	32	38	70	4	2	6	8	3	11	12
» » Jönköpings lasarett . .	328	278	606	17	23	40	12	7	19	7	4	11	16
» » Ljungby . . .	154	104	258	8	5	13	3	4	7	2	2	4	4
» » Kalmar . . .	183	139	322	7	9	16	6	7	13	4	4	8	5
» » Västerviks . . .	182	205	387	3	9	12	9	7	16	5	3	8	7
Barnbördsh. i Karlskrona . .	105	85	190	5	9	14	5	2	7	—	2	2	3
Avd. v. Karlshamns lasarett .	146	122	268	22	18	40	6	3	9	1	2	3	5
» » Kristianstads . . .	238	213	451	14	22	36	7	8	15	1	6	7	13
» » Simrishamns . . .	102	69	171	4	—	4	4	4	8	2	—	2	2
» » Engelholms . . .	133	95	228	1	3	4	1	4	5	1	—	1	10
» » Lunds . . .	989	904	1 893	52	64	116	19	25	44	13	12	25	37
» » Allm. sjukh. i Malmö	684	643	1 327	20	15	35	12	13	25	6	6	12	15
Barnbördshuset i Hålsingborg	394	379	773	11	16	27	5	5	10	1	2	3	9
» » Göteborg . . .	1 305	1 235	2 540	54	44	98	31	63	9	7	16	28	
Avd. v. Falkenbergs lasarett .	36	32	68	2	1	3	3	—	3	1	3	4	2
Barnbördshuset i Borås . . .	324	296	620	12	14	26	1	2	3	1	2	3	4
Avd. v. Mariestads lasarett . .	152	146	298	7	7	14	5	3	8	4	4	8	7
» » Lidköpings . . .	205	146	351	18	11	29	10	7	17	5	3	8	11
» » Örebro . . .	47	49	96	7	12	19	—	3	3	2	4	6	3
» » Västerås . . .	362	318	680	12	13	25	8	3	11	3	8	11	19
Barnbördshuset i Falun . . .	212	239	451	8	9	17	5	4	9	2	4	6	6
» » Gävle . . .	216	189	405	8	8	16	2	4	6	2	—	2	5
Avd. vid Hudiksvalls lasarett .	129	91	220	1	—	1	4	7	11	2	2	4	5
» » Härnösands . . .	153	119	272	2	7	9	4	2	6	4	3	7	5
» » Sundsvalls . . .	383	345	728	27	24	51	5	10	15	3	2	5	12
» » Sollefteå . . .	112	113	225	10	11	21	5	3	8	—	1	1	3
» » Backe . . .	38	38	76	—	—	—	1	—	1	1	1	2	1
» » Örnsköldsviks . . .	185	198	383	7	11	18	4	8	12	4	4	8	5
» » Östersunds . . .	71	59	130	7	7	14	3	2	5	8	7	15	6
» » Svegs . . .	27	27	54	3	4	7	2	—	2	—	—	—	1
Summa	12266	11338	23 604	707	754	1461	288	238	526	144	157	301	354

De å barnbördsanstalterna levande födda barnen utgjorde sålunda år 1918 endast 9 % av samtliga i riket levande födda, men hade år 1931 stigit till 28 % därav, allt enligt till styrelsen inkomna uppgifter. Härtill kommer ett ej obetydligt antal barn till mödrar, som blivit förlösta å lasarett och sjukstugor — härom saknas närmare kännedom — samt de å förlossningshem (se följ. sida) födda barnen.

Kostnaden pr underhållsdag i medeltal för de anstalter, för vilka uppgifter finnas, uppgick till 8.00 kr. mot 7.49 föregående år. Givetvis har vid denna beräkning endast mödrarnas vård dagar tagits i betraktande.

¹ Dessutom 1 trillingbörd. — ² Dessutom 5 trillingbörder.

Tab. N. Å barnbördshusen år 1931 avlidna barn.

Barnbördshus	Efter naturlig förlossning	Efter uttagning på säng i fot	Efter tång- förlossning	Efter annan operation	Summa	Barnbördshus	Efter naturlig förlossning	Efter uttagning på säng i fot	Efter tång- förlossning	Efter annan operation	Summa
Allm. barnbördsh., Stockholm	74	3	3	—	80	Barnbördshuset i Hålsingborg	11	1	1	—	13
Södra barnbördsh., do	34	1	3	—	38	» » Göteborg . .	49	—	8	1	58
Pro patrias barnbördsh., do	9	—	2	—	11	Avd. v. Falkenbergs lasarett . .	1	—	1	—	2
Avd. v. Södertälje lasarett . .	—	—	—	—	10	Barnbördshuset i Borås . . .	6	—	1	—	7
» » Norrtälje . .	2	—	—	1	3	Avd. v. Mariestads lasarett . .	6	—	—	1	7
» » Akad. sjukh., Uppsala	24	—	—	3	27	» » Lidköpings » . .	7	1	—	1	9
G. Westmans barnb., Linköping	9	—	—	—	9	» » Örebro » . .	7	—	—	—	7
Motala barnbördshus	6	—	1	—	7	» » Västerås » . .	3	1	—	1	5
Avd. vid Norrköpings lasarett .	17	—	—	1	18	Barnbördshuset i Falun . . .	12	—	1	—	13
» » Jönköpings » . .	16	1	—	—	17	» » Gävle . . .	5	—	—	—	5
» » Ljungby » . .	3	—	—	—	3	Avd. vid Hudiksvalls lasarett .	—	—	—	—	—
» » Kalmar » . .	11	2	2	—	15	» » Härnösands » . .	2	—	—	3	5
» » Västervika » . .	11	1	1	—	13	» » Sundsvalls » . .	22	1	1	—	24
Barnbördshuset i Karlskrona .	4	—	—	—	4	» » Sollefteå » . .	6	—	—	—	6
Avd. vid Karlshamns lasarett	3	1	—	—	4	» » Örnsköldsviks » . .	10	2	1	—	13
» » Kristianstads » . .	6	1	3	2	12	» » Backe » . .	—	1	—	—	1
» » Simrishamns » . .	5	—	—	—	5	» » Östersunds » . .	—	—	—	—	—
» » Engelholms » . .	3	—	—	1	4	» » Svegs » . .	—	—	—	—	—
» » Lunds lasarett . . .	28	1	5	1	35						
» » Allm. sjukh. i Malmö	12	5	4	1	22	Summa dödsfall	424	23	38	17	519

Fr. o. m. år 1931 äro även *enskilda (mindre) förlossningshem* förpliktade att avgiva berättelse till styrelsen rörande sin verksamhet. I **Tab. O—R** hava gjorts en del sammanställningar för dylika anstalter med samma uppställningar som för barnbördshusen. Uppgifterna äro emellertid rätt ofullständiga.

Dagskostnaden varierar givetvis och ställer sig för några hem rätt hög, enär hyror medräknats.

C. Kostnader för sjukhusvård.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

En översikt över *utgifter och inkomster* vid de civila sjukvårdsinrättningarna under året meddelas i **Tab. S**. Summa utgifter för samtliga i tabellen upptagna anstalter fränsett S:t Eriks sinnessjukhus uppgick år 1931 till 78·7 milj. kr. I dessa siffror ingå kostnader för nybyggnader med 11·1 milj. kr. Utgifter för lasarett, sjukstugor och epidemisjukhus uppgingo inalles till 51·6 milj., varav för ny- och ombyggnader 8·0 milj. kr. Dessa anstalters driftkostnader (nybyggnadskostnader frändragna) täcktes av patienterna själva² till 29·9 %, av landsting och kommuner (inkl. annat sjukvårdsområde²) till 61·7 % samt av stat till 4·5 %, sålunda av det allmänna till $\frac{2}{3}$ av det hela, härvid hänsyn ej tagen till ovannämnda kostnader för ny-, till- och ombyggnader.

¹ Därav 17 ej fördelade.

² Detta gäller endast nominellt; i själva verket har en del av dessa gäldats av landsting och kommuner.

Tab. O. Å enskilda förlossningshem intagna, avlidna, underhållsdagar, inkomster och utgifter år 1931.

Förlossningshem (f.h.)	Ordin. antal sjuk- sän- gar d. 31/13	Antal pa- tienter under året		Vård- dagar för samt- liga vård- ade	Summa in- kom- ster, kr.	D ä r a v			Summa ut- gifter, kr.	Kostnad per dag och patient, kr.
		in- tagna	dö- da			patient- avgifter	till- skott av kom- mun	avkast- ning av dona- tion, gåvor		
D:r Heijls sjuk- o. f.h., Stockh. . .	12	221	1	2 352	24 532	24 532	—	—	24 378	10.36
Stockholms priv. f.h., d:o	10	113	—	1 350	30 441	27 411	—	—	—	—
Stockholms privatsjukhus, d:o	12	219	8	2 227	38 514	38 514	—	—	43 586	19.57
Östermalms nya f.h., d:o	10	100	—	1 100	—	—	—	—	—	—
Fru J. Jensens f.h., Råsunda, St. l.	5	3	—	90	525	525	—	—	525	5.82
Fru E. Högbergs » , Dalarö, d:o . .	2	7	—	59	350	350	—	—	510	8.64
G. Tillmans f.h., Tierp, Upps. l. . .	8	61	—	881	5 605	5 605	—	—	7 562	8.58
Röda korsets f.h., Österbymo, Österg. l.	1	20	—	220	1 496	1 296	—	1 200	1 485	6.75
Ivarssons f.h., Växjö landsf.	6	54	—	1 674	6 998	6 998	—	—	6 998	4.08
Röda korsets f.h., Älgshult, Kronob. l.	6	51	—	619	4 156	1 914	—	12 242	4 156	6.71
Vita korsets f.h., Älmhult, d:o	6	41	1	410	—	—	—	—	—	—
Röda korsets f.h., Böda, Kalm. l. . .	2	11	—	94	612	190	100	1 322	612	6.51
» » » Mönsterås, d:o	5	89	1	704	2 464	2 464	—	—	—	—
» » » Rockneby, d:o	1	15	—	130	—	—	—	—	—	—
Oskarshamn priv. f.h.	4	43	—	440	3 556	1 408	500	1 000	3 556	8.08
Lindemans f.h., Oskarshamn	1	31	—	312	2 655	2 655	—	—	2 449	7.88
A. Erikssons och S. Gullanders f.h., Malmö	14	153	—	1 530	14 370	14 370	—	—	10 973	7.17
Halmstad priv. f.h.	2	45	—	377	1 652	1 401	—	251	1 652	4.38
Röda korsets f.h., Oskarström, Hall. l.	12	234	—	2 140	19 775	12 811	6 509	—	19 775	9.24
Mölnålds kommunala f.h.	12	238	—	2 547	22 157	19 400	—	—	25 801	8.32
Nya sjuk- o. f.h., Uddevalla	5	55	—	498	4 205	4 205	—	—	3 640	7.31
Privata f.h., d:o	3	33	—	267	2 707	781	125	1 801	2 707	10.14
Jonsereds fabr.s f.h., Göteb. l. . . .	7	87	—	910	6 720	6 720	—	—	5 370	5.90
Herrljunga priv. f.h., Älvsb. l.	8	149	—	1 563	6 625	6 625	—	—	6 022	3.85
Privata f.h., Ulricehamn	4	47	—	423	3 942	3 942	—	—	3 335	7.88
Hedenskogs f.h., Trollhättan	3	19	—	170	723	723	—	—	723	4.25
Förlossningsh.et, Fritsla, Älvsb. l. .	8	53	—	1 261	6 003	6 003	—	—	5 175	4.10
Röda korsets f.h., Seglora	3	22	—	597	3 140	3 140	—	—	2 619	4.39
Skövde nya f.h.	5	50	—	450	—	—	—	—	—	—
Sölvesborgs f.h., Stenstorp	7	74	—	508	4 681	4 681	—	—	5 781	11.38
Karlstads priv. f.h., Karlst. landsf. .	6	19	—	809	3 387	3 387	—	—	2 748	3.40
E. Perssons f.h., Kristinehamn	4	14	—	147	—	—	—	—	—	—
Magnussons f.h., Skäre, Värml. l. . .	—	89	—	890	7 753	7 093	—	1 660	7 753	8.71
Holmbergs f.h., Sunne, d:o	2	29	—	167	422	422	—	—	334	2.00
A. Hanssons f.h., Säffle, d:o	30	118	—	8 288	15 728	1 650	14 078	—	15 728	1.90
Röda korsets f.h., Gäddede, Jämtl. l. .	2	12	—	158	739	395	200	1 144	739	4.68
» » » Jormvättet, d:o	1	4	—	40	240	100	70	70	240	6.00
» » » Lycksele, Västerb. l.	6	70	—	696	3 447	1 662	1 000	647	3 139	4.51
» » » Åsede, d:o	3	46	—	691	2 955	1 724	500	731	2 657	3.85
Clemensnäs f.h., Ursviken, d:o	2	13	—	119	—	—	—	—	—	—
Bergnäsuddens f.h., Arjeplog, Norrb. l.	2	10	—	91	484	71	375	38	484	5.32
Kirunavara f.h., d:o	7	137	—	1 233	13 019	6 186	—	3 633	13 019	10.56
Husmoderföreningens f.h., Porjus, d:o	2	9	—	98	374	196	—	178	374	3.82
Summa		261	3 005	12 40 191	278 904	226 219 30 540	15 117	279 857		

¹ Från Röda korset. — ² Därav nybyggnader 35 600 kr. — ³ Tillskott av bolag.

Tab. P. Å enskilda förlossningshem intagna efter ålder, civilstånd m. m. år 1931.

Förlossningshem (f.h.)	Under 20 år	20-30 år	30-40 år	Över 40 år	Ogilt	Gilt	Änkor	Födskor	Födskor	Om-	Summa	Av- lidna	Sända till sjuk- hus
<i>A. Intagna för förlossning.</i>													
Stockholms privata sjukhus, Stockholm	—	44	33	4	1	80	—	50	31	81	—	—	—
Fru J. Jensens f.h., Rånunda, St. l.	—	3	—	—	3	—	—	3	—	8	—	—	—
Fru E. Högbergs f.h., Dalarö, d.o.	—	2	3	2	—	7	—	1	6	7	—	—	—
Röda korsets f.h., Österbymo, Österg.l.	1	11	6	2	3	17	—	11	9	20	—	—	—
Ivarsons f.h., Växjö landsf.	2	31	20	1	19	35	—	38	16	54	—	—	—
Röda korsets f.h., Alghult, Kronob. l.	5	30	13	2	6	44	—	25	25	50	—	—	—
Vita korsets f.h., Almhult	3	23	12	3	24	15	2	33	8	41	1	1	—
Röda korsets f.h., Böda, Kalm. l.	1	7	2	1	2	9	—	5	6	11	—	—	—
» » » Mönsterås, d.o.	2	52	30	5	9	80	—	47	42	89	1	—	—
» » » Rockneby, d.o.	1	11	3	—	—	15	—	9	6	15	—	—	—
Oskarshamn priv. f.h.	4	30	8	1	12	31	—	28	15	48	—	1	—
Lindemans f.h., Oskarshamn	1	17	12	1	4	27	—	22	9	31	—	2	—
A. Erikssons och S. Gullanders f.h., Malmö	—	13	10	2	2	23	—	15	10	25	—	—	—
Halmstads priv. f.h.	7	83	58	5	25	128	—	81	72	153	—	—	1
Röda korsets f.h., Oskarström, Hall. l.	2	23	17	3	4	41	—	14	31	45	—	—	—
Mölnåls kommunala f.h.	10	117	92	15	24	208	2	87	147	234	—	—	—
Nya sjuk- o. f.h., Uddevalla	16	123	84	15	48	189	1	126	112	238	—	—	—
Privata f.h., d.o.	4	31	18	2	12	43	—	30	25	55	—	—	—
Jonsers f.h., Göteborg	6	18	9	—	8	25	—	22	11	33	—	—	—
Privata f.h., Ulricehamn	6	68	65	10	17	132	—	72	77	149	—	1	—
Hedenskogs f.h., Trollhättan	3	39	26	7	5	70	—	39	36	75	—	1	—
Herrljunga priv. f.h., Älvsb. l.	1	42	40	4	9	78	—	41	46	87	—	—	—
Förl. hemmet i Fritala, d.o.	1	27	13	6	2	45	—	28	19	47	—	—	—
Röda korsets f.h., Seglora	1	15	3	—	6	13	—	10	9	19	—	—	—
Skövde nya f.h.	4	48	3	—	31	24	—	49	6	55	—	2	—
Sölvesborgs f.h., Stenstorp	2	16	4	—	11	11	—	12	10	22	—	—	—
Karlstads priv. f.h., Karlst. landsf.	1	30	14	5	8	41	1	32	18	50	—	—	—
E. Perssons f.h., Kristinehamn	5	42	22	5	20	54	—	46	28	74	—	1	—
Magnussons f.h., Skåre, Värml. l.	—	14	5	—	12	7	—	14	5	19	—	—	—
Holmbergs f.h., Sunne, d.o.	1	8	4	1	2	12	—	7	7	14	—	—	—
A. Hanssons f.h., Säffle, d.o.	8	51	26	4	12	77	—	48	41	89	—	—	—
Röda korsets f.h., Surahammar, Väst. l.	2	14	12	1	3	26	—	7	22	29	—	1	—
Hofors komm. f.h., Gävle. l.	12	59	24	2	22	75	—	56	41	97	1	1	—
Vårdhem, Sundavall	3	25	8	2	13	25	—	24	14	38	—	—	—
Röda korsets f.h., Gäddede, Jämtl. l.	—	10	2	—	6	6	—	4	8	12	—	—	—
» » » Jormvattnet, d.o.	—	2	2	—	2	2	—	1	3	4	—	—	—
» » » Lycke, Väst. l.	4	43	19	4	13	57	—	33	37	70	—	2	—
» » » Åsle, d.o.	5	21	15	3	8	35	1	15	29	44	—	—	—
Clemensnäs f.h., Ursviken, d.o.	2	8	2	—	5	7	—	7	5	12	—	—	—
Bergnäsuddens f.h., Arjeplog, Norrb. l.	1	2	6	1	2	8	—	1	9	10	—	—	—
Kiruna f.h., d.o.	6	89	32	7	22	111	1	65	69	144	—	4	—
Husmoderföreningens f.h., Porjus, d.o.	—	4	5	—	—	9	—	1	8	9	—	—	—
Summa	183	1 846	782	126	437	1 942	8	1 259	1 128	2 837	3	18	—
<i>B. Intagna av annan orsak.</i>													
Stockholms privata sjukhus, Stockh.	—	46	59	22	37	90	—	43	65	127	—	—	—
A. Erikssons och S. Gullanders f.h., Malmö	—	1	2	5	—	—	—	—	—	8	—	—	—
Röda korsets f.h., Åsle, Väst. l.	—	2	—	—	1	1	—	2	—	2	—	—	—
Clemensnäs f.h., Ursviken, d.o.	—	—	1	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—
Kiruna f.h., Norrb. l.	—	4	—	—	1	3	—	1	3	4	—	—	—
Summa	—	53	62	27	39	95	—	47	68	142	—	1	—

Anm. Här hava under avd. A endast medtagits de anstalter, som lämnat härför nödiga uppgifter och under avd. B endast de som haft till denna grupp hörande patienter.

Tab. Q. Å enskilda förlossningshem år 1931 födda barn.

Förlossningshem (f.h.)	Levande födda						Dödfödda						Tvil- ling- bör- der
	Fullgångna			Ofullgångna			Fullgångna			Ofullgångna			
	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	
D:r Heijls sj.- o. f.h., Stockholm . .	29	32	61	—	—	—	.	.	14	—	—	—	1
J. Jensens f.h., Råsunda, Stockh. l.	1	1	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
E. Högbergs f.h., Dalarö, d:o . . .	1	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Röda korsets f.h., Österbymo, Österg.l.	9	10	19	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Ivarsons f.h., Växjö landaf., Kronob. l.	19	33	52	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—
Röda korsets f.h., Älghult, d:o . . .	.	.	147	.	.	11	—	1	1	1	1	—	—
Vita korsets f.h., Älmhult, d:o . . .	25	16	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Röda korsets f.h., Böda, Kalm. l. . .	2	9	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » Mönsterås, d:o . . .	54	33	87	—	—	—	.	.	12	—	—	—	1
» » » Rockneby, d:o . . .	7	7	14	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Oskarshamns priv. f.h., Oskarshamn	22	18	40	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—
Lindemans » » » . . .	12	16	28	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—
A. Eriksons o. S. Gullanders f.h., Malmö . . .	11	9	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Halmstads priv. f.h., Halmstad . . .	76	65	141	4	4	8	3	1	4	—	—	—	2
Röda korsets f.h., Oskarström, Hall. l.	22	21	43	1	—	1	—	—	1	—	1	—	—
Mölnåls komm. f.h.	120	107	227	4	3	7	1	—	1	—	—	—	1
Nya sjuk- o. fhemmet, Uddevalla . .	115	98	213	4	7	11	5	2	7	—	—	—	1
Uddevalla priv. f.h., d:o	26	27	53	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—
Jonsereds fabr. f.h., Partille, Göt.	19	12	31	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—
Herrljunga priv. f.h.	38	42	80	1	2	3	2	2	4	—	—	—	2
Priv. f.hemmet, Ulricehamn	72	72	144	—	—	—	3	1	4	—	—	—	—
Hedenskogs f.h., Trollhättan	41	33	74	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1
F.h., Fritsla	19	27	46	1	1	2	1	—	1	—	1	1	3
Röda korsets f.h., Seglora	8	10	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skövde nya f.h., Skövde	30	21	51	1	1	2	2	—	2	—	—	—	2
Sölvesborgs f.h., Stenstorp, Skarab. l.	13	9	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karlstads priv. f.h., Karlstads landaf.	24	23	47	1	1	2	1	—	1	—	—	—	—
E. Perssons f.h., Kristinehamn . . .	31	36	67	—	—	—	2	1	3	1	2	3	—
Magnussons f.h., Skåre, Värml. l. .	8	10	18	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Holmbergs f.h., Sunne, d:o	6	8	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A. Hansons f.h., Säffle, d:o	48	31	79	—	—	—	1	1	2	—	2	2	—
Röda korsets f.h., Surahammar, Västm. l.	14	11	25	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1
Hofors komm. f.h., Gävleb. l. . . .	49	46	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vårdhem, Sundsvall	20	16	36	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—
Röda korsets f.h., Gäddede, Jämtl. l.	4	6	10	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
» » » Jormvattnet, d:o	1	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » Lyckeåle, Västerb. l. . . .	31	32	63	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—
» » » Åsede, d:o	24	17	41	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—
Clemenåns f.h., Ursviken, d:o . . .	5	7	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergnäsuddens f.h., Arjeplog, Norrb. l.	7	2	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiruna f.h.	55	52	107	1	—	1	1	2	3	2	1	3	1
Husmodersförs f.h., Porjus, d:o . .	4	5	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	1 122	1 089	2 208	20	27	48	29	16	51	8	7	15	16

1 Fördelning å kön ej meddelad. — 2 Jfr not 1.

Tab. R. Å enskilda förlossningshem år 1931 avlidna barn.

Förlossningshem (f.h.)	Efter naturlig förlossning	Efter tång- förlossning på sate 1. fot	Efter tång- förlossning	Efter annan operation	Summa	Förlossningshem (f.h.)	Efter naturlig förlossning	Efter tång- förlossning på sate 1. fot	Efter tång- förlossning	Efter annan operation	Summa
Röda korsets f.h., Österbymo, Österg. l.	1	—	—	—	1	Herrljunga priv. f.h.	1	—	—	—	1
Röda korsets f.h., Alghult, Kronob. l.	2	—	—	—	2	Priv. f.h., Ulricehamn	2	2	—	—	4
Vita korsets f.h., Almhult, do Lindemans > Oskarshamn	1	—	—	—	1	Röda korsets f.h., Seglora . . .	—	—	1	—	1
Halmstads priv. f.h., Halmstad	3	—	—	—	3	Skövde nya f.h.	4	—	—	—	4
Röda korsets f.h., Oskarström, Hall. l.	2	—	—	—	2	E. Perssons f.h., Kristineh. . .	3	—	—	—	3
Mölnåds komm. f.h.	1	—	—	—	1	Magnussons f.h., Skåre, Värml. l.	—	—	1	—	1
Nya sjuk. o. f.hemmet, Udde- valla	1	—	1	—	2	A. Hanssons f.h., Säfte, do . .	2	—	—	—	2
						Hofors komm. f.h., Gävleb. l. .	—	1	—	—	1
						Kiruna f.h., Norrb. l.	1	—	—	—	1
						Summa	24	3	4	—	31

Anm. Här äro endast upptagna de anstalter, där dylika dödsfall hava förekommit.

Kostnaden för underhållsdag, efter frånräkning av utgifter för ny-, till- och ombyggnader, för samtliga i **Tab. 12** upptagna anstalter uppgår till i medeltal 6:05 kr. mot 5:85 föregående år. Vad de särskilda lasaretten beträffar, ställer sig dagkostnaden rätt olika. Högsta driftskostnaden för året visa (bortsett från Barnsjukh. S. o. M. Sachs' minne) Serafimerlasarettet, Maria och Sabbatsbergs sjukhus samt ett par andra i Stockholm, höga siffror visa även Norrtälje, Stocksunds och Östhammars lasarett, Akademiska sjukhuset, Norrköpings lasarett samt några av sjukhusen i Malmöhus län — särskilt Hälsingborgs, Landskrona och Hörby lasarett — och Göteborgs stad. Relativt låga kostnader hava flertalet mellansvenska lasarett, såsom i Södermanlands, Östergötlands, Västmanlands, Älvsborgs, Skaraborgs, Kopparbergs, vidare Norrlandslänen, Kristianstads län samt å västkusten och i Småland. Härvid bör dock påpekas, att somliga lasarett (i de större städerna) äro utrustade med polikliniker, vilkas driftskostnader äro medräknade, under det att andra sakna dylika.

D. Skador och förgiftningar.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

Beträffande skador och förgiftningar hava föreskrivits nya blankettformulär med specifikationer för trafikolycksfall (se nedan) med gällande kraft fr. o. m. år 1931. Beklagligtvis hava flera sjukvårdsanstalter ej lämnat uppgifter efter dessa föreskrivna formulär utan efter äldre, varigenom uppstått en del svårigheter vid de olika olycksfallens rubricering.

I **Tab. 20 a** redogöres emellertid för å lasarett och sjukstugor under året intagna fall av skador och förgiftningar med hänsyn till skadornas *natur* och i **Tab. 20 b** med fördelning efter skadornas *tillkomstsätt*. Med hänsyn till skadans natur har största gruppen utgjorts av enkelt brott å nedre extremitet, 5 543 fall, därefter av sårskada 3 236 fall, av brott å arm 2 316 fall, av

Tab. S. Översikt av *utgifter och inkomster* vid civila sjukvårdsanstalter år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Summa utgifter, kr.	därav för ny-, till- och om- byggnader.	Utgifter pr vårdag, kostnad för nybyggnader		Summa inkomster, kr.	d ä r a v					
			inräk- nad.	ej in- räknad.		patient- avgifter.	stats- bidrag till drift.	tillskott av landsting.	tillskott av kom- muner.	ersättm. av staten annat sjuk- vårds- område	avkast- ning av donation, gävor m. m.
Sjukhus enligt Tab. 11 och 12 (eller 10) .	46 064 854	7 507 096	7-23	6-05	46 064 854	12 258 936	11 417 803	18 577 856	11 262 401	102 1180	223 383
Lasarett ² .	45 052 238	7 486 474	7-27	6-07	45 052 238	12 232 194	11 196 185	18 577 856	10 589 556	945 896	217 806
D:o utom tbc.-avd. vid las. ³ .	43 534 482	7 482 312	7-31	6-05	43 534 482	11 979 192	918 395	18 268 123	9 908 572	945 896	213 364
Sjukstugor .	2 704 838	302 386	5-29	4-70	2 704 838	778 320	7 929	1 697 791	65 729	—	—
Epidemijsjukhus ⁴ .	3 892 602	177 949	8-25	7-88	3 892 602	78 713	767 642	1 715 232	1 324 239	—	—
Lasarett, ² sjukstugor o. epidemijsjukhus .	51 049 678	7 966 809	7-20	6-09	51 049 678	13 079 227	1 971 706	21 990 879	11 979 524	945 896	217 806
Summa ⁵ .	50 181 922	7 962 647	7-22	6-08	50 181 922	12 836 225	1 693 966	21 681 146	11 298 540	945 896	213 364
Anstalter för tuberkulossjuka .	14 922 396	1 913 681	5-52	4-79	14 924 128	4 312 367	3 909 691	3 706 792	2 236 549	99 710	11 561 307
jubilæumsfondens sanatorier (¹ / ₃ 30-30/31)	1 181 281	264 661	6-21	4-79	1 181 281	887 359	150 000	—	—	—	11 561 148
landstings, kommuners, menigheters ⁶ .	12 725 288	1 507 620	5-26	4-64	12 726 749	2 858 012	12 726 440	3 697 169	2 236 115	99 710	86 109
enskilda .	1 035 829	141 400	9-63	8-32	1 036 088	621 996	88 251	9 628	484	—	10 859 060
Enskilda sjukhus och sjukhem ⁶ .	2 186 663	10 655	8-81	8-77	2 415 727	1 379 182	61 025	112 517	11 296	—	19 781 255
Barnsjukhus ⁷ .	1 911 369	331 268	7-70	6-88	1 933 166	232 846	—	18 128	1 002 546	—	14 361 033
Kustsanatorier .	1 772 259	389 691	6-82	5-32	1 854 624	324 105	463 292	756 807	93 209	—	14 67 813
Sjukhus vid försörjningsinrättningar ⁸ .	1 890 279	—	2-95	2-95	1 890 279	389 121	—	—	1 000 558	—	—
Sjukhem för kroniskt sjuka .	3 847 489	372 620	3-43	3-10	4 056 324	1 306 725	662 456	411 169	915 272	—	610 806
Barnbördshus ⁹ .	1 632 541	79 054	8-40	8-00	1 634 644	764 874	151 108	63 975	557 771	—	73 123
Asyl för apotäiska .	21 235	—	4-92	4-92	21 235	—	21 235	—	—	—	—
Anstalter för vanföra .	614 169	—	6-42	6-42	632 192	37 625	162 056	192 122	143 205	—	9 77 138
Konvalescenthem .	224 006	—	4-00	4-00	230 007	56 518	—	—	103 260	—	70 229

Anm. Vid beräkning av kostnaden för underhållsdag hava endast de anstalter medtagits, från vilka fullständiga uppgifter ingått. — Bland utgifter ingå ej hyror (ränta & anläggningskostnaderna el. dyl.) utom för ett fåtal enskilda sjukhem och anstalter (Tab. 18).

¹ Här äro statsbidrag för vård av tbc-sjuka 277 740 kr. (även inräknade nedan under landstings, kommuners anst. för tbc-sjuka). — ² Här äro utslutna avd. för sinnessjuka vid sjukhuset S:t Erik (medtagen i Sinnessjukvården i riket) samt Barnsjukhuset S. och M. Sachs' minne. — ³ Föreg. rad utom lasarettens tuberkulosa avd. (se not 5). — ⁴ Vårdkostnaden pr dag rätt hög, enär även i reserv lagda sjukhus med ej obetydliga kostnader (löner, underhåll) här medräknats.

⁵ Här äro medtagna tuberkulosa avd. vid S:t Görans och Sabbatsbergs sjukhus, Akademiska sjukhuset i Uppsala, lasaretten i Norrköping, Linköping och Lund, Allm. sjukhuset i Malmö samt Karlstads, Örnsköldsviks och Skellefteå lasarett. — ⁶ Från en del saknas uppgifter (jfr Anm. ovan) och för några äro de ofullständiga. — ⁷ Utom avd. för barnsjukdomar vid lasaretten i Uppsala, Norrköping, Linköping och Lund, som ingå bland lasarett (jfr Anm.). — ⁸ Ekonomiska siffror ej beräknade för barnbördsavd. vid sjukhusen i Södertälje, Norrtälje, Uppsala, Nyköping, Norrköping, Jönköping, Ljungk, Kalmar, Västervik, Karlshamn, Kristianstad, Simrishamn, Ängelholm, Lund, Malmö, Falkenberg, Mariestad, Lidköping, Filipstad, Örebro, Västerås, Hudiksvall, Härnösand, Sundsvall, Örnsköldsvik, Sollefteå, Backe, Östersund och Sveg; dessa avd. ingå bland lasarett. — ⁹ Avsevärda fonder finnas; här endast fyllnadssumma. — ¹⁰ Tillskott av bolag. — ¹¹ Se not 9 och 10. — ¹² Här äro i not 2 omnämnda 277 740 kr. — ¹³ Där äro visst belopp från K. pensionsstyrelsen och Cancerföreningen m. fl. — ¹⁴ D:o från K. pensionsstyrelsen.

hjärnskakning 1 761 fall och kontusioner 1 686 fall. Benbrodden (enkla) hava i 287 fall lett till döden.

Med hänsyn till skadornas tillkomstsätt voro 23 974 olycksfall och 272 självmord eller självmordsförsök. Av de förra drabbade 72.5 % maskön och 27.5 % kvinnokön, av de senare 58.8, resp. 41.2 %.

Beträffande skadornas påföljd hava 19 991 eller över 83 % varit av övergående natur, över 3 % hava lett till döden och över 13 % hava lämnat kvarstående men.

Trafikolycksfallen, för vilka redogörelse lämnas i **Tab. 21 a** och **21 b**, hava i fråga om tillkomstsättet i föreliggande årg. erhållit en rätt ingående specifikation, varmed angivits dels kollisioner mellan olika slags färdmedel, dels även andra orsaker till skador.

Enl. **Tab. 21 a** kommer största siffran på gruppen sår (1 645), därefter å benbrott (1 392) och kontusioner (1 074); bland svårare skador må nämnas hjärnskakning i 977 fall, brott å hjärnskålens botten i 301 fall med 52 dödsfall, andra brott å huvudets ben i 339 med 49 dödsfall. Av samtliga 7 869 fall förde 212 till döden, 437 hade kvarstående och 7 220 övergående men, resp. 2.7, 5.6 och 91.7 %. I följd av kollisioner mellan järnvägsvagn — tänkt såsom det skadegörande subjektet — och andra färdmedel och fotgängare (**Tab. 21 b**) skadades 106 personer, mellan spårvagn och andra 100, automobil och andra 2 554, motorcykel och andra 495, velociped och andra 527 samt övriga färdmedel och andra 165 personer.

Genom kullkörning skadades 2 373, genom fall från ifrågavarande färdmedel 323 och på annat sätt 1 212.

5. Sjukvården av civila å garnisonssjukhusen.

Årsberättelserna från garnisonssjukhusen innehålla numera särskilda uppgifter för civila, som genom överenskommelser mellan civila och militära myndigheter intagas, flerstädes i stor utsträckning, å dessa sjukhus.

I berättelse från K. arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse redogöres för den totala omsättningen å dessa sjukhus. Beträffande vården av *civila sjuka* lämnas här nedan kortare redogörelser enligt uppgifter, som erhållits från nämnda styrelse, rörande utrymme, intagna, döda och underhållsdagar.

Garnisonssjukhus	Antal sjukplatser ¹ d. 31/12	Under året		Antal underhållsdagar	Antal vårdade			Vård-dagar pr patient
		intagna	avlidna		pr dag	på en gång högst	lägst	
Stockholm	220	449	29	12 672	35	63	12	28
Karlsborg	61	484	30	12 487	34	44	17	26
Boden inkl. epidemipatienter . .	230	2 812	103	54 489	149	209	75	19
Skövde ²	52	838	22	16 815	46	54	27	20
Visborg	78	—	—	—	—	—	—	—
Linköping	93	485	13	9 510	26	40	13	20
Ekejö	90	457	43	13 974	38	62	24	31
Sollefteå	90	657	56	24 798	68	88	42	38
Summa	914	6 182	296	144 745	897	.	.	23

¹ För hela sjukhuset, för civila enbart i regeln ej fastställt. — ² Utom epidemiyd.

	Intagna			Skadans påföljd				Intagna			Skadans påföljd		
	män	kvinnor	summa	krästående män	öfvergående män			män	kvinnor	summa	krästående män	öfvergående män	
I. Skadans natur.													
Kontusio	25	3	28	—	1	27	Vid hanterande av yxa, såg . .	7	—	7	—	7	
Sårskada, ej nedan nämnd . .	30	7	37	—	1	36	» » » kniv, sax,	6	4	10	—	1	
Skada å muskel, senna eller nerv	7	1	8	—	—	8	nål etc.	—	1	1	—	1	
» » större kärl	—	—	—	—	—	—	» » » lie, skära,	—	1	1	—	1	
Genom huden inträngd främmande kropp	12	3	15	—	—	15	tjuga etc.	5	—	5	—	5	
Ledvrickning	33	1	34	—	—	34	Genom ras, nedfallande föremål	18	2	20	—	20	
Utgjutning i led	6	2	8	—	—	8	» fall från höjd (stege,	66	14	80	—	6	
Öppnande av någon av de större lederna	—	—	—	—	—	—	trappa etc.)	4	3	7	—	1	
Benbrott,	—	—	—	—	—	—	» halkning, omkullfallande	—	—	—	—	6	
Armens och skulder-(enkelt	1	2	3	—	—	3	» stöt, slag och bett av djur	—	—	—	—	1	
gördels ben)	1	1	2	—	—	2	» inträngande föremål såsom träfsisar, glas-	11	—	11	—	11	
Benets och bäcken-(enkelt	74	19	93	1	5	87	skärvor, spikar m. m.	—	2	2	—	2	
gördels ben)	10	1	11	—	—	11	» bett vatten, ånga	—	—	—	—	—	
Krossning, { 1—2 fingrar	1	—	1	—	—	1	» sprängskott eller hante-	—	—	—	—	—	
avhugg- { 3—5 fingrar, hand	2	—	2	—	1	1	rande av explosiva	1	—	1	—	1	
ning, av- { arm	1	—	1	—	—	1	ämnen	1	—	1	—	1	
slitning { tår eller fot	1	—	1	—	—	1	» skjutvapen	3	—	3	—	2	
{ ben	1	—	1	—	—	1	» tröskverk, hackelsema-	1	—	1	—	1	
{ andra kroppsdelar	13	5	18	—	1	17	skiner	1	—	1	—	1	
Hjärnskakning	3	—	3	—	—	3	» cirkelsågar	1	—	1	—	1	
Brott å hjärnskalens botten . .	3	—	3	—	—	3	» ångmaskiner	3	—	3	—	3	
Andra brott å { (enkla och kom-	3	—	3	—	—	3	» motorer	1	—	1	—	1	
huvudets ben { plicerade)	—	—	—	—	—	—	» andra maskinella anord-	1	—	1	—	1	
hjärnan	—	—	—	—	—	—	ningar	1	—	1	—	1	
Brott å eller urredvridning i	1	—	1	—	—	1	» smält eller het metall,	1	—	1	—	1	
kotpelaren med eller utan	—	—	—	—	—	—	glas etc.	1	1	2	—	2	
skada å ryggmärg	1	—	1	—	—	1	» syror, alkalier	1	1	2	—	2	
Skada å näsa, munhåla, svalg,	—	—	—	—	—	—	» myggbett	3	—	3	—	3	
matstrupe (även främmande	1	—	1	—	—	1	Vid gymnastik	4	—	4	—	4	
kropp), struphuvud	1	—	1	—	—	1	» fotboll	1	—	1	—	1	
Skada å öra	1	—	1	—	—	1	» ridning	4	—	4	—	4	
Skada å ögon	1	—	1	—	—	1	» skidåkning, kälåkning . .	3	—	3	—	3	
Brott å bröstben eller revben	—	—	—	—	—	—	» skridskoåkning, -segling .	17	7	24	—	1	
utan skada å brösthålans organ	1	—	1	—	—	1	» annan idrott	1	—	1	—	1	
Öppnande av bröst- el. bukhålan	—	—	—	—	—	—	» lek	2	1	3	—	3	
Skada å lunga, hjärta	—	—	—	—	—	—	Under rusets inflytande	2	1	3	—	3	
» » magsäck, tarm	1	—	1	—	—	1	Vid slagsmål, överfall	4	—	4	—	4	
» » lever, mjälte	1	—	1	—	—	1	I följd av sjukdom (epilepsi)	1	—	1	—	1	
» » njure, urinblåsa, urin-	1	—	1	—	—	1	Resa med järnvägsvagn	15	4	19	—	1	
rör	1	—	1	—	—	1	Åkning med motorfordon . . .	9	7	16	—	16	
Förbränning { fingrar, hand	2	—	2	—	1	1	» » annat fordon	2	—	2	—	2	
{ ansikte	2	3	5	—	1	4	Påkörd av järnvägsvagn	1	—	1	—	1	
{ andra kroppsdelar	—	—	—	—	—	—	» » spårvagn	18	2	20	—	1	
{ ansikte	2	—	2	—	—	2	» » motorfordon	8	—	8	—	8	
Förfrysning { fingrar, hand, tår,	2	—	2	—	—	2	Lossning av gods o. dyl.	6	—	6	—	6	
{ fot	—	—	—	—	—	—	Andra trafikolycksfall	5	1	6	—	6	
Förgiftning med antipyrin, ve-	—	1	1	—	—	1	Övriga olycksfall	2	1	3	—	3	
ronal, trional, chloral	1	—	1	—	—	1	b. Självmondsförsök.	—	—	—	—	—	
Andra skador	—	—	—	—	—	—	Med skärande vapen	—	1	1	—	1	
	—	—	—	—	—	—	Genom förgiftning med veronal	—	—	—	—	—	
Summa för grupp I	236	51	287	4	13	270	Summa för grupp II	236	51	287	4	13	270

Anm. Rörande anm. och noter se Tab. 20 a och 20 b.

Vid *Stockholms garnisonssjukhus* har å stadens ackord intagits 449 patienter, antalet underhållsdagar var 12 672 — härför i medeltal upptagna 35 platser; för denna vård har staden inbetalat 79 334 kr.

Å *garnisonssjukhuset i Boden, barnbördsavdelningen*, hava intagits 248 kvinnor. Antalet levande födda barn var 216 och dödfödda 11.

Å föreg. sida redogöres för intagna fall av *skador och förgiftningar bland civila* å samtliga garnisonssjukhus med undantag av Bodens, vars uppgifter varit ofullständiga.

III. Rättsmedicin.

A. Rättsmedicin i egentlig bemärkelse.

Referent: Medicinalrådet Byttner.

Under år 1931 hava till medicinalstyrelsen inkommit 442 protokoll från läkare i riket rörande av dem på vederbörligt förordnande verkställda medikolegala förrättningar. Av dessa utgöras 369 av obduktionsprotokoll samt 73 av protokoll över besiktningar å levande personer.

Obduktioner å foster hava verkställts i sammanlagt 66 fall, och har genom dessa ådagalagts, att i 11 fall fostret ej varit livsdugligt, att i 5 fall fostret ej varit med liv framfött, att i 5 fall ej kunnat fastställas, om fostret varit med liv framfött, att i 4 fall döden varit naturlig samt att i 13 fall dödsorsaken varit obestämbar; i övriga 28 fall har fastställts våldsam död, därav 11 genom handaverkan och 17 genom bristande vård.

Övriga obduktioner, verkställda i rättsligt syfte, hava utgjort tillhopa 303. I 74 fall av dessa har obduktionen ådagalagt naturlig död, i 7 fall har dödsorsaken varit obestämbar. I övriga 222 fall (150 män och 72 kvinnor) har genom obduktion fastställts våldsam död. I 26 av dessa har dödsorsaken varit kvävning (14 fall drunkning, 4 fall hängning samt 8 fall annan kvävning), 1 fall förfrysning, 2 fall förbränning, 93 fall krosskada, 7 fall stick- och skärskada, 20 fall skottskada, 49 fall förgiftning och 24 fall annan våldsam död. Av omnämnda 222 fall kunna 41 rubriceras såsom sannolika självmord, 20 såsom följd av fosterfördrivningsförsök.

Besiktningar å levande personer hava verkställts för utrönande av följder av föregången misshandel i 67 fall, av utövad otukt i 3 fall samt av våldtäkt i 3 fall, eller inalles 73 fall.

Översikt över i *rättsmedicinska nämnden* under år 1931 avgivna utlåtanden i ärenden angående:

Föreläse mot motorfordonsförordningen	1	Överförande av venerisk sjukdom	3
Våldsam död	6	Kvacksalveri	1
Vållande till annans död	1	Rättsmedicinska undersökningar	5
Barnamord	3	Ersättning eller skadestånd	5
Fosterfördrivning	5		
Faderskap och äktenskaplig börd	77		
		Summa	107

Rättsmedicinska nämnden har under året sammanträtt 66 gånger och därvid förutom ovan anförda ärenden handlagt 200 protokoll med utlåtanden över rättsmedicinska obduktioner.

B. Rättspsykiatri.

Referent: Medicinalrådet Lauritzen.

a. Redogörelse för rättspsykiatriska nämndens verksamhet år 1931.

Rörande *rättspsykiatriska nämndens* verksamhet må nämnas, att under året behandlats 227 ärenden, varvid avgivits 202 utlåtanden.

Från år 1930 balanserade ärenden	43	
Under år 1931 inkomna ärenden	185	228
Under år 1931 avgivna utlåtanden	202	
Under år 1931 avgjorda ärenden utan utlåtande	4	
Till år 1932 balanserade ärenden	22	228

Översikt över avgivna utlåtanden.

Ärendenas art	Av medicinalstyrelsen förklarade			Summa undersökta
	otillräkneliga	förminskat tillräkneliga	tillräkneliga	
I. <i>Brottmål.</i>				
Mord, mordförsök	3	1	—	4
Mordbrand	2	2	4	8
Stöld, bedrägeri, förfalskning, försakingring	31	16	43	90
Misshandel, hemfridsbrott	6	—	4	10
Sedlighetsbrott	22	5	12	39
Förargelseväckande beteende	3	—	1	4
Barnamord	—	1	—	1
Fosterförföring	2	—	—	2
Tågattentat	—	—	1	1
Ärekränkning, missfärmelse	2	—	1	3
Mened	1	—	1	2
Tjänstefel	1	—	—	1
Olaga brännvinstillverkning	2	—	1	3
Rymning och andra militära förseelser	1	—	—	1
Förseelse mot motorfordonsförordningen m. m.	1	1	2	4
Summa	77 (44·5 %)	26 (15 %)	70 (40·5 %)	173
II. <i>Lösdriverimål</i> 1				
III. <i>Civilmål</i> 17				
IV. <i>Fråga angående behov av vård å sinnessjukhus</i> 11				
202				

Rättspsykiatriska nämnden har avgivit yttrande i 39 ärenden angående äktenskap.

Nämnden har under året sammanträtt 42 gånger.

b. Redogörelse för sinnessjukvårdsbyråns verksamhet i ärenden rörande rättspsykiatrisk undersökning av tilltalad år 1931.

Granskning jämlikt 42 resp. 43 § sinnessjuklagen.

Inkomna läkarutlåtanden	226
a. Granskade utan åtgärd	169
b. Ytterligare psykiatrisk granskning har synts styrelsen erforderlig angående	45
c. Granskning ej utförd på grund av domstolens omedelbara beslut om inhämtande av medicinalstyrelsens utlåtande	12 226

Anm. 1. Medicinalstyrelsens utlåtande har av domstolen jämlikt 44 § sinnessjuklagen infördrats, förutom i de under c. upptagna 12 fallen, jämväl i 41 av de under a. och i 43 av de under b. upptagna.

Anm. 2. Medicinalstyrelsens utlåtande angående ovan under b. och c. upptagna ärenden har 29 fall avvikit från den intygsgivande läkarens.

Förordnande av läkare jämlikt 43 § sinnessjuklagen.

Sådant förordnande har gjorts i 103 fall.

Översikt av under år 1931 avgivna utlåtanden.

	Otillräkneliga	Förminskat tillräkneliga	Tillräkneliga	Summa
Mord, mordförsök	6	1	2	9
Mordbrand m. m.	9	2	6	17
Stöld, bedrägeri, förfalskning	61	31	59	151
Missandel, hemfridsbrott m. m.	14	1	9	24
Sedlighetsbrott	39	6	19	64
Förargelseväckande beteende m. m.	3	1	2	6
Barnamord	2	1	1	4
Fosterfördrivning	2	—	—	2
Tågattentat	1	—	1	2
Ärekränkning	2	—	2	4
Mened	3	—	1	4
Tjänstefel	1	—	—	1
Olaga brännvinstillverkning	3	—	1	4
Rymning och andra militära föreseelser	3	—	1	4
Föreseelser mot motorfordonsförordn. m. m.	1	1	2	4
Lösdriveri	3	2	—	5
	153	46	106	305
	(50.1 %)	(15.1 %)	(34.8 %)	(100.0 %)

Anm. Den tabellariska översikten omfattar:

1. Medicinalstyrelsens utlåtanden under år 1931.
2. Läkarutlåtanden, där medicinalstyrelsens utlåtande icke begärts.

IV. Apoteksväsendet.

Referent: Byråchefen Matérn.

Antalet apoteksinnehavare och övrig farmaceutisk personal¹ utgjorde den 31 dec. 1931:

Apoteksinnehavare (räknat efter godkänd avsyning)	388
Arrendatorer	6
Föreståndare för filialapotek och medikamentsförråd	25
» med förordnande längre än 2 månader	12
Övriga legitimerade apotekare	484
	915
Farmacie kandidater	527
Apotekselever	183
	Summa farmaceutisk personal 1 625

Den 1 jan. 1931 funnos inom landet 420 apoteksinrättningar, därav 395 apotek, 1 filialapotek och 24 medikamentsförråd. Under året beslöts nyanläggning av apotek i Borås (Storken), Degerfors, Eskilstuna (S:t Eskil), Falköping (Svalan), Hultsfred, Umeå (Järven) och Vittangi samt av medikamentsförråd i Surahammar, Tureberg och Äre. Ingen av dessa apoteksinrättningar hade under året öppnats. Av tidigare beslutade nyanläggningar har apoteket S:t Göran i Stockholm öppnats. Jämlikt kungl. brev den 26 juni 1931 har apoteket i Strömsholm flyttats till Hallstahammar. Enligt annat kungl. brev av samma datum skall apoteket i Billingsfors flyttas till Bengtsfors köping, men flyttningen hade vid årets slut ännu ej ägt rum.

Den 31 dec. 1931 uppgingo alltså landets apoteksinrättningar till 421, därav 396 apotek, 1 filialapotek och 24 medikamentsförråd.

Med stöd av bestämmelserna i k. br. den 7 dec. 1928 har medicinalstyrelsen under året meddelat tillstånd till inrättande av 105 läkemedelsförråd.

Privilegium å apotek har under året tilldelats i 51 fall. Dessa privilegier hava blivit lediga på grund av nyanläggning i 4 fall, innehavarens död i 14 fall, innehavarens pensionering i 14 fall och innehavarens befordran till annat privilegium i 19 fall.

Förordnande som arrendator av apotek har av medicinalstyrelsen utfärdats för en apotekare, som förut hade förordnande som arrendator av annat apotek.

För kontroll av apoteksinrättningarna hava utförts 332 årsvisitationer, 73 inspektioner och 46 avsyningar.

¹ Vid jämförelse mellan denna översikt och Tab. I c, kol. 6—14, torde observeras, att i tabellen lämnas uppgifter om antalet anställda, under det att i översikten medtagits även de, som vid årets slut saknade anställning.

Tab. 1 a. Läkare och civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt 31 dec. 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
I. Städer, köpingar och municipalsamhällen (som ej tillhöra provinsialläkardistrikt) II. Landsbygd.	Antal legitimerade läkare						Antal civila läkarbefattningar med tjänstårsrätt										
	Civila läkare med tjänstårsrätt	Enkelt praktiserande	Läkare praktiserande	Manliga	Summa	Förste provinsialläkare	Provinsial-, bi- träd, le och e. provinsialläkare	Stads- och stadsdistriktläkare	Köping- o. municipalsläkare	Vid anstalt för: tuberkulos- sjuka	andra kropps- ligt sjuka	sinnessjuka	Rengeseläkare	Järnvägs- läkare	Läkare vid medic. undervisn.-anstalt	Övr. läkarbefattn. med tjänstårsrätt	
Stockholms stad .	268	371	55	637	57	694	[31]	[31]	421	5	150	15	3	4	81	26	
Stockholms län { st. 18 9 9 34 2 36	40	18	10	64	4	68	1	16	1	8	13	1	1	2	1		
Uppsala län { lb. 49 10 13 70 2 72	14	1	—	13	2	15	—	7	—	—	2	7	—	—	1	43	
Södermanlands län { st. 28 11 — 38 1 39	22	3	—	24	1	25	1	13	11	1	11	1	1	2	3		
Norrköpings stad .	13	12	1	24	2	26	—	2	—	1	8	—	1	1	1		
Östergötlands län { st. 31 21 4 54 2 56	23	2	1	25	1	26	1	5	1	—	15	6	1	3	—	1	
Jönköpings län { lb. 22 14 — 36 — 36	22	3	—	25	—	25	1	10	—	2	10	—	1	2	—	—	
Kronobergs län { st. 6 7 — 12 1 13	18	1	—	19	1	19	1	1	—	—	3	—	1	—	—	—	
Kalmar län { lb. 25 11 — 34 2 36	18	8	2	28	—	28	—	13	—	3	2	2	—	—	—	—	
Gotlands län { st. 7 3 — 10 — 10	4	—	—	4	—	4	1	5	1	1	3	1	1	—	—	—	
Blekinge län { lb. 14 18 1 32 1 33	9	1	—	10	—	10	1	6	—	—	6	—	2	—	—	—	
Kristianstads län { st. 19 9 — 28 — 28	19	10	3	32	—	32	1	11	4	2	11	2	1	1	1	—	
Malmö stad .	34	37	1	67	5	72	[1]	[1]	5	1	5	2	2	1	3	—	
Malmöhus län { st. 80 35 13 115 13 128	24	8	—	31	1	32	1	18	—	4	1	—	2	2	2	25	
Hallands län { lb. 20 10 3 33 — 33	12	1	—	13	—	13	1	8	—	4	1	—	1	2	—	—	
Göteborgs stad .	71	72	1	131	13	144	[1]	[1]	13	—	4	3	1	4	4	3	
Göteborgs o. Boh. län { st. 17 5 1 22 1 23	23	6	1	28	2	30	—	15	—	4	1	3	—	3	—	—	
Älvsborgs län { lb. 32 17 1 46 4 50	33	4	2	39	—	39	1	1	10	—	12	4	1	1	—	—	
Skaraborgs län { st. 21 17 2 38 2 40	16	9	1	26	—	26	1	11	—	3	4	—	1	3	—	—	
Värmlands län { lb. 30 8 1 36 3 39	28	3	—	31	—	31	1	21	6	2	3	4	1	4	—	—	
Örebro län { st. 26 7 — 32 1 33	20	4	—	22	2	24	—	16	—	4	—	—	—	2	—	—	
Västmanlands län { st. 25 5 1 31 — 31	10	2	—	12	—	12	1	9	—	1	11	2	1	1	—	—	
Kopparbergs län { lb. 15 4 — 19 — 19	40	7	2	46	3	49	—	23	—	5	5	5	—	—	—	—	
Gävleborgs län { st. 26 10 — 34 2 36	26	1	—	29	—	29	1	22	—	2	4	—	—	5	—	—	
Västernorrlands län { lb. 28 6 — 31 3 34	32	11	—	43	—	43	—	20	—	5	5	—	—	3	—	—	
Jämtlands län { st. 15 4 — 19 — 19	24	2	—	26	—	26	1	15	—	—	4	4	—	6	—	—	
Västerbottens län { lb. 16 1 — 16 1 17	26	—	—	25	1	26	—	22	—	3	—	—	—	6	—	—	
Norrbottnens län { st. 7 1 1 9 — 9	37	6	—	43	—	43	—	21	—	4	6	3	1	9	—	—	
Hela riket	1505	846	130	2346	135	2481	1624	365	15180	18	111	578	105	37	104	153	30
Rikets städer etc.	963	735	108	1688	118	1806	1624	18	15180	18	34	513	66	33	49	153	30
Rikets landsbygd	542	111	22	658	17	675	—	347	—	—	77	65	39	4	55	—	—

Anm. Rörande anm. och noter till Tab. I a se följande sida.

Tab. 1 b. Barnmorskor och sjuksköterskor vid slutet av år 1931.

123456789										123456789									
Barnmorskor										Sjuksköterskor ³									
Distrikts- och reserv- barnmorskor										Distrikts- och reserv- barnmorskor									
Enskilt praktiserande i förlösningssanstalt ²										Enskilt praktiserande i förlösningssanstalt ²									
anställ- da av kommun ¹										anställ- da av kommun ¹									
I enstild sjukvårds- tjänst										I enstild sjukvårds- tjänst									
Dispensationsköterskor										Dispensationsköterskor									
I enstild sjukvårds- tjänst										I enstild sjukvårds- tjänst									
II. Landsbygd										II. Landsbygd									
Stockholms stad .	—	2	12	63	—	22	8	643	Göteb. o. Boh. st. ¹	6	—	3	8	4	2	4	7		
Stockholms st. .	7	—	2	5	1	9	—	3	län . . . lb.	67	1	—	22	2	8	9	5		
län . . . lb.	65	4	—	25	13	7	—	—	st. 18	18	—	3	9	—	11	5	2		
Uppsala län . st.	1	—	4	2	—	1	—	62	Älvsborgs län lb.	104	3	1	20	—	13	3	13		
st. lb.	39	2	1	9	4	11	—	9	st. 9	1	1	7	—	4	1	8			
Söderman- lands län . lb.	8	—	—	6	7	3	—	2	Skaraborgslän lb.	73	9	—	19	11	4	3	20		
st. lb.	57	1	—	38	8	1	—	4	st. 9	—	1	13	2	7	7	19			
Norrköpings stad .	5	—	3	4	—	2	—	—	Värmlands län lb.	93	2	1	21	11	13	11	—		
Östergötlands län . lb.	8	2	4	5	—	2	1	60	st. 10	—	4	1	—	10	4	1	—		
län . . . lb.	74	7	—	19	9	8	—	16	Örebro län . lb.	64	—	—	13	40	11	10	3		
Jönköpings st.	9	—	2	9	—	8	4	5	Västmanlands st.	9	1	2	2	—	5	3	4		
län . . . lb.	66	1	—	18	—	13	1	9	län . . . lb.	51	1	—	2	—	9	7	8		
Kronobergs st.	3	—	—	—	—	—	—	1	Kopparbergs st.	6	—	2	2	—	4	9	—		
län . . . lb.	58	2	2	15	8	6	6	8	län . . . lb.	86	—	—	15	—	29	24	23		
Kalmar län . st.	10	—	4	1	1	9	3	2	st. 7	3	4	9	—	1	13	—			
st. lb.	70	5	—	12	19	9	1	3	Gävleborgs län lb.	67	4	1	7	27	—	3	26		
Gotlands län lb.	3	—	—	1	1	1	—	1	st. 2	3	1	3	3	7	3	7			
st. lb.	14	15	—	—	—	—	—	1	Västernorr- lands län . lb.	82	11	—	11	—	43	15	30		
Blekinge län st.	6	1	1	3	—	6	4	4	st. 3	—	—	3	—	—	2	2	—		
st. lb.	35	—	—	20	1	1	—	—	lb. 64	—	—	6	—	51	15	2			
Kristianstads st.	5	1	2	2	—	1	—	7	Jämtlands län lb.	64	—	—	3	—	3	—	—		
län . . . lb.	57	44	—	13	3	18	3	40	Västerbottens st.	3	—	—	3	—	—	—	—		
Malmö stad .	—	—	8	24	—	8	2	27	län . . . lb.	113	—	—	15	6	—	12	—		
Malmöhus län st. ⁸	9	1	5	31	—	20	6	83	Norrbottnens st.	4	—	—	5	—	3	1	—		
st. lb.	87	46	—	16	—	38	5	16	län . . . lb.	80	1	2	11	29	—	20	7		
Hallands län st.	7	—	—	11	2	5	5	4	Hela riket	1 780	176	95	555	274	475	261	1 851		
st. lb.	45	2	3	3	8	2	2	4	Rikets städer etc.	169	15	84	292	16	156	86	1 106		
Göteborgs stad .	2	—	15	57	—	10	7	128	Rikets landsbygd	1 611	161	11	263	258	819	175	245		

Anm. Enskilt praktiserande barnmorskor och sjuksköterskor äro räknade, där de äro bosatta. Ingen i denna tabell räknad mer än en gång. Bland städer även inräknade köpingar och municipalsamhällen.

¹ Utom å förlösningssanstalter anställda. — ² Med inräknade även av dem, som tjänstgöra å privata förlösningssanstalter. — ³ Här äro upptagna de sjuksköterskor, som genomgått godkänd sjuksköterskeskola eller av medicinalstyrelsen förklarats hava förvärvat däremot svarande kunskaper och färdighet. Sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter, ej medtagna. — ⁴ Utom Norrköping. — ⁵ Utom Malmö. — ⁶ Utom Göteborg. — ⁷ Därav 5 å privata förlösningssanstalter. — ⁸ Därav 6 å självständ. polikl. och 4 sjukvårds- eller fattigvårds-ästrar; dessutom av förs. och dess fattigvårdsstyr. anställda inalles 48 diakonissor etc. — ⁹ Därtill ca 60 ej godkända. — ¹⁰ I några län häri även medräknade av församling, bruk etc. anställda.

Anm. och noter till Tab. I a.

Anm. Läkare äro upptagna blott en gång å kol. 2—4. Förste provinsialläkare såsom sådan för 2 å residensstaden (jfr dock not 13). Provinsialläkare och extra provinsialläkare äro påförda sina tjänstgöringsområden, även om de äro bosatta i stad, köping eller municipalsamhälle. Övriga läkare räknade till de distrikt, där deras egentliga mottagning under större delen av året är förlagd. — Äro flera läkarbefattningar förenade hos samma person, hava de upptagits var och en för sig å kol. 8—18; vakanser även medräknade, vadå antalet befattningar kan överstiga antalet tjänsteläkare (kol. 2). — Köpingar och municipalsamhällen här sammanförda med städer.

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstförrätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² F. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej äro praktiserande. — ³ Se Stock. län. — ⁴ Häri ingå förste stadsläkaren (med förste provinsialläkares befogenhet) och andra stadsläkaren. — ⁵ Dessutom 6 vid Söderby sjukhus i Stockh. l.: där inräknade. — ⁶ Där 2 professorer vid tandläkarinstitutet och 1 vid gymn. centralinstitutet. — ⁷ Där 1 förvaltningsläkare (medicinalstyrelsen 18, arméförvaltnings sjukvårdsstyrelse 4, hälsovårdsnämnden 3 samt marinöverläkaren). — ⁸ Bosatt i Stockholm. — ⁹ Här upptages bitr. l.: prov.-läk., bosatt i Stockholm. — ¹⁰ Utom Norrköping. — ¹¹ Utom Malmö. — ¹² Utom Göteborg. — ¹³ Se not 5. — ¹⁴ Bosatt i residensstaden, men ej där räknad. — ¹⁵ Förste stadsläkarna i Stockholm, Malmö och Göteborg ingå häri. — ¹⁶ Ifr not 15. — ¹⁷ Flere äro tillika läkare vid akademiiska sjukhuset (även där räknade). — ¹⁸ Se not 17. — ¹⁹ Ett dertal tillika sjukhusläkare (även där räknade). — ²⁰ Se not 17 och 19.

Tab. c. 1 Tandläkare, sjukgymnaster och apotekspersonal vid slutet av år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
I. Städer, köpingar och municipalsamhällen (som ej tillhöra provinsialläkar-distrikt)	Tandläkare, praktiserande		Legitime-rande sjukgymnaster, praktiserande		Å apotek anställd personal								
II. Landsbygd	m.	kv.	m.	kv.	Apoteksinnehavare	Arrendatorer	Andra apotek-föreståndare	Övriga legitime-rade apotekare	Farmacie kandidater	Elever	I allt		
											m.	kv.	s:a
Stockholms stad	¹ 263	² 66	³ 26	⁴ 94	36	1	6	107	70	20	173	67	240
Stockholms län	st. 22	5	7	18	8	—	—	7	9	1	17	8	25
	lb. 13	5	3	4	12	—	1	2	12	2	18	11	29
Uppsala	st. 21	4	3	9	4	—	—	11	4	—	18	1	19
	lb. 1	—	—	1	4	1	—	1	1	—	5	2	7
Södermanlands	st. 25	5	5	12	9	1	—	12	10	6	28	10	38
	lb. 3	1	2	5	5	—	2	5	3	1	12	4	16
Norrköpings stad	17	6	—	3	5	—	—	11	6	—	16	6	22
Östergötlands län	st. 25	5	9	10	8	1	1	11	7	1	25	4	29
	lb. 4	2	—	3	9	1	2	2	—	1	13	2	15
Jönköpings	st. 21	8	3	12	7	—	—	5	13	3	17	11	28
	lb. 11	2	2	4	7	—	1	5	3	1	12	5	17
Kronobergs	st. 9	1	2	5	2	—	—	2	6	1	10	1	11
	lb. 7	4	1	7	8	1	1	2	5	3	17	3	20
Kalmar	st. 19	3	5	10	5	—	—	8	5	—	14	4	18
	lb. 9	2	—	1	10	—	1	4	6	—	20	1	21
Gotlands	st. 3	2	2	5	—	—	1	2	2	—	4	1	5
	lb. 1	—	—	—	2	—	1	—	—	—	3	—	3
Blekinge	st. 21	2	1	8	6	—	—	8	8	4	16	10	26
	lb. —	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	2
Kristianstads	st. 14	6	—	12	5	—	—	7	7	2	13	8	21
	lb. 12	1	—	5	9	—	—	3	4	3	16	3	19
Malmö stad	30	15	4	35	7	—	—	18	16	3	30	14	44
Malmöhus län	st. 45	12	14	52	11	—	1	17	22	3	30	24	54
	lb. 8	3	1	8	11	1	1	3	10	1	17	10	27
Hallands	st. 25	3	4	8	6	—	—	8	10	3	27	—	27
	lb. —	—	—	—	3	—	—	—	—	1	4	—	4
Göteborgs stad	89	23	⁵ 8	⁵ 71	14	—	—	37	25	4	58	22	80
Göteb. o. Boh. län	st. 13	5	7	2	5	—	—	5	4	1	12	3	15
	lb. 4	—	—	1	8	—	1	1	2	2	11	3	14
Älvsborgs	st. 35	3	6	16	7	—	—	17	8	3	30	5	35
	lb. 9	2	—	2	9	—	2	6	4	1	17	5	22
Skaraborgs	st. 25	1	6	11	7	—	—	9	9	6	20	11	31
	lb. 4	3	—	3	5	—	—	1	4	—	7	3	10
Värmlands	st. 24	3	5	14	6	—	—	12	8	4	25	5	30
	lb. 11	4	—	4	11	—	1	3	5	4	20	4	24
Örebro	st. 25	3	3	18	7	—	—	12	10	3	24	8	32
	lb. 7	1	—	3	8	—	2	1	2	—	10	3	13
Västmanlands	st. 20	2	6	14	5	—	1	6	7	3	15	7	22
	lb. 3	2	—	4	9	1	1	1	3	1	12	4	16
Kopparbergs	st. 16	—	3	9	4	—	—	4	6	—	7	7	14
	lb. 17	5	—	11	18	—	—	4	7	7	34	11	45
Gävleborgs	st. 23	5	4	14	7	—	—	9	11	4	20	11	31
	lb. 8	3	—	13	9	—	3	2	3	3	16	4	20
Västernorrlands	st. 24	3	2	17	6	—	2	10	9	5	25	7	32
	lb. 8	1	1	6	9	—	2	2	3	2	16	2	18
Jämtlands	st. 12	1	1	3	2	—	—	4	3	1	9	1	10
	lb. 6	1	—	4	9	—	2	2	3	1	14	3	17
Västerbottens	st. 10	3	1	10	2	—	—	5	4	1	8	4	12
	lb. 4	2	—	4	14	—	1	1	3	2	15	6	21
Norrbottnens	st. 8	3	1	2	2	—	—	2	1	1	3	3	6
	lb. 6	1	1	8	12	1	3	4	7	5	27	5	32
Hela riket	1 040	243	151	595	395	9	44	424	393	124	1 031	358	1 389
Rikets städer etc.	884	198	140	494	193	3	12	366	300	83	694	263	957
Rikets landsbygd	156	45	11	101	202	6	32	58	93	41	337	95	432

¹ Därav 12 tillika läkare. — ² Därav 1 d.o. — ³ Därav 4 föreståndare eller innehavare av gymnastiskt institut; dessutom 53 icke legit. — ⁴ Dessutom 116 icke legit. — ⁵ Här 1929 års siffror; uppgift för 1931 saknas.

Tab. 2. Av vederbörande läkare verkställda ämbetsresor för farsoters och smittsamma sjukdomars hämmande m. m. under år 1931.

Län	Ämbetsresor																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
		Scharlakansfeber	Difteri	Smittkoppor	Abdominaltyfus (berberfeber)	Undulantfeber	Riksdot	Barnförslänning	Epidemisk hjärnfeber	Stommsjuka	Slanesjukdom	Andra sjukdomar	Vaccination	För allmän hälsovård	För mottagningar och sjukvård	Besiktning av midskriga	Rättmedicinsk undersökning	Övriga	Summa resor
Stockholms län	42	15	—	2	—	—	—	—	—	—	1	11	64	—	—	—	26	—	161
Uppsala	18	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	28
Södermanlands	24	7	—	1	3	—	3	—	—	—	11	1	9	3	—	7	1	—	70
Östergötlands	25	14	—	5	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	52
Jönköpings	38	—	—	—	—	—	1	1	—	21	—	8	—	—	—	—	1	—	70
Kronobergs	11	3	—	1	—	—	2	1	—	36	8	55	1	—	—	—	—	—	118
Kalmar	8	—	—	1	1	4	2	—	3	7	4	48	—	—	—	—	8	—	86
Gotlands	15	1	—	1	1	7	2	—	—	—	4	38	—	12	—	—	1	—	82
Blekinge	9	—	—	1	—	—	—	—	1	2	1	—	30	—	—	—	—	—	44
Kristianstads	21	15	—	2	—	—	—	—	—	—	11	7	98	3	—	—	1	—	158
Malmöhus	29	13	—	1	—	—	—	—	—	—	7	4	184	—	—	—	—	12	250
Hallands	10	4	—	2	—	—	—	—	—	3	3	6	—	—	—	—	—	—	28
Göteborgs o. Bohus	11	7	—	3	—	—	5	—	—	31	1	42	—	—	—	—	—	—	100
Älvsborgs	17	4	—	17	—	—	1	—	—	105	—	115	3	24	—	—	—	—	286
Skaraborgs	63	8	—	7	1	—	1	1	3	41	—	125	—	—	—	—	2	2	254
Värmlands	12	28	—	—	—	1	4	—	—	30	1	60	—	16	—	—	—	—	152
Örebro	33	3	—	1	1	—	3	—	—	18	—	58	—	—	11	—	—	—	128
Västmanlands	36	1	—	1	—	—	2	—	—	6	4	42	23	—	—	—	1	—	116
Kopparbergs	70	3	—	3	1	—	—	—	1	2	—	58	—	6	—	—	7	—	151
Gävleborgs	126	8	—	—	—	—	1	—	—	8	16	34	—	—	—	—	—	—	193
Västernorrlands	135	5	—	—	—	1	3	1	2	—	15	—	—	—	—	—	—	—	162
Jämtlands	11	7	—	2	1	1	1	—	—	14	—	6	—	19	2	3	3	—	70
Västerbottens	37	15	—	2	—	3	—	—	—	12	5	9	2	37	—	—	—	—	122
Norrbottens	52	22	—	7	—	—	1	—	—	45	—	54	—	77	3	2	16	—	279
År 1931	853	185	—	61	9	18	33	7	11	410	84	1150	35	191	23	57	33	3	160
1930	1278	406	—	88	—	11	117	21	18	469	112	1278	22	185	—	57	—	—	4057
1929	1526	278	—	96	—	39	261	17	12	505	191	1092	75	156	—	37	—	—	4237
1928	987	297	—	81	—	1	127	33	7	545	189	1276	25	156	—	56	—	—	3782
1927	849	421	—	87	—	3	106	26	23	348	175	1070	48	137	—	56	—	—	3352
1926	1331	427	—	141	—	6	77	22	21	348	234	1737	40	128	—	15	—	—	4521
I % av samtliga.																			
År 1931	27.0	5.9	—	1.9	0.3	0.6	1.0	0.2	0.3	13.0	2.7	36.4	1.1	6.1	0.7	1.8	1.0	—	100.0
1930	31.5	10.0	—	2.0	—	0.3	2.9	0.6	0.4	11.5	2.8	31.5	0.6	4.6	—	1.4	—	—	100.0
1929	36.0	6.6	—	2.0	—	—	6.2	0.4	0.8	11.9	4.6	25.7	1.8	3.7	—	0.9	—	—	100.0
1928	26.1	7.8	—	2.1	—	0.1	3.4	0.9	0.2	14.4	5.0	33.7	0.7	4.1	—	1.5	—	—	100.0
1927	25.3	12.5	—	2.6	—	0.2	3.2	0.8	0.7	10.4	5.2	31.9	1.4	4.1	—	1.7	—	—	100.0
1926	29.5	9.4	—	3.1	—	0.1	1.7	0.5	0.5	7.6	5.2	38.4	0.9	2.8	—	0.8	—	—	100.0

Anm. Principen vid beräkandet av antalet ämbetsresor synes vara värlande; särskilt framträder detta i fråga om vaccination.

Tab. 3. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter om *döds-orsakerna i rikets städer* år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Län och städer.	Bildningsfel. hos nyfödda	Ålderdomsjukdomar*	Nervfeber*	Paratyfus*	Mening	Scharlaksfeber	Kikhosta	Difteri	Influensa	Ros	Varfeber	Akut barnförslämning	Sömnjuka	Epidemisk hjärnfeber	Tuberkulos lungaot	annan	Syfilis förvärad ärd	Örr. infektionssjukdomar*	Perniciös anemi*	Andra sjukd. i blodbild. organen och blodet*	
Stockholms stad.	103	246	—	2	—	2	7	6	177	17	96	1	3	2	638	101	1	39	44	32	36
Stockholms län.																					
Södertälje	4	16	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	9	2	—	—	1	2	
Djursholm	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
Lidingö	6	10	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	2	—	—	—	1	
Vaxholm	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	1	
Norrstälje	4	7	—	—	—	—	—	1	—	3	2	—	—	—	5	1	—	—	—	—	
Östhammar	—	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
Öregrund	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	
Sigtuna	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	
Sundbyberg	3	1	—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	
Uppsala län.																					
Uppsala ¹	12	19	—	—	—	—	—	1	21	1	13	—	—	—	30	5	—	—	2	1	1
Enköping ¹	—	8	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	5	1	—	—	—	—	
Södermanlands l.																					
Nyköping	7	4	—	—	—	—	—	—	—	2	—	6	—	—	11	—	—	—	—	—	
Katrineholm	3	8	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	7	—	—	—	—	3	
Ekilåtuna	18	19	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	30	2	—	—	—	9	
Torshälla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	
Strängnäs	1	2	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	4	1	—	—	1	—	
Mariefred	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
Trosa	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	
Östergötlands län.																					
Linköping ¹	8	44	—	—	—	—	2	—	23	1	5	—	—	2	23	3	—	—	—	2	2
Norrköping ¹	20	108	—	—	—	—	—	1	12	1	14	—	—	2	50	11	—	1	4	2	3
Söderköping ¹	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	
Motala ¹	1	9	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	11	1	—	—	2	1	
Vadstena ¹	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Skänninge ¹	1	6	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
Mjölby ¹	—	5	—	—	—	—	—	1	—	4	2	—	—	—	3	2	—	—	2	—	
Jönköpings län.																					
Jönköping ¹	13	123	—	—	—	—	—	—	15	6	17	—	—	2	31	8	—	—	1	3	3
Husåvarna ¹	1	—	—	—	—	—	—	—	3	3	1	—	—	—	16	—	—	—	—	1	
Näsåjö ¹	4	10	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	9	3	—	—	—	1	
Värnamo ¹	1	4	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	
Vetlanda ¹	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	1	
Eksjö ¹	5	6	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	1	1	
Tranås ¹	3	23	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	4	—	—	—	1	1	
Gränna ¹	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
Kronobergs län.																					
Värjö ¹	2	14	—	—	—	—	—	—	7	1	3	—	—	—	15	—	—	—	2	1	1
Kalmar län.																					
Kalmar	9	10	—	—	—	—	1	—	12	—	—	—	—	—	21	3	—	—	1	2	1
Oskarshamn	1	2	—	—	—	—	—	—	10	—	1	—	—	—	11	—	—	—	—	2	
Västervik	1	9	—	—	—	—	—	—	6	2	4	—	—	—	8	8	—	—	—	1	
Vimmerby	1	6	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	1	
Borgholm	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	
Gotlands län.																					
Visby	2	9	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	16	2	—	—	4	—	

¹ Uppgifter lämnade enligt 1911 års nomenklatur, som i vissa fall avviker från nuvarande fr. o. m. 1931 gällande; en kort redogörelse härom finnes upptagen i textavdelningen (Dödligheten i rikets städer). De rubriker där skiljaktigheterna äro mera framträdande äro utmärkta med en asterisk i kolumnhuvudet. — ² Infektios mag-tarminflammation 24, lymfogranulomat 10, rödsot 1, reumatisk feber 2, stelkramp 1, gangrän 4, vaccina generalisata 1. feber av okänd orsak 1.

1	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
Län och städer.	Öfr. ämnesomfattings- m. d. sjukdomar	Soekterjuka	Hjärnblödning	Ryggsäckstrinneit*	Kallandekuka*	Andra nervsystemets sjukd.*	Allmän paralyti*	Andra sinnesjukdomar*	Mellanörefinflammation*	Kron. sjukd. i hjärtats valvlar o. muskulatur	Arterio-cardioskleros*	Öfr. cirkulationsorgs sjukd.*	Akut luftförinflammation och bronkopneumoni*	Akut lobär lunginflammation	Mag- och tarmår*	Öfr. andningsorgs sjukd.*	Blindtarmsinflammation	Tarmbräck o. tarmhinder	Sjukd. i lever och gallvägar*	Öfr. matsmältings- organens sjukdomar*
Stockholms stad.	51	14	309	10	7	76	19	20	18	509	908	207	188	184	84	36	35	33	115	37
Stockholms län.																				
Södertälje	—	1	—	4	—	2	—	1	1	17	22	1	6	10	2	2	1	3	1	2
Djursholm	—	—	—	5	—	—	—	—	—	8	2	1	3	4	—	—	—	—	—	—
Lidingö	—	—	—	5	—	—	—	—	—	11	4	1	4	4	—	—	1	1	—	—
Vaxholm	—	—	—	5	—	—	—	—	—	3	4	—	3	1	—	—	—	—	—	—
Norrstälje	—	—	—	8	—	—	—	—	—	11	9	2	—	—	1	1	—	—	—	1
Östhammar	—	—	—	2	—	—	—	—	—	3	3	—	1	2	—	—	1	—	—	—
Öregrund	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	5	1	—	—	—	1	—	—
Sigtuna	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sandbyberg	3	—	5	—	—	1	—	—	—	15	7	2	5	2	—	—	2	—	—	1
Uppsala län.																				
Uppsala ¹	4	—	36	1	—	4	2	1	1	56	59	15	4	34	1	3	3	3	7	4
Enköping ¹	—	—	8	—	—	—	—	—	—	18	4	2	3	—	1	—	—	—	2	1
Södermanlands l.																				
Nyköping	1	1	10	—	—	1	—	—	—	40	—	8	3	22	2	1	—	—	—	5
Katrineholm	—	—	6	—	—	3	—	1	—	11	—	4	1	3	—	—	2	—	—	3
Eskilstuna	5	2	26	—	—	8	—	—	—	39	—	64	15	33	1	9	3	5	—	10
Torshälla	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	12	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Strängnäs	—	1	3	—	—	2	—	—	—	9	3	1	3	1	1	—	—	—	—	—
Mariefred	1	—	3	—	—	—	—	—	—	7	—	1	—	2	—	—	1	—	—	—
Trosa	—	—	3	—	—	—	—	—	—	5	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län.																				
Linköping ¹	7	1	21	1	1	9	1	1	2	27	48	11	7	20	1	1	2	1	2	1
Norrköping ¹	6	4	42	2	1	16	—	—	3	71	114	28	14	56	30	4	3	1	13	4
Söderköping ¹	—	—	4	—	—	—	—	—	—	3	4	1	1	2	—	1	—	2	1	—
Motala ¹	1	—	8	—	—	—	—	—	—	15	15	4	1	4	—	—	—	2	1	—
Vadstena ¹	—	—	3	—	—	—	—	—	—	7	2	1	—	5	—	—	—	—	1	—
Skänninge ¹	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Mjölby ¹	—	—	6	—	—	1	—	—	—	13	5	1	1	1	—	—	3	—	2	1
Jönköpings län.																				
Jönköping ¹	7	2	7	—	—	2	—	1	1	13	23	6	11	16	2	2	1	2	7	4
Huskvarna ¹	2	—	7	—	—	1	—	—	—	6	10	8	4	7	—	1	1	—	5	2
Nässjö ¹	3	2	10	—	—	—	—	—	—	4	8	4	3	4	1	1	1	3	1	—
Värnamo ¹	1	—	3	—	—	—	—	—	—	2	4	2	4	1	—	—	1	—	—	—
Vetlanda ¹	—	—	6	—	—	—	—	—	—	3	5	1	—	3	—	—	—	1	—	—
Ekejö ¹	2	—	4	—	—	—	—	1	—	4	8	4	—	6	2	—	1	1	2	1
Tranås ¹	2	—	2	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	8	—	—	1	—	1	—
Gräna ¹	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3	4	1	—	2	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län.																				
Växjö ¹	2	—	6	1	—	5	—	1	1	12	27	7	6	6	—	1	1	1	4	2
Kalmar län.																				
Kalmar	4	1	26	—	—	—	—	—	—	41	—	11	6	23	1	3	2	2	—	4
Oskarshamn	1	—	1	—	—	2	—	—	—	10	17	1	4	1	5	3	2	1	2	—
Västervik	2	—	14	1	—	1	—	—	—	15	38	—	5	4	1	2	—	1	—	2
Vimmerby	—	1	3	—	—	—	—	—	—	9	5	—	1	—	3	2	—	—	—	—
Borgholm	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3	5	3	—	1	—	—	—	—	—	—
Gotlands län.																				
Visby	2	—	11	—	—	3	—	—	1	12	28	7	11	9	1	4	3	3	—	1

¹ Se not 1 å tabellens första sida. — ² Därav Basedows sjukdom 6. — ³ I äldre blanketten ej särskild rubrik.

48	44	45	46	47	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	1	
																				Län och städer	
																				Summa	
																				Andra dödsorsaker*	
																				Mord och dråp	
																				Självmord	
																				Olyckshändelser	
																				Kron. förgiftningssjuk.	
																				Öfriga svulster*	
																				Sarkom*	
																				I öfriga organ*	
																				livmoder o. äggstock*	
																				bröstkörtelkräfta*	
																				tarmkräfta*	
																				magkräfta*	
																				Hudsjukdomar*	
																				Ledgång. o. benstyts sjukd.	
																				Andra hvarandekaps- och förlämningsjukdomar	
																				Värder efter misfall*	
																				Barnäfningsfeber*	
																				Öfr. urin- o. könsorgs sjukd.*	
																				Prostatishypertrofi*	
																				Kronisk njursinflammation*	
97	30	85	6	24	7	13	5	239	104	74	86	232	22	87	4	174	94	9	—	5 805	Stockholms stad.
2	1	1	—	—	—	—	—	8	1	—	3	8	1	—	—	4	3	—	—	145	Stockholms län.
1	—	1	—	—	—	—	—	5	2	1	—	12	—	—	—	—	2	—	1	44	Södertälje.
2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	1	—	3	—	—	—	85	Djursholm.
2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	88	Lidingö.
—	2	1	—	—	—	—	—	3	1	1	—	4	1	2	—	1	2	—	1	81	Vaxholm.
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	21	Norrstälje.
1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	23	Östhammar.
3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	11	Öregrund.
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	3	—	—	—	2	2	—	—	77	Sigtuna.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sundbyberg.
6	2	5	1	—	—	—	—	19	9	6	7	19	—	—	—	13	7	—	—	498	Uppsala län.
1	—	1	—	—	—	—	—	4	1	1	1	4	—	1	—	1	—	—	1	74	Uppsala. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Enköping. ¹
—	—	4	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	—	5	—	1	3	—	—	158	Södermanlands l.
—	—	4	1	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	79	Nyköping.
—	—	23	—	—	—	—	—	42	—	—	—	—	—	6	—	7	9	—	1	404	Katrineholm.
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	27	Eskilstuna.
—	1	1	—	—	—	—	—	5	1	1	—	—	—	2	—	1	2	—	—	56	Torsålla.
—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	31	Strängnäs.
—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	Mariefred.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	Trosa.
6	2	6	—	—	—	—	—	15	7	5	4	15	1	5	—	6	5	—	—	357	Östergötlands län.
10	4	9	—	—	—	—	—	21	9	7	8	21	2	9	—	13	13	—	—	767	Linköping. ¹
2	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	1	1	2	—	—	—	44	Norrköping. ¹
4	1	4	—	—	—	—	—	2	1	1	1	2	1	2	—	—	—	—	—	100	Söderköping. ¹
1	—	1	—	—	—	—	—	2	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	33	Motala. ¹
1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	26	Vadstena. ¹
1	—	1	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	62	Skänninge. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	Mjölby. ¹
5	1	5	1	—	—	—	—	12	6	4	5	12	2	5	—	3	2	—	1	396	Jönköpings län.
2	—	2	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	2	—	1	—	—	—	94	Jönköping. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	1	3	—	—	—	1	1	1	—	91	Huskvarna. ¹
2	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	40	Nässjö. ¹
1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	2	—	—	1	—	—	41	Värnamo. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	1	—	—	42	Vetlanda. ¹
1	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	1	3	—	1	—	1	2	—	—	72	Eksjö. ¹
1	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	68	Travåå. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	19	Gränna. ¹
2	1	1	—	—	—	—	—	5	2	2	2	5	—	1	—	1	1	—	1	154	Kronobergs län.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vuxjö. ¹
—	2	6	—	1	—	—	—	11	3	—	2	4	—	6	—	4	5	1	—	230	Kalmar län.
3	1	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	4	1	2	2	—	1	1	—	102	Kalmar.
7	1	1	—	—	—	—	—	8	4	—	2	3	—	2	—	—	3	—	—	164	Oskarshamn.
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	1	—	—	3	—	—	44	Västervik.
—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	27	Vimmerby.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Borgholm.
—	—	1	—	—	—	—	—	9	1	1	2	3	2	—	—	6	—	—	—	157	Gotlands län.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Visby.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Län och städer.	Bildningsf. Sjukdomar hos nyfödda	Ålderdomssjukdomar*	Nervfeber*	Paratyfus*	Mässling	Scharlakansfeber	Kikhosta	Difteri	Influenza	Ros	Varfeber	Akut barnförgiftning	Sömnjuka	Epidemisk hjärnfeber	Tuberkulos		Syfilis		Övr. infektionssjukdomar*	Peritons ansmi*	Andra sjukd. i blodbild. organen och blodet*
															anman	lungot	förärvad	ärvd			
Blekinge län.																					
Karlskrona	6	13	—	—	1	—	2	—	7	2	3	—	—	1	32	9	—	—	—	2	2
Ronneby	1	4	—	—	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	4	4	—	—	1	2	—
Karlskrona	1	10	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	7	4	—	—	—	—	—
Sölvesborg	4	2	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—
Kristianstads län.																					
Kristianstad ¹	6	10	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	8	—	—	—	4	2	2
Simrishamn ¹	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Ängelholm ¹	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	1	—	—
Hässelholm ¹	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län.																					
Malmö ¹	31	106	—	1	1	2	3	2	17	8	27	—	—	—	109	16	—	2	14	4	4
Lund	9	16	—	—	—	—	—	4	22	—	2	—	—	—	13	3	—	1	1	—	—
Landskrona	9	22	1	—	—	—	—	1	6	—	—	—	—	—	12	4	—	—	1	1	—
Hälsingborg	11	94	—	—	4	—	2	—	9	—	13	—	2	1	38	4	—	—	2	1	1
Äslöv	3	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—
Ystad	5	28	—	—	—	—	—	1	5	1	1	—	—	—	6	—	—	—	—	—	1
Trälleborg	7	9	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	—	—	12	3	—	1	2	—	—
Skånör med Falsterbo	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Hallands län.																					
Halmstad	3	10	7	1	—	—	1	—	7	1	—	—	1	—	22	5	—	—	1	3	—
Laholm	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falkenberg	2	8	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	3	1	—	—	1	1	—
Varberg	3	12	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	8	1	—	—	2	1	—
Kungälv	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Göteb. o. Bohus l.																					
Göteborg ¹	56	250	—	2	6	—	6	10	70	11	28	2	3	—	310	51	3	9	21	14	14
Mölndal ¹	6	25	—	—	2	—	—	1	7	—	1	—	—	—	24	4	—	—	2	—	—
Kungälv ¹	2	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—
Marstrand ¹	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Lysekil ¹	2	2	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3	2	—	—	1	1	—
Uddevalle ¹	6	46	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	1	25	3	—	—	1	1	—
Strömstad ¹	1	2	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län.																					
Vänersborg ¹	4	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	10	1	—	—	—	1	—
Trollhättan ¹	2	10	—	1	—	—	1	1	5	1	2	—	—	—	16	—	—	—	2	—	—
Alingsås ¹	6	13	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	16	1	—	1	—	—	—
Borås ¹	15	10	—	—	—	—	—	—	15	—	5	—	—	—	35	9	—	—	5	7	7
Ulricehamn ¹	1	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	1	1
Ämål ¹	—	17	—	—	—	—	—	1	4	—	3	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—
Skaraborgs län.																					
Mariestad	1	23	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
Lidköping	5	12	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	9	2	1	—	—	—	—
Skara	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—
Skövde	3	7	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	8	3	—	—	1	—	1
Hjo	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Tidaholm	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	—
Falköping	2	7	—	—	—	2	—	1	2	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—

¹ Se not 1 å tabellens första sida.

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	1
Övr. ännemåtnings- m. fl. sjukdomar	Övr. ännemåtnings- m. fl. sjukdomar	Hjärnblödning	Ryggmärgsinfektion*	Falandsjukan*	Andra nervsystemets sjukd.*	Allmän parafysi*	Andra sinnessjukdomar*	Mellanörefinflammation*	Kron. sjukd. i hjärtats valvlar o. muskelskikt	Arterio-cardioskleros*	Övr. cirkulationsorgs sjukd.*	Akut luftöresinflammation och bronkopneumoni*	Akut lobär lunginflammation	Övr. andningsorgs sjukd.*	Mag- och tarmår*	Blindtarmsinflammation	Tarmbräck och tarmhinder	Sjukt i lever och gallvägar*	Övr. matsmältningso- rganens sjukdomar*	Län och städer
5	1	32	1	1	2	3	1	1	24	45	1	15	19	4	2	3	1	3	2	Blekinge län.
1	—	3	—	—	4	—	—	—	19	7	—	7	3	2	—	2	1	—	2	Karlskrona.
—	—	12	—	—	1	—	—	—	13	17	2	5	1	1	—	2	1	1	—	Ronneby.
2	—	5	—	—	1	—	—	—	1	3	2	3	2	—	—	2	—	1	—	Karlskrona.
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sölvesborg.
1	—	24	—	—	2	1	—	—	12	21	4	2	18	3	—	1	—	—	2	Kristianstads län.
1	—	5	—	—	2	—	—	—	1	4	1	2	3	—	—	—	—	—	2	Kristianstad. ¹
—	—	2	—	—	2	—	—	—	1	5	8	—	7	—	—	—	—	2	—	Simrishamn. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—	4	—	—	—	—	1	1	1	Ängelholm. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Hässleholm. ¹
6	1	75	3	2	20	1	1	4	134	179	45	17	89	14	3	10	5	9	3	Malmöhus län.
3	—	15	1	—	10	—	—	1	14	54	6	25	6	2	2	5	2	2	2	Malmö. ¹
2	—	17	—	—	6	—	3	1	23	41	5	17	9	7	—	—	—	2	2	Lund.
10	—	20	1	—	9	—	1	—	42	38	18	13	21	8	3	5	5	8	5	Landskrona.
2	—	3	—	—	6	—	—	1	5	4	2	13	4	2	—	—	—	—	2	Hälsingborg.
1	—	12	—	—	—	—	—	—	11	12	—	10	6	2	3	1	—	3	2	Elöv.
3	—	6	—	—	—	—	—	—	12	20	1	1	4	3	—	1	3	3	—	Ystad.
1	—	3	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	Trälleborg.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Skanör med Falsterbo.
4	—	23	1	—	10	—	2	1	50	34	2	17	11	4	5	1	—	2	5	Hallands län.
—	—	3	—	—	—	—	1	—	6	—	—	3	—	—	—	1	1	—	—	Halmstad.
—	—	—	—	—	3	—	—	—	7	3	—	—	2	—	2	1	—	—	—	Laholm.
1	—	9	—	—	—	—	—	—	8	8	—	15	3	—	—	1	—	2	1	Falkenberg.
—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	Varberg.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kungsbacka.
32	—	124	4	3	31	3	3	7	241	318	80	25	77	72	16	14	11	47	16	Göteb. o. Bohus l.
1	1	5	1	—	5	—	1	1	29	10	2	1	15	4	—	3	3	2	1	Göteborg. ¹
—	—	2	—	—	1	—	—	—	2	6	2	—	2	1	—	1	—	—	—	Mölnadal. ¹
—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	Kungälv. ¹
—	—	4	—	—	—	—	—	—	10	1	—	1	10	—	—	—	—	2	—	Marstrand. ¹
—	—	16	—	—	1	—	—	—	6	11	3	5	5	—	1	—	3	2	1	Lysekil. ¹
—	—	2	—	—	—	—	—	—	10	5	1	1	7	—	—	—	2	—	—	Uddevalle. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Strömstad. ¹
4	—	16	—	—	3	—	—	1	16	1	—	2	20	—	—	1	1	—	—	Älvsborgs län.
1	—	9	1	—	5	—	—	1	17	18	5	8	16	—	—	3	2	1	—	Vänersborg. ¹
2	—	5	—	—	—	—	—	—	21	12	3	2	4	—	—	1	—	1	—	Trollhättan. ¹
3	—	32	1	1	8	1	1	2	54	22	5	5	25	5	3	3	—	10	4	Alingsås. ¹
—	—	1	—	—	1	—	—	—	3	8	2	4	3	—	—	—	—	1	—	Borås. ¹
1	2	6	—	—	2	—	—	1	11	—	—	5	2	—	—	—	—	1	—	Ulricehamn. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ämål. ¹
3	—	8	—	—	1	—	1	—	8	—	1	4	2	1	—	1	—	—	—	Skaraborgs län.
1	—	14	—	—	2	—	—	1	17	8	—	4	9	3	4	—	1	3	1	Mariestad.
—	—	5	—	—	2	—	—	—	20	—	—	—	21	1	—	1	—	—	4	Lidköping.
1	1	12	—	—	—	—	—	—	22	18	2	2	4	1	1	4	—	1	—	Skara.
1	—	2	—	—	1	—	—	—	7	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	Skövde.
1	—	2	—	—	—	—	—	—	9	10	5	—	7	—	—	—	—	—	—	Hjo.
3	—	4	1	—	3	1	—	—	8	—	—	2	3	—	1	—	—	1	1	Tidaholm.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Falköping.

1	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63
Län och städer.	Kronisk njurinfektion*	Prostatit/hypertrofi*	Öfr. urin- o. könsorg:s sjukd.*	Barnsängsfieber*	Värre efter missfall*	Andra hälsotillstånd och förtäringssjukdomar	Ledgång. o. benavfalls sjukd.	Hudsjukdomar*	Kräfta				i öfriga organ*	Sarkom*	Övriga svulster*	Kron. förgiftningssjukd.	Olyckshändelser	Självmord	Mord och dräp	Annan dödsorsak*	Summa
									magtärta*	tarmkräfta*	bröstkräfta*	i livmoder o. äggstock*									
Blekinge län.																					
Karlskrona	5	1	1	1	—	—	2	2	7	3	1	2	12	2	3	—	—	3	—	16	305
Ronneby	3	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—	86	
Karlshamn	4	—	1	—	—	—	2	—	6	4	2	1	2	1	2	—	4	1	—	123	
Sölvesborg	—	—	2	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	44	
Kristianstads län.																					
Kristianstad ¹	2	—	2	—	—	3	—	—	8	3	2	3	7	1	3	—	5	2	—	173	
Simrishamn ¹	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	25	
Angelholm ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	2	—	2	—	—	57	
Hässelholm ¹	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	29	
Malmöhus län.																					
Malmö ¹	23	8	20	1	—	1	1	—	47	20	15	18	47	5	19	2	40	27	1	3	1 266
Lund	5	1	5	—	1	1	—	—	15	3	3	1	11	2	6	—	12	7	—	302	
Landskrona	4	2	1	1	—	1	—	—	11	3	2	3	8	4	2	—	9	3	—	248	
Hälsingborg	5	3	11	—	—	—	—	—	26	8	2	5	14	3	5	1	7	12	1	491	
Eslöv	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	1	1	—	2	2	—	66	
Ystad	4	1	1	—	—	1	—	—	7	2	1	—	3	1	1	—	3	4	—	149	
Trälleborg	6	2	2	—	—	—	1	—	4	2	—	1	3	1	4	—	3	1	—	129	
Skanör med Falsterbo	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	16	
Hallands län.																					
Halmstad	6	3	2	—	—	—	—	—	11	—	4	2	6	1	2	—	6	1	—	283	
Laholm	1	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	—	1	1	—	—	2	2	—	34	
Falkenberg	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	2	—	—	3	—	1	58	
Varberg	4	1	—	—	—	—	4	1	7	—	1	1	3	1	—	—	1	3	—	107	
Kungsbacka	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	
Göteb. o. Bohus l.																					
Göteborg ¹	60	20	53	2	—	8	6	—	95	42	30	36	95	13	50	—	57	33	—	2 593	
Mölnådal ¹	3	—	3	—	—	—	1	—	5	3	2	2	5	1	2	—	8	3	—	196	
Kungälv ¹	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	30	
Marstrand ¹	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	18	
Lysekil ¹	—	—	1	—	—	—	1	—	3	1	—	1	3	—	1	—	1	2	—	57	
Uddevalle ¹	5	1	5	—	—	1	1	—	9	4	3	3	9	1	4	—	3	3	—	193	
Strömstad ¹	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	
Älvsborgs län.																					
Vänersborg ¹	3	1	3	—	—	—	—	—	3	2	1	1	3	—	2	—	2	2	—	108	
Trollhättan ¹	3	1	3	—	—	—	1	—	5	3	2	2	5	1	3	—	1	2	—	161	
Alingsås ¹	2	—	1	—	—	—	1	—	4	2	2	2	4	—	—	—	1	—	—	110	
Borås ¹	5	1	4	—	—	—	2	—	13	6	4	6	13	1	5	—	9	4	—	369	
Ulricehamn ¹	1	—	1	—	—	—	—	—	2	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	43	
Åmål ¹	2	—	1	1	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	2	—	71	
Skaraborgs län.																					
Mariestad	—	—	1	—	—	3	—	—	4	2	—	1	—	—	—	—	1	1	—	73	
Lidköping	4	1	3	—	—	—	—	—	5	1	1	1	1	—	—	—	4	2	—	122	
Skara	1	2	2	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	86	
Skövde	—	—	—	—	—	—	3	—	8	—	3	3	3	2	—	—	1	4	—	126	
Hjo	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	36	
Tidaholm	—	—	4	—	—	—	—	—	2	2	—	—	1	—	1	—	3	—	—	58	
Falköping	—	2	—	1	—	—	—	—	3	2	—	—	1	—	2	—	1	—	—	80	

¹ Se not 1 å tabellens första sida. — ² I äldre blanketten ej särskild rubrik.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Län och städer.	Bildningsfel hos nyfödda	Ålderdomssjukdomar*	Nervfeber*	Paratyfus*	Mässling	Scharlakansfeber	Kikhosta	Difteri	Indianska	Ros	Varfeber	Akut barnförslänning	Sonnusjuka	Epidemisk hjärnfeber	Tuberkulos		Syfilis		Övr. infektionssjukdomar*	Perniciös anæmi	Andra sjukd. i blodbild. organen och blodet*
															annan	lungrot	förrädd	ärrad			
Värmlands län.																					
Karlstad ¹	5	10	—	—	—	—	—	—	7	—	5	—	—	—	19	2	—	—	3	—	—
Kristinehamn ¹	3	22	—	—	—	—	—	2	2	—	4	—	—	—	12	1	—	—	1	—	1
Filipstad ¹	4	16	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
Arvika ¹	1	26	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	8	—	—	1	—	—	—
Örebro län.																					
Örebro ¹	10	27	—	—	—	—	—	—	20	2	4	—	—	—	32	7	—	1	3	2	1
Åsersund ¹	1	8	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Nora ¹	1	4	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	3	1	—	—	—	—	1
Lindesberg ¹	1	2	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Västmanlands län.																					
Västerås ¹	10	23	—	—	—	—	—	—	6	1	4	—	—	—	27	8	—	—	2	1	—
Sala ¹	4	4	—	1	—	1	—	—	16	—	—	—	—	1	8	1	—	—	1	—	1
Köping ¹	—	8	—	—	—	—	—	—	5	—	—	1	—	—	11	1	—	—	1	2	1
Arboga ¹	1	12	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1
Kopparbergs län.																					
Falun ¹	5	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	—	1	20	4	—	—	2	1	—
Säter ¹	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—
Hedemora ¹	3	2	—	—	—	—	—	3	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Avesta ¹	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	8	—	—	—	1	—	—
Ludvika ¹	2	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	7	—	—	—	1	—	2
Gävleborgs län.																					
Gävle	7	40	1	1	—	—	—	—	17	3	4	—	2	—	60	13	—	2	—	5	2
Söderhamn	1	16	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	15	—	1	—	—	—	1
Hudiksvall	4	19	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	1	8	3	—	—	—	1	—
Västernorrml. län.																					
Härnösand	3	10	1	—	—	2	—	—	4	1	—	—	—	—	15	8	—	—	2	—	—
Sundsvall	11	1	—	—	—	—	—	2	7	—	3	—	1	—	27	6	2	—	—	4	1
Örnsköldsvik	3	2	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—
Skellefteå	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—
Jämtlands län.																					
Östersund	6	11	—	—	—	—	1	—	1	—	3	—	—	—	27	4	—	2	—	1	—
Västerbottens län.																					
Umeå ¹	9	6	—	—	—	—	—	—	7	1	5	—	—	—	12	2	—	—	—	1	1
Skellefteå ¹	8	7	—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	9	3	—	—	1	—	—
Norrbottnens län.																					
Luleå ¹	4	8	—	1	—	—	3	—	5	1	3	—	—	—	25	1	—	—	—	—	1
Piteå ¹	1	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	10	2	—	—	—	—	—
Boden ¹	6	4	—	—	—	—	—	—	4	—	2	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—
Haparanda ¹	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	—
Summa	588	1867	10	11	15	11	39	40	693	78	833	6	13	15	2210	378	9	61	139	122	132

1	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	
Län och städer.	Öfr. ämnesomslutnings- m. d. sjukdomar	Sockerjuka	Hjärnblödning	Kalladesjuka*	Ryggsutslagstvinol*	Andra nervsjukets sjukd.*	Allmän paresys*	Andra sinnessjukdomar*	Mellanörefrämmande*	Kron. sjukd. i hjärtats valvlar o. muskulatur*	Arterio-cardioskleros*	Öfr. cirkulationsorgs sjukd.*	Akut lufttrösk inflammation och bronkopneumoni*	Akut lobbr lunginflammation	Öfr. andningsorgs sjukd.*	Mag- och tarmsår*	Blindtarmsinflammation	Tarmbräck och tarmhinder	Sjukd. i lever och gallvägar*	Öfr. maternitets- organens sjukdomar*	
Värmlands län.																					
Karlstad ¹	3	1	22	—	—	1	—	1	—	40	9	2	2	5	14	—	—	1	—	2	1
Kristinehamn ¹	2	—	10	1	—	4	—	1	—	33	5	1	4	4	—	—	—	1	2	—	
Filipstad ¹	1	1	3	—	—	1	—	—	—	9	—	—	—	2	—	—	2	—	1	—	
Arvika ¹	1	—	8	—	—	2	—	—	—	20	3	1	1	—	—	—	1	—	—	—	
Örebro län.																					
Örebro ¹	7	1	25	1	—	6	—	1	1	54	62	15	3	18	1	2	3	1	4	2	
Askersund ¹	1	—	1	—	—	1	—	—	—	5	3	1	1	6	—	—	—	1	—	—	
Nora ¹	—	—	7	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	5	—	—	1	—	1	—	
Lindesberg ¹	—	—	2	—	—	3	—	—	1	12	7	2	—	—	—	—	—	—	1	—	
Västmanlands län.																					
Västerås ¹	3	2	23	—	—	3	—	1	1	34	25	6	5	6	—	2	1	4	7	2	
Sala ¹	2	—	5	—	—	2	3	2	—	23	6	2	—	1	—	—	—	—	—	1	
Köping ¹	1	—	3	—	—	2	—	1	—	29	1	—	1	1	2	1	1	1	2	1	
Arboga ¹	3	—	6	—	—	1	—	—	—	11	12	3	1	1	—	—	—	—	1	1	
Kopparbergs län.																					
Falun ¹	3	2	14	—	—	2	1	1	—	16	18	4	1	15	—	1	1	2	1	2	
Säter ¹	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	
Hedemora ¹	—	—	3	—	—	—	—	—	—	10	3	1	1	2	—	—	—	1	2	1	
Avesta ¹	1	—	5	—	—	—	—	1	—	4	7	2	—	1	—	—	1	—	1	—	
Ludvika ¹	—	—	2	—	—	2	—	—	—	4	—	—	3	1	—	—	—	—	1	—	
Gävleborgs län.																					
Gävle	2	4	28	—	1	3	—	—	—	35	52	39	17	23	4	6	3	1	5	7	
Söderhamn	3	—	10	1	—	—	—	—	—	29	11	3	10	8	—	3	—	—	3	2	
Hudiksvall	2	1	6	—	—	—	—	—	—	14	13	—	2	3	—	1	1	—	—	1	
Västernorr. län.																					
Härnösand	1	—	20	—	—	2	—	1	1	20	14	1	4	9	2	1	1	—	1	4	
Sundsvall	1	—	12	—	—	7	1	—	1	39	26	1	15	17	2	—	2	2	2	—	
Örnsköldsvik	—	—	5	—	—	—	—	1	—	6	7	1	2	3	—	—	2	—	1	—	
Sollefteå	1	—	1	—	—	1	—	—	—	6	1	3	—	2	—	—	—	1	—	—	
Jämtlands län.																					
Östersund	1	—	7	—	—	4	—	—	—	16	6	—	3	5	—	1	2	1	—	3	
Västerbottens län.																					
Umeå ¹	—	1	12	—	—	1	—	—	—	17	11	3	2	17	2	—	—	—	1	—	
Skellefteå ¹	1	—	4	—	—	1	—	—	—	5	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	
Norrbottnens län.																					
Luleå ¹	2	1	10	—	—	4	—	—	1	9	16	4	4	13	1	1	—	—	3	1	
Piteå ¹	1	—	3	—	—	—	—	1	—	11	3	1	2	2	—	1	2	—	—	—	
Boden ¹	2	—	4	—	—	—	—	—	—	4	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	
Haparanda ¹	—	—	1	—	—	1	—	—	—	3	5	2	—	6	1	—	—	—	1	—	
Summa	258	50	1495	37	17	347	38	61	63	2492	2701	725	648	1108	317	145	164	122	330	191	

¹ Se not 1 å tabellens första sida. — ² I äldre blanketten ej särskild rubrik.

43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	1
Kronisk njurinflammation*	Prostatahypertröfi*	Öfr. njur- o. könsorgs sjukd.*	Barnrängsfieber*	Varfeber efter misfall*	Andra hvarandeckens- och förtösningsjukdomar	Ledgång. o. besvärst. sjukd.	Hudsjukdomar*	Kräfte				Sarkom*		Övriga svulster*	Kron. förgiftningssjukd.	Olycksbändelser	Mord och dröp	Självmord	Annan dödsorsak*	Summa	Län och städer
								i livmoder o. äggstock*	bröstkörtelkräfta*	tarmkräfta*	magskräfta*	i övriga organ*									
4	1	4	—	—	1	1	—	7	3	3	3	7	—	1	—	10	2	—	—	202	Värmlands län.
2	1	2	—	—	—	—	—	3	2	1	—	3	2	6	—	2	—	—	—	143	Karlstad. ¹
1	—	1	—	—	—	1	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	143	Kristinehamn. ¹
3	—	3	—	—	—	1	—	4	1	1	—	4	—	1	—	1	1	—	—	54	Filipstad. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97	Arvika. ¹
8	3	7	—	—	1	4	—	17	8	6	7	17	1	3	—	11	1	—	—	410	Örebro län.
—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	1	3	—	—	—	—	1	—	—	410	Örebro. ¹
1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	42	Askersund. ¹
1	—	1	—	—	—	—	—	2	1	1	1	2	—	1	—	2	—	—	—	41	Nora. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	Lindesberg. ¹
7	2	7	2	—	1	1	—	11	5	4	4	11	1	5	—	15	6	1	—	290	Västmanlands län.
2	1	2	—	—	—	—	—	5	2	2	2	5	1	2	—	1	3	—	—	113	Västerås. ¹
2	—	1	—	—	—	1	—	2	1	1	1	2	—	1	—	3	3	—	—	95	Sala. ¹
2	—	2	—	—	1	—	—	3	1	1	—	3	—	—	—	1	—	—	—	95	Köping. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74	Arboga. ¹
4	1	4	—	—	—	—	—	6	3	2	2	6	1	5	—	3	—	—	—	162	Kopparbergs län.
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	162	Falun. ¹
2	—	1	—	—	—	—	—	2	1	—	1	2	—	—	—	1	—	—	—	16	Säter. ¹
1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—	46	Hedemora. ¹
1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	2	1	—	—	48	Åvesta. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	36	Ludvika. ¹
8	5	4	—	—	—	5	—	7	7	11	12	4	1	2	1	9	7	—	—	470	Gävleborgs län.
4	9	1	—	—	—	—	—	5	3	—	—	3	1	3	—	4	1	—	—	155	Gävle.
4	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	1	—	1	—	2	3	—	—	155	Söderhamn.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101	Hudiksvall.
3	2	1	—	1	—	1	—	8	—	1	1	5	1	2	—	3	2	—	—	159	Västernorrlands l.
2	4	—	—	1	—	—	—	11	—	4	4	12	2	2	—	4	1	—	—	159	Härnösand.
3	—	2	—	—	—	—	—	4	1	1	2	2	—	—	—	1	—	—	—	236	Sundsvall.
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	Örnsköldavik.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	Sollefteå.
11	—	—	—	—	1	3	—	10	3	4	—	—	—	1	—	3	3	—	2	146	Jämtlands län.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	1	2	1	—	1	1	—	3	1	1	1	3	—	—	—	5	2	—	—	136	Västerbottens län.
2	—	1	—	—	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	136	Umeå. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	Skellefteå. ¹
3	1	2	—	—	—	2	—	4	2	1	2	4	—	—	—	5	1	—	—	149	Norrbottnens län.
—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	1	3	—	—	—	4	—	—	—	60	Luleå. ¹
1	—	1	—	—	—	—	—	3	2	1	1	3	—	—	—	3	—	—	—	60	Piteå. ¹
1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	58	Boden. ¹
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84	Haparanda. ¹
417	134	359	19	29	40	84	8	959	348	239	285	763	92	308	12	553	338	16	51	23	058

Tab. 4. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter om *antalet döda* i rikets städer med fördelning efter *ålder och kön* år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Län och städer	M a n k ö n										K v i n n k ö n										Båda könen
	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	
Stockholms stad	129	44	19	20	50	379	721	1 817	—	2 679	96	40	18	22	56	384	554	1 956	—	3 126	5 805
Stockholms län.																					
Södertälje	2	1	1	1	2	7	13	42	—	69	5	2	1	1	1	4	13	49	—	76	145
Djursholm	—	—	—	1	3	3	9	11	—	24	1	—	—	—	—	4	3	12	—	20	44
Lidingö	8	1	—	1	3	2	11	26	—	52	3	—	—	—	—	5	5	20	—	33	85
Vaxholm	—	—	—	—	2	—	3	10	—	15	—	—	1	—	2	1	2	17	—	23	38
Norrtälje	4	1	1	—	1	2	8	17	—	34	1	—	—	—	—	11	5	30	—	47	81
Östhammar	—	—	—	—	—	—	2	8	—	10	—	—	—	—	—	—	—	11	—	11	21
Öregrund	1	—	—	1	—	2	1	5	—	10	1	1	—	1	—	—	3	7	—	18	23
Sigtuna	1	—	—	—	—	2	—	4	—	7	—	—	—	—	—	1	1	2	—	4	11
Sandbyberg	6	2	1	—	1	6	9	11	—	36	—	—	—	2	2	6	5	26	—	41	77
Uppsala län.																					
Uppsala	16	3	—	—	5	17	35	111	—	187	10	1	1	3	6	22	33	175	—	251	438
Enköping	2	1	1	—	1	3	6	27	—	41	—	—	—	—	—	3	3	27	—	38	74
Södermanlands län.																					
Nyköping	7	—	1	—	1	4	11	36	—	60	4	—	1	—	2	6	26	59	—	98	158
Katrineholm	3	—	—	1	1	3	5	17	—	30	3	1	—	—	—	8	8	29	—	49	79
Ekilstuna	13	2	4	2	3	23	51	100	—	198	12	5	2	1	8	19	34	125	—	206	401
Torsåkra	—	—	—	—	—	—	2	9	—	11	—	—	1	—	—	1	2	12	—	16	27
Strängnäs	1	—	1	—	—	2	2	14	—	20	—	1	—	—	—	3	5	27	—	36	56
Mariefred	1	—	—	—	—	1	1	12	—	15	—	—	—	—	1	3	3	9	—	16	31
Trosa	—	1	—	—	—	2	—	5	—	8	—	—	—	—	—	—	—	12	—	12	20
Östergötlands län.																					
Linköping	7	2	3	3	4	6	18	105	—	148	6	7	1	1	3	13	30	148	—	209	357
Norrköping	21	9	5	1	9	34	61	201	—	341	16	6	1	6	4	27	60	306	—	426	767
Söderköping	2	—	—	—	—	—	2	14	—	18	—	—	—	—	—	1	5	20	—	28	44
Motala	1	—	2	—	—	5	4	28	—	40	1	—	1	—	2	6	12	38	—	60	100
Vadstena	1	—	—	—	—	2	2	3	—	8	1	—	—	—	1	1	3	19	—	25	33
Skänninge	2	—	—	—	—	1	2	6	—	11	—	—	—	—	—	3	1	11	—	15	26
Mjölby	2	1	—	—	1	2	5	21	—	32	1	—	—	—	—	4	5	20	—	30	62

Jönköpings län.																					
Jönköping	13	2	1	2	4	24	19	98	—	158	7	10	2	1	10	24	35	149	—	288	896
Huskvarna	—	—	—	—	2	10	11	22	—	45	2	—	—	—	1	8	10	28	—	49	94
Nässjö	3	2	—	3	—	4	9	21	—	42	3	2	1	—	2	8	7	26	—	49	91
Värnamo	2	—	—	—	1	—	3	10	—	16	2	—	—	—	—	4	3	15	—	24	40
Vetlanda	1	—	—	1	1	5	3	13	—	24	1	—	—	—	—	4	3	10	—	18	42
Eksjö	8	1	—	—	—	4	6	18	—	87	3	1	—	—	—	8	5	23	—	85	72
Tranås	4	1	—	—	—	1	7	21	—	84	2	1	—	—	—	5	1	25	—	84	68
Gränna	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	—	—	—	—	1	—	12	—	18	19
Kronobergs län.																					
Värjö	2	3	—	1	4	7	11	38	—	66	2	—	1	1	—	9	7	67	1	88	154
Kalmar län.																					
Kalmar	19	6	—	1	2	11	17	52	—	108	3	1	1	1	1	13	20	82	—	122	230
Oskarshamn	1	—	—	1	2	3	13	26	—	46	2	—	—	1	1	6	8	38	—	56	102
Västervik	3	3	—	—	2	8	17	45	—	78	4	—	—	—	2	10	18	52	—	86	164
Vimmerby	3	2	—	—	—	2	8	11	—	26	—	—	—	—	1	1	4	12	—	18	44
Borgholm	—	—	—	—	—	1	1	7	—	9	1	—	1	—	1	1	—	14	—	18	27
Gotlands län.																					
Visby	8	5	3	—	1	9	10	36	—	72	1	2	1	1	2	12	7	59	—	85	157
Blekinge län.																					
Karlskrona	15	2	2	1	5	22	25	60	—	132	9	3	1	3	3	28	25	101	—	173	305
Ronneby	4	—	—	—	1	3	8	29	—	46	3	2	1	—	1	3	3	28	—	41	86
Karlskrona	2	1	1	2	—	3	4	34	—	47	2	1	—	—	2	3	9	59	—	76	123
Sölvesborg	3	—	1	2	—	3	1	10	—	20	2	2	—	1	1	2	1	15	—	24	44
Kristianstads län.																					
Kristianstad	5	5	1	—	—	6	14	43	1	75	6	1	—	1	1	5	22	63	—	98	173
Simrishamn	2	1	—	1	—	1	2	4	—	11	1	1	—	—	—	2	1	9	—	14	25
Ängelholm	2	1	—	1	1	5	4	12	—	26	3	1	—	—	—	2	3	22	—	31	57
Hässelholm	1	—	—	—	1	1	5	2	—	10	—	—	—	—	2	2	1	14	—	19	29
Malmöhus län.																					
Malmö	48	16	10	7	7	70	145	298	1	602	33	11	11	4	10	80	119	395	1	664	1266
Lund	17	1	2	2	1	14	19	76	—	132	7	8	1	—	2	7	23	122	—	170	302
Landskrona	10	6	1	—	—	7	21	61	—	106	5	4	1	—	4	12	19	97	—	142	248
Hälsingborg	19	4	5	3	5	23	46	141	—	246	13	8	1	3	2	21	47	150	—	245	491
Äslöv	5	—	—	—	—	2	4	20	—	31	3	—	1	—	—	3	5	23	—	35	66
Ystad	7	3	—	—	2	6	9	51	—	78	8	—	1	—	2	5	11	44	—	71	149
Trälleborg	7	—	1	—	1	8	9	33	—	59	4	—	1	—	—	7	12	46	—	70	129
Skanör med Falsterbo	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7	—	—	—	1	—	—	—	8	—	9	16

TAB. 4. (Forts.) DÖDA I RIKETS STÄDER EFTER ÅLDER OCH KÖN ENLIGT HÄLSOVÅRDSNÄMNDERNAS UPPGIFTER ÅR 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Län och städer	M a n k ö n										K v i n n k ö n										Båda könen
	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	
Hallands län.																					
Halmstad	12	4	—	—	3	17	23	66	—	125	4	2	1	—	5	20	27	99	—	158	283
Laholm	2	1	—	—	—	3	3	11	—	20	1	—	—	—	3	3	7	—	—	14	34
Falkenberg	1	—	—	—	2	2	5	12	—	22	1	2	—	—	1	2	5	25	—	36	58
Varberg	2	1	—	—	1	5	6	31	—	46	4	2	—	—	4	6	45	—	—	61	107
Kungsbacka	2	—	—	—	—	—	—	6	—	8	1	—	—	1	—	—	1	6	—	9	17
Göteborgs och Bohus län.																					
Göteborg	72	24	20	7	26	159	261	608	—	1172	57	24	19	13	38	191	234	845	—	1421	2598
Mölnådal	7	4	3	2	2	15	16	41	—	90	4	4	2	1	5	10	29	51	—	106	196
Kungälv	1	—	—	—	1	3	2	8	—	15	1	—	—	1	—	2	2	9	—	15	30
Marstrand	—	—	—	—	1	—	—	5	—	6	—	—	—	—	—	1	3	8	—	12	18
Lysekil	2	2	1	—	1	3	2	16	—	27	2	—	—	—	—	2	2	24	—	30	57
Uddevalle	9	—	—	—	1	14	17	48	—	89	4	1	—	—	4	12	16	66	1	104	198
Strömstad	1	—	—	—	—	6	3	10	—	20	1	—	1	—	—	1	—	19	—	22	42
Älvsborgs län.																					
Vänersborg	4	—	—	—	1	4	13	33	—	55	1	—	1	—	—	8	11	32	—	53	108
Trollhättan	6	1	—	1	1	12	17	52	—	90	5	1	1	2	2	8	10	42	—	71	161
Alingsås	8	—	1	1	1	3	8	18	—	39	1	—	—	—	—	7	8	55	—	71	110
Borås	22	5	3	3	3	29	38	83	—	186	9	6	1	4	5	30	30	98	—	188	369
Ulricehamn	1	1	—	—	—	1	2	15	—	20	1	1	—	—	1	4	2	14	—	23	43
Åmål	1	4	—	—	—	4	3	27	—	39	—	—	—	—	—	6	6	19	1	32	71
Skaraborgs län.																					
Mariestad	—	1	—	—	1	—	2	22	—	26	1	2	—	1	1	4	8	30	—	47	78
Lidköping	7	—	—	—	1	9	12	29	—	58	—	1	—	—	1	7	13	42	—	64	122
Skara	—	1	—	—	1	—	6	28	—	37	1	1	—	—	1	3	8	35	—	49	86
Skövde	3	—	—	—	1	1	12	37	—	56	2	2	—	1	—	8	10	47	—	70	128
Hjo	1	—	—	—	—	1	2	17	—	21	1	—	—	—	—	2	—	12	—	15	36
Tidaholm	1	1	—	—	—	2	5	23	—	32	—	—	—	—	2	1	6	17	—	26	58
Falköping	1	—	—	—	1	2	8	20	—	32	2	—	1	3	3	5	5	29	—	48	80

Värmlands län.																					
Karlstad	2	1	—	—	4	18	9	49	—	83	6	3	3	—	3	11	21	72	—	119	202
Kristinehamn	4	2	2	—	1	6	15	35	—	65	2	2	3	1	2	6	11	50	1	78	143
Filipstad	2	1	—	1	—	2	4	16	—	26	2	1	—	2	—	2	1	20	—	28	54
Arvika	2	—	1	2	1	4	9	26	—	45	1	—	—	1	1	6	8	35	—	52	97
Örebro län.																					
Örebro	9	1	2	3	4	16	53	84	—	172	8	2	2	1	5	27	44	149	—	238	410
Askersund	—	—	1	—	—	3	4	10	—	18	2	—	—	—	—	1	5	16	—	24	42
Nora	1	—	1	—	—	—	7	13	—	22	—	—	—	—	—	2	3	14	—	19	41
Lindesberg	1	—	—	1	2	2	5	11	—	22	1	—	—	—	1	1	1	24	—	28	50
Västmanlands län.																					
Västerås	4	4	1	—	7	25	20	73	2	136	8	3	—	—	7	18	21	97	—	154	290
Sala	4	—	1	—	—	7	11	31	—	54	2	—	—	1	1	7	8	40	—	59	113
Köping	3	—	—	2	1	9	8	28	—	51	—	1	—	—	—	2	3	38	—	44	95
Arboga	—	—	—	1	1	2	5	27	—	36	2	—	—	—	—	3	2	31	—	38	74
Kopparbergs län.																					
Falun	3	1	—	1	2	8	17	40	1	73	3	1	2	1	—	10	19	53	—	89	162
Säter	—	—	—	—	—	1	2	5	—	8	—	—	—	1	1	—	—	6	—	8	16
Hedemora	4	3	—	—	—	1	3	11	—	22	—	—	—	1	—	2	3	18	—	24	46
Avesta	1	—	1	—	1	2	4	10	—	19	1	—	—	—	1	3	4	20	—	29	48
Ludvika	2	1	—	—	1	6	2	7	—	19	1	1	—	—	1	3	8	3	—	17	36
Gävleborgs län.																					
Gävle	12	4	4	4	12	29	44	120	—	229	8	5	3	2	10	27	40	146	—	241	470
Söderhamn	3	—	—	—	2	8	14	53	—	80	4	1	2	1	2	9	13	43	—	75	155
Hudiksvall	4	4	1	—	2	2	12	29	—	54	2	1	1	—	—	4	6	33	—	47	101
Västernorrlands l.																					
Härnösand	5	3	1	2	5	9	15	34	—	74	3	1	—	—	2	7	14	58	—	85	159
Sundsvall	10	3	—	3	5	14	21	64	—	120	11	2	1	2	1	17	20	62	—	116	236
Örnsköldsvik	3	1	—	1	—	7	5	13	—	30	3	1	—	—	1	8	6	13	—	32	62
Sollefteå	1	—	—	—	—	3	5	3	—	12	1	—	—	—	—	2	6	8	—	17	29
Jämtlands län.																					
Östersund	4	1	2	3	2	10	18	27	—	67	5	2	1	1	2	14	27	27	—	79	146
Västerbottens län.																					
Umeå	10	2	—	—	3	11	8	26	—	60	8	4	—	2	—	15	13	34	—	76	138
Skellefteå	7	2	1	—	—	4	6	8	—	28	5	3	—	1	1	5	3	12	—	30	58
Norrbottnens län.																					
Luleå	5	—	1	1	3	12	19	30	—	71	6	3	2	1	1	10	13	42	—	78	149
Piteå	—	1	—	—	—	6	1	10	—	18	2	2	—	1	—	8	5	24	—	42	60
Boden	5	—	—	—	2	8	7	8	—	30	5	—	1	2	1	5	6	8	—	28	58
Haparanda	4	1	—	1	2	3	5	3	—	19	1	—	—	—	—	3	2	9	—	15	34
Summa	725	219	115	102	238	1 304	2 259	5 625	5	10 592	500	211	102	104	252	1 406	2 031	7 855	5	12 466	23 058

Tab. 5. Översikt av dödsorsakerna i rikets städer enligt hälsovårdsnämndernas uppgifter år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Dödsorsak. (Enligt K. Med. styrs. cirk. den 2 jan. 1931)	M a n k ö n										K v i n n k ö n										Båda könen
	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	326	2	—	—	—	—	—	—	—	328	253	1	—	1	—	—	—	—	—	255	588
Ålderdomssjukdomar.	—	—	—	—	—	—	1	665	—	666	—	—	—	—	—	—	3	1 198	—	1 201	1 867
Nervfeber	—	—	—	—	—	3	1	—	—	6	—	—	—	1	—	—	—	1	—	4	10
Paratyfus	—	—	—	—	1	6	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	11
Mässling	4	3	3	—	—	—	—	—	—	10	3	2	—	—	—	—	—	—	—	5	15
Scharlakansfeber	—	2	—	1	—	1	—	—	—	4	—	2	3	1	—	—	1	—	—	7	11
Kikhosta	14	7	—	—	—	—	—	—	—	21	7	10	1	—	—	—	—	—	—	18	39
Difteri	1	10	4	3	—	—	1	—	—	19	2	5	6	5	2	1	—	—	—	21	40
Influensa	21	10	1	5	8	23	68	138	—	274	9	18	3	4	3	48	57	276	1	419	698
Ros	5	—	—	1	—	3	9	19	—	87	8	—	—	—	—	7	9	17	—	41	78
Varfeber	21	7	4	2	9	44	38	31	—	156	15	13	4	5	13	48	45	34	—	177	333
Akut barnförlamning	—	—	1	2	—	2	—	—	—	5	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	6
Sömnsjuka	—	—	1	—	—	1	4	1	—	7	—	1	—	—	—	2	2	1	—	6	13
Epidemisk hjärnfeber	3	2	1	—	2	3	—	—	—	11	1	—	1	1	—	—	1	—	—	4	15
Lungrot	5	5	5	8	95	550	283	99	—	1 050	5	5	9	21	150	657	188	125	—	1 160	2 210
Annan tuberkulos	15	42	16	18	22	47	21	19	—	200	10	37	22	12	16	43	17	21	—	178	378
Ärvt syfilis	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	1	—	—	—	—	—	5	9
Förvärvat syfilis	—	—	—	—	—	5	24	14	—	43	—	—	—	—	—	2	10	6	—	18	61
Övriga infektionssjukdomar	21	6	1	—	2	10	9	18	—	67	23	7	—	2	3	11	14	12	—	72	139
Perniciös anämi	—	—	—	—	1	6	14	23	—	44	1	—	—	—	1	3	22	51	—	78	122
Andra sjukdomar i blodbil- dande organen och blodet	2	1	1	—	1	8	14	22	—	49	—	1	1	1	1	9	22	48	—	83	182
Sockersjuka	1	2	2	—	6	8	22	44	—	85	—	2	—	4	1	8	32	126	—	178	258
Övriga ämnesomsättnings- m. fl. sjukdomar	1	3	—	—	—	3	—	1	—	8	1	4	—	—	1	6	17	13	—	42	50
Hjärnblödning	14	—	—	—	—	7	124	469	1	615	3	—	—	2	1	12	118	684	—	820	1 485
Fallandesjuka	2	1	2	1	1	4	4	4	—	19	1	2	—	1	—	5	3	6	—	18	87
Tabes dorsalis	1	—	—	—	—	2	4	3	—	10	—	—	—	—	—	—	1	6	—	7	17
Andra nervsystemets sjuk- domar	21	13	8	9	2	23	29	75	—	180	9	9	5	3	—	27	29	85	—	167	347
Dementia paralytica	—	—	—	—	—	6	15	7	—	28	—	—	—	—	—	2	5	3	—	10	88
Andra sinnessjukdomar	—	—	—	—	—	4	6	9	—	19	—	—	—	—	—	12	8	22	—	42	61
Mellanörefinflammation	2	6	3	—	1	8	8	9	—	37	2	—	3	1	—	4	5	11	—	26	63
Kronisk sjukdom i hjärtats valvler och muskulatur	3	1	3	8	7	50	237	790	—	1 099	3	2	5	5	10	65	213	1 080	—	1 833	2 482

Arterio-cardioskleros	1	—	2	2	2	22	132	1 072	—	1 233	—	1	3	1	3	24	107	1 329	—	1 468	2 701
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	2	1	4	3	24	103	142	1	280	1	1	3	7	8	38	77	310	—	445	725
Akut lufttrörsinflammation och bronkopneumoni	108	21	3	1	3	14	37	127	—	314	56	21	1	1	3	11	38	203	—	334	648
Akut lobär lunginflammation	55	21	4	4	10	45	112	236	1	488	33	27	12	5	5	41	91	406	—	620	1 108
Övriga andningsorganens sjukdomar	21	7	1	—	3	11	45	83	—	171	8	5	—	1	—	14	17	101	—	146	317
Mag- och tarmsår	5	—	—	—	—	13	38	25	—	81	3	2	—	—	—	5	24	30	—	64	145
Blindtarmsinflammation	—	10	2	9	7	16	32	18	—	94	—	6	4	5	4	13	16	22	—	70	164
Tarmbräck och tarmhinder	3	2	—	—	2	9	13	26	—	57	2	—	—	1	—	7	10	45	—	65	122
Sjukdom i lever och gallvägar	4	1	—	1	1	12	65	73	—	157	4	1	1	1	2	15	44	105	—	173	330
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	19	3	1	1	—	10	33	29	—	96	13	2	2	—	1	10	27	49	—	95	191
Kronisk njurinflammation	—	1	3	—	4	17	79	113	—	217	2	1	—	2	4	29	64	97	1	200	417
Prostatahypertrofi	—	—	1	—	1	2	15	115	—	134	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	134
Övriga urinorganens sjukdomar ¹	—	1	2	—	1	19	57	92	—	172	5	1	1	2	2	31	49	95	1	187	359
Barnsängsfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	13	5	—	—	19	19
Varfeber efter missfall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	22	5	—	—	29	29
Andra havandeskaps- och förlösningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	24	4	—	40	40
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	—	—	1	1	4	6	9	11	—	32	—	1	—	1	1	1	10	38	—	52	84
Hudsjukdomar	2	—	—	—	—	1	—	1	—	4	1	—	—	—	—	—	1	2	—	4	8
Magkräfta	—	—	—	—	—	14	125	355	—	494	—	—	—	—	1	13	113	338	—	465	959
Tarmkräfta	—	—	—	—	—	4	40	102	—	146	—	—	—	—	—	7	60	135	—	202	348
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	90	139	1	239	239
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	104	158	—	285	285
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	14	114	325	1	454	1	—	—	—	—	9	73	226	—	309	763
Sarkom	—	—	—	—	1	10	14	13	—	38	—	1	1	1	1	6	23	21	—	54	92
Övriga svulster	2	3	4	3	7	14	42	52	—	127	1	—	3	1	4	25	73	74	—	181	308
Kroniska förgiftningssjukdomar	—	—	—	—	—	2	6	2	—	10	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	12
Olyckshändelser	2	23	31	17	24	132	89	71	—	339	5	18	8	3	2	22	18	87	1	164	553
Själv mord	—	—	—	1	5	60	117	78	1	262	—	—	—	—	2	23	34	17	—	76	338
Mord och dråp	9	1	—	—	—	1	—	1	—	12	2	1	—	—	—	1	—	—	—	4	16
Annan dödsorsak	7	—	1	—	—	5	6	3	—	22	3	1	—	2	3	7	6	7	—	29	51
År 1931	725	219	115	102	238	1 304	2 259	5 625	5	10 592	500	211	102	104	252	1 406	2 031	7 855	5	12 466	23 058
1930	726	201	142	112	238	1 256	2 137	5 053	9	9 864	535	160	122	92	246	1 416	1 964	6 984	11	11 530	21 394
1925	840	831	166	120	258	1 239	1 869	4 372	3	9 198	618	273	101	134	265	1 308	1 686	6 244	11	10 640	19 838
1920	1 275	449	228	165	281	1 714	1 712	3 745	20	9 589	995	441	205	175	309	1 513	1 662	5 495	13	10 808	20 397
1910	1 615	796	223	136	227	1 486	1 645	2 838	7	8 973	1 215	749	221	160	255	1 252	1 372	4 112	5	9 341	18 314
Varje grupp % av samtl. i resp. kön. År 1931	6.8	2.1	1.1	1.0	2.3	12.3	21.3	53.0	0.1	100.0	4.0	1.7	0.8	0.8	2.0	11.8	16.3	63.0	0.1	100.0	
1930	7.4	2.0	1.4	1.1	2.3	12.7	21.8	51.2	0.1	100.0	4.6	1.4	1.1	0.8	2.1	13.3	17.0	60.6	0.1	100.0	
1925	9.1	3.6	1.8	1.3	2.8	13.5	20.3	47.6	—	100.0	5.8	2.6	1.0	1.3	2.3	12.3	15.8	58.6	0.1	100.0	
1920	13.3	4.7	2.4	1.7	2.9	17.9	17.9	39.0	0.2	100.0	9.2	4.1	1.9	1.6	2.5	14.0	15.4	50.8	0.1	100.0	
1910	18.0	8.9	2.5	1.5	2.5	16.6	18.3	31.6	0.1	100.0	13.0	8.0	2.4	1.7	2.9	13.4	14.7	44.0	0.1	100.0	

¹ Här i även övriga könsorganens sjukdomar.

Tab. 6. Några av de viktigaste dödsorsakerna i rikets städer månadsvis enligt hälsovårdsnämndernas uppgifter år 1931.

D ö d s o r s a k .	Jan.	Febr.	Mars	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Ålderdomssjukdomar	239	217	173	146	132	96	121	98	97	105	131	139	1 694
Smittkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mässling	4	—	4	3	2	1	—	—	1	—	—	—	15
Scharlakansfeber	3	1	—	1	2	—	1	—	1	—	—	2	11
Difteri	7	4	4	2	5	4	3	1	4	4	1	1	40
Kikhosta	4	4	3	8	1	1	1	2	2	—	7	6	39
Influensa	354	234	46	13	9	5	1	2	6	5	11	7	693
Nervfeber och Paratyphus	—	1	2	2	2	1	2	—	2	2	3	4	21
Akut barnförlamning	—	—	1	—	—	1	—	—	3	—	—	1	6
Lungeot	154	164	168	182	166	199	157	126	133	139	131	123	1 842
Luftförinflamm., ak. och kr.	124	80	64	61	53	40	28	22	40	49	37	32	630
Akut lunginflammation	216	143	99	91	104	61	55	57	53	71	68	90	1 108
Akut mag- och tarminflammation	11	12	15	10	16	13	22	15	15	12	8	11	160
Själv mord	17	21	25	25	24	26	22	13	27	35	39	26	300

Anm. De till denna tabell inkomna uppgifterna hava i några fall varit avfattade enligt äldre nomenklaturen och i andra fall ofullständiga, vadan ej alla här upptagna slutsummor överensstämja med de i Tab. 3—5 anförda.

Tab. 7. Infektionssjukdomar med anmälningsplikt år 1931.

S j u k d o m a r, län (stad)	I n s j u k n a d e												
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
a. Scharlakansfeber.													
Stockholms stad	42	38	29	37	20	18	6	11	15	26	16	19	277
Stockholms län	11	26	13	20	20	42	19	8	16	15	3	7	200
Uppsala	9	8	34	15	14	23	8	7	9	12	11	7	157
Södermanlands	10	6	5	5	8	14	16	21	19	32	14	3	153
Östergötlands	8	3	16	17	7	5	13	15	5	2	18	12	121
Norrköpings stad	2	—	3	2	—	3	—	—	—	—	1	—	11
Jönköpings län	9	11	9	5	27	6	3	3	6	24	22	10	135
Kronobergs	8	3	2	—	2	2	6	—	2	6	6	—	37
Kalmar	3	1	2	6	2	1	8	—	6	3	—	3	35
Gotlands	6	3	5	—	1	5	1	—	—	—	22	21	64
Blekinge	5	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	4	13
Kristianstads	6	2	1	5	1	10	6	2	17	13	23	11	97
Malmöhus	20	14	34	17	15	6	11	10	6	20	30	13	196
Malmö stad	19	15	10	6	14	13	17	9	14	6	7	2	132
Hallands län	1	2	7	1	7	12	2	1	7	6	6	2	54
Göteborgs o. Bohus l.	6	—	2	9	1	5	9	1	12	27	21	10	103
Göteborgs stad	14	7	8	8	5	6	2	13	19	38	38	46	204
Älvsborgs län	15	6	6	8	10	7	3	3	6	18	3	10	95
Skaraborgs	10	21	9	25	20	9	20	8	22	64	19	15	242
Värmlands	16	7	8	5	7	3	1	1	2	6	6	3	65
Örebro	9	5	9	10	6	8	5	13	4	8	6	2	85
Västmanlands	15	10	10	17	28	21	27	18	11	17	26	12	212
Kopparbergs	17	5	44	30	33	24	5	10	41	31	20	18	278
Gävleborgs	101	45	60	58	46	44	51	36	74	73	93	48	729
Västernorrlands	97	101	100	125	142	95	84	70	107	125	126	80	1 252
Jämtlands	4	11	13	4	5	16	6	1	1	2	3	2	68
Västerbottens	25	24	39	14	10	12	12	2	6	13	39	30	226
Norrbottnens	125	73	48	57	83	65	52	34	24	64	29	27	681
Hela riket	613	447	527	506	584	475	394	297	451	651	610	417	5 922
Rikets landsbygd	428	322	377	372	395	368	315	222	325	444	427	282	4 277
» städer	185	125	150	134	139	107	79	75	126	207	183	135	1 645
b. Smittkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Anm. Fall av de i Tab. 7 upptagna sjukdomar skola anmälas av alla läkare. — Norrköping, Malmö och Göteborg som bilda egna sjukvårdsområden ingå ej i resp. län.

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
c. Difteri.													
Stockholms stad	28	26	27	12	20	12	3	11	33	21	32	15	240
Stockholms län	12	3	4	4	2	10	1	7	6	11	6	13	79
Uppsala	—	1	3	2	1	2	—	—	5	6	—	—	20
Södermanlands	3	—	1	21	2	—	—	2	2	—	—	—	31
Östergötlands	4	16	5	2	—	2	6	—	16	21	7	8	87
Norrköpings stad	1	—	3	—	—	1	—	—	—	—	1	1	7
Jönköpings län	—	2	—	—	1	—	—	—	—	4	—	—	7
Kronobergs	—	—	—	3	1	3	3	1	1	—	—	—	12
Kalmar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	5
Gotlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Blekinge	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kristianstads	5	9	1	4	5	5	6	2	2	10	16	1	66
Malmöhus	22	20	27	24	23	12	18	6	17	12	18	18	217
Malmö stad	34	20	22	29	22	28	10	8	15	14	5	3	210
Hallands län	3	3	4	2	9	3	2	3	5	13	39	9	95
Göteborgs o. Bohus l. . .	2	5	2	1	5	31	5	2	26	6	6	5	96
Göteborgs stad	84	29	24	21	29	26	12	18	44	35	34	33	389
Älvsborgs län	1	3	—	2	—	10	—	5	2	6	—	2	31
Skaraborgs	3	7	—	—	1	2	3	1	6	3	3	2	31
Värmlands	36	26	19	17	15	13	5	4	3	20	9	8	175
Örebro	—	3	—	11	14	7	2	1	3	1	26	5	73
Västmanlands	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	5
Kopparbergs	4	5	3	1	1	8	3	18	2	13	19	26	103
Gävleborgs	16	4	1	4	4	2	20	5	41	15	9	5	126
Västernorrlands	30	20	5	13	29	9	6	3	3	5	6	5	134
Jämtlands	3	9	—	6	—	3	—	3	5	6	—	—	35
Västerbottens	4	6	4	1	4	11	4	4	1	3	3	8	53
Norrbottens	9	37	38	21	16	19	16	19	23	22	12	13	245
Hela riket	308	254	193	201	204	222	125	123	261	248	252	185	2 576
Rikets landsbygd	98	115	78	90	81	120	79	68	119	105	93	80	1 124
» städer	212	139	115	111	123	102	46	55	142	143	159	105	1 452
d. Nervfeber och Paratyfus.													
Stockholms stad	—	3	—	—	2	1	4	12	8	1	—	4	35
Stockholms län	1	2	—	1	1	—	2	1	—	1	1	1	11
Uppsala	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	1	2	7
Södermanlands	4	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	7
Östergötlands	—	—	2	—	—	—	—	3	1	—	—	—	6
Norrköpings stad	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Kronobergs	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	3
Kalmar	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	7	11
Gotlands	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3
Blekinge	—	—	—	1	—	1	1	1	—	—	—	—	4
Kristianstads	2	—	—	—	2	—	—	3	4	1	4	—	16
Malmöhus	—	—	—	—	1	3	1	6	3	2	2	—	18
Malmö stad	—	1	—	—	2	—	—	—	2	—	1	—	6
Hallands län	—	—	4	1	—	—	—	2	4	6	22	1	40
Göteborgs o. Bohus l. . .	—	—	—	—	7	3	3	—	3	—	—	—	16
Göteborgs stad	1	1	—	1	4	2	—	1	7	4	—	—	21
Älvsborgs län	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	4
Skaraborgs	—	—	2	—	3	—	2	2	5	—	—	1	15
Värmlands	—	—	—	—	—	—	2	6	3	—	—	1	12
Örebro	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3	6
Västmanlands	2	—	1	1	2	—	1	1	1	—	4	1	14
Kopparbergs	1	—	—	—	—	6	1	1	—	—	1	—	10
Gävleborgs	1	1	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	6
Västernorrlands	—	—	—	1	7	1	—	6	6	—	—	—	21
Jämtlands	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	1	2	5	3	8	5	4	4	3	4	39
Hela riket	18	10	13	9	41	22	26	53	54	22	43	26	337
Rikets landsbygd	12	5	9	7	27	9	17	32	24	4	15	19	180
» städer	6	5	4	2	14	13	9	21	30	18	28	7	157

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
e. Rödso.													
Stockholms stad	16	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	19
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	15	23
Jönköpings »	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kronobergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar »	1	—	—	—	1	8	3	—	1	—	—	1	15
Gotlands »	1	4	—	2	1	1	—	—	—	—	4	1	14
Blekinge »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Malmöhus »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö stad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län »	—	—	449	—	—	—	—	1	—	—	—	—	450
Göteborgs o. Bohus l. . .	—	1	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	7
Göteborgs stad »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2
Älvsborgs län »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs »	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Värmlands »	3	—	—	—	33	—	—	—	—	—	1	—	37
Örebro »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	2
Jämtlands »	—	—	—	1	—	—	—	10	—	—	—	—	11
Västerbottens »	—	—	—	—	—	2	10	14	1	2	1	—	30
Norrbottens »	—	7	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3	12
Hela riket	21	14	450	5	39	11	14	32	9	5	7	20	626
Rikets landsbygd	5	11	4	4	37	9	13	24	4	5	6	3	125
» städer	16	3	446	1	1	2	1	8	5	—	1	17	501
f. Barnförslamning.													
Stockholms stad »	—	—	—	—	—	1	—	3	1	2	—	—	7
Stockholms län »	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	4
Uppsala »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Södermanlands »	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Östergötlands »	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Norrköpings stad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings län »	—	—	—	—	—	1	—	—	3	1	—	—	5
Kronobergs »	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	4
Kalmar »	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Blekinge »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Malmöhus »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Malmö stad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Göteborgs o. Bohus l. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	3	1	10
Göteborgs stad »	—	—	—	—	—	—	1	1	1	4	4	2	13
Älvsborgs län »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Skaraborgs »	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Värmlands »	—	—	—	—	—	4	—	2	5	1	—	—	12
Örebro »	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	1	2	6
Västmanlands »	1	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	5
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Gävleborgs »	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Västernorrlands »	—	2	—	1	—	—	1	1	2	—	1	—	8
Jämtlands »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Västerbottens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens »	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Hela riket	4	6	3	4	2	8	3	12	22	12	13	9	98
Rikets landsbygd	3	6	2	4	2	7	2	9	16	5	9	6	71
» städer	1	—	1	—	—	1	1	3	6	7	4	3	27

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e													Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.		
g. Epid. hjärnfeber.														
Stockholms stad	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	1	—	5	
Stockholms län	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	5	
Uppsala »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Södermanlands »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Östergötlands »	—	1	—	—	2	2	—	—	—	—	1	1	7	
Norrköpings stad	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	2	
Jönköpings län	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	3	
Kronobergs »	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Kalmar »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Blekinge »	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	
Kristianstads »	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	4	
Malmöhus »	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hallands län	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Göteborgs o. Bohus län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	
Göteborgs stad	—	—	—	—	1	1	—	1	—	1	—	—	4	
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skaraborgs »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	3	
Värmlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Örebro »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
Västmanlands »	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	
Kopparbergs »	1	—	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	5	
Gävleborgs »	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	
Västernorrlands »	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	
Jämtlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Västerbottens »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Norrbottens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
Hela riket	4	8	8	7	4	6	3	5	4	4	5	4	62	
Rikets landsbygd	2	6	7	5	2	4	2	2	2	3	3	3	41	
» städer	2	2	1	2	2	2	1	3	2	1	2	1	21	
h. Smälsjuka.														
Stockholms stad	—	—	1	—	1	—	—	2	—	—	2	—	6	
Stockholms län	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	
Uppsala »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	3	
Södermanlands »	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	4	
Östergötlands »	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	4	
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	3	
Kronobergs »	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	
Kalmar »	—	—	—	—	—	—	1	6	1	—	—	—	8	
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Blekinge »	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	
Kristianstads »	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Malmöhus »	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	
Malmö stad	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
Hallands län	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Göteborgs o. Bohus l.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	4	
Göteborgs stad	2	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	5	
Älvsborgs län	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	3	
Skaraborgs »	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	5	
Värmlands »	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	3	
Örebro »	1	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	4	
Västmanlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	
Kopparbergs »	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	1	—	4	
Gävleborgs »	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	3	
Västernorrlands »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	3	
Jämtlands »	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	1	4	
Västerbottens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norrbottens »	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	
Hela riket	7	1	6	7	4	7	8	17	5	8	4	8	82	
Rikets landsbygd	4	—	4	6	3	5	6	15	2	5	3	4	57	
» städer	3	1	2	1	1	2	2	2	3	3	1	4	25	

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e													Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.		
i. Undulantfeber.														
Stockholms stad	1	—	1	—	—	—	—	1	1	—	1	—	5	
Stockholms län	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	
Uppsala >	—	1	—	1	—	1	2	1	—	—	1	1	8	
Södermanlands >	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	4	
Östergötlands >	—	—	—	—	—	—	1	3	—	1	—	—	5	
Norrköpings stad	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	
Jönköpings län	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Kronobergs >	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	3	
Kalmar >	—	—	—	1	—	—	3	—	—	1	—	—	5	
Gotlands >	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	
Blekinge >	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	
Kristianstads >	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	3	
Malmöhus >	1	2	—	—	3	2	3	2	2	2	—	—	17	
Malmö stad	—	—	1	—	—	2	1	—	—	—	—	1	5	
Hallands län	—	1	1	—	1	—	—	—	1	1	—	—	5	
Göteborgs o. Bohus l. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Göteborgs stad	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1	5	
Skaraborgs >	—	—	2	—	3	2	1	1	1	—	1	—	11	
Värmlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Örebro >	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	3	
Västmanlands >	1	2	1	3	1	—	1	—	2	2	—	3	16	
Kopparbergs >	2	2	2	1	1	—	—	1	—	—	—	—	9	
Gävleborgs >	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	
Västernorrlands >	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	
Jämtlands >	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	3	
Västerbottens >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norrbottnens >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hela riket	5	11	11	12	13	11	13	14	8	10	6	7	121	
Rikets landsbygd	3	7	7	8	7	5	5	11	—	8	2	2	65	
> städer	2	4	4	4	6	6	8	3	8	2	4	5	56	
k. Infektiös ikterus.														
Stockholms stad	—	—	—	20	33	—	—	19	22	28	23	16	208	
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uppsala >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Södermanlands >	—	—	—	2	1	—	—	—	1	3	9	—	16	
Östergötlands >	—	—	—	—	—	—	—	6	—	5	17	3	31	
Norrköpings stad	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1	1	1	7	
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kronobergs >	11	14	4	8	5	7	6	12	4	5	5	3	84	
Kalmar >	3	—	1	1	1	1	4	5	2	1	8	6	33	
Gotlands >	91	55	61	18	12	7	8	6	3	22	21	9	313	
Blekinge >	—	2	1	2	2	2	2	3	3	3	7	8	35	
Kristianstads >	—	—	—	1	4	1	1	3	7	8	5	1	31	
Malmöhus >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Malmö stad	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	2	3	9	
Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Göteborgs o. Bohus l. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Älvsborgs län	—	—	2	1	—	1	2	—	5	—	—	—	11	
Skaraborgs >	3	—	1	7	4	5	2	6	11	6	5	1	51	
Värmlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Örebro >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Västmanlands >	—	—	3	—	8	1	7	1	2	4	—	—	26	
Kopparbergs >	—	—	3	—	—	—	2	—	—	7	—	—	12	
Gävleborgs >	—	—	1	1	5	3	2	—	1	1	3	2	19	
Västernorrlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jämtlands >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Västerbottens >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norrbottnens >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hela riket	108	71	88	62	78	48	55	62	61	94	106	53	886	
Rikets landsbygd	103	70	73	35	42	20	29	37	23	55	53	28	568	
> städer	5	1	15	27	36	28	26	25	38	39	53	25	318	

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
l. Frossa.													
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	5
Kronobergs län st . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kristianstads > lb . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Gävleborgs > st	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
m. Denguefeber .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
n. Tularemi . .	—	3	—	—	—	—	—	—	123	1	—	—	27
Stockholms län lb . . .	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Värmlands > lb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Örebro > lb	—	—	—	—	—	—	—	—	121	—	—	—	21
Kopparbergs >	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2

Tab. 8. Andra infektionssjukdomar (utan anmälningsplikt) år 1931.

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
Barnsängsfeb. S:a	4	6	9	8	8	7	3	4	6	6	7	8	76
Rikets landsbygd	3	2	5	7	6	4	2	1	5	2	6	7	50
> städer	1	4	4	1	2	3	1	3	1	4	1	1	26
Mässling S:a	370	374	539	640	752	451	277	111	109	374	616	868	5 481
Rikets landsbygd	117	125	118	170	222	206	158	74	58	177	274	344	2 043
> städer	253	249	421	470	530	245	119	37	51	197	342	524	3 438
Påssjuka S:a	665	524	520	666	499	232	158	106	158	248	480	420	4 676
Rikets landsbygd	276	250	286	391	266	138	109	73	112	160	318	255	2 632
> städer	389	274	234	275	233	94	49	33	46	88	164	165	2 044
Kikhosta S:a	506	532	507	513	382	312	325	400	637	813	995	1 009	6 931
Rikets landsbygd	283	323	284	295	210	159	189	262	407	573	664	581	4 230
> städer	223	209	223	218	172	153	136	138	230	240	331	428	2 701
Influensa S:a	65 168	24 144	4 992	2 023	909	588	490	967	1 792	1 689	1 901	1 899	106 582
Rikets landsbygd	30 273	14 873	2 880	735	338	146	217	314	452	444	500	592	51 764
> städer	34 895	9 271	2 112	1 288	571	442	273	673	1 340	1 245	1 401	1 307	54 818
Akut lung- o. lung- säcksinflamm. S:a	2 956	2 348	1 676	1 686	1 285	845	731	684	848	1 030	1 212	1 336	16 637
Rikets landsbygd	1 889	1 710	1 207	1 158	852	548	492	425	517	654	759	860	11 071
> städer	1 067	638	469	528	433	297	239	259	331	376	453	476	5 566
Akut mag- o. tarm- inflammation S:a	1 514	1 304	1 407	1 599	1 451	1 473	1 845	2 201	1 878	1 451	1 485	1 573	19 181
Rikets landsbygd	820	723	711	821	738	836	1 079	1 144	935	700	682	743	9 932
> städer	694	581	696	778	713	637	766	1 057	943	751	803	830	9 249
Trachom¹ S:a	5	4	4	—	24	3	2	1	—	2	1	1	47
Rikets landsbygd	5	4	4	—	21	3	2	1	—	2	1	1	44
> städer	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3

Anm. Tabellen upptager endast fall av dessa sjukdomar, som kommit till tjänsteläkarnas kännedom.

¹ Därav några fall i aug. — ² »Smittsam ögonsjukdom.»

Tab. 9 a. Fall av smittsam könssjukdom år 1931 efter boningsort.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län, stad	Ärvd syfilis. Syphilis congenita		Förvärvad syfilis. Syphilis acquisita						Gonorrhoea.			Ulcus molle.			
			Primaria		Secundaria		S u m m a								
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad . .	—	4	266	61	41	116	307	177	484	3 194	1 280	4 474	2	—	2
Stockholms län . . .	—	—	20	7	6	7	26	14	40	292	101	393	2	—	2
Uppsala län . . .	—	—	6	2	2	6	8	8	16	121	44	165	1	1	2
Södermanlands län .	—	—	7	1	—	3	7	4	11	152	75	227	—	—	—
Norrköpings stad .	1	—	14	2	3	4	17	6	23	204	78	282	1	—	1
Östergötlands län ¹	—	—	17	2	—	5	17	7	24	209	74	283	3	—	3
Jönköpings län . .	—	—	3	—	1	3	4	3	7	102	45	147	1	—	1
Kronobergs län . .	—	—	1	—	—	—	1	—	1	45	11	56	1	—	1
Kalmar län . . .	—	—	9	—	1	2	10	2	12	168	49	217	4	—	4
Gotlands län . . .	1	—	1	1	—	1	1	2	3	99	43	142	4	1	5
Blekinge län . . .	—	—	9	—	2	—	11	—	11	123	15	138	9	—	9
Kristianstads län .	—	1	7	—	2	1	9	1	10	110	53	163	6	—	6
Malmö stad . . .	1	2	38	1	4	11	37	12	49	501	158	659	12	—	12
Malmöhus län ² . .	2	—	48	—	20	10	68	10	78	601	139	740	14	—	14
Hallands län . . .	—	1	7	—	6	1	13	1	14	99	28	127	1	—	1
Göteborgs stad . .	4	8	100	21	27	24	127	45	172	784	245	1 029	18	—	18
Göteborgs o. Boh. län ³	—	1	13	1	12	7	25	8	33	195	50	245	4	—	4
Älvsborgs län . . .	—	—	4	1	7	3	11	4	15	231	73	304	—	—	—
Skaraborgs län . . .	—	—	5	3	4	1	9	4	13	115	62	177	3	1	4
Värmlands län . .	—	—	6	4	6	3	12	7	19	215	100	315	2	—	2
Örebro län . . .	—	—	9	2	—	8	9	10	19	299	108	407	6	1	7
Västmanlands län .	—	—	4	—	—	—	4	—	4	99	54	153	1	—	1
Kopparbergs län . .	1	1	1	—	5	2	6	2	8	249	113	362	1	1	2
Gävleborgs län . .	—	—	9	6	12	6	21	12	33	426	131	557	4	2	6
Västernorrlands län	2	1	19	12	9	17	28	29	57	448	138	586	3	—	3
Jämtlands län . .	—	—	1	—	1	1	2	1	3	125	55	180	—	—	—
Västerbottens län .	—	—	7	2	4	3	11	5	16	150	42	192	1	1	2
Norrbottnens län .	—	—	10	1	2	1	12	2	14	143	40	183	5	1	6
Summa	12	19	636	130	177	246	813	376	1 189	9 490	3 404	12 903	109	9	118

¹ Utom Norrköpings stad. — ² Utom Malmö stad. — ³ Utom Göteborgs stad.

Tab. 9 b. Fall av smittsam könssjukdom år 1931 efter ålder och kön.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukdom.	Sum- ma.	D e n s m i t t a d e s å l d e r										
		under 1 år.	1—10 år.	10—15 år.	15—20 år.	20—25 år.	25—30 år.	30—40 år.	40—50 år.	50—60 år.	över 60 år.	okänd.
Syphilis ¹ . . {m. kv.	825 395	7 16	1 3	3 1	48 59	192 106	220 98	230 76	85 27	28 8	10 1	1 —
Summa	1 220	23	4	4	107	298	318	306	112	36	11	1
Gonorrhoea . {m. kv.	9 499 3 404	6 11	3 60	5 28	904 663	3 347 1 228	2 486 689	1 899 514	601 158	199 41	39 8	10 4
Summa	12 903	17	63	33	1 567	4 575	3 175	2 413	759	240	47	14
Ulcus molle . {m. kv.	109 9	— —	— —	— —	13 3	28 2	25 2	31 2	10 —	2 —	— —	— —
Summa	118	—	—	—	16	30	27	33	10	2	—	—

Anm. Fall av smittsam könssjukdom, som av läkare iakttagits, skall av honom ofördröjligen till vederbörande förste provinsialläkare (förste stadsläkare) anmälas.

¹ Här i ingå samtliga fall av syphilis, såväl ärvd som förvärvad.

Tab. 9 c. Fall av smittsam könssjukdom år 1931 efter smittningsort.

1	2	8	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Län, stad	Ärvt syfilis. Syphilis coenitica		Förvärvat syfilis. Syphilis acquisita						Gonorrhoea.			Ulcus molle.		
			Primaria		Secundaria		S a m m a							
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.
Stockholms stad . .	—	4	271	60	36	118	307	178	485	3 442	1 327	4 769	5	—
Stockholms län {st.	—	—	6	3	1	1	7	4	11	60	23	83	—	—
Stockholms län {lb.	—	—	5	2	—	5	5	7	12	95	49	144	—	—
Uppsala län . . {st.	—	—	3	2	1	4	4	6	10	49	26	75	1	1
Uppsala län . . {lb.	—	—	—	—	—	1	1	1	1	33	14	47	—	—
Södermanlands l. {st.	—	—	—	1	—	1	—	2	2	58	44	102	—	—
Södermanlands l. {lb.	—	—	2	—	—	1	2	1	3	45	31	76	—	—
Norrköpings stad .	1	—	16	2	3	4	19	6	25	244	80	324	—	—
Östergötlands l. {st.	—	—	5	1	—	2	5	3	8	100	48	148	—	—
Östergötlands l. {lb.	—	—	3	1	—	3	3	4	7	45	19	64	1	—
Jönköpings l. . {st.	—	—	2	—	—	1	2	1	3	62	34	96	—	—
Jönköpings l. . {lb.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	20	7	27	—	—
Kronobergs l. . {st.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	18	5	23	—	—
Kronobergs l. . {lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	7	21	—	—
Kalmar län . . {st.	—	—	—	—	—	1	—	1	1	91	27	118	—	—
Kalmar län . . {lb.	—	—	1	—	—	2	1	2	3	27	15	42	2	—
Gotlands län . {st.	—	—	—	1	—	—	—	1	1	48	16	64	3	1
Gotlands län . {lb.	1	—	—	—	—	1	—	1	1	36	20	56	—	—
Blekinge län . {st.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	16	77	1	—
Blekinge län . {lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	3	13	—	—
Kristianstads l. {st.	—	1	2	—	—	1	2	1	3	37	22	59	—	—
Kristianstads l. {lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	27	62	—	—
Malmö stad . . {st.	1	2	18	1	1	7	19	8	27	515	148	663	4	—
Malmöhus län ¹ {st.	1	—	14	—	—	1	5	5	20	233	81	314	2	—
Malmöhus län ¹ {lb.	—	—	4	—	—	1	4	1	5	100	33	133	2	—
Hallands län . {st.	—	—	3	—	1	—	4	—	4	57	21	78	—	—
Hallands län . {lb.	—	1	1	—	1	1	2	1	3	7	5	12	—	—
Göteborgs stad . .	4	8	88	20	21	28	109	48	157	800	243	1 043	19	—
Göteborgs och {st.	—	1	1	—	2	3	3	3	6	72	29	101	—	—
Göteborgs och {lb.	—	—	3	1	2	4	5	5	10	51	18	69	1	—
Bohus län ² . {st.	—	—	1	1	—	1	1	2	3	150	48	198	—	—
Älvsborgs län . {lb.	—	—	—	1	—	2	—	3	3	28	16	44	—	—
Skaraborgs län . {st.	—	—	1	1	1	—	2	1	3	61	32	93	—	1
Skaraborgs län . {lb.	—	—	1	1	—	—	1	1	1	30	19	49	—	—
Värmlands län . {st.	—	—	3	3	1	3	4	6	10	102	32	134	—	—
Värmlands län . {lb.	—	—	—	1	3	—	3	1	4	84	61	145	—	—
Örebro län . . {st.	—	—	7	1	1	5	8	6	14	147	64	211	2	1
Örebro län . . {lb.	—	—	—	—	—	1	—	1	1	125	49	174	—	—
Västmanlands l. {st.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	60	27	87	1	—
Västmanlands l. {lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	27	65	—	—
Kopparbergs l. . {st.	—	—	—	—	1	—	1	—	1	94	43	137	—	—
Kopparbergs l. . {lb.	—	1	1	—	—	1	1	1	2	118	53	171	—	1
Gävleborgs län . {st.	—	—	2	—	4	1	6	1	7	201	63	264	1	—
Gävleborgs län . {lb.	—	—	11	11	2	7	13	18	31	296	108	404	1	2
Västernorr. l. . {st.	—	—	9	5	6	11	15	16	31	269	77	346	3	—
Västernorr. l. . {lb.	2	1	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5	—	—
Jämtlands län . {st.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	29	94	—	—
Jämtlands län . {lb.	—	—	1	—	—	1	1	1	2	44	23	67	—	—
Västerbottens l. {st.	—	—	1	—	—	1	1	1	2	73	15	88	—	—
Västerbottens l. {lb.	—	—	3	2	2	2	5	4	9	49	20	69	1	1
Norrbottnens l. {st.	—	—	2	—	—	—	2	—	2	41	9	50	—	—
Norrbottnens l. {lb.	—	—	2	1	—	—	2	1	3	62	28	90	1	1
Norge . . . {st.	—	—	5	1	1	2	6	3	9	50	2	52	2	—
Norge . . . {lb.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	5	—	5	—	—
Danmark . . {st.	—	—	14	—	4	1	18	1	19	137	10	147	3	—
Danmark . . {lb.	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Finland . . {st.	—	—	6	—	2	—	8	—	8	48	—	48	1	—
Finland . . {lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	1	11	1	—
Andra länder . .	1	—	101	2	53	2	154	4	158	466	7	473	51	—
Obekant . . .	1	—	14	4	25	10	39	14	53	177	102	279	—	—
Summa	12	19	636	130	177	246	813	376	1 189	9 499	3 404	12 903	109	9

¹ Utom Norrköping. — ² Utom Malmö. — ³ Utom Göteborg.

Tab. 10. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. vid lasaretten år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vård- dagar pr dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst	Medel- längd av sjuk- husvi- stelsen, dagar
Stockholms stad . . .	3 857	33 443	2 961	1 247 403				
K. Serafimerlasarettet	1 452	5 169	299	140 710		386	445	27
Sjukhuset S:t Erik	1 396	4 905	1 311	454 879	1 246	.	.	93
Därav avd. för sinnessjuka	387	106	42	163 884	448	460	440	4 ² år
Sabbatsbergs sjukhus ¹	3 728	11 204	578	238 621	554	757	512	21
Sjukhuset S:t Göran	9 792	6 146	403	249 178	683	745	609	41
Maria sjukhus	241	4 371	236	91 217	250	304	175	21
Asö sjukhus	102	798	84	33 258	91	109	60	42
Barnsjukhuset S. o. M. Sachs' minne	4 46	5 352	47	6 12 149	33	46	14	35
Sjukhuset Eira ² (stadens avd.)	100	498	3	27 391	75	98	57	55
Stockholms län . . .	717	11 754	623	248 652				
Sjukhuset Eira ² (länets avd.)	67	310	3	16 566	45	60	26	53
Stockholms l. centrallas. i Stocksund	259	3 801	250	83 177	228	256	183	22
Löwenströmska las. (excl. tbc-avd.)	72	1 573	105	33 232	91	107	66	21
Södertälje lasarett	138	3 073	110	57 527	158	184	109	19
Norrälja »	10 121	2 276	120	40 893	112	144	70	18
Osthammars »	60	721	35	17 257	47	63	34	24
Uppsala län	636	9 432	595	211 015				
Akademiska sjukhuset i Uppsala	636	9 432	595	211 015	578	669	372	22
Södermanlands län . . .	498	7 959	293	155 069				
Nyköpings lasarett	120	2 104	112	45 387	124	144	100	22
Eskilstuna »	178	2 571	79	51 051	140	177	99	20
Flens »	80	1 657	43	31 656	87	109	55	19
Kullbergska sjukhuset, Katrineholm	60	1 627	59	26 945	74	97	50	17
Östergötlands län . . .	702	8 617	427	242 086				
Linköpings lasarett	369	4 274	232	129 786	356	392	285	30
Söderköpings »	102	1 334	87	34 731	95	114	67	26
Vadstena »	120	1 324	30	39 346	108	127	58	30
Därav avd. f. sinnessjuka	16	4	—	5 688	16	16	12	0 ⁸ år
Finspångs lasarett	68	1 137	37	22 667	62	74	33	20
Kisa »	43	548	41	15 556	43	57	24	28
Norrköpings stad . . .	344	4 460	199	112 835				
Norrköpings sjukhus ³	344	4 460	199	112 835	309	349	221	25
Jönköpings län . . .	452	7 619	370	169 332				
Jönköpings lasarett	280	4 801	242	94 814	260	295	165	20
Ulfspårre-Hügerflychtska las. Eksjö	118	949	75	41 184	113	132	91	43
Därav avd. f. sinnessjuka	60	23	6	21 707	60	62	58	0 ⁷ år
Värnamo lasarett	11 54	1 869	53	33 334	91	109	59	18
Kronobergs län . . .	230	3 426	161	79 286				
Värjö lasarett	140	1 953	113	50 101	137	161	95	26
Ljungeby »	90	1 473	48	29 185	80	100	43	20

¹ Därav 10 platser i isoler.-avd. — ² Konvalescenthemmet och upptagningsanstalten för hastigt insjuknade (se Tab. 18) ej medräknade. — ³ Dessutom isoleringspaviljong med 13 pl. samt 52 i sommarpaviljonger. — ⁴ Dessutom 8 för am barn och 6 för digivande mödrar. — ⁵ Exkl. 55 ammande mödrar med 1 150 underhållsdagar och 15 am barn med 2 836 underhållsdagar. — ⁶ Se not 5. — ⁷ Stockholms stads och läns sjukhus. — ⁸ Här i även tbc-paviljong (Trozellsjukhuset). — ⁹ Ökat den 25 jan. från 784. — ¹⁰ Ökat från 114 den 1 juni (ny barnbördsavd.). — ¹¹ Ny sjukavdelning tillkommen 1 okt. (antalet nya sjukplatser ej fastställt).

TAB. 10. (Forts.) SJUKSÄNGAR, INTAGNA, DÖDA, UNDERHÅLLSDAGAR M. M. 93

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vård- ade pr dag	Högsta	Lägst	Medel- längd av sjuk- husvilt- stelen, dagar
		in- tagna	döda			antalet vårdade någon dag under året	vårdade någon dag under året	
Kalmar län¹	408	7 218	296	166 684				
Kalmar lasarett	157	2 899	123	64 670	177	199	121	22
Oskarshamn »	64	1 253	44	28 045	77	87	50	21
Västerviks »	137	2 294	100	55 973	153	180	114	24
Borgholms »	50	772	29	17 996	49	65	28	23
Gotlands län	95	1 565	83	42 493				
Viaby lasarett	95	1 565	83	42 493	116	133	84	28
Blekinge län	304	5 644	223	111 811				
Karlskrona lasarett	164	2 931	114	57 344	157	182	108	19
Karlskrona »	140	2 713	109	54 467	149	187	102	20
Kristianstads län	560	8 169	338	119 208				
Kristianstads lasarett	² 350	5 207	207	130 722	358	390	247	25
Därav avd. f. sinnessjuka	45	12	1	16 873	45	47	43	³ 7 år
Simrishamn lasarett	94	1 332	72	30 439	83	99	57	23
Ängelholms »	116	1 630	59	38 047	104	123	70	23
Malmöhus län	1 638	24 310	964	603 799				
Lunds lasarett	¹ 1 015	14 574	555	379 173	1 039	1 196	687	26
Därav psykiatr. klinik ¹¹	102	453	13	24 416	67	105	10	54
Landskrona lasarett	116	1 651	90	35 563	97	120	52	22
Hälsingborgs »	282	4 233	160	98 416	270	292	174	23
Ystad »	⁴ 100	1 662	52	35 739	98	111	66	22
Trälleborgs »	65	1 400	57	34 243	94	108	68	24
Hörby »	60	790	50	20 665	57	72	34	26
Malmö stad	673	7 853	287	207 568				
Allmänna sjukhuset	⁵ 673	7 853	287	207 568	569	603	445	26
Hallands län	371	5 386	216	180 628				
Halmstads lasarett	157	2 465	106	55 544	152	173	116	23
Falkenbergs »	⁶ 116	1 054	32	39 137	107	123	81	37
Därav avd. f. sinnessjuka	56	12	2	21 848	60	60	58	⁰ 5 år
Varbergs lasarett	98	1 867	78	35 947	98	127	73	19
Göteborgs och Bohus län	481	5 316	269	156 307				
Kungälv lasarett	54	349	25	15 286	42	58	22	44
Uddevalla »	⁷ 268	2 637	130	89 237	244	285	165	34
Därav avd. f. sinnessjuka	24	—	2	9 815	27	28	24	24
Strömstads lasarett	44	699	24	15 801	44	58	24	23
Mölnåls »	115	1 631	90	35 983	99	120	72	22
Göteborgs stad	803	10 306	510	247 777				
Allmänna o. Sahlgrenska sjukhuset	⁸ 622	8 544	472	199 352	546	607	368	23
Holtermanska sjukhuset	127	996	4	29 476	81	112	43	30
Ekmaniska sjukhuset	54	766	34	18 949	52	61	32	25
Älvsborgs län	582	8 491	463	186 471				
Vänersborgs lasarett	⁹ 212	2 577	166	56 059	153	197	117	22
Alingsås »	130	1 984	74	44 384	122	139	80	22
Borås »	240	3 930	223	86 028	236	279	147	22
Skaraborgs län	619	8 911	324	197 467				
Mariestads lasarett	125	2 408	79	44 315	121	153	83	18
Lidköpings »	¹⁰ 323	4 354	130	96 060	263	406	213	22
Falköpings »	171	2 149	115	57 092	156	190	104	26
Därav avd. f. sinnessjuka	24	—	3	7 489	21	24	10	

¹ Två sjukv.-områden. — ² Ökat från 346 den 1 sept. — ³ Ökat från 941 d. 10 febr. (jfr not 11). — ⁴ D:o från 85 d. 1 juni. — ⁵ D:o från 612. — ⁶ D:o från 100. — ⁷ D:o från 192. — ⁸ D:o från 561. — ⁹ D:o från 135. — ¹⁰ D:o från 226. — ¹¹ Började beläggas d. 10 febr. 1931. Avd. för sinnessjuka upphörde d. 30 juni 1931 (ej här medtagen, jfr not 6 & följ. sida).

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vård- ade pr dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägsta	Medel- längd av sjuk- husvi- stelsen, dagar
		in- tagna	döda					
Värmlands län	605	8 667	416	200 988				
Karlstads lasarett	389	5 310	250	126 260	346	405	235	24
Filipstads »	75	1 104	65	25 233	69	84	49	23
Torsby »	70	1 109	48	23 939	66	81	51	21
Ärjunga »	71	1 144	53	25 506	70	88	52	23
Örebro län	400	5 897	264	114 145				
Örebro lasarett	400	5 897	264	114 145	313	352	222	19
Västmanlands län	540	7 342	304	181 866				
Västerås lasarett	315	4 257	153	110 685	303	338	235	26
Därav avd. f. sinnessjuka . . .	26	36	1	8 653	24	29	20	0 7 år
Sala lasarett	110	1 374	75	35 636	98	108	69	26
Köpings »	65	1 079	53	21 163	58	71	35	21
Norberga »	50	632	23	14 382	39	48	27	23
Kopparbergs län	487	9 021	460	204 001				
Falu lasarett	239	4 594	233	101 262	277	337	173	22
Avesta »	70	1 342	61	28 635	79	89	54	21
Mora »	80	1 648	109	34 293	94	116	57	21
Smedjebackens »	38	471	16	11 480	31	42	19	24
Ludvika »	60	966	41	28 331	78	93	56	29
Gävleborgs län	677	8 983	451	244 408				
Gävle och Gästriklands lasarett .	274	3 014	177	97 362	267	282	220	32
Därav avd. f. sinnessjuka . . .	14	3	1	5 222	15	16	14	8 2 år
Söderhamns lasarett	130	1 785	97	42 780	117	137	68	24
Därav avd. f. sinnessjuka . . .	22	20	—	8 826	24	26	20	
Hudiksvalls lasarett	172	2 400	112	66 390	182	200	137	28
Därav avd. f. sinnessjuka . . .	16	4	—	5 961	16	17	15	3 2 år
Bollnäs lasarett	101	1 784	65	37 876	104	121	77	21
Västernorrlands län . . .	892	12 635	597	320 886				
Härnösands lasarett	170	1 505	82	44 315	121	151	82	29
Sundsvalls »	283	5 228	271	124 250	340	386	261	24
Örnsköldsviks » (Inkl. tbc-sjukh.)	252	2 744	128	86 232	236	270	167	31
D:o fränsett tbc-avd.	180	2 617	106	61 139	168	195	112	23
Backe lasarett	62	1 096	37	21 803	60	87	34	20
Sollefteå »	125	2 062	79	44 286	121	157	77	21
Jämtlands län	244	4 092	185	89 379				
Östersunds lasarett	172	3 105	142	65 744	180	212	127	21
Svegs »	72	987	43	23 635	65	87	35	24
Västerbottens län	454	6 578	341	192 515				
Umeå lasarett	311	4 386	225	129 383	354	373	278	30
Därav avd. f. sinnessjuka . . .	20	44	6	8 368	23	26	18	0 5 år
Skellefteå lasarett	143	2 192	116	63 132	173	185	138	29
Norrbottnens län	252	5 127	188	105 202				
Luleå lasarett	55	1 170	50	24 876	68	80	50	21
Piteå »	70	1 482	37	27 804	76	94	60	19
Haparanda »	45	750	33	16 267	45	56	28	21
Gällivare »	82	1 725	68	36 255	99	112	68	21
Samtliga lasarett	18 461	248 221	12 808	6 369 202				
D:o d:o ¹	18 028	247 763	12 719	6 193 669				
D:o d:o ²	17 297	245 642	12 329	5 957 970				
D:o d:o ³	16 872	245 031	12 294	5 813 509				

Anm. Här medtagas lasarettens samtliga avdelningar utom tbc-avd. vid Löwenströmkas las. (liksom förnt). Fr. o. m. år 1931 (ny sinnessjuklag i kraft s. 8.) redovisas här särskilt samtliga lasarettssavd. för sinnessjuka (kommunala sinnessjukhus, grupp b), som även ingå i Sinnessjukvården i riket.

¹ Frånräknade Barnsj. S. o. M. Sachs' minne och avd. för sinnessjuka vid sjukhuset S:t Erik (ingår i ber. om sinnessjukvården i riket) i Stockholm, men medräknade avd. för barnsjukdomar, barnbördsavd. och tbc-avd. vid lasarett. — ² Föregående rad utom las:s tbc-avd. (se textavd. Tab. S, not 5). — ³ Fränsett avd. för sinnessjuka vid lasarett i Vadstena, Eksjö, Kristianstad, Lund, Falkenberg, Uddevalla, Falköping, Västerås, Gävle, Söderhamn, Hudiksvall och Umeå (se anm.). — ⁴ Ökat från 289 den 1 sept. — ⁵ D:o från 60.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Summa kr.	Patient-avgifter ¹	Tillskott ² av landsting	Tillskott ³ av kommun	Bidrag av staten	Ersättning av stat, annat sjukvårdsområde ⁴	Avkastning av donationer ⁵	Övriga inkomster ⁶
Stockholms stad . . .	11 323 569	1 969 852	187 070	6 346 210	877 120	757 273	53 709	113 235
K. Serafimerlas. (1/130-30/31)	⁷ 2 487 883	299 512	187 070	⁷ 293 666	⁸ 534 900	—	47 700	⁹ 125 035
Sjukhuset S:t Erik	3 126 796	204 692	—	¹⁰ 1 952 623	¹⁰ 221 668	743 940	—	¹¹ 3 873
Därav avd. f. sinnessjuka . . .	866 823	18 636	—	559 615	¹⁰ 221 668	66 904	—	—
Sabbatsbergs sjukhus ¹¹ . . .	2 032 259	654 813	—	¹² 1 375 689	—	—	390	1 367
Sjukhuset S:t Göran	2 097 753	¹³ 417 670	—	¹³ 1 559 808	¹⁴ 119 509	—	—	766
Maria sjukhus	995 420	321 892	—	672 594	—	—	—	934
Asö sjukhus	266 970	47 776	—	213 971	—	4 953	—	270
Barnsj. S. o. M. Sachs' minne . .	145 293	18 106	—	113 230	—	8 380	5 577	—
Sjukhuset Eira (stadens avd.) ¹¹	171 195	¹⁴ 5 391	—	164 629	1 043	—	42	90
Stockholms län . . .	1 702 436	459 773	1 213 016	—	957	—	6 279	22 411
Sjukh. Eira (länets avd.) ¹¹ . .	103 538	—	102 502	—	957	—	25	54
Stockholms läns centrallas. . . .	600 763	178 434	410 937	—	—	—	—	¹⁵ 11 392
Löwenströmska lasarettet . . .	211 996	61 815	139 411	—	—	—	1 511	¹⁶ 9 259
Södertälje lasarett	366 615	128 199	233 911	—	—	—	3 235	¹⁷ 1 270
Norrtälje	311 113	64 168	245 392	—	—	—	1 508	45
Osthammars	108 411	27 157	80 863	—	—	—	—	391
Uppsala län . . .	1 341 678	451 993	549 725	—	240 814	—	22 921	76 225
Akad. sjukh. (1/130-30/31)	1 341 678	451 993	549 725	—	¹⁷ 240 814	—	22 921	¹⁸ 76 225
Södermanlands län . .	859 279	281 046	549 294	—	—	3 535	10 297	15 107
Nyköpings lasarett	254 367	84 926	162 274	—	—	—	175	¹⁹ 6 992
Eskilstuna	299 698	95 648	193 958	—	—	—	5 883	²⁰ 4 209
Flens	160 916	58 953	102 724	—	—	—	4 239	—
Kullbergsska sjukhuset	144 298	46 519	90 338	—	—	3 535	—	²¹ 3 906
Östergötlands län . .	1 314 086	447 709	844 207	—	12 624	—	5 331	4 215
Linköpings lasarett	708 600	258 080	431 474	—	12 624	—	5 331	1 151
Söderköpings	186 774	63 726	122 998	—	—	—	—	50
Vadstena	176 962	66 725	107 668	—	—	—	—	2 559
Finspångs	148 492	37 330	111 162	—	—	—	—	—
Kisa	93 208	21 848	70 905	—	—	—	—	455
Norrköpings stad . .	695 939	376 522	—	313 962	435	—	484	4 536
Norrköpings sjukhus	695 939	376 522	—	313 962	435	—	484	²² 4 536
Jönköpings län . . .	902 444	325 900	570 120	—	—	—	1 565	4 859
Jönköpings lasarett	553 393	202 838	349 991	—	—	—	—	564
Löfvsparre-Hägerflychtska las. .	189 209	74 704	112 607	—	—	—	1 565	333
Värnamo lasarett	159 842	48 358	107 522	—	—	—	—	3 962
Kronobergs län . . .	460 046	134 276	322 963	—	—	—	2 484	323
Värjö lasarett	310 548	79 919	228 330	—	—	—	2 299	—
Ljungby	149 498	54 357	94 633	—	—	—	185	323

¹ Influtna patientavgifter och poliklinikavgifter. Inkomster av frisängar ej här medtagna utan förda å kol. 8.
² Häri medräknad den allmänna sjukvårdsavgiften, överskott från föregående år samt på redogörelseåret belöpande län och försokott. — ³ Genom hälsovårdsnämnd, fattigvårdsnämnd, drätselnämnd etc. Se även not 2. —
⁴ Av staten för främmande undersåtar eller personer med ökad hemortsrätt, från annat sjukvårdsområde (landsting eller kommun), pensionsstyrelsen, riksförsäkringsanstalten, livförsäkringsbolag etc. — ⁵ Använd under året för sjukhusets ändamål. — ⁶ Häri (netto) inkomster av lantbruk, trädgård, stall (automobil) och svingård samt hantverkeri etc. — ⁷ Därav till polikliniken 20 800 kr. — ⁸ Därav från Karolinska institutet i ersättning 4 250 kr. —
⁹ Därav länemedel till ombyggnader 1 124 908 kr. — ¹⁰ Bidrag till drift- och platskostnader. — ¹¹ Se Tab. 10, motsvarande not. — ¹² Därav patientavgifter å finseninstitutet 46 977 kr. — ¹³ För vård av tuberkulossjuka. — ¹⁴ Vård för smittsam könssjukdom å allmän sal afgiftsfri. — ¹⁵ För kost till elever m. m. — ¹⁶ Från lantgård, stall etc. 6 000 kr. samt hantverkeri 3 259 kr. — ¹⁷ Därav för vård av tbc-sjuka 20 944 kr. och från universitetet 8 834 kr. —
¹⁸ Därav ersättning för förbandsartiklar 39 758 kr., för kost till elever 29 616 kr. samt diverse inkomster 6 851 kr. —
¹⁹ Av levererad värme, tvätt, från köket etc. — ²⁰ Av hantverkeri etc. — ²¹ Av byror, arrenden, lantgård etc. —
²² Därav hyror 3 700 kr. och gåvor 500 kr.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Summa kr.	Patient-avgifter ¹	Tillskott ² av landsting	Tillskott ³ av kommun	Bidrag av staten	Ersättning av stat, annat sjukvårdsområde ⁴	Avkastning av donationer ⁵	Övriga inkomster ⁶
Kalmar läns nya län.	240 683	89 489	150 001	—	—	—	—	1 143
Västerviks lasarett	240 683	89 489	150 001	—	—	—	—	1 143
Kalmar läns ssa län.	682 795	252 745	428 041	—	—	—	—	2 009
Kalmar lasarett	378 480	151 044	222 020	—	—	—	—	416
Oskarshamn »	172 178	61 190	110 327	—	—	—	—	656
Borgholms »	137 142	40 511	95 694	—	—	—	—	937
Gotlands län . .	203 658	74 616	128 355	—	600	—	87	—
Visby lasarett	203 658	74 616	128 355	—	600	—	87	—
Blekinge län . .	633 760	229 925	400 208	—	—	—	812	2 815
Karlsekrona lasarett	348 523	126 231	218 777	—	—	—	700	2 815
Karlskrona »	285 237	103 694	181 431	—	—	—	112	—
Kristianstads län .	1 033 875	314 560	710 529	—	—	—	78	8 708
Kristianstads lasarett ⁷ . .	697 126	204 291	484 049	—	—	—	78	8 708
Simrishamn »	151 856	48 644	103 212	—	—	—	—	—
Angelholms »	184 893	61 625	123 268	—	—	—	—	—
Malmöhus län . .	3 971 186	1 350 189	2 145 423	311 513	152 736	—	1 124	10 201
Lunda lasarett	2 390 300	915 976	1 311 330	—	¹⁰ 152 736	—	—	¹¹ 9 258
Landskrona »	257 698	61 668	196 030	—	—	—	—	—
Hälsingborgs »	742 696	225 331	205 852	311 513	—	—	—	—
Ystad »	216 415	56 857	159 021	—	—	—	537	—
Trälleborgs »	202 974	60 449	141 920	—	—	—	—	605
Hörby »	161 103	28 908	131 270	—	—	—	587	338
Malmö stad . . .	1 702 640	647 255	—	974 121	81 143	31 902	15 519	2 700
Allmänna sjukhuset	1 702 640	647 255	—	974 121	¹² 31 143	¹³ 31 902	15 519	¹⁴ 2 700
Hallands län . . .	713 271	321 692	382 287	—	—	—	8 417	875
Halmstads lasarett	288 377	140 152	146 000	—	—	—	2 225	—
Falkenbergs »	219 939	95 388	119 930	—	—	—	3 746	875
Varbergs »	204 955	86 152	116 357	—	—	—	2 446	—
Göteborgs o. Bohus län	813 008	262 313	547 048	—	—	—	—	3 642
Kungälv lasarett	85 393	23 100	62 034	—	—	—	—	259
Uddevalla »	462 231	149 933	310 827	—	—	—	—	1 471
Strömstads »	84 112	26 386	56 573	—	—	—	—	1 153
Mölnåls »	181 267	62 894	117 614	—	—	—	—	759
Göteborgs stad . .	2 423 024	648 207	—	1 707 337	19 776	4 464	43 240	—
Allm. o. Sahlgrenska sjukh.	2 096 401	561 136	—	1 486 564	¹⁶ 6 000	2 385	40 316	—
Holtermanska sjukhuset . .	175 939	32 038	—	129 966	¹⁶ 13 776	159	—	—
Ekmanska sjukhuset	150 684	55 033	—	90 807	—	1 920	2 924	—
Älvsborgs län . .	1 049 811	312 355	737 456	—	—	—	—	—
Vänersborgs lasarett	371 587	97 681	273 906	—	—	—	—	—
Alingsås »	238 258	72 124	166 134	—	—	—	—	—
Borås »	439 966	142 550	297 416	—	—	—	—	—

¹ Se föreg. sida not 1. — ² D:o not 2. — ³ D:o not 3. — ⁴ D:o not 4. — ⁵ D:o not 5. — ⁶ D:o not 6. — ⁷ Elevavgifter m. m. — ⁸ Däri även upptagningsanstalten. — ⁹ Från lantbruk, trädgård, stall, svingård etc. — ¹⁰ Därav för vård av tuberkulossjuka 21 169 kr., byggnadsbidrag 67 140 kr. samt till drift 64 427 kr. — ¹¹ Därav ersättning för indraget kyrkotionde 4 997 kr., från bandageverkskadan 2 611 samt vak 1 650 kr. — ¹² Därav för vård av tbc-sjuka 21 461 kr. samt sinnessjuka 9 682 kr. — ¹³ Från pensionsstyrelsen (fastighetsavgift). — ¹⁴ Därav från lantgård 300 kr. och elevavgifter 2 400 kr. — ¹⁵ Tolagsersättning. — ¹⁶ Vård av lupuspatienter.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Summa kr.	Patient-avgifter ¹	Tillskott ² av landsting	Tillskott ³ av kommun	Bidrag av staten	Ersättning av stat, annat sjukvårdsområde ⁴	Avkastning av donationer ⁵	Övriga inkomster ⁶
Skaraborgs län . . .	1 305 070	416 923	772 759	—	—	115 388	—	—
Mariestads lasarett	256 652	102 136	154 516	—	—	—	—	—
Lidköpings »	690 835	184 095	390 912	—	—	115 388	—	—
Falköpings lasar., las.-avd. .	312 121	111 969	200 152	—	—	—	—	—
» lasar., avd. f. sinnessj. .	45 902	18 723	27 179	—	—	—	—	—
Värmlands län . . .	1 337 936	943 859	959 355	—	19 880	2 545	6 163	6 194
Karlstads lasarett.	865 410	213 390	621 241	—	19 880	—	5 809	5 090
Filipstads »	172 815	41 274	131 104	—	—	—	309	128
Torshyttans »	160 230	40 428	119 132	—	—	—	—	670
Årgärns »	189 481	48 767	87 878	—	—	2 545	45	246
Örebro län	652 994	233 092	414 025	—	—	—	5 877	—
Örebro lasarett.	652 994	233 092	414 025	—	—	—	5 877	—
Västmanlands län . .	974 021	295 712	558 372	—	—	106 073	12 673	1 191
Västerås lasarett	565 597	178 500	274 440	—	—	106 073	6 584	—
Sala »	184 739	63 200	120 633	—	—	—	906	—
Köpings »	128 261	33 317	93 155	—	—	—	1 789	—
Norbergs »	95 424	20 695	70 144	—	—	—	3 394	¹⁰ 1 191
Kopparbergs län . .	1 371 182	306 954	1 059 208	4 000	—	—	912	108
Falu lasarett	661 731	157 941	503 790	—	—	—	—	—
Avesta »	150 377	44 279	106 098	—	—	—	—	—
Mora »	329 384	47 852	281 424	—	—	—	—	108
Smedjebackens »	65 001	14 364	49 725	—	—	—	912	—
Ludvika »	164 689	42 518	118 171	4 000	—	—	—	—
Gävleborgs län . . .	4 250 151	515 481	2 119 800	1 605 258	—	—	7 282	2 330
Gävle o. Gästriklands lasarett	3 428 910	202 421	¹¹ 1 613 134	¹¹ 1 605 258	—	—	6 717	¹² 1 380
Söderhamns »	255 967	94 828	160 574	—	—	—	565	—
Hudiksvalls »	350 614	141 363	208 476	—	—	—	—	¹² 775
Bollnäs »	214 660	76 869	137 616	—	—	—	—	175
Västernorrlands län .	1 530 024	502 645	1 285 813	—	30 488	—	10 829	249
Härnösands lasarett	251 447	65 382	183 398	—	—	—	2 667	—
Sundsvalls »	704 315	206 459	490 589	—	—	—	7 267	—
Örnsköldsviks » (m. tbc.-avd.)	482 339	130 704	320 402	—	30 488	—	745	—
Därav las.-avd.	349 841	88 688	260 413	—	—	—	745	—
Backe lasarett	103 986	28 616	74 971	—	—	—	150	249
Sollefteå »	287 937	71 484	216 453	—	—	—	—	—
Jämtlands län . . .	560 150	240 631	312 911	—	—	—	6 588	20
Östersunds lasarett	401 416	176 784	220 109	—	—	—	4 503	20
Svegs »	158 734	63 847	92 802	—	—	—	2 085	—
Västerbottens län . .	1 017 993	334 370	652 044	—	31 230	—	—	349
Umeå lasarett	705 666	216 392	489 274	—	—	—	—	—
Skellefteå »	312 327	117 978	162 770	—	31 230	—	—	349
Norrbottnens län . .	697 700	118 852	577 826	—	—	—	712	310
Luleå lasarett	141 899	32 182	109 407	—	—	—	—	310
Piteå »	196 920	29 845	156 363	—	—	—	712	—
Hälsjö »	125 224	15 396	109 828	—	—	—	—	—
Gällivare »	233 657	41 429	192 228	—	—	—	—	—
Samtliga lasarett	46 064 354	12 253 936	18 577 856	11 262 401	1 417 803	1 021 180	223 353	1 302 795
D:o D:o ⁸	45 062 238	12 222 194	18 577 856	10 589 556	1 196 135	945 896	217 806	1 302 795
D:o D:o ⁹	43 584 482	11 979 192	18 268 123	9 908 572	918 395	945 896	213 364	1 300 940

Anm. Tabellen upptager samma sjukhus som Tab. 10: se slutsiffror med not 8 och 9 samt Tab. 12, anm.

¹ Se tabellens första sida, not 1. — ² D:o not 2. — ³ D:o not 3. — ⁴ D:o not 4. — ⁵ D:o not 5. — ⁶ D:o not 6. — ⁷ För vård av tbc.-sjuka. — ⁸ Frånräknat Barnsjukhuset S. o. M. Sachs' minne (se Tab. 18) och avd. för sinnessjuka vid Sjukhuset S:t Erik (se Sinnessjukvården i riket). — ⁹ Föregående rad utom tbc.-avd. vid lasarett (se Tab. 16). — ¹⁰ Därav från skog 1 012 kr. — ¹¹ Delvis beräknat. — ¹² Elevavgifter m. m.

Tab. 12. Lasarettens utgifter år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Lasarett	Summa kr.	D ä r a v													Kostnad per vårdnads ⁵
		avlönin- gar (enl. stat), vi- kariats- ersättn., pensioner o. -avg.	extra biträ- des- hjälp, hand- räckn.	läke- medel (för inre och yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, band- age	mineral- vatten, vin, is, närings- preparat o. dyl.	instru- ment, appara- ter och hithör. förbr.- art.	kläder, sängklä- der och andra in- ventari- er, ar- betsmat.	patien- ters och perso- nals utspis- ning	värme, lyse och hithör. förbruk- nings- art.	tvätt, renhåll- ning, ¹ vatten o. hith. förbr.- art.	förbr.- art. inom ekono- mien ²	fastig- heters under- håll, ³ repara- tioner	ny-, till- och om- bygg- nader ⁴	
Stockholms stad.															
K. Serafimerlas. ⁶ (1/3 30—80/6 31) ⁷	⁹ 2 487 883	494 989	—	63 079	29 866	4 554	119 149	180 317	217 694	97 174	34 159	—	62 291	²¹ 1187 696	9.75
Sjukhuset S:t Erik ⁸	¹⁰ 3 126 796	127 2630	11 197	110 264	29 612	7 447	68 133	276 234	461 555	94 250	79 939	—	104 055	546 265	5.67
Därav avd. för sinnessjuka . . .	¹¹ 866 823	488 123	—	3 582	406	274	165	99 223	165 791	33 855	28 714	—	87 377	—	5.31
Sabbatsbergs sjukhus ⁹	¹² 2 032 259	819 477	53 102	103 556	¹³ 98 030	4 814	148 891	122 758	392 680	111 710	64 879	—	68 485	—	8.52
Sjukhuset S:t Göran ⁶	¹⁴ 2 067 753	768 070	7 231	88 032	¹⁵ 71 764	4 965	¹⁴ 73 873	75 871	329 381	124 570	134 415	—	58 389	¹⁶ 327 300	7.11
Maria sjukhus ⁶	¹⁷ 995 420	361 436	12 448	49 797	34 532	2 412	¹⁸ 78 627	38 991	134 725	43 334	76 764	—	20 000	117 120	9.68
Asö sjukhus	¹⁹ 266 970	126 796	2 031	14 705	1 668	1 084	²⁰ 19 323	12 142	42 777	9 553	15 551	—	13 458	—	8.03
Barnsjukh. S. o. M. Sachs' minne ⁶	145 293	56 948	1 535	2 378	650	122	3 007	5 976	19 499	7 429	16 001	—	6 800	20 622	10.26
Sjukhuset Eira ²¹ (stadens avd.) .	171 195	67 112	—	9 356	3 727	378	3 998	10 932	32 456	9 979	5 055	—	15 748	8 724	5.98
Stockholms län.															
Sjukhuset Eira ²¹ (länets avd.) . .	108 538	40 589	—	5 658	2 254	228	2 418	6 612	19 629	6 085	3 057	—	9 524	5 276	5.98
Stockholms läns centrallasarett . .	600 763	225 483	—	28 585	16 245	2 783	37 860	19 814	97 280	30 677	12 793	5 544	16 539	86 807	6.18
Löwenströmska lasarettet	211 906	51 237	6 555	12 353	6 415	501	8 739	6 729	41 213	12 098	14 681	978	2 897	39 555	5.18
Södertälje lasarett	366 615	119 058	8 915	20 199	8 765	1 214	21 607	20 998	77 041	26 239	10 441	3 286	12 222	26 484	5.91
Norrköping	311 113	96 072	2 586	11 447	8 075	1 113	12 388	13 248	52 736	26 172	11 946	4 827	8 761	51 931	6.34
Östhammars	108 411	40 211	—	3 543	1 519	339	4 848	8 011	24 938	8 913	3 311	1 462	2 922	4 503	6.02
Uppsala län.															
Akad. sjukhuset ⁶ (1/3 30—80/6 31) ⁸	²² 184 178	449 610	46 789	57 010	27 551	44 639	²⁴ 101 663	59 540	324 911	97 863	18 152	—	20 010	—	6.24
Södermanlands län.															
Nyköpings lasarett	254 367	87 309	—	12 923	16 410	—	2 391	16 127	57 998	26 216	7 030	1 829	8 896	10 839	5.38
Bakilstuna	299 698	88 164	1 462	10 689	15 884	1 131	2 981	15 820	98 463	31 857	13 085	1 600	7 697	—	5.87
Flens	160 916	58 679	1 365	6 602	4 677	820	5 809	7 569	37 406	16 630	6 867	1 604	6 126	—	5.08
Kullbergsga sjukhuset, Katrineholm	144 298	52 345	600	6 045	5 381	300	3 222	3 684	31 971	18 746	3 869	2 639	6 926	2 000	5.28
Östergötlands län.															
Linköpings lasarett	²⁶ 708 660	212 654	12 828	49 514	23 140	2 453	39 153	36 307	173 174	61 020	19 579	—	32 349	28 642	5.27
Söderköpings	186 774	53 421	4 737	12 401	9 398	972	9 040	10 821	38 265	17 061	7 677	198	9 537	7 550	5.16
Vadstena	176 952	65 854	3 037	4 458	5 395	1 299	3 130	11 511	42 766	19 788	4 117	898	11 373	—	4.50
Finspångs	148 492	43 993	1 306	6 239	5 647	1 256	7 878	7 486	37 400	20 575	3 237	183	6 026	1 436	6.49
Kisa	93 208	29 292	2 501	3 308	4 540	280	1 788	5 337	21 977	10 198	1 478	1 267	2 756	5 524	5.64

Norrköpings stad.															
Norrköpings sjukhus	695 989	257 381	3 282	39 108	12 462	1 607	46 287	16 147	148 287	51 950	53 979	—	27 624	—	6·17
Jönköpings län.															
Jönköpings lasarett	³⁰ 553 393	205 341	3 905	31 052	17 496	2 584	26 782	20 319	107 997	49 145	21 138	4 469	13 944	²⁶ 36 389	5·45
Ulfsparré-Hägersflychtska las. Eksjö	189 209	81 088	1 907	7 215	6 536	632	1 850	9 206	41 440	21 347	5 319	569	5 810	—	4·59
Värnamo lasarett	159 842	55 797	2 244	6 087	6 356	667	8 306	5 849	43 771	13 078	5 489	720	5 609	—	4·80
Kronobergs län.															
Växjö lasarett	310 548	83 919	494	15 934	17 545	1 302	18 004	16 547	51 735	27 932	8 009	633	8 689	51 138	5·18
Ljungby »	149 498	54 623	1 114	8 378	3 589	427	6 661	7 715	31 973	15 324	2 152	399	6 259	4 669	4·93
Kalmar län.															
Kalmar lasarett	373 480	111 761	17 296	18 155	15 448	1 164	26 374	27 162	73 434	32 933	11 597	12 964	18 829	—	5·78
Oskarshamn »	172 173	51 759	2 406	11 724	3 164	325	4 843	4 607	27 977	14 451	5 915	4 865	4 336	18 084	5·49
Västervik »	240 633	77 412	468	10 169	9 674	1 224	9 669	11 140	61 647	20 233	6 530	340	8 375	13 297	4·06
Borgholm »	137 142	31 629	1 075	4 695	2 186	254	2 462	7 594	24 911	8 981	2 248	1 533	3 034	42 941	5·23
Gotlands län.															
Visby lasarett	203 658	61 948	1 200	8 292	11 913	1 709	14 292	11 840	49 193	17 948	3 991	129	9 207	—	4·79
Blekinge län.															
Karlskrona lasarett	348 523	118 283	1 474	13 511	9 990	10 996	³⁰ 24 550	14 585	73 158	39 859	9 981	—	11 991	8 676	5·93
Karlskrona »	285 237	99 730	1 563	9 808	4 974	17 994	6 956	13 915	64 910	22 790	10 506	—	16 400	6 300	5·12
Kristianstads län.															
Kristianstads lasarett	697 126	212 262	5 678	40 517	21 668	719	25 631	30 294	134 028	50 966	6 591	6 622	25 889	126 326	4·37
Simrishamn »	151 856	60 712	1 280	5 347	3 861	1 911	7 812	9 807	27 998	16 413	1 625	1 761	6 131	2 720	4·90
Ängelholm »	184 893	74 407	1 663	8 238	4 407	1 047	6 405	11 093	40 241	18 425	4 013	1 522	5 671	—	4·86
Malmöhus län.															
Lunds lasarett	2 390 300	906 720	86 216	126 788	65 342	13 972	125 367	85 595	474 338	139 108	78 233	4 202	103 653	143 670	5·93
Landskrona »	257 698	101 210	3 526	12 792	4 141	1 989	16 766	11 949	49 369	23 403	9 433	1 330	13 452	1 774	7·20
Hälsingborgs »	742 696	271 172	28 312	43 039	9 767	3 056	49 520	20 500	152 271	69 040	21 872	4 116	19 867	24 456	7·80
Ystads »	216 415	87 237	1 080	10 380	5 569	1 832	7 311	10 720	46 724	18 408	7 868	1 577	5 711	6 700	5·87
Trälleborgs »	202 974	80 930	2 789	8 571	4 378	724	9 448	9 989	50 570	15 284	4 877	4 585	2 551	301	5·92
Hörby »	161 103	61 176	473	5 896	3 459	524	5 082	8 918	28 530	16 236	3 189	730	9 335	13 150	7·16
Malmö stad.															
Allmänna sjukhuset i Malmö . .	²⁶ 1 702 640	²⁷ 663 911	17 335	53 811	43 243	4 091	62 088	68 031	259 420	94 513	28 210	15 247	67 684	298 884	6·76

Anm. Tabellen upptager samtliga i Tab. 10 medtagna anstalter (jfr Tab. 10, anm.), sålunda även barnsjukhuset S. och M. Sachs' minne, däremot ej tbc-sjukhus. — I tabellen ingå även i förekommande fall kostnader för polikliniker.

¹ Inre renhållning och å gärd. — ² Ej å andra titlar förda. — ³ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. — ⁴ Härå även kostnader som likviderats av särskild byggnadskommitté e. d. Hit föras även nyanskaffningar av inventarier. — ⁵ Efter avdrag av utgifter för ny-, till- och ombyggnader. — ⁶ Jämte polikliniker. — ⁷ Motsvarande antal underhållsdagar 138 453. — ⁸ D:o 215 041. — ⁹ Frånsett annuitet 162 118 kr. — ¹⁰ Frånsett hyror 55 719 kr. — ¹¹ D:o 20 013 kr. — ¹² Därv polikliniker 42 475 kr. — ¹³ D:o 31 390 kr. — ¹⁴ Därv till röntgenavd. 30 319 kr. — ¹⁵ Därv nyanskaffning av inventarier 164 692 kr. — ¹⁶ Härå 53 903 kr. för förseningsinstitut. — ¹⁷ Härå kostnader för polikliniker 52 543 kr., men frånsett hyror 19 715. — ¹⁸ Därv för röntgenavd. 37 302 kr. — ¹⁹ Frånsett hyror 2 903 kr. — ²⁰ Därv till röntgenavd. 12 610 kr. — ²¹ Räknenskaperna gemensamma för hela sjukhuset, men här fördelade pro rata parte efter underhållsdagarnas antal. — ²² Därv nyanskaffning av inventarier 12 678 kr. — ²³ Frånsett räntor 32 392 kr. samt hyror 14 120 kr. — ²⁴ Därv å röntgenavdelningen 61 041 kr. — ²⁵ Nyanskaffning av inventarier m. m. — ²⁶ Frånräknat försålda matportioner till epidemisjukhuset 7 173 kr. samt utg. för tvätt till d:o 2 333 kr. eller inalles 9 506 kr. — ²⁷ Därv till pensionsfond 69 450 kr. — ²⁸ Därv till röntgenavd. 15 805 kr. — ²⁹ Frånsett avskrivna vårdavgifter 4 327 kr. — ³⁰ D:o 6 547 kr.

Tab. 12. (Forts.) Lasarettens utgifter år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Lasarett	Summa kr.	D ä r a v f ö r													Kostnad per vårdnads ⁵
		avlönin- gar (enl. stat), vi- kariats- ersättu., pensioner o. -avg.	extra biträ- des- hjälp hand- räckn.	läke- medel (för inre och yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, band- dage	mineral- vatten, vin, is, närings- preparat o. dyl.	instru- ment, appara- ter och hithör. förbr.- art.	kläder, sängklä- der och andrain- ventari- er, ar- betsmat.	patien- ters och perso- nals utspis- ning	värme, lyse och hithör. förbruk- nings- art.	tvätt, renhåll- ning, ¹ vatten o. hith. förbr.- art.	förbr.- art. inom ekono- mien ²	fastig- heters under- håll, ³ repara- tioner	ny-, till- och om- bygg- nader ⁴	
Hallands län.															
Halmstads lasarett	288 877	110 007	1 556	9 149	6 603	1 236	18 548	13 382	69 441	28 004	8 357	2 244	6 853	4 508	5·11
Falkenbergs „	219 939	78 057	2 717	7 595	5 126	1 077	5 319	16 179	48 525	18 449	4 491	3 579	8 032	13 000	5·29
Varbergs „	204 955	74 806	1 958	9 059	9 537	1 409	10 517	9 679	40 731	18 072	5 460	1 023	7 118	11 128	5·89
Göteborgs och Bohus län.															
Kungälv's lasarett	85 393	32 241	392	3 214	2 614	504	3 982	4 958	18 380	9 870	751	850	5 642	210	5·59
Uddevalla „	462 281	177 232	4 000	23 270	10 370	1 966	32 849	21 339	119 512	38 174	4 269	4 043	7 236	3 884	5·14
Strömstads „	84 112	30 545	621	2 926	3 247	962	4 590	4 829	20 558	5 969	1 246	976	2 504	2 467	5·17
Mölnåls „	181 267	74 235	—	8 450	8 009	882	11 614	8 106	42 857	14 586	2 828	1 333	2 667	—	5·04
Göteborgs stad.															
Allm. o. Sahlgrenska sjukhuset . .	2 096 401	717 276	35 472	65 978	71 395	11 083	88 077	52 409	252 744	66 811	52 182	6 602	16 735	625 538	7·88
Holtermanska sjukhuset	175 989	87 938	233	4 525	2 462	121	1 199	4 879	33 975	19 889	3 552	397	8 944	4 038	5·88
Ekman'ska sjukhuset	150 684	72 311	25	2 785	3 605	583	1 479	6 500	35 134	8 689	4 043	739	9 229	—	7·95
Älvsborgs län															
Vänersborgs lasarett	371 587	138 060	—	21 091	7 142	2 341	19 175	25 948	82 269	31 564	10 326	—	9 147	15 727	6·85
Alingsås „	238 258	80 534	—	10 711	5 539	886	11 441	11 996	46 859	18 878	6 195	—	8 366	31 760	4·65
Borås „	439 966	157 663	3 177	43 255	8 463	745	27 716	13 263	118 122	37 148	16 665	—	8 086	—	5·11
Skaraborgs län.															
Mariestad's lasarett	256 652	87 909	2 508	11 846	9 200	1 716	2 756	12 145	56 410	23 389	3 719	12 837	8 214	13 102	5·50
Lidköpings „	690 895	155 678	—	23 990	17 884	3 968	25 207	42 157	115 642	30 196	15 367	38 606	30 633	170 435	5·41
Falköpings lasar., lasarettssvd. .	312 121	96 048	5 883	11 865	8 484	1 625	8 461	24 112	70 662	24 126	13 252	13 687	14 249	6 685	6·16
„ „ avd. f. sinnessjuka	45 902	20 002	1 367	423	50	—	—	3 538	9 211	6 327	3 830	33	897	—	6·18
Värmlands län.															
Karlstads lasarett	865 410	293 451	7 514	38 513	65 153	2 284	15 340	37 864	208 107	62 992	28 319	6 897	44 870	31 680	6·60
Filipstad's „	172 815	54 017	986	5 268	4 505	155	6 518	7 157	37 486	13 116	5 501	98	5 065	27 398	5·76
Torsby „	160 230	42 456	2 129	5 326	5 073	1 169	4 973	7 474	41 161	14 498	3 406	1 319	5 424	21 182	5·81
Årjängs „	139 481	43 727	1 939	5 315	5 219	626	7 063	8 307	35 991	13 474	3 085	579	5 040	3 165	5·34

Örebro län.															
Örebro lasarett	652 994	190 663	6 512	32 609	20 613	2 949	56 200	27 071	156 526	56 125	25 424	11 605	25 152	—	5·72
Västmanlands län.															
Västerås lasarett	565 597	239 209	—	26 882	13 375	470	39 411	16 497	139 490	42 543	17 986	3 506	10 328	—	5·11
Sala „	184 739	60 572	3 611	7 191	6 825	858	6 631	4 960	40 114	19 675	7 720	3 350	10 756	9 806	4·91
Köpings „	128 261	44 072	—	5 952	4 468	618	3 892	5 711	26 527	15 454	6 937	5 915	4 611	—	6·06
Norbergs „	95 424	27 874	1 323	2 884	2 601	663	1 658	6 603	23 794	9 660	2 159	835	3 867	9 638	5·96
Kopparbergs län.															
Falu lasarett	661 781	238 602	8 499	22 290	33 841	2 487	38 599	20 162	114 087	49 545	20 836	846	45 301	40 469	6·14
Åvesta „	150 377	60 581	2 814	4 737	6 421	568	7 717	5 232	33 418	10 051	1 632	226	7 595	—	5·25
Mora „	329 334	63 245	341	6 586	4 811	60	7 019	8 718	37 267	19 200	1 878	236	8 394	164 380	4·81
Smedjebackens „	65 001	23 129	—	1 769	1 844	471	2 369	4 278	15 222	5 768	2 929	674	734	3 616	5·35
Ludvika „	164 689	60 524	1 825	5 372	5 545	429	5 837	10 611	29 373	21 350	2 781	836	8 106	3 300	5·70
Gävleborgs län.															
Gävle och Gästriklands lasarett . .	3 428 910	204 794	1 232	31 915	26 057	2 221	37 673	22 107	111 912	37 133	11 720	8 470	19 068	2 888 369	5·55
Söderhamns „	255 967	88 793	2 786	6 637	4 879	1 297	11 757	16 764	61 643	23 744	8 817	2 543	15 878	—	5·98
Hudikavalls „	350 614	126 088	6 734	11 739	8 974	463	13 294	17 542	100 741	34 863	9 636	3 104	9 001	—	5·28
Bollnäs „	214 660	80 713	995	5 932	3 662	666	6 317	8 950	53 862	27 504	2 190	4 759	9 787	—	5·67
Västernorrlands län.															
Härnösands lasarett	251 447	98 441	—	11 312	3 864	1 051	6 920	16 026	65 085	18 326	4 023	798	14 407	3 590	5·59
Sundsvalls „	704 315	222 247	1 270	39 221	20 238	3 828	44 292	49 951	221 236	29 736	21 862	4 340	9 751	4 182	5·63
Örnsköldsviks „	482 339	171 251	4 543	25 444	5 424	2 718	23 294	30 006	119 719	43 817	14 000	4 604	15 676	4 162	5·55
Därav las.-avd. „	349 841	122 807	4 543	18 898	4 903	2 166	18 740	24 686	80 988	30 277	9 084	3 744	13 745	—	5·72
Backe lasarett „	103 986	40 333	831	2 855	5 617	450	1 342	3 327	26 433	13 870	1 409	554	3 143	—	4·77
Sollefteå „	287 987	72 985	—	9 372	7 344	1 293	12 962	15 982	59 952	22 889	7 949	1 808	2 991	55 150	5·26
Jämtlands län															
Östersunds lasarett	401 416	111 897	6 770	18 775	16 329	1 684	16 990	20 217	106 855	42 459	8 973	16 735	12 661	10 359	5·95
Svegs „	158 734	44 160	109	4 049	5 002	645	4 103	5 134	42 850	19 576	4 818	1 559	5 545	15 759	6·05
Västerbottens län.															
Umeå lasarett	705 666	263 831	—	29 665	21 313	2 241	40 650	88 806	192 404	42 545	19 127	—	30 925	5 000	5·42
Skellefteå „	312 327	103 161	—	10 812	7 143	1 530	6 194	15 398	84 064	35 290	2 685	13 694	12 529	8 000	4·82
Norrbottnens län.															
Luleå lasarett	141 899	49 697	—	5 241	5 221	351	2 505	8 071	30 395	13 490	4 128	—	5 408	9 800	5·31
Piteå „	196 920	60 514	—	5 792	7 461	234	3 201	4 801	35 660	16 228	5 055	3 948	4 100	39 458	5·66
Haparanda „	125 224	39 441	—	2 966	2 889	182	4 921	3 783	19 358	15 375	6 050	—	6 099	18 595	6·55
Gällivare „	233 657	67 900	—	11 662	11 314	1 184	13 989	8 040	62 702	27 203	8 034	4 051	7 191	—	6·44
Samtliga lasarett	46 064 354													7 507 096	
D:o d:o	45 052 238													7 486 474	
D:o d:o	43 534 482													7 482 312	

¹ Inre renhållning och å gärd. — ² Ej å andra titlar förda. — ³ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. — ⁴ Se not 4 å föregående uppslag. — ⁵ D:o not 5. — ⁶ Här äro uteslutna Barnsjukhuset S. o. M. Sachs' minne (se Tab. 18) och avdelningen för sinnessjuka vid Sjukhuset S:t Erik (se Sinnessjukvården i riket). — ⁷ Föregående rad utom the.-avd. vid las. (se härom Tab. 17).

Tab. 13. Sammanställning av uppgifterna från *sjukstugorna* angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Landstingsområden, sjukstugor	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patien- ter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Me- del- tal vård- ade pr dag	Hög- sta an- tal någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v			Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v			Kostnad per dag och patient, kr.
		in- tagna	döda						patient- avgifter	tillskott av lands- ting	tillskott av kom- mun		löner	patien- ters o. perso- ners utspisn.	ny-, till- och om- byggnader ¹	
Uppsala län.	46	697	85	13 856				86 940	19 259	67 177	—	86 940				
Sjukstugan i Enköping	30	523	21	10 344	28	35	20	68 938	15 507	52 927	—	68 938	19 131	17 302	8 346	5.86
» Lövså bruk	16	174	14	3 012	8	14	17	18 002	3 752	14 250	—	18 002	6 870	4 568	—	5.98
Södermanlands län.	68	1 162	43	20 383				115 249	43 870	71 379	—	115 249				
Sjukstugan i Strängnäs	30	580	31	10 912	30	36	19	60 357	23 402	36 955	—	60 357	19 874	10 828	3 050	5.25
» » Mariefred	20	314	8	5 581	15	22	18	29 941	12 647	17 294	—	29 941	8 973	9 869	1 094	5.17
» » Trosa	18	268	4	3 890	11	16	15	24 951	7 821	17 130	—	24 951	8 845	7 262	—	6.41
Östergötlands län.	30	313	15	8 182				41 325	11 925	29 400	—	41 325				
Sjukstugan i Rejmyre	22	213	9	6 104	17	27	29	28 861	8 243	20 618	—	28 861	9 598	8 517	—	4.78
» » Åtvidaberg	8	100	6	2 078	6	9	21	12 464	3 682	8 782	—	12 464	4 976	2 325	—	5.99
Jönköpings län.	116	1 943	76	40 851				220 410	59 690	156 335	—	220 410				
Sjukstugan i Gislaved	14	265	6	4 741	13	18	18	23 656	6 333	16 994	—	23 656	7 411	6 031	—	4.99
» » Sävsjö	12	173	10	4 210	12	14	24	23 757	4 923	18 440	—	23 757	6 574	6 324	—	5.64
» » Tranås	24	372	16	7 982	22	29	21	36 252	14 012	18 628	—	36 252	10 078	8 207	—	4.64
» » Unnaryd	12	162	15	3 752	10	15	23	15 923	4 258	11 665	—	15 923	7 647	5 174	—	4.24
» » Vetlanda	24	357	11	8 130	22	30	23	30 970	10 046	20 924	—	30 970	8 715	9 601	—	3.81
Näsejö sjukhus (M. Malmbergs stift.) ²	30	614	18	12 036	35	41	20	89 852	20 118	69 734	—	89 852	19 011	18 395	9 000	6.72
Kronobergs län.	49	536	17	13 826				102 773	20 346	82 036	—	102 773				
Sjukstugan i Lenhovda	25	313	10	9 340	26	31	30	31 826	13 330	18 496	—	31 826	8 593	8 120	—	3.41
» » Tingaryd	24	223	7	4 486	12	20	20	70 947	7 016	63 540	—	70 947	7 437	5 114	49 874	4.70
Kalmar län.	56	1 030	35	22 591				121 417	39 100	80 212	—	121 417				
Sjukstugan i Vimmerby (n:a l.-omr.) ¹⁰	28	642	18	12 844	35	43	20	73 373	19 750	51 901	—	73 373	11 135	21 842	12 857	4.71
» » Högby } södra	4	34	1	704	2	3	21	5 214	1 408	3 575	—	5 214	1 415	2 163	—	7.41
» » Mönsterås } landst.-	14	180	14	6 040	17	20	33	28 987	11 946	17 041	—	28 987	13 233	6 491	—	4.80
» » Söderåkra } omr. }	10	174	2	3 003	9	13	17	13 843	5 996	7 695	—	13 843	4 801	2 831	1 217	4.20

Hallands län.			38	560	20	10 993				60 148	27 407	32 114	—	60 148					
Sjukstugan i Kungsbacka	18	190	8	4 470	12	18	24	29 632	11 239	18 393	—	—	—	29 632	14 627	4 994	—	—	6'63
„ „ Laholm	20	370	12	6 523	18	26	18	30 516	16 168	13 721	—	—	—	30 516	9 630	6 690	—	—	4'68
Älvsborgs län.			122	1 839	94	45 303		230 100	66 160	160 045				230 100					
Sjukstugan i Ulricehamn	18	152	15	5 123	14	21	34	26 354	7 228	19 126	—	—	—	26 354	10 316	6 540	—	—	5'14
„ „ Åmål	24	620	25	11 056	30	39	18	49 210	16 231	31 953	—	—	—	49 210	16 597	11 733	—	—	4'45
„ „ Trollhättan ²	24	274	6	6 979	19	30	25	42 171	12 395	29 576	—	—	—	42 171	15 060	11 250	1 484	—	5'88
„ „ Bäckefors (ny)	32	564	36	14 469	40	49	25	75 729	21 201	54 528	—	—	—	75 729	19 524	18 290	—	—	5'28
„ „ Srenljunga	24	229	12	7 676	21	25	34	36 636	9 105	24 862	—	—	—	36 636	13 556	10 045	—	—	4'77
Värmlands län.			174	2 642	141	60 123		297 483	75 337	220 471				297 483					
Sjukstugan i Kristinehamn	40	674	53	12 862	35	44	19	69 383	17 477	51 906	—	—	—	69 383	21 116	23 183	—	—	5'43
„ „ Arvika	42	741	30	15 145	41	48	20	72 421	20 127	52 101	—	—	—	72 421	20 729	17 441	3 091	—	4'58
„ „ Dalby	20	298	17	7 793	21	27	26	41 578	11 110	29 780	—	—	—	41 578	11 011	11 631	4 385	—	4'77
„ „ Sunne	24	265	11	8 272	23	29	31	31 635	9 182	21 731	—	—	—	31 635	10 777	7 951	—	—	3'82
„ „ Säffle	24	374	15	9 253	25	32	25	56 857	10 492	46 293	—	—	—	56 857	12 592	12 820	5 531	—	5'55
„ „ Uddeholm	24	290	15	6 798	19	24	24	25 609	6 949	18 660	—	—	—	25 609	8 534	6 769	—	—	3'77
Örebro län.			160	2 730	111	56 864		433 754	91 678	204 839	1 854		433 754						
Sjukstugan i Askersund ³	24	340	10	7 872	21	28	23	38 922	10 776	24 726	—	—	—	38 922	12 325	10 476	—	—	4'94
„ „ Lindsberg (ny) ¹²	24	398	11	8 094	22	42	20	184 693	14 429	41 362	597	—	—	184 693	14 563	8 217	127 997	—	7'00
„ „ Nora	24	201	15	6 862	19	26	34	34 332	13 131	19 874	1 257	—	—	34 332	12 156	8 600	—	—	5'00
„ „ Hällefors ⁴	21	596	15	8 700	24	28	15	52 900	13 404	38 945	—	—	—	52 900	13 304	11 194	—	—	6'08
„ „ Karlskoga	30	687	33	11 787	32	41	17	67 665	18 763	48 902	—	—	—	67 665	16 780	21 626	—	—	5'74
„ „ Ljusnarsberg ⁵	30	411	24	10 929	30	36	27	45 692	17 344	25 311	—	—	—	45 692	12 175	12 484	—	—	4'18
„ „ Ramsberg	7	97	3	2 620	7	10	27	9 550	3 831	5 719	—	—	—	9 550	3 659	2 736	—	—	3'65
Västmanlands län.			15	237	7	5 066		20 320	7 891	12 429				20 320					
Sjukstugan i Östervåla	15	237	7	5 066	14	18	21	20 320	7 891	12 429	—	—	—	20 320	5 878	5 461	—	—	4'01
Kopparbergs län.			151	2 110	105	49 608		203 812	62 965	226 169	2 700		203 812						
Sjukstugan i Hedemora	15	114	4	3 597	10	15	31	16 272	4 446	11 803	—	—	—	16 272	5 697	3 648	—	—	4'52
„ „ By	14	178	8	5 165	14	20	29	22 334	6 593	15 700	—	—	—	22 334	6 644	6 165	—	—	4'82
„ „ Grangårde (Sunnansjö) ⁶ . .	14	197	15	4 637	12	19	23	25 604	5 859	19 745	—	—	—	25 604	6 175	7 393	—	—	5'64
„ „ Leksand	14	180	11	4 410	12	16	25	19 221	5 557	13 633	—	—	—	19 221	5 011	4 620	—	—	4'86
„ „ Lima	8	79	1	2 190	6	11	28	12 749	2 500	10 156	—	—	—	12 749	5 605	2 707	—	—	5'82
„ „ Långshyttan	12	255	8	4 900	13	18	19	24 874	6 768	13 966	2 700	—	—	24 874	7 369	5 322	—	—	5'08
„ „ Malung	17	293	13	5 834	16	24	20	26 678	7 326	19 352	—	—	—	26 678	6 123	7 757	—	—	4'57
„ „ Nås	12	87	6	2 135	6	—	25	43 205	2 694	40 272	—	—	—	43 205	5 415	2 854	28 228	—	7'01
„ „ Svärdejö	14	253	3	5 390	15	21	21	43 311	6 415	36 785	—	—	—	43 311	7 332	4 409	23 821	—	3'62
„ „ Särna	15	220	7	5 178	14	21	24	26 479	6 717	19 762	—	—	—	26 479	5 600	8 424	—	—	5'11
„ „ Älvdalen ¹¹	16	254	19	6 272	17	25	25	33 085	8 090	24 995	—	—	—	33 085	8 585	6 796	—	—	5'28

¹ Här i ingå ibland även mindre reparationer. — ² Maria Alberts stiftelse. Tillhör landstinget. — ³ Tillhör Askersunds sjukstugudistrikt. — ⁴ Tillhör Hällefors kommun. Driften bekostas av landstinget. — ⁵ D:o Ljusnarsbergs socken och Kopparbergs köping. — ⁶ Däruv donationer 127 997 kr. — ⁷ Frånsett avskrivning 2 000 kr. — ⁸ Tillhör landstinget. Öppnades den 30 jan. 1931. — ⁹ Ökat från 13 den 1 dec. 1931. — ¹⁰ D:o från 16 den 18 mars 1931. — ¹¹ Frånsett avd. för tuberkulossjuka. — ¹² Öppnades i början av april 1931.

Tab. 13. (Forts.) *Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1931.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Landstingsområden, sjukstugor	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patient- ter under året in- tagna	döda	Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Med- del- sta antal vård- ade pr dag	Hög- sta antal någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v patient- avgifter	tillskott av lands- ting	tillskott av kom- mun	Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v löner	patient- ters o. persa- utspän.	ny-, till- och om- byggnader ¹	Kostnad pr dag och patient, kr.
Gävleborgs län.	10	79	7	1 873				15 872	3 811	3 500	8 474	15 872				
Sjukstugan i Loos (Loos kommun)	10	79	7	1 873	5	10	24	15 872	3 811	3 500	8 474	15 872	3 248	2 299	6 552	4 98
Jämtlands län.	85	549	19	9 151				39 097	23 768	14 848	—	39 097				
Sjukstugan i Gäddede	13	216	10	3 502	10	18	16	16 888	9 645	6 359	—	16 888	5 391	3 833	—	4 82
» » Ström	22	333	9	5 649	15	23	17	22 209	14 123	7 989	—	22 209	8 064	5 378	—	3 93
Västerbottens län.	806	4 700	211	106 341				412 724	179 788	221 997	—	412 724				
Sjukstugan i Bjurholm, allm. avd. the avd.	14 16	229 31	10 4	4 989 4 898	14 13	19 16	22 158	* 33 700	13 070	15 517	—	33 700	10 411	10 215	—	3 41
» » Bureå	17	592	13	9 463	26	33	16	30 708	15 589	14 810	—	30 708	9 159	8 317	—	3 25
» » Burträsk	12	260	13	5 898	16	22	23	19 600	9 770	9 752	—	19 600	5 994	6 336	—	3 32
» » Byaske	10	239	10	4 569	13	19	19	19 748	7 426	10 740	—	19 748	4 842	6 858	—	4 32
» » Degerfors (Vindeln)	16	304	17	5 777	16	20	19	22 412	9 725	12 405	—	22 412	6 985	5 952	—	3 88
» » Dorotea, allm. avd.	23	290	16	6 456	18	23	22	24 262	10 945	12 620	—	24 262	7 104	7 318	—	3 76
» » Lycksele ⁶	24	422	25	7 393	20	31	18	32 136	13 334	18 797	—	32 136	8 741	9 394	1 530	4 14
» » Malåträsk	18	188	8	6 451	18	21	47	* 26 169	10 612	13 741	—	26 169	6 435	10 115	—	4 06
» » Nordmaling	20	230	15	6 283	17	26	27	28 032	12 043	14 920	—	28 032	9 252	7 708	—	4 46
» » Norsjö	20	206	10	5 442	15	23	26	20 698	9 552	11 085	—	20 698	7 050	6 843	—	3 80
» » Robertsfors	18	301	13	6 050	17	27	20	20 262	9 646	10 500	—	20 262	7 040	4 921	—	3 25
» » Sorsele	24	324	13	7 847	21	28	24	33 066	13 208	21 104	—	33 066	10 130	9 620	—	4 21
» » Stenasele	12	271	6	5 778	16	20	21	23 964	14 362	9 574	—	23 964	6 850	8 813	2 400	4 15
» » Tärna ²	14	211	4	3 563	8	19	17	13 588	5 987	7 601	—	13 588	4 406	6 086	—	3 81
» » Wilhelmina ⁵	30	378	21	9 416	26	33	25	37 392	15 384	21 979	—	37 392	8 625	13 153	—	3 97
» » Åsele	18	274	13	6 068	17	28	22	26 987	10 135	16 852	—	26 987	8 043	7 048	—	4 45
Norrbottens län.	76	2 425	80	46 879				218 414	45 225	115 290	52 701	218 414				
Sjukstugan i Arjeplog ²	10	339	10	4 405	12	18	13	15 839	5 040	10 799	—	15 839	5 484	4 146	—	3 60
» » Arvidsjaur ³	12	402	6	6 838	19	24	14	27 984	8 898	13 219	5 669	27 984	9 724	7 455	—	4 09
» » Jockmock ² (ny) ⁷	12	304	15	9 599	* 12	26	31	33 260	7 677	25 583	—	33 260	9 133	14 390	—	3 46
» » Nederkalix ¹	24	913	34	17 023	47	63	18	88 528	15 693	39 437	33 898	88 528	18 932	30 818	—	5 20
» » Pajala	6	143	2	1 714	5	8	12	12 003	1 714	4 285	6 004	12 003	3 716	2 473	—	7 00
» » Överkalix ¹	12	324	13	6 800	19	26	21	35 800	6 203	21 967	7 630	35 800	6 973	6 983	11 929	3 51
Hela riket	1 452	23 552	1016	510 890				2704 888	778 820	1 097 791	65 729	2 704 888			802 986	

¹ Här ingår även mindre reparationer. — ² Frånsett tuberkulosavd. Ekonomiska siffror endast approximativa. — ³ Därav statsbidrag för vård av tuberkulos-
sjuka 6 113 kr. — ⁴ D:o 1816 kr. — ⁵ Här även epidemiasvd. — ⁶ Nya lokaler, tagna i bruk d. 11 maj 1931. — ⁷ D:o d. 27 okt. 1931. — ⁸ Jfr not 7.

Tab. 14. Sammanställning av uppgifterna från *epidemi sjukhusen* angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län (stad), epidemi sjukhus	Ordin. antal sjuk-sängar d. 31/13	Antal pa-tienter un-der året		Under-hålls-dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjuk-hus-vistel-sen, medel-tal dagar	Summa in-komster, kr.	D ä r a v				Summa ut-gifter, kr.	Därav		Kostnad per dag och patient ¹ , kr.
		in-tagna	döda					patient-avgifter	stats-bidrag till drift	tillskott av lands-ting	tillskott av kom-mun		löner etc.	ny-, till- och om-bygg-nader	
Stockholms stad.	616	2 025	65	48 431			657 639	18 198	77 002	—	561 294	657 639			
Stockholms stads epidemi sjukhus	616	2 025	65	48 431	264	24	657 639	18 198	77 002	—	561 294	657 639	289 318	118 152	11·14
Stockholms län⁶	7 281	492	9	19 642			171 163	2 341	86 346	132 232	—	171 163			
Djursholms epidemi sjukhus	33	100	1	2 069	11	20	20 216	503	3 458	16 227	—	20 216	10 253	—	9·77
Norrtälje	45	83	1	2 838	24	34	29 113	588	4 804	23 721	—	29 113	16 777	—	10·26
Sundbybergs	85	173	6	8 779	51	51	62 005	368	17 000	44 437	—	62 005	27 338	—	7·06
Södertälje	86	119	1	5 492	31	57	51 976	835	10 210	40 903	—	51 976	24 531	—	9·46
Osthammars	21	7	—	239	3	34	2 136	—	478	1 658	—	2 136	1 654	—	8·94
Nynäshamns	11	10	—	225	4	23	5 717	47	396	4 526	—	5 717	4 165	—	25·41
Uppsala län	8 168	299	6	12 425			115 868	533	24 564	90 771	—	115 868			
Uppsala epidemi sjukhus ²	104	286	6	11 929	80	42	105 360	533	23 572	81 255	—	105 360	40 053	—	8·83
Enköpings	32	13	—	496	10	38	10 508	—	992	9 516	—	10 508	5 332	—	21·19
Södermanlands län⁶	319	357	11	10 064			107 131	60	20 244	70 345	15 405	107 131			
Nyköpings epidemi sjukhus	62	65	1	1 427	18	22	23 605	—	2 756	20 849	—	23 605	11 833	—	16·54
Ekilstuna stads	120	140	8	3 339	22	24	34 482	60	6 638	11 302	15 405	34 482	15 627	—	10·33
Strängnäs	17	33	1	1 337	14	41	9 481	—	2 936	6 545	—	9 481	5 123	—	7·09
Mariefreds	16	10	—	175	3	18	5 649	—	350	5 299	—	5 649	2 656	—	32·28
Trosa	17	7	—	161	4	23	7 536	—	320	7 216	—	7 536	3 620	—	46·99
Katrineholms	21	49	—	2 229	21	45	10 491	—	4 458	6 033	—	10 491	4 898	—	47·1
Flens	32	53	1	1 396	17	26	15 350	—	2 786	12 564	—	15 350	7 113	—	11·00
Gnesta	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vingåkers	17	—	—	—	—	—	537	—	—	537	—	537	—	—	—

¹ Efter frånräknande av kostnader för ny-, till- och ombyggnader. — ² Frånsett en avd. om 24 platser som användas för tuberkulossjukvård. — ³ Frånsett hyror 2 000 kr. — ⁴ Jfr not 3. — ⁵ Frånsett för vård av kroniskt sjuka disponerade platser (resp. 6 och 19). — ⁶ Frånsett Knivsta sjukhus (22 pl.), fr. o. m. år 1931 upplåtet till tuberkulossjukvård. — ⁷ Se not 5 och 6. — ⁸ Därav å i reserv lagda sjukhus 32 (Lövsta 9 och Alvkarleö 23). — ⁹ Verksamheten vid Oxelösunds epidemi sjukhus nedlagd före 1931.

Tab. 14. (Forts.) *Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1931.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län (stad), epidemisjukhus	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal pa- tienter un- der året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v				Summa ut- gifter, kr.	Därav		Kostnad per dag och patient, kr.
		in- tagna	döda					patient- avgifter	stats- bidrag till drift	tillskott av lands- ting	tillskott av kom- mun		lönor etc.	ny-, till- och om- bygg- nader	
Norrköpings stad.	64	57	4	1 264			34 881	670	1 942	—	32 270	34 881			
Norrköpings stads epidemisjukhus	64	57	4	1 264	8	23	34 881	670	1 942	—	32 270	34 881	12 495	—	27.60
Östergötlands län (i övrigt).	372	369	20	11 493			102 959	—	22 350	80 609	—	102 959			
Linköpings epidemisjukhus . .	81	70	8	1 520	12	22	23 020	—	2 960	20 060	—	23 020	10 750	—	15.09
Söderköpings	50	131	3	5 105	36	39	26 300	—	10 210	16 090	—	26 300	8 586	—	5.15
Motala	47	43	3	1 134	6	26	17 514	—	2 268	15 246	—	17 514	6 897	—	15.44
Mjölby	39	34	3	1 152	12	34	11 063	—	2 372	8 691	—	11 063	4 989	—	9.60
Finspångs	26	86	3	2 449	17	28	13 844	—	4 274	9 570	—	13 844	6 096	—	5.65
Kisa	28	5	—	133	4	27	5 523	—	266	5 257	—	5 523	2 370	—	41.53
Valdemarsviks	14	—	—	—	—	—	741	—	—	741	—	741	107	—	—
Vadstena	22	—	—	—	—	—	684	—	—	684	—	684	238	—	—
Borholms	14	—	—	—	—	—	1 178	—	—	1 178	—	1 178	440	—	—
Reijmyre	12	—	—	—	—	—	341	—	—	341	—	341	120	—	—
Tjällmo	19	—	—	—	—	—	951	—	—	951	—	951	513	—	—
Atvidabergs	20	—	—	—	—	—	1 800	—	—	1 800	—	1 800	840	—	—
Jönköpings län	318	317	9	8 310			97 404	—	16 620	80 844	—	97 404			
Jönköpings epidemisjukhus . .	82	166	7	5 355	33	32	51 798	—	10 710	41 088	—	51 798	24 366	—	9.67
Näsås	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tranås	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vetlanda	32	11	—	157	2	14	10 631	—	314	10 317	—	10 631	5 110	—	67.72
Värnamo	41	82	2	1 229	16	15	11 993	—	2 458	9 535	—	11 993	5 443	—	9.75
Unnaryd	16	20	—	545	6	27	6 458	—	1 090	5 368	—	6 458	2 941	—	11.85
Eksjö	32	38	—	1 024	13	27	16 584	—	2 048	14 536	—	16 584	8 212	—	16.19
Gislaveds	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sävsjö	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län.	20	19	1	599			7 382	1 470	—	1 796	4 116	7 382			
Värjö stads epidemisjukhus . .	20	19	1	599	6	31	7 382	1 470	—	1 796	4 116	7 382	3 314	—	12.32

Kalmar län	163	141	11	4 888			74 202	3 169	8 650	42 933	19 347	74 202			
Kalmar stads epidemisjukhus .	80	19	3	352	6	19	19 402	754	—	—	18 643	19 402	5 681	—	55·12
Oskarshamn	37	47	—	1 585	18	34	22 378	—	3 170	19 208	—	22 378	9 272	—	14·11
Västerviks	59	63	7	2 740	19	43	18 703	—	5 480	13 125	—	18 703	9 696	—	6·83
Vimmerby	22	—	—	—	—	—	10 600	—	—	10 600	—	10 600	1 736	—	—
Madesjö s:ns (Nybro) . . .	15	12	1	211	7	18	3 119	2 415	—	—	704	3 119	681	—	14·78
Gotlands län.	64	121	3	3 000			29 094	—	6 018	23 076	—	29 094			
Visby stads epidemisjukhus . .	64	121	3	3 009	39	25	29 094	—	6 018	23 076	—	29 094	11 601	—	9·67
Blekinge län¹ . . .	4 157	139	5	1 966			47 730	2 299	2 278	43 153	—	47 730			
Karlskrona epidemisjukhus . .	54	83	2	1 301	18	16	47 730	2 299	2 278	43 153	—	47 730	11 456	—	24·28
Karlskrona	34	44	2	421	8	10									
Ronneby	16	3	1	96	1	32									
Sölvesborgs	16	9	—	148	3	16									
Kristianstads län . .	110	266	9	7 069			64 474	—	12 462	52 012	—	64 474			
Kristianstads epidemisjukhus . .	50	91	2	2 646	16	29	24 723	—	4 752	19 971	—	24 723	9 970	—	9·34
Simrishamn	24	23	2	405	4	18	11 694	—	810	10 884	—	11 694	6 019	1 153	28·87
Ängelholms	24	152	5	4 018	34	26	24 339	—	6 900	17 439	—	24 339	9 224	—	6·06
Ähus köpings	12	—	—	—	—	—	3 718	—	—	3 718	—	3 718	1 900	—	—
Malmö stad.	185	631	24	23 177			173 937	1 908	42 206	—	129 823	173 937			
Malmö stads epidemisjukhus . .	185	631	24	23 177	113	37	173 937	1 908	42 206	—	129 823	173 937	72 248	1 574	7·44
Malmöhus län (i övrigt). .	421	930	28	25 784			208 365	260	51 560	125 725	30 799	208 365			
Lunds epidemisjukhus	90	351	8	8 036	66	23	44 068	10	16 198	27 860	—	44 068	20 049	—	5·48
Landskrona	44	114	2	3 911	21	34	27 437	—	7 822	19 614	—	27 437	9 540	1 153	6·72
Hälsingborg	147	168	13	3 769	19	22	54 301	250	7 406	15 839	30 799	54 301	28 244	—	14·40
Ystad	52	98	2	3 803	43	39	31 397	—	7 606	23 791	—	31 397	12 031	—	8·25
Trälleborg	45	125	3	3 873	51	31	25 874	—	7 746	18 128	—	25 874	11 246	575	6·53
Hörby	31	29	—	638	8	22	13 726	—	1 274	12 452	—	13 726	7 452	—	21·51
Sjöbo	12	45	—	1 754	12	39	11 562	—	3 508	8 041	—	11 562	5 222	—	6·59
Hallands län	203	278	14	8 949			81 544	223	17 900	63 421	—	81 544			
Halmstads epidemisjukhus . .	100	69	9	2 922	33	42	34 138	168	5 846	28 124	—	34 138	16 790	—	11·68
Falkenbergs	51	66	2	1 082	10	16	18 444	55	2 164	16 225	—	18 444	9 717	—	17·04
Varbergs	52	143	3	4 945	43	35	28 962	—	9 890	19 072	—	28 962	12 977	—	5·86

¹ Efter frånräknande av kostnader för ny-, till- och ombyggnader. — ² Dränering. — ³ Frånsett 24 t. v. för kroniskt sjuka. — ⁴ Därav 37 platser å reservlagda sjukhus. — ⁵ Verksamheten nedlagd vid Jämjö och Närtaby sjukhus. — ⁶ Vårdade.

Tab. 14. (Forts.) *Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1931.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län (stad), epidemisjukhus	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal pa- tienter un- der året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v				Summa ut- gifter, kr.	Därav		Kostnad per dag och patient ¹ , kr.
		in- tagna	döda					patient- avgifter	state- bidrag till drift	tillskott av lands- ting	tillskott av kom- mun		löner etc.	ny-, till- och om- byggnader	
Göteborgs stad.	360	1 355	99	43 171			357 740	16 444	50 234	—	291 062	357 740			
Göteborgs stads epidemisjukhus	360	1 355	99	43 171	210	32	357 740	16 444	50 234	—	291 062	357 740	164 650	—	8·29
Göteborgs o. Bohus l. (i övr.)	150	853	13	10 080			71 893	1 083	18 000	51 188	—	71 893			
Uddevalla epidemisjukhus . . .	69	173	3	4 969	42	29	31 650	1 083	7 826	21 601	—	31 650	12 884	—	6·37
Strömstads „ . . .	26	20	—	682	6	34	13 031	—	1 364	11 635	—	13 031	5 998	—	19·11
Mölnadal „ . . .	55	190	10	4 429	33	23	24 029	—	8 810	15 219	—	24 029	8 912	—	5·43
Härleby „ . . .	[26]	—	—	—	—	—	2 683	—	—	2 683	—	2 683	1 349	—	—
Älvsborgs län . . .	346	332	23	9 418			157 116	1 852	16 824	133 316	—	157 116			
Vänersborgs epidemisjukhus . .	43	41	2	1 157	9	28	18 701	—	2 306	16 395	—	18 701	9 614	—	16·16
Trollhättans „ . . .	4	10	—	147	4	15	9 292	—	294	8 998	—	9 292	4 758	—	63·21
Alingsås „ . . .	29	53	2	1 225	8	23	12 003	736	1 850	9 417	—	12 003	5 084	—	9·79
Borås „ . . .	80	149	8	3 558	17	24	67 269	683	6 154	60 432	—	67 269	25 886	6 717	17·02
Åmål „ . . .	25	41	1	553	8	14	11 441	—	1 102	10 323	—	11 441	5 328	—	20·68
Bäckafors „ (nytt) ⁶	40	69	8	2 349	30	34	30 030	157	4 420	25 384	—	30 030	10 233	—	12·78
Svenljunga „ . . .	19	19	2	429	10	23	8 880	276	698	7 367	—	8 880	3 782	—	19·53
Skaraborgs län . . .	9 199	692	37	18 022			136 801	2 629	32 978	100 971	—	136 801			
Mariestads epidemisjukhus . .	7 48	300	12	8 583	53	28	39 618	1 765	15 188	22 665	—	39 618	14 802	—	4·62
Lidköpings „ . . .	65	123	11	2 201	16	18	33 537	—	4 402	28 912	—	33 537	12 709	—	15·24
Falköpings „ . . .	66	257	13	6 990	45	27	59 227	826	13 388	45 013	—	59 227	18 875	1 909	8·20
Skövde stads „ . . .	20	12	1	248	2	21	4 419	38	—	4 381	—	4 419	2 072	—	17·81
Värmlands län . . .	178	328	13	8 915			93 799	17 233	3 206	54 907	18 453	93 799			
Karlstads stads ep.-sjukhus .	63	157	3	5 033	26	32	28 075	16 459	—	6 680	4 936	28 075	12 525	—	5·58
Kristinehamns „ . . .	18	50	2	1 635	15	33	9 522	—	—	5 036	4 486	9 522	3 180	—	5·82
Filipstads „ (nytt)	6 20	13	—	270	4	21	11 893	—	582	11 311	—	11 893	1 473	125 630	23·20

Arvika stads epidemisjukhus . .	12	41	3	301	4	7	6 169	702	—	—	5 467	6 169	2 728	—	20 49
Dalby , . .	17	21	—	450	13	21	7 814	—	904	6 910	—	7 814	2 851	—	17 86
Säffle , (nytt)	17	24	4	665	8	28	11 558	—	1 324	10 234	—	11 558	2 806	1 344	15 36
Torsby , (nytt)	5	13	—	413	3	32	3 636	72	—	—	3 564	3 636	936	—	8 80
Ärjunga , (nytt)	26	9	1	148	4	16	15 132	—	396	14 736	—	15 132	1 040	11 600	23 87
Örebro län	281	815	16	10 152			117 584	495	18 966	61 817	36 666	117 584			
Örebro läns lgs epidemisjukhus	36	37	7	1 268	9	34	19 404	172	2 096	17 136	—	19 404	10 968	—	15 30
Örebro stads epidemisjukhus . .	110	59	2	1 919	11	33	38 732	138	3 760	—	34 832	38 732	21 419	—	20 18
Nora , . .	21	5	—	192	2	38	8 541	—	384	8 157	—	8 541	3 129	2 228	32 88
Lindesbergs , . .	24	56	3	1 134	25	20	12 184	185	2 032	9 897	—	12 184	5 980	—	10 74
Hallsbergs , . .	36	63	1	3 197	17	51	15 428	—	6 394	8 966	—	15 428	7 762	—	4 82
Hällefors , . .	15	28	2	611	8	22	8 563	—	1 216	7 347	—	8 563	4 347	—	14 01
Karlskoga , . .	27	63	1	1 774	17	28	12 898	—	3 084	9 814	—	12 898	5 610	493	6 99
Ljusnarsbergs s:n s (Kopparberg)	12	4	—	57	1	14	1 834	—	—	—	1 884	1 834	463	—	3 22
Västmanlands län . .	305	425	9	16 925			105 636	75	33 914	71 646	—	105 636			
Västerås epidemisjukhus . . .	96	170	3	3 560	31	21	48 080	75	7 090	40 914	—	48 080	20 557	4 985	12 11
Sala , . .	50	199	4	11 818	49	59	36 834	—	23 730	13 104	—	36 834	13 617	—	3 12
Köpings , . .	37	56	2	1 547	8	27	17 825	—	3 094	14 731	—	17 825	9 360	—	11 52
Arboga , . .	20	—	—	—	—	—	715	—	—	715	—	715	700	—	—
Heby , . .	16	—	—	—	—	—	790	—	—	790	—	790	—	—	—
Norberg , . .	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ramnäs , . .	28	—	—	—	—	—	813	—	—	813	—	813	600	—	—
Simtuna , . .	12	—	—	—	—	—	33	—	—	33	—	33	—	—	—
Skinskatteberg , . .	12	—	—	—	—	—	546	—	—	546	—	546	—	—	—
Östervåla , . .	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län ¹⁰ . .	267	526	12	18 385			133 052	—	36 756	90 051	—	133 052			
Falu epidemisjukhus . . .	48	109	4	5 246	30	48	31 751	—	10 492	21 014	—	31 751	10 684	—	6 06
Hedemora , . .	29	142	3	3 151	27	22	21 946	—	6 302	15 644	—	21 946	6 271	—	6 96
Borlänge , . .	34	53	1	1 600	16	29	17 422	—	3 200	14 222	—	17 422	6 551	—	10 89
Krylbo , . .	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lilja , . .	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ludvika , (Jägarås)	36	48	1	1 808	18	35	19 689	—	3 616	16 073	—	19 689	7 009	3 798	8 79
Mora , . .	29	136	2	5 803	31	43	20 353	—	11 592	8 761	—	20 353	7 076	—	3 51
Särna , . .	11	10	—	188	3	19	5 011	—	376	4 635	—	5 011	233	—	26 65
Vansbro , . .	29	28	1	589	11	21	16 880	—	1 178	15 702	—	16 880	5 220	—	28 66
Älvdalens , . .	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Efter frånräknande av utgifter för ny-, till- och ombyggnader. — ² Frånsett hyror 9000 kr. — ³ D:o 3 000 kr. — ⁴ Minakat under året från 58. — ⁵ Öppnades i början av 1931. — ⁶ Ökat under året från 6. — ⁷ Frånsett 19 f. n. disponerade för vård av kroniskt sjuka. — ⁸ D:o 22. — ⁹ Se not 7 och 8. — ¹⁰ Frånsett sjukhusen i Leksand (26 pl.), Malung (12 pl.) och Svärdsjö (13 pl.) som f. n. användas såsom bygdesanatorier. — ¹¹ Verksamheten vid Härleby ep.-sjukhus nedlagd i början av år 1931. — ¹² Nyanskaffning. — ¹³ Därav d:o 8 400 kr.

Tab. 14. (Forts.) *Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1931.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län (stad), epidemisjukhus	Ordin. antal sjuk- sängar d. si/12	Antal pa- tienter un- der året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v				Summa ut- gifter, kr.	Därav		Kostnad per dag och patient ¹ , kr.
		in- tagna	döda					patient- avgifter	stats- bidrag till drift	tillskott av lands- ting	tillskott av kom- mun		löner etc.	ny-, till- och om- bygg- nader	
Gävleborgs län²	415	1 178	15	44 949			175 119	540	89 028	58 800	24 975	175 119			
Gävle stads epidemisjukhus	64	137	5	4 169	33	30	34 157	540	7 496	—	24 975	34 157	10 111	—	8·19
Söderhamns »	60	183	2	7 315	51	40	26 941	—	14 680	11 681	—	26 941	8 979	—	3·68
Hudiksvalls »	51	319	—	12 731	60	40	38 026	—	25 470	12 556	—	38 026	10 530	—	2·98
Bergsjö »	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bollnäs »	46	162	7	6 656	33	41	24 286	—	13 350	10 936	—	24 286	9 038	—	3·65
Högbo » (Sandviken)	29	158	1	6 746	32	43	19 648	—	13 416	6 232	—	19 648	9 417	—	2·91
Järvsö »	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljunäls »	28	93	—	3 901	24	42	16 185	—	7 804	8 381	—	16 185	6 630	—	4·15
Ockelbo »	23	30	—	684	22	23	3 902	—	1 368	2 534	—	3 902	2 156	—	5·70
Storviks »	37	67	—	2 026	34	30	7 377	—	4 052	3 325	—	7 377	3 423	—	3·63
Valbo »	31	29	—	721	24	25	4 597	—	1 442	3 155	—	4 597	3 124	—	6·38
Västernorrlands län	126	896	20	36 756			157 876	1 749	20 656	1 000	193 502	157 876			
Härnösands stads epidemisjukhus	21	25	2	810	7	32	8 556	66	—	—	8 490	19 856	2 070	—	10·56
Sundevalls »	71	716	11	31 587	111	44	133 453	288	20 656	1 600	110 636	133 453	41 500	17 791	3·66
Örnsköldsviks »	14	141	7	3 850	26	27	9 066	—	—	—	9 066	9 066	1 570	—	2·36
Sollefteå stads o. s. s. sjukhus	20	14	—	509	6	36	6 801	1 395	—	—	5 310	6 801	3 072	—	13·86
Jämtlands län²	113	241	15	6 751			56 883	18	13 502	43 363	—	56 883			
Östersunds epidemisjukhus	60	126	3	4 152	30	33	29 518	—	8 304	21 214	—	29 518	10 868	—	7·11
Bräcke »	16	22	3	575	8	26	8 572	—	1 150	7 422	—	8 572	3 409	—	14·91
Strömsunds »	15	76	8	1 798	11	24	9 331	18	3 596	5 717	—	9 331	2 652	—	5·19
Svegs »	22	17	1	226	4	13	9 462	—	452	9 010	—	9 462	3 534	—	41·87
Västerbottens län	204	422	11	12 110			83 582	5 388	10 164	42 747	25 566	83 582			
Umeå epidemisjukhus	34	156	8	4 894	29	31	31 849	5 167	7 900	18 781	—	31 849	8 886	—	6·21
Skellefteå stads »	10	3	—	117	2	39	4 988	—	—	1 000	3 988	4 988	2 921	—	42·68
Bureå sockens epidemisjukhus	4	14	—	245	8	17	2 400	—	—	1 000	1 400	2 400	1 389	—	9·80
Burträsk »	8	29	1	680	8	23	4 673	—	—	1 000	3 673	4 673	2 347	—	6·87
Bycke »	22	27	—	403	7	15	4 682	—	546	4 108	—	4 682	2 177	—	11·62

Dorotea epidemijukhus ²	11	20	1	323	7	16	3 036	—	302	2 734	—	3 036	906	—	9 40
Hörnefors stns	10	2	—	57	1	28	504	—	—	—	504	504	370	—	9 90
Jöns	7	11	—	426	4	38	2 692	—	—	1 000	1 692	2 692	1 304	—	6 32
Lycksele	[8]	6	—	278	5	46	1 733	—	384	1 000	349	1 733	1 150	—	6 28
„ (nytt) ³	10	8	—	192	8	24	417	—	—	417	—	417	173	—	2 17
Malåträsk	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nordmalings	10	26	—	1 013	11	39	3 789	—	—	1 000	2 789	3 789	1 800	—	3 74
Norsjö	8	21	—	360	7	17	4 500	—	720	3 780	—	4 500	2 411	—	12 50
Robertfors	18	35	1	1 171	14	33	6 030	221	—	1 900	4 809	6 030	2 456	—	5 15
Skellefteå	16	50	—	1 762	15	35	7 362	—	—	1 000	6 362	7 362	1 720	—	4 18
Tärna	4	14	—	189	7	13	—	—	312	—	—	—	—	—	—
Vilhelmina	12	—	—	—	—	—	3 376	—	—	3 376	—	3 376	500	—	—
Åsels	11	—	—	—	—	—	1 551	—	—	1 551	—	1 551	500	—	—
Norrbottnens län	372	1 637	39	48 871			272 188	76	83 272	187 459	961	272 188			
Luleå epidemijukhus ³	20	90	3	3 014	19	33	17 126	—	6 044	11 082	—	17 126	5 769	—	5 68
Piteå	11	3	—	65	3	22	1 670	—	—	1 670	—	1 670	848	—	25 67
Haparanda	26	54	—	1 868	18	35	13 293	—	3 736	9 539	—	13 293	6 465	—	7 12
Bodens	5 78	365	11	11 370	86	31	58 542	—	20 376	38 166	—	58 542	—	—	5 15
Arjeplogs	12	86	—	3 363	14	39	10 155	76	6 564	3 515	—	10 155	2 925	—	3 02
Arvidsjaures	21	218	2	3 779	21	17	23 027	—	7 558	15 469	—	23 027	3 811	—	6 09
Gällivare	38	124	4	3 258	20	26	21 104	—	6 516	14 397	—	21 104	6 025	—	6 48
Jockmocks sockens	12	53	5	1 169	8	22	6 455	—	—	6 455	—	6 455	3 522	—	5 52
Kiruna	28	306	6	10 628	54	35	41 719	—	18 434	23 285	—	41 719	11 280	—	3 93
Nederkalix	27	37	—	932	8	25	20 386	—	1 864	18 499	—	20 386	5 076	—	21 87
Pajala	14	29	2	728	9	25	8 357	—	1 476	6 778	—	8 357	2 894	—	11 48
Ojebyns (nytt) ⁶	6 34	222	4	7 073	39	32	24 310	—	8 144	15 147	961	24 310	6 083	—	3 44
Råneå	16	10	—	203	6	20	9 123	—	406	8 717	—	9 123	3 335	—	44 94
Övertorneå (nytt)	7 21	16	—	760	7	48	9 070	—	832	8 238	—	9 070	3 694	—	11 93
Övertorneå	14	24	2	661	10	28	7 851	—	1 322	6 502	—	7 851	2 904	—	11 87
Summa för hela riket	19 677	15221	541	471 575			3 802 602	78 713	767 642	1 715 232	1 324 239	3 802 602		177 949	

Anm. Under rubriken för ny-, till- och ombyggnader (kol. 15) synas rätt ofta ingå kostnader för byggnaders underhåll, reparationer o. d.

¹ Efter frånräknande av utgifter för ny-, till- och ombyggnader. — ² Epidemiarvdelning vid sjukstugan. — ³ Tillhör staden; driften bekostas av landstinget. — ⁴ Vid Bodens garnisonssjukhus. Här anförda siffror avse endast civila patienter (de militära redovisas i Hälso- och sjukvård vid armén); platsantalet gäller dock hela anstalten. Ekonomiska siffror endast beräknade. — ⁵ Jfr not 4. — ⁶ Övertaget av landstinget den 25 maj och platsantalet ökat från 12. — ⁷ Ökat den 23 april från 6. — ⁸ Frånsett till prov. bygdesanatorier tagna sjukhusen i Delabo (17 pl.) och Gysinge (14 pl.), inalles 31 pl. — ⁹ Mörsils sjukhus från 1931 taget till barnsanatorium. — ¹⁰ Frånsett hyror 2 300 kr. — ¹¹ D:o 3 700 kr. — ¹² Platser vid i reserv lagda sjukhus medräknade, däremot ej för annat ändamål upplåtna (för kroniskt sjuka, tuberkulossjuka etc.).

112

Vårdanstalter	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			14	15	16			17	18	19	20	21	22
	Ord. plats- antal d. ¹ / ₁₉	Samtl. und- er året intagna	Därav första gången för tbc vårdade		Avlid- na		Under- hållsdagar för samtliga vårdade	Antal vårdade			Väntetid (dagar) bland »Samtl. under året intagna»			Kurtid (dagar) för de under året utskrivna (frånsett döda)			Längst			Kortast			Medell.			
			m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	pr dag	hö- sta	lä- sta	på en gång	Längst		Kortast		Medell.	Längst		Kortast		Medell.			
														m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	
I. Jubileumsfond:s sanatorier.	510	430	535	234	298	31	39	187 034																		
Hässelby, Jönk. l.	136	102	131	59	84	3	6	49 675	136	142	126	93	199	—	1	21	61	629	656	14	5	223	211			
Spenshult, Hall. l.	132	116	137	69	89	9	17	46 809	128	134	106	158	148	—	—	16	33	399	428	6	11	166	174			
Hälshult, Örebro l.	108	96	110	39	47	11	8	40 270	110	114	96	317	310	—	—	34	87	632	555	29	10	188	156			
Österåsen, Västern. l.	134	116	157	67	78	8	8	50 280	138	146	131	448	365	—	—	95	64	442	427	10	7	175	163			
II. Landstings, kommuners etc.	7 192	6 484	7 495	4 065	4 874	1 045	1 228	2 419 414																		
Söderby sjukhus, Stockholm	444	485	466	288	303	69	57	147 522	404	429	379	102	119	1	1	15	18	1 205	733	1	1	151	152			
S:t Görans avd. för med. tbc. ³ d:o . . .	176	141	202	61	102	48	66	58 980	162	176	130	—	—	—	—	—	—	1 180	579	7	4	173	159			
» avd. för kir. tbc. ³ d:o	102	126	151	81	109	8	4	31 281	86	97	70	—	—	—	—	—	—	1 330	921	1	1	597	637			
Tbc.-avd. vid Sabbatsbergs sjukhus, ³ d:o .	32	125	138	—	—	21	16	9 521	26	32	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	36		
Löwenströmska las. tbc.-avd., Stockh. l.	78	79	86	35	48	25	18	28 172	77	78	72	168	162	3	0	41	47	531	582	6	9	167	174			
Länssanatoriet vid Uttran, d:o	129	155	160	106	119	28	19	47 051	129	131	126	348	160	1	1	58	30	480	465	4	6	142	130			
Hamra sanatorium, d:o	37	36	17	—	—	—	—	10 184	28	35	20	—	—	—	—	—	—	508	460	15	7	140	146			
Knivsta tuberkulosjukstuga, ⁴ d:o	18	—	45	—	16	—	4	5 091	14	18	5	—	—	—	—	—	—	—	299	—	27	—	82	—		
Bröstavd. v. Akademiska sjukh. ³ , Uppsala	46	66	77	32	42	20	28	16 755	46	49	39	201	182	—	—	77	55	367	488	8	3	99	120			
Vattholma sanatorium, ⁴ Uppsala l. . . .	23	19	29	5	8	—	—	8 246	22	23	20	203	302	10	11	98	100	346	270	—	11	187	163			
Tuberkulosjukstugan i Uppsala	32	33	38	16	17	2	2	10 955	30	32	23	171	130	23	8	75	59	423	727	9	4	158	163			
Södermanlands läns tuberkulosjukh.-anst.	106	89	113	34	74	23	28	88 134	104	106	98	185	90	—	—	16	16	515	1 052	4	10	126	165			
Blommenhov, Nyköping	24	23	18	13	8	9	6	8 630	24	24	21	90	100	—	—	28	23	445	653	—	20	107	235			
Kolmårdsanatoriet, Österg. l.	228	172	164	120	123	27	28	83 406	228	233	223	376	231	—	—	22	56	938	1 549	12	5	235	248			
Stratöms, Östergöt. l.	30	19	34	8	27	3	1	10 066	28	30	24	94	170	2	2	28	20	386	416	43	17	124	102			
Tuberkulospaviljongen i Linköping ⁴ . .	36	42	46	24	34	3	5	10 098	28	36	19	36	20	—	—	3	5	484	630	12	4	85	97			
Tbc.-avd. v. Linköpings fattigvårdsanst. ⁴	14	8	11	4	9	3	4	1 654	5	10	2	—	—	—	—	—	—	—	91	188	14	32	42	101		
Tbc.-avd. vid Norrköpings lasarett ⁴ . . .	50	56	68	31	34	14	17	13 369	37	48	23	—	—	—	—	—	—	635	260	2	6	96	76			
Jönköpings läns tbc.-sjukhus i Ekajö . . .	140	101	129	73	95	19	24	49 398	135	139	127	107	125	3	1	36	35	587	587	30	7	213	236			
Kronobergs läns sanatorium & Lugnet . . .	80	99	114	81	90	21	17	28 032	77	81	71	101	123	1	1	35	52	1 327	301	3	10	136	132			
Västra Lidhem, Kronob. l.	12	10	31	9	19	1	6	3 954	11	13	8	—	—	—	—	—	—	105	226	7	5	88	76			
Kalmar läns sanatorium Mälilla, Kalmar l.	233	158	202	143	187	16	27	85 023	233	234	228	228	310	—	—	55	60	1 041	1 058	6	5	241	225			
Gotlands läns tbc.-sjukv.-anst. i Follingbo	25	20	24	11	18	5	7	8 704	24	25	18	64	124	—	—	12	20	296	267	6	22	120	109			
» » » » Visby ⁴	20	5	15	2	9	—	1	1 385	14	19	5	—	—	—	—	—	—	—	72	—	—	—	—	—		
Blekinge läns tuberkulosjukhus i Fur . . .	139	163	158	121	105	14	41	50 378	138	146	131	552	483	—	—	30	27	787	596	7	17	131	151			
Broby sanatorium, Krist. l.	108	119	142	86	104	19	15	40 114	110	116	85	681	285	—	—	61	50	1 123	491	6	6	132	140			
» »																										

Tbc.-paviljongen ¹ vid Allm. sjukhuset i Malmö	62	102	101	72	74	22	22	18 275	50	61	39	29	36	—	—	1	2	1 085	1 147	2	2	83	92	
Malmö stads tuberkulosvårdsanstalt	27	31	60	13	22	6	11	10 256	28	30	25	45	35	2	7	27	27	616	569	20	11	257	444	
Hälsingborgs tuberkulosjukh. i Kungshult	40	24	35	13	16	4	7	14 532	40	40	36	180	180	—	—	43	57	720	868	12	60	235	255	
Fagereds sanatorium, Hall. l.	120	126	134	75	77	16	15	43 259	119	123	110	363	198	—	—	27	20	664	843	3	12	151	161	
Halmstads tuberkulosjukstuga ⁴	14	13	9	13	9	4	3	2 018	4	9	14	—	—	—	—	—	—	132	60	22	23	60	40	
Länsan. ⁵ & Svenshögen, Göt. o. Bohus l.	232	272	316	204	248	26	18	83 730	229	235	220	505	319	—	—	32	33	580	564	2	1	138	127	
Uddevalla stads tuberkulosjukstuga	24	23	29	12	17	7	7	8 454	23	25	19	186	197	—	—	17	19	749	618	22	3	144	136	
Strömstads tuberkulosjukstuga ⁴	18	10	8	7	6	1	3	6 554	18	15	93	94	1	1	11	25	742	568	8	46	248	298		
Tjörns kommunalförbunds sjukhus	9	15	15	7	6	4	2	3 252	9	9	7	—	—	—	—	—	—	236	142	23	8	103	57	
Renströmska sjukhuset & Källtorp, Göteborg	258	229	273	146	178	52	61	88 405	242	254	224	42	49	—	—	5	4	623	940	1	2	171	191	
Dispensärcentralens sjukhus, Göteborg	29	27	24	13	18	2	4	8 787	24	29	18	—	—	—	—	—	—	207	357	3	4	91	93	
Sommarsanatoriet & Sandarne, ⁴ d:o	100	84	107	84	107	—	—	10 414	496	115	20	—	—	—	—	—	—	108	108	16	2	48	60	
Sjö-Gunnarsbo sanatorium, Älvsb. l.	142	87	72	45	50	20	18	51 566	141	144	136	275	596	—	—	24	49	1 665	1 461	5	3	307	301	
Kroppsfjälls sanatorium, d:o	120	108	133	78	80	15	21	43 511	119	126	113	90	77	—	—	22	26	838	888	3	5	147	178	
Bolltorps sanatorium, d:o	40	20	20	15	18	1	7	14 521	40	41	37	184	76	—	—	20	15	1 222	1 584	42	20	272	323	
Dalobergens barnsanatorium d:o	40	31	32	29	30	1	2	14 425	40	40	37	120	117	1	7	59	62	348	391	27	59	180	217	
Västeråsens sanatorium, ⁴ d:o	70	53	73	42	53	15	17	25 268	69	72	65	141	100	—	—	21	21	1 230	1 416	6	2	205	255	
Trollhättans sjukhem f. bröstsjuka, d:o	16	6	2	2	2	2	3	5 632	15	16	14	140	1	—	—	29	1	29	515	9	161	19	338	
Barnsanatoriet i Rävlanda ⁴ , d:o	6 136	62	72	55	70	2	1	48 216	132	137	122	—	—	—	—	—	—	843	833	6	6	328	323	
Högsäters tuberkulosjukstuga, ⁴ d:o	16	8	8	1	—	—	—	558	12	16	1	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5		
Solhem (stiftelse), Borås	17	13	18	7	9	4	2	5 208	14	21	7	—	—	—	—	—	—	3 981	3 685	28	12	—		
Stora Ekeberg, Skarab. l.	222	182	193	128	144	39	48	74 636	204	216	181	42	148	—	—	9	20	1 766	1 100	14	14	219	221	
Tuberkulosjukhuset i Arvika	204	195	240	129	158	22	36	73 343	201	206	193	291	208	—	—	36	33	503	389	6	6	188	177	
Säffle bygdesanatorium, ⁴ d:o	26	29	36	13	17	7	3	8 831	24	27	—	273	66	—	—	20	12	268	290	24	51	107	119	
Karlstads lasarett tbc.-avd.	54	50	67	41	50	10	20	16 318	45	50	27	157	163	—	—	12	19	327	432	12	37	132	139	
Garphytte sanatorium, Örebro l.	116	95	100	59	79	21	19	42 352	116	121	110	437	189	—	—	37	44	661	1 136	14	3	222	266	
Kopparbergs tuberkulosjukhus, Örebro l.	40	30	32	15	18	5	11	14 353	39	40	37	300	300	—	—	7	50	57	610	509	65	49	270	190
Lindesbergs tuberkulosjukhus	26	13	22	5	8	3	8	9 098	25	27	21	114	273	—	—	37	57	505	782	40	109	315	356	
Örebro stads tuberkulosjukh., Adolfsberg, d:o	40	25	50	9	26	4	12	14 441	40	40	37	115	138	—	—	14	14	600	650	1	43	192	186	
Karlskoga kommunalsjukstuga, d:o	11	8	24	7	16	2	4	3 053	8	11	5	—	—	—	—	—	—	77	647	12	14	56	162	
Ljusnarsbergs tbc.-sjukh., d:o	6	—	6	—	1	—	—	2 158	6	6	5	—	—	—	—	—	—	1 702	335	—	101	1 702	217	
Skogsfället, Västmanl. l.	84	79	91	45	59	12	19	30 323	83	85	74	395	457	1	1	70	71	838	595	13	3	197	156	
Barnsanatoriet Tjärnan, ⁴ Kopparb. l.	100	51	36	47	34	—	—	34 598	95	102	76	—	—	—	—	—	—	846	2 236	145	3	421	395	
Högbo centralsanatorium, d:o	212	201	250	132	159	36	32	75 298	206	211	201	206	258	—	—	39	47	665	783	3	2	195	157	
Folkarbo tuberkulosjukstuga, d:o	33	30	23	11	6	11	9	11 735	32	33	29	344	193	3	—	98	58	238	282	3	5	79	94	
Leksands bygdesanatorium, ⁴ d:o	24	13	18	1	4	—	3	1 568	20	24	7	21	43	—	—	4	14	13	65	13	36	13	51	
Lndvika bygdesanatorium, d:o	34	37	32	6	11	8	6	10 049	28	32	14	130	130	—	—	30	23	272	257	6	20	134	131	
Malunga bygdesanatorium, d:o	12	12	12	5	4	1	2	4 401	12	13	11	166	423	9	32	54	66	423	311	8	10	207	147	
Svärdsjö tuberkulosjukstuga, d:o	13	9	13	3	5	1	1	5 126	14	15	13	99	75	—	—	22	24	364	514	7	11	142	188	
Älvdalens sjukstugas tbc.-avd. d:o	8	2	3	—	3	—	2	2 985	8	8	8	281	30	8	3	144	20	312	43	—	11	312	22	
Gävleborgs läns tbc.-sjukhus vid Mohed	141	123	185	85	113	15	37	50 920	140	142	134	298	104	—	—	41	32	473	440	2	6	160	164	
Jonas Selggrens sanat., Strömsbro, Gävle	45	21	34	14	21	13	21	16 260	45	45	42	56	63	1	—	21	20	217	605	45	30	142	210	
Delsbo bygdesanatorium, d:o	20	20	25	4	6	5	2	7 211	20	20	18	122	212	1	2	55	49	250	245	63	63	173	155	
Gysinge bygdesanatorium, d:o	14	19	18	3	7	4	1	5 075	14	15	13	141	168	—	—	3	61	217	351	61	60	136	157	
Länssanatoriet i Sundsvall	7 210	200	198	137	154	14	10	68 533	188	211	134	204	413	—	—	54	92	519	574	19	12	177	189	

¹ För statstjänare högst 30. — ² D:o 120. — ³ Del av lasarett, se Tab. 10. — ⁴ Se Tab. 16, vederbörlig not. — ⁵ Ökat år 1930 från 144. — ⁶ Ökat från 60 under året. — ⁷ Ökat från 138 (barnavd. med 67 pl.). — ⁸ Öppnades d.

Tab. 15. (Forts.) *Platsantal, beläggning, avlidna, underhållsdagar, väntetid, kurtid m. m. vid vårdanstalterna för tuberkulos-sjuka år 1931.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
Vårdanstalter	Ord. plate- antal d. ^{31/12}	Samtl. un- der året intagna		Därav första gången för the vårdade		Avlid- na		Under- hållsdagar för samtliga vårdade	Antal pr dag	vårdade hög- sta läg- sta på en gång	Väntetid (dagar) bland »samt. under året intagna»			Kurtid (dagar) för de under året utskrivna (frånsett döda)									
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.				Längst	Kortast	Medell.	Längst	Kortast	Medell.							
																	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.
Örnsköldsviks lasarett the-avd. ³	68	64	63	41	43	10	12	25 093	69	72	57	453	783	—	—	77	148	695	550	5	29	190	199
Utanede sjukhem, Västernorr. l.	24	20	35	8	18	1	3	8 576	23	24	20	267	240	1	1	57	49	271	289	33	11	156	156
Anundsjö the-sjukstuga, d:o	16	20	27	12	17	3	2	4 942	14	16	10	—	—	—	—	—	—	299	258	12	34	112	114
Hammars bygdesanatorium, d:o	40	43	39	14	16	5	6	14 272	39	40	35	445	562	—	—	208	224	394	341	25	17	229	179
Nordhem tuberkulossjukhem, d:o	25	25	28	3	5	3	5	8 976	25	26	22	420	567	11	—	201	290	319	365	95	57	176	165
Sollidens sanatorium, Jämtl. l.	183	165	185	113	139	30	29	67 220	184	189	177	448	620	—	—	47	72	611	480	6	15	177	190
Hede tuberkulossjukstuga, Jämtl. l.	34	29	25	12	19	5	9	12 154	33	36	31	—	—	—	—	—	—	397	778	11	23	183	331
Ströms d:o	34	34	32	16	7	8	6	12 362	34	35	31	—	—	—	—	—	—	455	331	65	20	211	209
Barnsanat. Hälso, Mörsil, ² d:o	22	16	11	10	2	—	—	4 462	*19	21	8	—	—	—	—	—	—	225	121	64	21	139	74
Centralsanatoriet i Hällnäs, Västerb. l.	³ 258	175	199	126	196	39	45	91 996	252	265	209	706	593	2	2	91	60	908	1 018	3	6	212	215
Tuberkulosavd. ¹ vid Skellefteå lasarett	53	61	86	49	56	10	16	19 256	53	53	50	375	365	20	6	70	57	258	396	8	7	130	140
Tärna sjukstugas the-avd., d:o	10	4	13	1	4	1	3	3 256	9	10	6	—	—	—	—	—	—	309	365	18	31	127	140
Norrbottens läns the-sjukh. i Sandträsk	⁴ 330	232	243	159	168	21	15	73 107	200	305	85	808	1180	—	—	95	90	594	796	4	3	140	164
» i Boden	40	27	43	19	37	11	10	13 335	36	42	37	799	96	—	—	34	11	579	1 042	29	12	187	200
Tuberkulossjukhemmet ² i Luleå	24	19	25	13	14	6	7	8 681	24	25	22	403	168	—	—	22	17	761	785	15	4	223	192
Anstalten Hälso, Norrb. l.	18	10	15	5	8	1	7	6 570	18	19	17	480	715	—	—	90	100	443	413	90	30	255	135
Arvidsjauri sjukstugas the-avd., d:o	12	20	46	12	26	3	3	4 298	12	14	10	—	—	—	—	—	—	234	565	3	2	75	67
Arjeplogs d:o	12	10	7	2	1	3	4	3 802	10	12	8	—	—	—	—	—	—	796	758	15	70	235	291
Jockmacks sjukstugas (ny) the-avd., d:o	⁵ 12	9	20	8	16	4	3	2 582	7	12	6	333	326	—	—	91	32	66	352	14	3	7	176
Nederkalix sjukstugas the-avd., d:o	20	19	40	15	20	4	9	6 872	19	20	4	—	—	—	—	—	—	293	681	6	16	57	105
Överkalix sjukstugas the-avd., d:o	12	10	12	7	8	2	5	4 359	12	12	10	43	54	—	—	14	23	540	430	9	49	204	185
Övertorneå bygdesanatorium, d:o	38	39	40	29	28	10	10	13 970	38	39	34	566	719	—	—	135	114	686	702	28	13	183	206
III. Enskilda vårdanstalter.	346	338	332	205	235	41	39	107 540															
Sävsjö sanatorium, ² Jönk. l.	80	81	105	47	77	14	14	26 551	73	82	50	—	—	—	—	—	—	561	521	15	3	143	179
Romanäs sanatorium, ² Jönk. l.	69	56	52	33	33	3	4	16 975	47	62	36	—	—	—	—	—	—	570	410	17	25	150	162
Sanatoriet Solbacken, ³ Kopp. l.	102	112	107	75	91	6	6	34 356	94	101	86	249	151	—	—	22	24	363	490	16	3	147	169
Grängesbergs sanatorium, ³ Kopp. l.	24	35	22	20	14	4	2	8 478	23	26	19	—	—	—	—	—	—	461	780	11	15	135	175
Sanatoriet Bergebo, ³ d:o	24	17	13	10	3	4	3	6 383	17	24	8	40	76	—	—	3	9	554	572	37	109	184	250
Fredrikskilles the-sjukhem, ³ Gävleb. l.	22	18	21	10	10	4	5	7 888	22	22	16	238	330	3	6	55	79	440	655	24	12	209	243
Kaptensgårdens sanatorium, ³ Norrb. l.	25	19	12	10	7	6	5	6 909	19	22	16	—	—	—	—	—	—	460	397	9	23	200	210

¹ Del av lasarett, se Tab. 10. — ² Se Tab. 16, vederbörlig not. — ³ Ökat från 208 under år 1931 — ⁴ D:o från 80. — ⁵ D:o från 6 d. 27 okt. 1931.

Tab. 16. Inkomster vid vårdanstalter för tuberkulossjuka år 1931. 115

1	2	3	4	5	6	7	8	9
A n s t a l t e r	Summa	Patient- avgifter, poli- klinik- avgifter	Tillskott av landsting ¹	Tillskott av kommun ¹	Stats- bidrag till drift	Ersätt- n. av stat, annat sjukv- område ²	Avkast- ning av dona- tioner ³	Gåvor, öfriga in- komster ⁴
I. Sanatorier tillhörande Konung Oscar II:s jubileumsfond.								
Hässelby, Jönk. l. (1/4 1930—30/6 1931)	217 849	231 744	—	—	—	—	—	13 2 283
Spenshult, Hall. l. d:o	276 507	201 203	—	—	—	—	—	13 2 209
Hälsö, Örebro l. d:o	208 417	189 564	—	—	—	—	—	13 1 641
Österåsen, Västerorr. l. d:o	459 008	214 848	—	—	—	—	—	13 1 641
Summa	1 161 281	837 359	—	—	150 000	—	13 166148	7 774
II. Landstings, kommuners och menigheters.								
Söderby sjukhus, Stockholm	1 106 837	133 510	—	686 762	201 144	81 692	—	14 3 729
S:t Görans lungsotsavdelning, d:o	641 320	52 547	—	468 986	119 509	—	—	278
» avd. för kir. tbc., d:o	81 087	3 752	—	77 264	—	—	—	71
Tbc.-avd. ⁵ vid Sabbatsbergs sjukh., d:o	126 581	28 865	62 219	—	35 059	—	—	15 438
Länssanatoriet vid Uttran, d:o	206 246	55 028	69 061	—	82 157	—	—	—
Hamra sanatorium, d:o	41 485	2 557	—	37 684	—	1 244	—	—
Knivsta tuberkulossjukstuga ¹⁰	22 757	3 849	13 798	—	4 994	—	—	116
Bröstavd. ⁵ vid Akad. sjukh., Uppsala	106 582	20 000	63 768	—	20 944	—	—	—
Vattholma sanatorium, ⁶ Uppsala l.	39 188	8 430	20 350	—	10 358	—	1 820	—
Tuberkulossjukstugan i Uppsala	43 661	9 957	20 010	—	13 694	—	—	—
Södermanlands läns tuberkulossjukv.-anst.	150 183	59 295	24 103	—	66 735	—	—	—
Blommenhov, Nyköping	35 227	12 956	11 483	—	10 788	—	—	—
Kolmårdssanatoriet, ⁷ Österg. l.	329 725	113 759	56 357	22 435	137 174	—	—	—
Stratömta, Östergötl. l.	39 405	12 583	13 704	—	12 583	—	—	15 535
Tbc.-avd. v. Norrk. las. ⁵ (Trozellssjukh.)	82 413	22 463	—	58 969	435	—	108	438
Tuberkulospaviljongen i Linköping ⁸	52 921	12 623	27 169	—	12 624	—	415	90
Tbc.-avd. v. Linköpings fattigv.-anst. ²⁰	4 616	1 085	869	594	2 068	—	—	—
Jönköpings läns tbc.-sjukh. i Eksjö	219 674	48 784	84 273	—	86 447	—	—	170
Kronobergs läns sanatorium & Lugnet	177 069	26 069	95 725	5 332	49 037	—	—	906
Västra Lidhem, Kronob. l.	11 021	4 790	—	3 434	—	—	2 797	—
Kalmar läns sanatorium i Mälilla	374 446	170 875	20 570	—	148 761	—	1634	240
Gotlands läns tbc.-sjukv.-anst. i Follingbo	44 854	8 767	25 259	—	10 828	—	—	—
Gotlands läns tbc.-sjukstuga, ³¹ Visby	5 499	1 421	2 372	—	1 706	—	—	—
Blekinge läns tuberkulossjukhus i Fur.	241 877	57 191	99 407	—	84 009	—	—	13 1 270
Broby sanatorium, Krist. l.	208 983	52 653	94 454	—	60 174	—	—	13 1 652
Oruppsanatoriet i Hör, Malmöhus l.	517 750	130 252	170 315	48 452	164 297	—	—	13 4 434
Tuberkulosaavd. ⁵ vid Lunds lasarett	99 322	17 868	59 949	—	21 169	—	—	336
Tbc.-pavilj. ⁵ vid allm. sjukh. i Malmö	123 592	25 000	—	75 765	21 461	—	1 366	—
Malmö stads tuberkulovårdanstalt	50 216	5 128	—	44 986	—	—	—	102
Hälsingborgs tuberkulossjukh. Kungshult	70 610	15 971	—	35 497	17 715	—	507	920
Fagereds sanatorium, Hall. l.	192 426	45 630	71 230	—	75 173	—	—	393
Halmtads tuberkulossjukstuga ³²	10 700	3 072	—	5 268	2 360	—	—	—
Länssanat. & Srenshögen, Göteborg, o. Boh. l.	305 822	101 404	65 868	—	136 962	—	—	13 1 598
Uddevalle stads tuberkulossjukstuga	30 296	14 157	—	578	10 564	—	4 297	700
Strömstads tuberkulossjukstuga ⁸	20 515	13 393	—	—	7 034	—	—	88
Tjörns tuberkulossjukstuga (Lilldal), d:o	9 075	4 878	—	—	4 065	—	—	132
Renströmska sjukh. & Källtorp, Göteborg	537 858	74 517	—	304 546	142 200	16 595	—	—
Dispensärcentralens sjukhus, Göteborg	62 744	6 894	—	46 896	8 954	—	—	—
Sommarsanatoriet & Sandarne, ⁹ d:o	18 069	—	—	18 069	—	—	—	—
Sjö-Gunnarsho sanatorium, Älvab. l.	238 851	72 618	77 821	—	84 807	—	—	17 3 605
Kroppsfjälls sanatorium, d:o	192 507	43 523	71 984	—	75 789	—	1 153	58
Bolltorps sanatorium, Älvab. l.	51 076	14 109	18 932	—	18 035	—	—	—
Dalobergens barnsanatorium, d:o	45 834	15 316	12 487	—	18 031	—	—	—
Västeråsens sanatorium, ¹⁰ d:o	129 735	25 357	60 157	—	44 221	—	—	—
Trollhättans sjukhem för bröstsjuka	24 833	5 733	11 968	—	6 964	—	—	168
Barnsanatoriet i Rävlanda, ¹¹ d:o	164 235	16 109	—	139 178	—	—	6 420	18 2 528
Högsäters tuberkulossjukstuga, ²³ d:o	8 467	558	2 211	—	698	—	—	—

¹ Här är inräknad överskott från föreg. år samt på året belöpande lån och förskott. — ² Av staten för främmande undersåtar eller personer med okänd hemortsrätt, från annat sjukvårdsområde (landsting eller kommun) pensionsstyrelsen, riksförsäkringsanstalten, livförsäkringsbolag etc. — ³ Använd för anstaltens ändamål. Hit föres även inkomst af frisingar. — ⁴ Här ingå inkomster av arrenden, av lantgård, trädgård, stall, svingård, hönseri samt hantverkeri etc. — ⁵ Ingår som del av lasarettet i Tab. 11. Inkomster (approximativt beräknade siffror äro betecknade med medievalstil) här satta lika stora som utgifter, se härom Tab. 17, not 4. — ⁶ Tillhör länsförening mot tuberkulos. — ⁷ Tillhör landstinget och Norrköpings stad. — ⁸ Tillhör föreningen T. P. u. p. a. — ⁹ Tillhör Göteborgs stad. Öppet 3 månader. — ¹⁰ Tillhör Borås stad; driften bekostas av landstinget. — ¹¹ Tillhör Föreningen Barnsanatoriet Rävlanda. Göteborgs stad ansvarar för driftkostnaderna. — ¹² Av avkastning i jubileumsfonden tagen nödig fyllnadssumma. — ¹³ Från lantbruk, trädgård, skog, svingård etc. — ¹⁴ Därav från lantbruk etc. 8 365 kr. och av hantverkeri 864 kr. — ¹⁵ Från hantverkeri etc. — ¹⁶ Därav brandskadeersättning 31 000 kr. samt ljusbehandling 1 193 kr. — ¹⁷ Därav från lantbruk, skog etc. 2884 kr. samt av hantverkeri 721 kr. — ¹⁸ Därav medlemsavg. 1 360 kr. — ¹⁹ F. d. epidemiesjukstuga. Öppnades i mars 1930. — ²⁰ Öppnades d. 29 sept. 1930. — ²¹ D:o d. 24 sept. 1931. — ²² D:o d. 1 maj 1931. — ²³ D:o d. 17 nov. 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Anstalter	Summa	Patient- avgifter, poli- klinik- avgifter	Tillskott av landsting ¹	Tillskott av kommun ¹	Stats- bidrag till drift	Ersätt- n. av stat, annat sjukv.- område ²	Avkast- ning av dona- tioner ³	Gåvor, övriga in- komster ⁴
Solhem (stiftelse), Borås	21 793	8 046	—	7 647	6 100	—	—	—
Stora Ekebergs sanatorium, Skarab. l.	281 184	115 925	36 841	—	127 985	—	—	433
Tuberkulossjukhuset i Arvika	413 138	86 506	208 065	—	117 079	—	1 488	—
Karlstads lasarett tbc.-avd.	105 252	17 844	66 153	—	19 880	—	733	642
Säffle bygdesanatorium ¹⁰	42 314	9 358	22 288	—	10 668	—	—	—
Garphytte sanatorium, Örebro l.	296 516	44 594	179 238	—	71 601	179	904	—
Kopparbergs tuberkulossjukhus, d:o	48 916	14 548	16 413	—	17 955	—	—	—
Lindesbergs tuberkulossjukhus, d:o	40 598	9 098	19 531	—	11 364	—	605	—
Örebro stads tuberkulossjukh., Adolfsberg	68 958	15 171	30 906	1 740	18 051	—	—	3 090
Karlskoga kommuns tbc.-sjukstuga, d:o	14 754	3 109	7 549	—	3 746	—	—	350
Ljusnarsbergs tbc.-sjukhem, d:o	6 022	2 158	—	851	2 698	—	315	—
Skogsfjället, Västmanl. l.	146 756	43 333	47 007	—	53 043	—	3 373	—
Barnsan. Tjärnan, ⁵ Kopparb. län	124 606	20 833	—	98 767	—	—	5 006	—
Högbo centralsanatorium, d:o	326 050	60 238	129 926	—	131 772	—	—	4 114
Folkarbo tuberkulossjukst., d:o	46 989	9 662	21 708	—	14 669	—	320	630
Leksands bygdesanatorium, ¹⁰	34 696	1 254	31 491	—	1 951	—	—	—
Ludvika bygdesanatorium, d:o	55 130	7 994	14 577	—	12 559	—	—	—
Malungs bygdesanatorium, d:o	20 188	3 523	11 243	—	5 423	—	—	—
Swärdsjö tuberkulossjukst. (Lillebo) d:o	20 153	3 760	10 462	—	5 931	—	—	—
Älvdalens sjukstugas tbc.-avd., ⁶ d:o	5 018	1 368	—	—	3 650	—	—	—
Gävleborgs läns tbc.-sjukh. vid Mohed	267 920	80 703	101 092	—	86 125	—	—	—
Delsbo bygdesanatorium, Gävle. län	29 453	10 233	10 240	—	8 990	—	—	—
Gysinge bygdesanatorium, d:o	20 297	7 551	6 403	—	6 343	—	—	—
J. Selggrens sanat., Strömsbro, Gävle	98 561	25 742	—	42 369	24 273	—	—	1 177
Länssanatoriet i Sundsvall	1 098 428	120 200	725 313	—	248 277	—	246	4 392
Utaneide sjukhem, Västernorr. l.	36 897	10 720	16 481	—	9 646	—	—	50
Örnsköldsvika lasarett tbc.-avd.	132 498	42 021	59 989	—	30 488	—	—	—
Anundsjö tuberkulossjukstuga, d:o	19 055	8 831	—	4 046	6 178	—	—	—
Hammars bygdesanat. (Nyländ), d:o	66 308	20 798	26 776	—	17 840	—	894	—
Nordhem tuberkulossjukhem, d:o	35 234	13 595	13 441	—	11 193	—	—	—
Solliden, Jämtl. l.	348 511	116 364	51 129	—	172 018	—	14 3 015	985
Hede tuberkulossjukstuga, d:o	42 520	18 231	9 021	—	15 161	—	—	107
Ströms tuberkulossjukstuga, d:o	47 536	19 695	9 718	—	15 410	—	187	16 2 526
Barnsanatoriet Hälsan, ²⁰ Mörsil, d:o	16 002	5 043	5 112	—	5 578	—	140	129
Centralsanatoriet i Hallnäs, Västerb. l.	355 847	130 149	65 261	—	160 437	—	—	—
Skellefteå lasarett tbc.-avd., ⁶ d:o	92 810	28 884	32 705	—	31 230	—	—	—
Tärna sjukstugas tbc.-avd., ⁸ d:o	12 417	3 256	7 596	—	1 565	—	—	—
Norrbottns läns tbc.-sjukhus i Sandträsk	335 735	73 109	134 417	—	127 635	—	—	574
„ „ „ Boden	63 521	14 002	31 320	—	18 199	—	—	—
Tuberkuloshemmet ⁷ i Luleå	35 494	8 834	15 830	—	10 830	—	—	—
Anstalten Hälsan, Norrb. l.	30 449	6 514	15 722	—	8 213	—	—	—
Arvidsjaurs sjukstugas tbc.-avd., ⁸ d:o	17 589	4 298	7 918	—	5 373	—	—	—
Arjeplogs sjukstugas tbc.-avd., ⁸ d:o	13 671	3 802	5 415	—	4 454	—	—	—
Jockmocks sjukstugas tbc.-avd., ⁸ d:o	8 947	2 065	5 012	—	1 870	—	—	—
Nederkalix sjukstugas tbc.-avd., ⁸ d:o	35 738	6 872	20 301	—	8 565	—	—	—
Överkalix sjukstugas tbc.-avd., ⁸ d:o	15 302	3 923	5 930	—	5 449	—	—	—
Övertorneå bygdesanatorium, ⁷ d:o	64 969	13 970	33 756	—	17 243	—	—	—
Summa	12 726 749	2 853 012	3 697 169	2 236 115	3 726 440	99 710	16 36 109	78 194
III. Enskilda vårdanstalter.								
Sävsjö sanatorium, ¹⁰ Jönk. l.	304 793	304 793	—	—	—	—	—	—
Romanäs sanatorium, ¹¹ Jönk. l.	265 001	253 257	—	—	—	—	—	11 744
Sanatoriet Solbacken, ¹² Kopp. l.	320 268	25 279	—	—	—	—	—	17 294 989
Grängesbergs sanatorium, ¹³ Kopp. l.	27 933	20 704	—	434	6 795	—	—	—
Sanatoriet Bergebo, ¹³ d:o	37 950	6 333	—	—	7 958	—	—	17 23 609
Fredrikskullens tbc.-sjukhem, ¹⁵ Sandviken, Gävle. l.	29 003	7 439	9 623	—	9 860	—	—	17 2 081
Kaptenagårdens sanatorium, ¹⁵ Malmberget, Norrbottns l.	51 150	4 141	—	—	8 638	—	—	17 38 371
Summa	1 036 098	621 996	9 623	434	33 251	—	—	370 794

¹ Se föreg. sida, not 1. — ² D:o not 2. — ³ D:o not 3. — ⁴ D:o not 4. — ⁵ Tillhör Stockholms stad. — ⁶ Se not 5 å föreg. sida. — ⁷ Tillhör Norrbottens läns landsting. — ⁸ Ekonomiska siffror endast beräknade. — ⁹ Därav byggnadsbidrag 134 000 kr. — ¹⁰ Tillhör a. b. Sävsjö sanatorium. — ¹¹ Tillhör a. b. Sanatorievård. — ¹² D:o Svenska livförsäkringsbolags sanatorieförening. — ¹³ D:o enskilt bolag. — ¹⁴ Årligt anslag av sparbank till frisångar. — ¹⁵ Se not 14. — ¹⁶ Därav för tvätt till sjukstuga 1 000 kr. — ¹⁷ Tillskott av bolaget (föreningen). — ¹⁸ Öppnades den 15 jan. 1931. — ¹⁹ D:o d. 15 okt. 1931. — ²⁰ D:o under år 1931.

Tab. 17. Utgifter vid vårdanstalter för tuberkulossjuka år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Anstalt	Summa Kr.	D ä r a v f ö r													Kostnad ⁴ pr dag och patient, kr.
		avlö- ningar, vikariat- ersätt- ning, pen- sioner	Extra- biträ- de, hand- räck- ning	läke- medel (f. inre o. yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, nū- bands- dage ¹	min- vatten, vin, nū- rings- prep. o. dyl. ¹	instru- ment, appa- rater och hithör. förbr.- art. ¹	kläder, sång- kläder o. a. inven- tarier	patien- ters och perso- nals utspis- ning	värme, lyse o. hithör. förbr.- art.	tvätt, renhåll- ning, vatten o. hith. förbr.- art.	förbr.- art. inom eko- nomen ²	fastig- heters under- håll ³	ny-, till- och om- bygg- nader	
I. Jubileumsfondens sanatorier.	1 161 281													264 661	
Hässelby, Jönk. l. (1/1 1930—80/1 1931) . . .	217 849	68 793	414	3 779	413	268	4 108	11 814	85 417	19 419	3 333	—	9 844	—	4 34
Spenshult, Hall. l. (d:o) . . .	276 507	67 951	—	7 758	—	—	—	12 597	79 773	27 047	2 611	—	10 292	57 934	4 61
Hälshult, Örebro l. (d:o) . . .	208 417	66 875	—	7 316	—	—	—	12 854	63 653	19 204	2 337	—	18 924	8 857	4 97
Österåsen, Västern. l. (d:o) . . .	459 008	68 101	—	10 808	—	—	—	22 260	90 751	23 937	4 272	—	23 272	197 870	3 84
II. Landstings, kommuners etc.	12 725 286													1507620	
Söderby sjukhus, Stockholm . . .	1 106 837	386 629	5 246	25 827	3 374	40	29 985	33 604	245 579	42 287	16 300	—	74 378	221 234	6 00
Tbc.-avd. ⁵ vid sjukhuset St Göran, d:o . . .	641 320	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 11
Tbc.-avd. ⁵ vid Sabbatsbergs sjukhus, d:o . . .	81 087	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 52
Löwenströmska lasarett tbc.-avd., Stockh. l. . .	126 581	47 271	350	4 590	676	119	917	4 096	36 133	10 239	7 889	671	5 487	—	4 49
Länssanatoriet vid Uttran, d:o . . .	206 246	79 219	1 995	3 577	738	1 166	1 175	10 236	60 841	22 926	4 898	1 080	7 792	—	4 38
Hamra sanatorium, ⁶ d:o . . .	41 485	18 650	—	69	32	—	44	2 477	10 068	3 017	2 991	—	2 107	—	4 07
Knivsta tuberkulossjukstuga, ⁶ d:o . . .	22 757	7 267	—	1 204	—	67	52	892	7 545	2 105	868	—	652	890	4 30
Bröstavd. vid Akademiska sjukh., ⁵ Uppsala . .	106 532	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 36
Vattholma sanatorium, ⁶ Uppsala l. . .	39 138	8 375	—	661	123	147	169	4 606	12 350	3 871	1 422	1 916	3 410	—	4 75
Tuberkulossjukstugan i Uppsala . . .	43 661	10 572	1 141	1 878	353	275	—	2 309	19 646	2 562	1 637	501	1 338	—	3 99
Södermanlands läns tuberkulossjukv.-anst. .	150 133	52 195	—	3 374	2 854	763	3 013	6 564	48 228	17 358	2 470	—	4 284	—	3 94
Biommenhov, Nyköping . . .	35 227	12 596	—	1 094	250	149	507	1 160	10 135	4 542	2 248	—	1 436	—	4 08
Kolmårdssanatoriet, Österg. l. . .	329 725	91 299	3 752	12 668	1 067	1 074	6 381	18 321	129 883	27 617	3 967	1 806	12 103	11 640	3 81
Stratömta, Österg. l. . .	39 405	11 603	531	1 001	158	242	73	1 417	16 845	3 695	427	165	2 446	176	3 90
Tbc.-avd. ⁵ vid Norrköpings lasarett . . .	82 413	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 17
Tuberkulospaviljongen ⁵ i Linköping . . .	52 921	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 24
Tbc.-avd. v. Linköpings fattigvårdsanst. ⁶ . .	4 616	1 361	—	175	—	—	—	278	1 573	577	256	121	155	—	2 79
Jönköpings läns tbc.-sjukhus i Eksjö . . .	219 674	70 357	2 086	3 701	700	—	2 712	7 576	84 694	27 967	2 793	1 656	8 061	2 594	4 40
Kronobergs läns sanatorium & Lugnet . . .	177 069	44 650	692	3 391	626	539	1 646	4 830	37 728	12 885	1 737	1 526	6 965	56 388	4 21
Västra Lidhem, Kronob. l. . .	11 021	3 082	52	413	159	3	18	520	4 121	1 000	879	274	11	—	2 79
Kalmar läns sanatorium i Mälilla . . .	374 446	98 876	—	6 043	1 820	322	7 100	24 170	101 439	46 372	4 554	4 551	19 151	39 980	3 93
Gotlands l. tbc.-sjukv.-anst. i Follingbo . .	44 854	12 215	640	958	97	80	—	292	11 773	3 748	1 793	687	549	9 150	4 10
„ „															

¹ Ingår, där särskild uppgift saknas, i kol. 5 (eller 6). — ² Ej å andra titlar förda. — ³ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. — ⁴ Efter avdrag av utgifter för nybyggnader. — ⁵ Ingår som del av lasarett i Tab. 12. Utgifter beräknade efter dagkostnaden för hela sjukhuset. — ⁶ Se Tab. 16, vederbörlig not. — ⁷ Frånsett hyror 2 617 kr.

Tab. 17. (Forts.). *Utgifter vid vårdanstalter för tuberkulossjuka år 1931.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A n s t a l t	Summa Kr.	D ä r a v f ö r													Kostnad ¹ pr dag och patient, kr.
		avlö- ningar, vikariat- ersätt- pen- sioner	Extra biträ- de, hand- räck- ning	läke- medel (f. inre o. yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, ban- dage ¹	min- vatten, vin, nä- rings- prep. o. dyl. ¹	instru- ment, appara- ter och hithör. förbr.- art. ¹	kläder, säng- kläder o. a. inven- tarier	patien- ters och perso- nals utspis- ning	värme, lyse o. hithör. förbr.- art.	tvätt, renbäll- ning, vatten o. hithör. förbr.- art.	förbr. art. inom eko- nomin ²	fastig- heters under- håll ³	ny-, till- och om- byggnader	
Orupssanatoriet Malmöhus l.	517 750	167 598	6 663	21 550	613	1 275	9 202	25 529	146 116	50 803	4 905	2 575	29 113	32 795	5·01
Tbc.-avd. ⁶ vid Lunds lasarett	99 322	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5·98
Tbc.-paviljongen ⁶ vid allm. sjukhuset i Malmö	123 592	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6·75
Malmö stads tuberkulosvårdanstalt	50 216	21 859	—	1 054	54	110	413	1 648	14 290	4 847	1 821	—	3 365	272	4·87
Hälsingborgs tuberkulosjukstuga	70 610	27 198	184	1 766	229	36	2 171	3 443	22 163	5 049	2 662	935	2 930	—	4·86
Fagereds sanatorium, Hall. l.	192 426	67 530	1 873	6 765	2 019	788	2 769	11 329	60 013	13 307	2 815	1 465	11 852	4 000	4·86
Halmstads tuberkulosjukstuga ⁶	10 700	1 342	—	700	.	.	2 000	2 500	2 268	700	200	—	—	—	5·22
Läussan. å Svenshögen, Göteh. o. Bohus l.	905 882	90 236	1 667	6 003	1 568	784	11 919	11 502	87 933	36 789	5 966	2 885	21 397	20 326	3·41
Uddevalla stads tuberkulosjukstuga	30 296	7 405	163	2 082	128	136	416	1 357	12 359	3 389	1 722	167	564	—	3·67
Strömstads tuberkulosjukstuga ⁶	19 112	6 493	—	493	33	.	.	1 114	6 861	1 848	189	366	727	—	2·92
Tjörns tuberkulosjukstuga (Lilldal), d:o	9 075	2 368	—	528	71	36	80	—	3 555	1 020	242	283	331	—	2·79
Renströmska sjukhuset å Källtorp, Göteborg	537 858	207 569	1 892	16 186	6 446	1 150	10 410	18 846	143 007	34 815	13 788	1 832	26 166	46 886	5·55
Diapensärcentralens sjukhus, Göteborg	62 744	25 992	—	1 844	.	69	1 000	2 723	13 186	7 570	4 201	—	4 965	—	7·14
Sommarsan. vid Sandarne, ⁶ d:o	18 069	4 307	—	29	.	.	.	1 297	6 473	187	1 080	—	1 478	—	1·74
Sjö-Gunnarbo sanatorium, Älvsb. l.	238 851	72 974	2 219	7 098	3 093	793	5 979	13 493	83 187	26 109	4 687	1 503	12 192	2 371	4·59
Kroppsfjälls sanatorium, d:o	192 507	62 771	433	5 116	537	.	6 150	14 501	61 842	17 950	4 557	—	12 648	2 650	4·86
Bolltorps sanatorium, d:o	51 076	17 024	—	1 256	158	364	634	2 009	16 712	6 454	2 099	—	3 003	—	3·52
Dalbobergens sanatorium, d:o	45 834	15 678	—	925	—	3	302	3 754	13 803	5 430	1 404	—	3 204	—	3·18
Västeråsens sanatorium, ⁶ d:o	129 795	40 295	3 885	5 045	347	163	3 498	8 631	35 173	16 247	3 308	—	10 521	—	5·18
Trollhättans sjukhem f. bröstsjuka	24 893	5 918	179	1 235	275	151	—	1 112	9 303	2 032	2 509	163	1 669	—	4·41
Barnsanatoriet ⁶ i Rävlanda, d:o	164 235	53 586	—	2 185	204	—	2 654	2 393	47 074	16 047	4 415	2 343	4 183	21 311	2·96
Högsäters tuberkulosjukstuga, ⁶ d:o	3 467	711	—	57	26	—	12	1 789	687	63	—	—	102	—	6·21
Solhem (stiftelse), Borås	21 793	7 270	—	461	44	81	—	987	8 255	2 128	206	895	1 464	—	4·18
Stora Ekebergs sanatorium, Skarab. l.	281 184	94 677	294	3 915	584	520	7 356	17 484	88 561	27 759	4 625	595	16 507	6 111	3·69
Tuberkulosjukhuset i Arvika	413 183	109 607	1 988	6 433	481	1 045	10 156	26 726	111 175	42 613	11 930	5 818	36 295	37 225	5·18
Säffle bygdessanatorium, ⁶ d:o	42 314	9 408	766	2 000	619	30	375	2 691	16 460	3 580	1 455	1 296	605	2 040	4·56
Tuberkulosavd. ⁶ vid Karlstads lasarett	105 252	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6·45
Garphytte sanatorium, Örebro l.	296 516	68 383	1 416	2 441	390	176	5 273	9 699	58 409	16 806	1 840	1 500	14 148	101 442	4·61
Kopparbergs tuberkulosjukhus, d:o	48 916	12 694	—	1 917	163	181	205	2 627	15 658	6 026	3 655	385	4 250	—	3·41
Lindesbergs tuberkulosjukhus, ⁶ d:o	40 508	10 920	—	939	—	88	145	3 803	13 038	5 220	1 839	305	3 044	—	4·46
Örebro stads tuberkulosjukhus, Adolfsberg, d:o	68 968	22 303	—	2 385	347	1 227	375	9 294	18 628	9 325	905	703	2 609	—	4·78
Karlskoga tuberkulosjukstuga, d:o	14 754	4 405	—	542	—	145	22	873	5 445	1 780	635	481	—	—	4·83
Ljusnarsbergs tbc.-sjukhem	6 022	1 630	140	240	21	17	—	338	2 497	150	611	21	249	—	2·79
Skogsfjället, Västmanl. l.	146 756	44 953	1 750	4 774	340	235	109	6 534	45 926	12 157	3 700	5 649	8 222	10 194	4·50

Tab. 18. Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter angående antalet sjuksängar, intagna, avlidna och underhållsdagar samt inkomster och utgifter år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A n s t a l t	Ordinarie antal sjuksängar vid årets slut	Antal patienter under året		Vård-dagar för samtliga vårdade	Med-deltal vårdade för dag	Högsta antal någon dag under året vårdade	Medel-längd av sjuk-hus-vistelsen, dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v				Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v		Kostnad ¹ pr dag och patient, kr.
		in- tagna	av- lidna						patient- avgifter	avkast- ning av donatio- ner, gå- vomedel	tillskott av lands- ting	tillskott av kommun		patient- ters och perso- nals utpi- ning	ny-, till- och om- bygg- nader	
A. Enskilda sjukhus och sjukhem	932	18 536	497	298 493				⁸⁵ 2 415 727	1 379 182	781 255	112 517	11 296	⁸⁶ 2 186 663		10 655	
Diakonissanstaltens sjukhus, Stockholm . .	100	1 396	66	35 088	96	109	25	241 136	225 852	11 922	—	—	229 207	73 937	—	6.53
Sofiahemmet, d:o	95	1 796	60	29 039	80	96	16	515 115	478 168	6 730	—	—	514 719	149 472	—	17.73
Röda korsets sjukhem, d:o	60	1 218	47	17 615	48	60	15	.	.	.	—	—	.	.	—	.
Syster S. Anderssons sjukhem, d:o	26	681	13	4 994	14	26	7	.	.	.	—	—	.	.	—	.
Syster Annie Berglunds sjukhem, d:o . . .	11	326	—	1 718	5	11	5	.	.	.	—	—	.	.	—	.
Syster Anna Nordbergs sjukhem, d:o . . .	12	101	4	4 270	12	15	42	46 270	46 270	—	—	—	¹⁸ 41 949	.	—	9.82
Ostermalms sjuk- och vilohem	12	59	3	1 810	5	.	81	.	.	.	—	—	.	.	—	.
Elisabetasystrarnas sjuk- och vilohem, d:o	25	279	5	6 223	17	25	22	60 582	60 582	—	—	—	¹³ 47 265	32 265	—	7.60
Erlinhemmet, d:o	9	57	11	1 898	5	9	33	.	.	.	—	—	¹⁵ 30 357	7 167	—	15.99
Radiumhemmet* (Cancerför. i Stockholm)	56	1 596	25	18 913	52	64	12	389 942	207 522	¹⁴ 105 000	—	—	¹⁵ 379 602	53 547	1 769	19.98
Nynäs kuranstalt, Stockh. l.	⁷ 61	505	—	33 989	93	.	57	203 934	—	¹⁶ 203 934	—	—	¹⁷ 180 828	54 358	—	5.32
Samariterhemmets sjukhus, ²³ Uppsala . .	75	505	57	20 168	55	.	40	.	.	.	—	—	.	.	—	.
Lysekils upptagn.-anst.	8	147	1	2 498	7	8	17	14 461	3 886	—	9 145	800	14 461	3 941	—	5.79
Röda korsets sjukhärberge, Hällevikstrand	7	115	1	1 514	4	8	13	6 955	2 968	—	2 994	—	6 995	2 370	—	4.62
Carlanderska sjukhemmet, Göteborg . . .	72	1 401	50	21 247	58	75	15	337 325	241 731	82 199	—	—	235 895	62 041	8 886	10.68
Skara sjukstuga	14	60	17	2 411	7	10	40	16 110	11 796	613	2 401	1 800	13 866	5 238	—	5.76
Hejkenskjöldska sjukhuset i Arboga . . .	12	146	13	3 169	9	16	22	22 013	7 099	3 010	5 000	6 903	22 013	5 492	—	6.95
Fagersta sjukstuga ³ (tillh. bolag), Väst. l.	16	53	2	648	2	12	13	13 284	1 695	² 10 689	—	—	13 284	2 519	—	20.50
Domnarvets sjukstuga, ³ d:o Kopp. l. . . .	20	266	32	6 812	19	23	26	25 589	6 205	² 19 384	—	—	25 589	7 687	—	3.76
Grängsbergs sjukstuga, ³ d:o d:o	16	333	16	6 264	17	22	19	41 176	8 165	² 19 452	9 000	—	41 176	9 012	—	6.67
Älvgårdens sjukhem, landstings-avd. d:o	10	137	6	3 973	11	29	17	17 293	—	—	15 000	2 293	—	.	—	.
Ljunne sjukstuga, (tillh. bolag) Gävleb. l.	30	497	14	8 913	24	39	18	50 428	23 016	—	27 412	—	50 428	12 292	—	5.66
Allm. sjukhuset ³ i Sandviken, d:o d:o . .	24	454	32	8 961	24	31	20	49 012	17 447	—	31 565	—	49 012	12 857	—	5.47
Hofors sjukstuga, ³ d:o d:o	12	265	4	3 973	11	14	15	21 019	8 375	² 2 644	10 000	—	21 019	4 949	—	5.29
Äre fjällkuranstalt, Jämtl. l.	120	576	1	43 547	119	.	76	276 523	—	¹⁶ 276 523	—	—	¹⁸ 201 438	65 506	—	4.63
Kiruna sjukstuga ³ , Norrb. l.	29	567	17	8 778	24	30	15	67 560	28 405	² 39 155	—	—	67 560	20 702	—	7.70
B. Vårdanstalter för barn.⁸																
a. Barnsjukhus och barnsjukhem . .	1 088	9 908	501	311 079				⁸⁵ 1 993 166	232 846	361 083	18 128	⁸⁵ 1 002 546	⁸⁵ 1 911 369		331 268	
Barnsj. S. o. M. Sachs' minne ⁴ , Stockh.	46	352	47	12 149	33	46	35	145 293	18 106	5 577	—	113 231	145 293	19 499	20 622	10.26
Kronprins. Lovissas vårdanst. f. sj. barn, d:o	134	2 062	68	40 815	112	136	20	⁸⁶ 323 076	⁸⁶ 94 090	⁸⁷ 23 061	—	149 486	⁸⁵ 323 076	61 022 ⁸⁷	—	7.92
Barnsjukhuset Samariten, d:o	54	538	15	13 489	37	58	25	⁸⁸ 259 345	13 547	39 827	—	26 000	⁸⁸ 259 345	16 618	179 000	5.96
S. de C:s barnsjukhem, d:o	25	7	—	8 399	23	25	3.8 år	19 482	—	13 482	—	6 000	19 482	5 983	—	2.32

Allmänna barnhusets sjukvårdsanstalt, d:o	75	680	46	25 366	69	83	37	188 412	—	94 356	—	94 056	188 412	—	—	7 43
Lilla hemmet (Welanderhem), d:o . . .	50	13	—	9 701	26	38	2 år	71 263	5 161	66 102	—	—	71 263	9 517	31 265	4 12
Barnavd. ⁴ v. Akad. sjukhuset, Uppsala	60	716	67	20 194	55	69	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnavd. ⁴ v. Norrköpings lasarett . . .	33	275	16	10 453	29	39	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—
v. Centrallas. i Linköping . . .	30	365	22	11 887	31	39	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Flensborgska vårdanst. f. späda barn, Malmö	55	457	29	20 969	57	65	46	111 382	37 121	588	—	70 257	111 382	19 786	—	5 31
Malmö barnsjukhus (tillh. Förening) . .	40	216	7	7 801	21	—	36	43 960	3 102	40 858	—	—	26 235	7 054	—	3 36
Welanderhemmet, Malmö . . .	18	7	—	6 621	18	21	2 6 år	26 889	885	¹⁹ 15 495	—	10 509	22 817	6 447	—	3 45
Barnsjukh. i Lund (avd. av lasarettet) ⁴	66	537	55	20 788	57	71	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—
i Hälsingborg (Förening) . . .	37	506	16	9 160	25	38	18	42 119	12 878	22 041	—	7 200	42 119	6 444	6 373	3 90
Göteborgs barnsjukhus ⁵ . . .	300	3 138	110	72 433	193	233	23	627 558	113 791	20 000	—	493 767	627 558	102 898	94 008	7 87
Göteborgs Welanderhem . . .	45	18	3	15 101	41	—	2 3 år	52 088	1 038	²⁰ 19 146	—	31 891	52 088	13 939	—	3 45
Ämmebergs barnhem, Örebro l. . . .	20	21	—	6 253	17	—	16	22 304	3 127	500	18 128	149	22 304	4 154	—	3 57
b. Kustsanatorier³																
Guldbröllopshemmet * Nynäsh., Stockh. l.	23	24	—	6 906	19	23	0 8 år	44 642	—	10 000	2 560	16 431	44 642	7 157	12 757	4 62
Kronpr. Victorias kustsan., * Krist. l. . .	⁸ 243	587	13	96 531	264	311	4 5 år	408 037	87 569	²¹ 21 667	153 778	2 688	²³ 399 459	94 096	18 784	3 94
Kustsan. Apelviken*, Hall. l.	⁹ 513	674	29	178 756	490	534	1 2 år	²² 107 010	204 840	³⁰ 29 799	299 509	—	²⁴ 999 487	198 105	354 598	3 61
Kustsjukh. på Styrsö*, Göt. o. Boh. l. . .	¹⁰ 135	257	7	53 351	146	168	0 6 år	237 494	7 145	226	87 748	64 176	234 324	54 113	3 097	4 38
Hemmet Ljungsäter * i Jungbhusen, Malm. l.	¹¹ 20	173	—	16 807	46	105	97	69 814	17 678	—	31 587	—	69 814	20 422	—	4 15
Sommarhemmet i Höllviken, d:o	¹² 60	96	—	6 631	¹² 38	61	69	16 916	5 643	1 359	—	9 914	16 916	7 662	455	2 48
Stiftelsen Solhems barnsjukhus ²⁸ , Borås	80	43	—	953	31	43	—	7 617	1 230	4 762	1 625	—	7 617	1 276	—	7 99
C. Uppt.-anst. f. hastigt insjuknade																
Vid Sabbatsbergs sjukhus, Stockholm . .	17	848	—	8 365	—	—	—	17 817	—	—	—	17 817	17 817	—	—	—
Vid Sabbatsbergs sjukhus, Stockholm . .	17	848	—	3 365	9	—	4	17 817	—	—	—	17 817	17 817	—	—	5 29
D. Anstalter för vanföra.⁶ . . .																
Vanförestalten, sjukavd., * Stockholm . .	94	1 006	4	30 170	83	99	30	203 758	15 218	—	61 646	²⁹ 60 550	196 862	28 208	—	6 53
Eugeniahemmet, sjukavd., Stockholm . .	24	126	3	5 998	16	24	48	³⁴ 34 248	—	³⁴ 18 312	³⁴ 15 936	—	³⁴ 34 248	—	—	5 71
Hälsingborgs vanförestalt, sjukavd. * . .	75	490	6	28 121	77	89	57	170 616	1 290	—	69 553	²⁹ 41 302	159 489	26 328	—	5 67
Göteborgs vanförestalt, sjukavd. * . . .	97	493	2	31 378	86	99	64	223 570	³⁰ 21 117	³¹ 58 826	44 987	²⁹ 41 353	³² 223 570	39 281	—	7 13
E. Konvalescenthem³⁶																
I. Dannströms konvalescenthem, Stockholm	60	578	—	12 500	34	—	22	43 034	—	3 784	—	39 250	43 034	13 756	—	3 44
Alb. o. Hulda Pålssons konv.-hem, d:o . .	52	414	—	14 053	39	—	34	48 023	3 881	10 056	—	34 086	48 023	17 435	—	3 42
J. och G. Lamms konv.-hem, d:o	8	53	—	2 467	7	—	47	11 449	158	5 246	—	6 045	11 449	3 754	—	4 64
Heijlenskilds konv.-hemmet, d:o	30	287	—	9 303	25	—	32	36 977	8 001	23 151	—	5 825	36 977	14 293	—	3 97
Ihrfeltsska barnhemmet, d:o	15	81	—	4 279	12	—	53	20 027	1 973	—	—	18 054	20 027	5 627	—	4 68
Stockholms konv.-hem Stortorp, Stockh. l.	49	435	1	13 490	37	49	31	70 497	42 505	27 992	—	—	65 096	20 796	—	4 83

¹ Efter avdrag av utgifter för ny-, till- och ombyggnader. — ² Fyllnadskostnader bestridas av bolaget. — ³ Rörande Tjörnans och Hamra barnsanatorier se Tab. 15—17. — ⁴ Ingår i Tab. 10—12. — ⁵ Frånsett Ågrenska konvalescenthemmet (16 platser). — ⁶ Polikl. ingå i räknenskaperna. Avsevärda fonder för anstalterna i sin helhet (yrkesskolor, sjukavd. och polikl.); av deras avkastning om behöfvligt tagen en fyllnadssumma för sjukavd. — ⁷ Under jan.—mars 61, april—nov. 138. — ⁸ Under sommaren 277. — ⁹ D:o 574. — ¹⁰ D:o 165. — ¹¹ Under 1 maj—30 sept. 105. — ¹² Under tiden ¹⁵/₄—¹⁴/₁₀. — ¹³ Hyror ingå. — ¹⁴ Från Cancerföreningen. — ¹⁵ Frånsett resebidrag till patienter 110 359 kr. (ersättning av medicinalstyr.), röntgenfotografering 7 178 kr., incl. hyror 18 400 kr. — ¹⁶ Av pensionsstyr., kommuner och övriga. — ¹⁷ Utom hyror 32 397 kr. — ¹⁸ D:o 57 411 kr. — ¹⁹ Därav från pensionsstyr. 8 753 kr. — ²⁰ D:o 10 791 kr. — ²¹ D:o 12 950 kr. — ²² Därav från svingård m. m. 8 103 kr. — ²³ Frånsett räntor 7 896 kr. — ²⁴ Frånsett räntor och amorteringar 133 163 kr. — ²⁵ Se not 26 och 27. — ²⁶ Frånsett avgifter av betalande vårdarinnor 2 730 kr. — ²⁷ Frånsett donationsmedel till livräntor 8 496 kr. — ²⁸ D:o d:o 6 101 kr. samt utg. för polikl. 4 100 kr. Se även not 37. — ²⁹ Vårdavg. av kommuner och enskilda. — ³⁰ Av pensionsstyrs patienter. — ³¹ Från pensionsstyrelsen. — ³² Därav administrationskostnader m. m. för pensionsstyrs patienter 23 746 kr. — ³³ Avd. för nervsjuka (20 pl.) utesluten. — ³⁴ Beräknat. — ³⁵ För de anstalter som lämnat uppgift härom. — ³⁶ Konv.-avd. vid Sahlgrenska sjukh. upphörde d. 30 april. — ³⁷ Från kapitalkonto. — ³⁸ Öppnades 26 nov.

Barnbördsavd. vid Norrköpings lasarett ²	28	853	2	9 419	26	40	11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Jönköpings » ²	28	715	1	8 623	24	32	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Ljungby » ²	10	285	2	2 497	7	12	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Kalmar » ²	15	385	3	5 250	14	18	13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Västerviks » ²	13	434	1	5 930	16	26	14	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Barnbördsavd. i Karlskrona	10	214	—	2 064	6	12	10	18 015	7 051	1 250	—	9 714	18 015	4 544	—	8 73	.	.	.
Barnbördsavd. vid Karlshamns lasarett ²	17	314	1	3 250	9	18	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Kristianstads » ²	20	530	4	5 304	15	21	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Simrishamns » (ny) ²	6	188	2	1 683	5	10	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Ängelholms » (ny) ²	7	240	2	2 183	6	13	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Lunds » ²	70	2 155	6	23 880	65	89	11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Malmö » ²	80	2 016	9	26 724	73	82	13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Barnbördsavd. i Helsingborg	41	1 200	3	14 693	40	62	12	117 319	75 210	5 400	—	36 709	117 319	25 290	1 600	7 88	.	.	.
» » Göteborg	125	3 789	28	38 451	105	135	10	353 099	134 370	—	—	203 729	353 099	43 114	43 662	8 05	.	.	.
Barnbördsavd. vid Falkenbergs lasarett (ny) ¹⁴	6	102	1	1 140	3	9	11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Barnbördsavd. i Borås	18	635	—	6 506	18	32	10	50 881	30 880	—	—	20 001	50 881	12 729	2 747	7 40	.	.	.
Barnbördsavd. vid Mariestads lasarett ²	14	360	6	4 934	14	24	14	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Lidköpings » ²	12	394	9	5 184	14	18	13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Filipstads » (ny) ²	5	106	—	1 194	3	9	11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Örebro » (ny) ¹⁵	29	171	3	2 275	19	27	13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Västerås » ²	24	750	1	7 043	19	30	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Barnbördsavd. i Falun	23	527	—	6 186	17	27	12	41 009	34 377	—	10 3 000	2 903	10 41 009	11 448	2 739	6 19	.	.	.
» » Gävle	18	485	—	4 619	12	22	10	40 092	18 540	—	—	21 552	40 092	9 476	—	8 68	.	.	.
Barnbördsavd. vid Hudiksvalls lasarett ²	10	249	2	3 566	10	14	14	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Härnösands » ²	28	315	2	3 717	10	20	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Sundsvalls » ²	20	830	1	7 675	21	33	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Sollefteå » ²	11 15	280	3	2 893	8	17	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Örnsköldsviks » ²	18	454	1	5 496	15	21	12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Backe » ²	6	111	1	1 676	5	.	15	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Östersunds » ²	3	158	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
» » Sörs » ²	2	62	1	874	2	6	14	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
II. Asyl för spetälska	34	2	2	4 312				21 235	—	—	—	—	21 235						
Järvsö sjukhus*	34	2	2	4 312	12	.	.	21 235	—	—	—	—	21 235	6 210	—	4 92	.	.	.

Anm. Ekonomiska siffror, särskilt för sådana anstalter, som endast utgöra sjukavdelning av försörjningsinrättning, äro endast beräknade.

¹ Efter avdrag av utgifter för ny-, till- och ombyggnader. — ² Ingår i Tab. 10—12. — ³ För barnbördsavd. och avd. för kvinnosjukd. inalles 108 platser; här beräknad siffror. — ⁴ Avd. för kvinnosjukd. och barnbördsavd. Se även not 2. — ⁵ Ekon. siffror avse 1/7 1930—30/6 1931 med 57 523 underhållsdagar. Enskilda avd. inbegripna. — ⁶ Avd. för sinnessjuka här utesluten (se Sinnessjukvården i riket). — ⁷ Avd. för kroniskt sjuka utesluten (se Tab. 19). — ⁸ Motala Sparbanks jub.-fonds barnbördsdus. — ⁹ Samtliga vårdade. — ¹⁰ Frånsett hyror 3 000 kr. — ¹¹ Beräknad siffror. — ¹² För de anstalter som lämnat uppgifter härom. — ¹³ Öppnades den 1 juni. — ¹⁴ D:o d. 15 juli. — ¹⁵ D:o d. 1 sept.

* *Uti inkomstsumman ingår statsanslag till drift:*
Radiumhemmet i Stockholm 61 025 kr.
Guldbröllopsminnet vid Nyäshamn 9 315 »
K:pr. Victorias ksan. (inkl. t. byggn. 18 784) 145 685 »

Kustsan. Apelviken (inkl. t. byggn. 257 200) 491 817 kr.
Styrö kustsan. 71 450 »
Ljungskäter, Malm. län 21 009 »
Vanförelanstalten, Stockh. (Klinik, poliklinik) 62 222 »

Hälsingborgs vanförelanstalt (Klinik, polikl.) 58 471 kr.
Göteborgs vanförelanstalt (d:o d:o) 41 363 »
Allm. barnbördsavd. i Stockholm 151 108 »
Järvsö sjukhus 21 235 »

Tab. 19. Vårdanstalter för kroniskt sjuka angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhålls-
dagar samt inkomster och utgifter för år 1931.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Sjukhem äldersdomshem (ä.h.) försörjningsanstalt (f.a.) kommunhem (k.h.) vårdhem (v.h.)	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Vård- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal pr dag vård- ade	Summa in- komster, kr.	D ä r a v					Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v			Kostnad ¹ per dag och patient, kr.
		in- tagna	döda				patient- avgifter, folkpens.	stats- bidrag till drift	tillskott av landsting	tillskott av kommun	arkast- ning av donation, räntor		löner etc.	ny-, till- och om- bygg- nader		
Stockholms stad	207	160	104	68 156		669 806	295 615	—	—	—	357 803	397 603				
Stockholms sjukhem	187	159	103	61 208	168	639 317	295 615	—	—	—	326 814	367 114	148 361	—	6 00	
Diakonissanstaltens sjukhem	20	1	1	6 948	19	30 489	—	—	—	—	30 489	30 489	18 741	—	4 39	
Stockholms län	151	247	89	50 422		193 086	59 960	56 916	47 366	14 109	10 338	193 086				
Östhammars sjukhem	16	35	13	5 542	15	21 713	8 634	4 988	8 091	—	—	21 713	9 939	—	3 92	
Norrstälje »	9	28	14	3 184	9	12 779	5 202	2 864	4 679	—	—	12 779	4 387	—	4 01	
Vaxholms »	28	49	17	10 066	28	42 332	16 214	9 006	17 088	—	—	42 332	13 474	1 400	4 08	
Lidingö å.h.s sjukavd.	4	8	4	1 409	4	4 089	897	1 268	325	1 604	—	4 089	1 600	—	2 90	
Sundbybergs sjukhem	15	25	7	5 035	14	15 552	4 464	3 444	2 313	5 331	—	15 552	5 257	—	3 09	
Färingsö »	17	28	5	5 334	15	20 090	8 521	4 801	6 684	—	—	20 090	6 650	1 820	3 43	
Hammarby »	30	10	6	10 924	30	39 180	9 850	9 832	5 000	—	10 338	39 180	11 980	5 060	3 12	
Huddinge å.h.s sjukavd.	10	14	3	3 477	9	9 086	1 927	3 063	1 439	2 657	—	9 086	2 900	—	2 61	
Knivstaortens ² å.h.s sjukavd.	8	18	7	2 909	8	6 519	770	2 540	1 184	2 025	—	6 519	1 670	—	2 24	
Nynäshamns å.h.s sjukavd. ³	8	22	11	1 755	5	17 642	2 376	13 580	120	1 566	—	17 642	1 803	12 000	3 21	
Sorunda å.h.s sjukavd.	5	10	2	1 787	5	4 104	1 105	1 530	448	926	—	4 104	1 392	—	2 30	
Uppsala län	103	211	79	33 091		109 970	51 445	27 206	21 835	9 484	—	109 970				
Uppsala sjukhem	46	68	23	14 893	40	46 275	29 859	11 569	4 819	—	—	46 275	17 718	[11801]	3 11	
Enköpings »	32	101	37	11 345	31	46 324	19 969	9 317	17 016	—	—	46 324	13 818	—	4 08	
Films å.h.s sjukavd.	8	9	5	1 840	4	4 592	—	1 396	—	3 196	—	4 592	1 330	—	3 43	
Lena »	4	5	—	1 460	4	3 361	574	1 814	—	1 473	—	3 361	1 314	—	2 30	
Älvkarleby »	13	28	14	4 053	11	9 418	1 043	3 610	—	4 765	—	9 418	1 840	—	2 32	
Södermanlands län	120	133	38	40 788		148 628	48 419	32 475	30 161	20 165	17 106	146 156				
Nyköpings sjukhem	64	96	21	23 093	63	81 014	31 155	19 072	29 900	—	837	81 014	22 525	—	3 51	
Strängnäs å.h.s sjukavd. ⁴	6	6	—	1 102	3	22 576	828	4 992	261	11 173	—	22 576	678	18 042	4 11	
Katrineholms »	15	20	7	3 987	11	13 155	752	3 411	—	8 992	—	13 155	—	—	3 80	
Flens sjukhem (stiftelse)	35	11	10	12 606	34	31 883	15 684	—	—	—	16 219	29 411	7 495	—	2 33	
Östergötlands län	307	278	159	107 861		339 295	130 970	55 737	25 246	58 975	67 775	327 832				
Östergötlands sjukhem, Söderköping	45	35	31	15 189	42	40 706	23 438	13 275	3 993	—	—	40 706	9 478	—	2 68	
» Vadstena	32	57	34	11 476	31	35 013	20 798	9 254	4 975	—	—	35 013	14 171	600	2 90	
Linköpings stads f.a.s sjukavd.	33	68	17	11 679	32	29 221	5 558	10 509	5 164	7 990	—	29 221	8 059	—	2 60	
Motala stads å.h.s sjukavd.	28	21	15	9 697	27	23 467	5 798	8 727	2 806	6 135	—	23 467	7 530	—	2 42	

Notala sockens å.h:s sjukvård.	24	26	16	9 334	26	23 665	3 609	—	6 825	13 231	—	23 665	2 985	—	2 64
Borgs å.h:s sjukvård. (ny) ¹⁰	5	8	4	1 010	3	30 022	415	¹⁰ 8 047	—	21 560	—	30 022	490	24 984	4 99
Krokeks v.h:s sjukvård.	6	10	5	1 501	4	3 651	2 252	1 351	—	48	—	3 651	1 683	—	2 43
Risinge sjukhem	16	27	10	5 082	14	16 615	547	4 574	1 483	10 011	—	16 615	4 155	—	3 27
Ostergöt:s hem för obotl. sj. (stift.)															
Linköping	38	6	3	14 235	39	41 106	28 384	—	—	—	12 722	29 643	10 660	2 451	1 91
J. o. M. Lemings sjukb. (stift.), Norrk.	80	20	24	28 658	79	95 829	40 776	—	—	—	55 053	95 829	27 034	3 853	3 21
Jönköpings län	149	154	52	51 305		160 202	69 583	36 382	11 812	23 538	18 887	154 202			
Jönköpings epid.sjukh. (länet)	24	45	16	6 607	18	23 685	9 933	5 939	7 812	—	—	23 685	6 783	—	3 58
Huskvarna å.h:s sjukvård.	13	⁵ 16	4	4 326	12	14 558	3 379	3 893	—	7 286	—	14 558	2 550	—	3 37
Ekajö	10	² 12	2	3 966	11	12 325	1 679	—	—	10 646	—	12 325	3 375	—	3 11
Näsajö	12	¹⁹ 5	5	3 913	11	10 323	2 145	3 533	—	4 645	—	10 323	2 237	—	2 64
Långaryds	8	⁵ 9	2	2 899	8	4 291	1 198	2 615	—	478	—	4 291	1 160	—	1 48
Nobynäs sjukhem	51	31	17	18 487	51	52 723	31 206	16 638	4 000	70	809	52 723	14 098	—	2 85
Åkers å.h:s sjukvård.	12	19	5	4 182	11	8 991	4 815	3 764	—	413	—	8 991	1 900	—	2 15
Sjukh. A. Kjellbergs minne (stiftelse)	19	3	1	6 925	19	33 306	15 228	—	—	—	18 078	¹³ 27 306	9 841	—	3 94
Kronobergs län	67	48	15	22 806		61 739	8 869	18 855	1 842	21 847	10 325	56 613			
Ekeberga å.h:s sjukvård.	7	10	2	2 580	7	4 428	399	2 274	—	1 755	—	4 428	—	—	1 75
Hovmantorps å.h:s sjukvård.	4	4	—	1 460	4	2 153	—	1 314	591	248	—	2 153	220	—	1 46
Hälleberga å.h:s sjukvård.	5	4	2	1 093	3	2 478	—	1 026	132	1 320	—	2 478	1 061	—	2 27
Linnaryds	4	1	1	1 437	4	2 082	—	1 293	367	422	—	2 082	457	—	1 45
Tallbacka (Markaryd)	8	15	5	2 745	8	7 861	1 703	2 471	—	3 687	—	7 861	2 655	—	2 86
Telestads (Växjö landsf.)	8	4	2	2 615	7	5 106	—	2 354	752	2 000	—	5 106	1 367	—	1 97
Veka (Berga)	10	3	2	3 376	9	8 373	172	3 038	—	5 162	—	8 373	2 300	—	2 48
Älmehoda	5	6	1	1 900	5	8 616	1 363	—	—	7 253	—	8 616	1 280	—	4 53
Öjaby sjukhem (Växjö)	16	1	—	5 650	15	20 642	5 282	5 085	—	—	10 325	15 516	6 711	—	2 75
Kalmar län	168	200	74	43 502		147 257	34 275	41 158	35 181	24 681	9 797	136 757			
Hultfreds sjukhem (länets)	79	127	44	16 202	44	50 145	17 606	14 582	¹¹ 17 957	—	—	50 145	18 254	2 190	2 96
Hjorteds (nytt)	37	16	9	13 189	36	36 200	10 928	—	13 501	—	9 797	36 200	10 133	4 686	2 39
Fagerhults å.h:s sjukvård. (ny)	6	1	—	304	1	395	—	—	—	304	—	395	—	—	1 30
Halltorps (ny)	10	11	8	3 207	9	7 592	1 060	—	—	6 532	—	7 592	1 085	490	2 21
Högsby å.h:s sjukvård. (ny) ¹⁶	8	4	—	1 884	5	4 274	728	2 048	579	919	—	4 274	836	—	2 27
Nyhö	7	14	4	1 975	5	15 243	2 053	¹¹ 12 278	359	58	—	4 743	1 000	—	2 40
Söderåkra	6	12	4	1 965	5	3 340	—	—	1 597	1 743	—	3 340	830	—	1 70
Solgårdens vårdhem (Påryd)	8	10	2	2 639	7	30 068	1 900	¹² 12 250	1 188	15 125	—	30 068	1 780	24 000	2 30
Stiftelsen Hemmets sjukhem	7	5	3	2 137	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gotlands län	66	81	16	20 330		43 234	11 432	—	6 464	10 061	14 514	43 234			
Fristads å.h:s sjukvård. Visby	34	43	12	9 380	26	19 039	—	—	6 464	10 061	¹⁴ 2 514	19 039	12 239	—	2 03
Gotlands sjukhem (stiftelse)	32	38	4	10 950	30	24 195	11 432	—	—	—	12 000	24 195	12 099	3 712	1 87

¹ Efter fråndragande av utgifter för ny-, till- och ombyggnader. — ² Knivsta, Lagga, Östuna och Alvika kommuner. — ³ Därav byggnadsbidrag 12 000 kr. — ⁴ Därav d:o 9 000 kr. — ⁵ Antal vårdade (inkl. fr. föreg. år kvarligg.). — ⁶ Se not 5. — ⁷ Av överskottsmedel. — ⁸ Togs i bruk den 27 jan. 1931. — ⁹ D:o d. 1 juli 1931. — ¹⁰ Därav i byggnadsbidrag 7 500 kr. — ¹¹ D:o 10 500 kr. — ¹² D:o 8 875 kr. — ¹³ Frånsett avsättning av 6 000 kr. till förnyelsefond. — ¹⁴ Av bolag etc. — ¹⁵ Togs i bruk d. 21 febr. 1931. — ¹⁶ D:o d. 17 jan. 1931.

Tab. 19. (Forts.). *Vårdanstalter för kroniskt sjuka angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1931.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukhem älderdomshem (ä.h.) försörjningsanstalt (f.a.) kommunhem (k.h.) vårdhem (v.h.)	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Vård- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal pr dag vård- dade	Summa in- komster, kr.	D ä r a v					Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v		Kostnad per dag och patient, kr.
		in- tagna	döda				patient- avgifter, folkpens.	stats- bidrag till drift	tillskott av landsting	tillskott av kommun	avkast- ning av donation, räntor		löner etc.	ny-, till- och om- bygg- nader	
Blekinge län	100	133	55	27 465		66 511	15 947	22 780	6 337	21 323	—	66 511			
Karlskrona f.a.s sjukavd.	27	20	14	8 563	23	20 621	—	7 115	—	13 506	—	20 621	5 458	—	2 41
Sölvesborg sjukhem	10	35	14	2 040	6	6 120	2 535	1 769	239	1 577	—	6 120	1 591	—	3 00
Asarums sjukhem (länets)	18	25	4	6 384	17	15 425	8 436	5 745	1 116	—	—	15 425	5 322	—	2 42
Bräkne-Hoby f.v.-anst. sjukavd. . . .	13	19	11	3 096	8	7 025	513	2 786	993	2 732	—	7 025	783	—	2 27
Johannishus ä.h.s sjukavd. (Hjortsberga)	5	7	3	1 768	5	4 491	—	1 591	639	2 261	—	4 491	1 021	—	2 54
Ramdala	11	8	4	1 421	4	2 998	1 315	—	1 684	—	—	2 998	300	—	2 11
Ronneby ens ä.h.s sjukavd.	16	19	5	4 193	11	9 831	3 142	3 774	1 666	1 249	—	9 831	2 063	—	2 34
Kristianstads län	148	221	80	51 865		137 549	57 649	46 282	12 638	18 851	—	137 549			
Mansdala sjukhem	68	119	31	24 329	67	59 186	33 095	21 897	3 212	—	—	59 186	17 322	—	2 43
Kristianstads » (Ängsgården)	12	20	6	3 862	9	18 240	4 495	2 628	765	10 352	—	18 240	3 798	—	5 43
Gyllebo sjukhem	30	52	21	10 452	29	27 769	5 615	9 407	4 596	6 996	—	27 769	9 589	—	2 66
Ängelholms ä.h.s sjukavd.	5	6	2	1 792	5	4 223	1 114	1 613	—	1 503	—	4 223	1 380	—	2 36
Åstorps sjukhem	33	24	20	11 930	33	28 131	13 380	10 737	4 065	—	—	28 131	10 112	—	2 36
Malmöhus län	249	451	162	82 455		246 051	145 398	61 855	25 637	9 114	3 347	241 153			
Anderslövs sjukhem	26	52	11	9 219	25	20 890	14 383	6 007	—	—	—	20 890	7 948	—	2 21
Billesholms »	16	24	4	5 790	16	13 708	9 344	4 364	—	—	—	13 708	6 115	—	2 37
Höganäs »	27	45	9	5 783	16	16 147	9 198	5 206	1 743	—	—	16 147	6 406	—	2 79
Skurups »	17	44	18	6 026	17	15 762	10 340	5 422	—	—	—	13 975	6 070	—	2 32
Svedala »	18	19	13	6 023	17	15 805	10 354	5 421	—	—	—	15 059	6 702	—	2 50
Teckomatorps »	24	55	26	7 964	22	20 838	11 946	7 167	1 125	—	—	20 838	7 588	—	2 62
Ystads sjukhem	16	20	14	4 007	11	10 798	4 226	3 496	1 590	1 486	—	10 798	4 285	—	2 69
Landskrona sjukhem, avd. f. kr. sj. . . .	22	57	21	7 868	22	21 964	6 976	7 081	2 579	5 228	—	21 964	6 634	—	2 79
Ribbingska sjukhemmet, Lund.	83	135	46	29 775	82	110 639	68 601	17 691	18 600	2 400	3 347	105 863	38 270	—	3 56
Hallands län	90	130	62	28 019		44 042	12 727	11 865	4 362	14 822	—	44 042			
Halmstads f.a.s sjukavd.	49	56	34	14 831	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falkenbergs ä.h.s sjukavd.	10	17	8	3 618	10	9 624	931	3 257	1 708	3 728	—	9 624	3 250	—	2 66
Varbergs sjukhem	24	43	15	7 994	22	18 842	6 949	7 195	2 654	2 044	—	18 842	4 708	—	2 36
Eldsberga ä.h.s sjukavd.	7	14	5	1 576	4	15 576	4 847	1 413	—	9 050	—	15 576	3 056	1 830	8 72
Göteborgs stad	215	153	121	77 065		250 978	45 790	38 435	—	96 940	69 813	232 660			
Vårdhemmet Gibraltar, sjukavd.	118	134	106	42 705	116	135 375	—	38 435	—	96 940	—	135 375	—	—	3 17
Göteborgs sjukhem (stift).	97	19	15	34 380	94	115 603	45 790	—	—	—	69 813	97 285	28 784	—	2 83

Göteborgs och Bohus län . . .		188	318	82	58 759	304 860	36 811	91 659	16 189	151 043	9 041	302 067			
Uddevalle f.a.s sjukavd.	20	29	11	5 682	16	15 135	2 733	5 114	2 466	4 822	—	15 135	4 037	—	2:66
Uddevalle sjukhem (stift.)	10	15	2	3 574	10	12 740	6 078	—	—	—	6 662	9 947	2 750	—	2:78
Lysekils sjukhem ¹	8	10	1	2 739	8	56 199	582	¹¹ 11 455	1 335	42 817	—	56 199	1 440	50 000	2:26
Mölnåls å.h.s sjukavd.	16	37	14	5 640	16	17 036	3 690	5 076	2 417	5 771	—	17 036	4 586	—	3:02
Kungälv f.a.s sjukavd.	10	12	4	2 365	6	5 245	57	2 111	—	3 077	—	5 245	1 725	—	2:20
Strömstads sjukhem	10	25	6	3 034	8	7 932	3 392	2 731	489	824	—	7 932	1 961	—	2:61
Backa sjukhem	14	20	6	4 453	12	9 733	2 440	4 008	1 837	1 459	—	9 733	2 137	—	2:19
Brastads å.h.s sjukavd.	6	7	1	2 188	6	5 559	971	1 969	1 061	1 557	—	5 559	1 467	—	2:64
Bro	3	5	2	1 015	3	3 425	90	914	653	1 387	—	3 425	573	737	2:65
Jonsereds å.h. (Partille)	11	18	6	3 519	10	9 425	5 279	3 167	—	—	¹² 2 979	9 425	1 763	—	2:68
Kungshamn å.h.s sjukavd. ⁷ (Gravarne)	4	3	—	852	2	18 680	439	⁸ 6 767	—	11 474	—	18 680	614	13 577	5:99
Krokstads sjukhem	7	7	—	2 555	7	5 366	712	2 300	1 174	1 180	—	5 366	256	—	2:10
Lilldals å.h.s sjukavd. (Källskärr)	9	45	5	3 022	8	7 253	4 533	2 720	—	—	—	7 253	2 368	—	2:40
Råda å.h.s sjukavd.	10	13	2	3 650	10	8 052	1 583	3 285	—	3 184	—	8 052	2 487	—	2:21
Tanums å.h.s sjukavd.	10	13	3	3 642	10	7 893	1 460	3 278	1 691	1 464	—	7 893	2 775	—	2:17
Tossene	6	15	5	2 013	6	4 893	1 752	1 812	401	928	—	4 893	1 568	—	2:43
Trolltorps å.h. (Orust)	16	22	6	5 773	16	9 830	—	5 202	2 675	1 952	—	9 830	2 460	—	1:70
V. Frölunda å.h.	18	22	8	3 043	8	100 464	1 020	⁴ 29 739	—	69 705	—	100 464	1 932	¹⁰ 94 959	1:71
Älvsborgs län		115	138	52	34 702	120 879	30 123	35 169	3 993	51 532	—	120 879			
Vänersborgs f.a.s sjukavd.	14	16	2	4 444	12	14 566	3 556	4 030	1 681	5 329	—	14 566	4 754	—	3:28
Ulricehamns sjukhem (stift.)	37	17	13	13 183	36	27 467	15 116	11 865	—	425	—	27 467	8 938	—	2:08
Alingsås f.a.s sjukavd.	10	21	9	2 926	8	9 543	4 336	2 278	845	2 083	—	9 543	3 312	—	3:26
Borås	20	26	6	5 875	16	17 043	—	—	—	17 043	—	17 043	6 650	—	2:90
Fritsla å.h.s sjukavd.	10	4	3	1 004	3	12 767	985	906	301	10 575	—	12 767	1 163	4 333	8:40
Lilla Edets f.a.s sjukavd.	6	7	2	1 878	5	6 646	—	—	1 166	5 480	—	6 646	1 560	—	3:54
Möjeredes	6	4	1	1 806	4	12 976	—	⁹ 9 000	—	3 975	—	12 976	1 240	9 000	3:04
Starrkärr	5	13	5	1 753	5	12 259	2 630	¹⁰ 5 020	—	4 610	—	12 259	2 585	6 884	3:07
Sunnanå å.h.s sjukavd. (Holm)	7	30	11	2 333	6	7 612	3 500	2 100	—	2 012	—	7 612	1 880	—	3:26
Skaraborgs län		302	391	164	99 118	266 013	94 941	38 334	14 499	94 942	21 960	263 694			
Mariestads sjukh. (länet; i epid.sjukh.)	19	91	39	6 023	17	19 950	11 721	4 199	4 030	—	—	19 950	4 836	3 550	2:72
Mariestads å.h.s sjukavd.	10	32	16	3 257	9	7 522	2 553	2 448	296	2 225	—	7 522	2 442	—	2:31
Lidköpings vårdhem (länets)	22	57	15	7 324	21	21 866	13 703	6 662	962	—	—	19 487	5 551	—	2:49
Lidköpings å.h.s sjukavd.	12	15	1	4 333	12	11 144	3 043	3 900	1 334	2 867	—	11 144	3 340	—	2:57
Skara sjukhem	18	29	11	5 748	16	19 156	7 452	4 815	246	5 785	—	19 156	3 665	—	3:33
Skövde å.h.s sjukavd.	12	18	8	3 378	9	7 417	1 617	2 779	1 766	1 255	—	7 417	2 809	—	2:20
Tidaholms sjukhem	12	18	5	4 005	11	11 499	5 555	3 285	1 132	1 527	—	11 499	3 010	—	2:87
Hjo (Sjöröda)	41	37	24	14 478	40	34 400	8 254	10 246	4 733	11 167	—	⁹ 34 400	9 917	—	2:38
Haga ¹⁰	100	77	42	30 720	84	70 116	—	—	—	70 116	—	70 116	—	—	2:28
Skaraborgs läns sjukhem (stift.)	56	17	3	19 352	53	63 003	41 043	—	—	—	21 960	63 003	14 066	18 289	2:31

¹ Efter avdrag av utgifter för ny-, till- och ombyggnader. — ² Därav av staten byggnadsbidrag om 9 000 kr. — ³ D:o d:o 6 000 kr. — ⁴ D:o d:o 27 000 kr. — ⁵ Byggnadsbidrag av staten. — ⁶ Därav d:o 3 442 kr. — ⁷ Öppnades d. 23 mars 1931. — ⁸ D:o d. 1 juli 1931. — ⁹ Frånsett till förnyelsefond 2 000 kr. — ¹⁰ Övergick den 1 jan. 1931 till en sammanslutning av 43 kommuner. — ¹¹ Samtl. vårdade. — ¹² Tillskott av bolag. — ¹³ Därav nyanskaffning 10 760 kr.

Tab. 19 (Forts.). *Vårdanstalter för kroniskt sjuka angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1931.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sjukhem Ålderdomshem (å.h.) försörjningsanstalt (f.a.) kommunalhem (k.h.) vårdhem (v.h.)	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Vård- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal pr dag vårdade	Summa in- komster, kr.	D ä r a v					Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v		Kostnad per dag och patient, kr.
		in- tagna	döda				patient- avgifter, folkpens.	stats- bidrag till drift	tillskott av landsting	tillskott av kommun	avkast- ning av donation, räntor		löner etc.	ny-, till- och om- bygg- nader	
Värmlands län	210	233	95	46 342		164 570	33 576	24 892	42 602	63 214	—	164 570			
Arvika sjukhem (länets)	22	10	8	7 566	21	30 078	7 570	6 807	15 613	—	—	30 078	9 589	—	3 98
Karlstads f.a:s sjukvård.	38	85	22	9 511	26	33 962	8 777	—	10 448	14 737	—	33 962	10 868	—	3 57
Arvika å.h:s sjukvård. (stadens)	8	8	1	2 021	6	4 563	876	1 653	990	1 044	—	4 563	2 359	—	2 26
Filipstads å.h:s sjukvård.	18	7	1	2 461	7	5 045	805	2 215	1 012	1 013	—	5 045	1 033	—	2 06
Eda „ „	15	18	4	3 239	9	7 690	1 102	2 915	1 716	1 957	—	7 690	2 270	—	2 37
Eksbärads „ „	11	15	8	3 319	9	12 035	5 540	3 011	3 386	—	—	12 035	2 553	—	3 63
Färnebo „ „	15	—	—	—	—	14 093	—	—	—	14 093	—	14 093	—	14 093	—
Nyeda „ „	12	13	10	1 468	4	5 577	1 655	1 321	365	2 236	—	5 577	1 785	—	3 80
Gustaf Adolfs „ „	8	—	1	2 540	7	4 496	—	—	1 316	3 180	—	4 496	991	—	1 77
Gunnarskogs „ „	8	7	4	1 511	4	12 836	—	—	1 668	11 168	—	12 836	1 190	10 000	1 88
Grava „ „	8	12	5	2 485	7	6 088	562	2 237	1 458	1 831	—	6 088	1 491	—	2 45
Kroppa „ „	12	14	5	2 292	6	7 580	1 470	2 063	2 246	1 701	—	7 580	1 329	—	3 31
Norra Råda „ „	12	3	8	2 967	8	7 012	1 483	2 670	406	2 453	—	7 012	1 600	—	2 36
Rausäters „ „	11	25	9	2 162	6	8 351	2 527	—	—	5 824	—	8 351	1 650	—	3 86
Sunne „ „	12	16	9	2 800	8	5 164	1 209	—	1 978	1 977	—	5 164	812	—	1 84
Örebro län	58	95	32	21 744		48 985	12 049	17 880	9 519	9 538	—	48 985			
Degerfors å.h:s sjukvård.	11	20	9	3 546	10	7 464	4 171	3 192	—	102	—	7 464	1 887	—	2 10
Hammarå å.h:s sjukvård.	13	19	5	4 567	13	10 151	1 511	4 110	1 940	2 590	—	10 151	3 065	—	2 22
Lerbäck „ „	10	19	4	3 613	10	7 558	861	3 252	1 674	1 771	—	7 558	1 940	—	2 09
Ljusnarsbergs „ „	14	17	6	6 988	19	15 617	3 265	4 599	4 800	2 953	—	15 617	1 518	—	2 23
Nora k.h:s sjukvård.	10	20	8	3 030	8	8 195	2 241	2 727	1 105	2 122	—	8 195	1 370	—	2 70
Västmanlands län	8	19	6	2 916		7 107	1 716	2 624	500	2 267	—	7 107			
Köpings å.h:s sjukvård.	8	19	6	2 916	8	7 107	1 716	2 624	500	2 267	—	7 107	2 165	—	2 44
Kopparbergs län	114	207	60	40 816		105 185	23 403	26 325	34 201	21 254	—	105 185			
S:a Dalarnes sjukhem, Hedemora	30	38	15	10 012	27	27 400	12 515	9 011	5 874	—	—	27 400	8 056	1 060	2 63
Västerdalarnas sjukhem, Hälän	19	37	6	6 670	18	18 118	8 338	5 992	3 788	—	—	18 118	5 626	—	2 52
Faluns å.h:s sjukvård.	28	90	25	12 236	34	31 691	—	593	20 096	11 000	—	31 691	88 442	—	2 79
Grangärde „ „	15	11	8	4 058	11	11 091	1 457	3 672	2 161	3 801	—	11 091	2 365	—	2 73
Malunga „ „	9	18	6	3 105	9	8 144	1 093	2 795	1 461	2 795	—	8 144	2 740	—	2 62
Rättviks „ „ (Uthy)	13	13	—	4 735	13	8 741	—	4 262	821	3 658	—	8 741	2 040	—	1 85

Gävleborgs län		174	285	110	51 618	154 707	34 520	31 301	17 482	71 404	—	154 707			
Gävle stads sjukhem	19	56	32	6 461	18	25 332	4 441	5 633	—	15 258	—	25 332	6 788	—	3 92
Söderhamns å.h:s sjukavd.	37	34	10	11 432	31	30 967	19 994	—	4 165	6 808	—	30 967	5 895	—	2 71
Hudiksvalls	15	21	7	4 550	12	13 917	104	4 095	1 895	7 823	—	13 917	2 730	—	3 06
Färila	5	10	3	1 301	4	2 970	587	1 179	563	641	—	2 970	923	—	2 28
Hanebo k.h:s sjukavd.	10	17	3	3 370	9	8 749	1 510	3 033	943	3 263	—	8 749	1 900	—	2 60
Hedesunda å.h:s	5	5	—	1 560	4	3 341	—	1 314	666	1 361	—	3 341	905	—	2 14
Hille	9	11	1	2 565	7	7 615	6	2 309	—	5 300	—	7 615	2 091	—	2 97
Järvsö f.a:s sjukavd.	8	23	10	2 688	7	6 989	1 101	2 404	914	2 570	—	6 989	2 335	—	2 60
Ljusdals	11	16	7	3 261	9	5 837	—	2 935	662	2 240	—	5 837	1 268	—	1 79
Ovanåsjö å.h:s sjukavd.	14	20	4	4 368	12	16 941	2 201	—	2 180	12 560	—	16 941	3 392	—	3 88
Rogsta	3	2	—	730	2	2 131	304	—	914	913	—	2 131	614	—	2 92
Sandvikens	14	40	24	3 782	10	10 786	3 150	3 404	1 912	2 320	—	10 786	3 869	—	2 85
Söderala	20	25	8	4 143	11	16 037	630	3 729	2 000	9 678	—	16 037	3 611	—	3 87
Oster-Färnebo å.h:s sjukavd.	4	5	1	1 407	4	3 095	492	1 266	668	669	—	3 095	844	—	2 20
Västernorrlands län		144	244	103	45 091	109 749	29 788	14 296	20 988	44 676	—	109 749			
Härnösands å.h:s sjukavd.	46	23	9	14 484	40	40 868	9 372	—	13 000	18 496	—	40 868	7 142	—	2 82
Sundsvalls sjukhem, avd. f. kr. sj.	52	134	67	17 398	48	42 977	15 637	9 339	3 557	14 443	—	42 977	10 359	—	2 47
Ålnö å.h:s sjukavd.	10	19	6	3 328	9	8 320	763	—	2 377	5 180	—	8 320	2 032	—	2 50
Anundsjö å.h:s sjukavd.	9	28	5	1 602	4	5 788	2 476	1 442	—	1 870	—	5 788	1 484	—	3 61
Nättra	12	17	4	3 906	11	11 796	1 540	3 515	2 054	4 687	—	11 796	3 707	—	3 02
Torps	15	23	12	4 373	12	—	—	[3 601]	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands län		36	58	16	11 810	30 676	11 782	7 956	9 872	1 066	—	30 676			
Östersunds å.h:s sjukavd.	11	25	9	2 910	8	[5 061]	[1 064]	[2 620]	[1 377]	—	—	—	—	—	—
Kvarnsveds sjukhem	20	25	4	7 111	19	26 427	10 939	6 400	9 088	—	—	26 427	8 308	—	3 72
Ströms å.h:s sjukavd.	5	8	3	1 789	5	4 249	843	1 556	784	1 066	—	4 249	990	—	2 38
Västerbottens län		30	41	13	7 130	20 746	2 033	6 409	1 734	10 570	—	20 746			
Skellefteås å.h:s sjukavd.	14	18	8	4 230	12	12 267	450	3 807	1 600	6 410	—	12 267	1 926	—	2 90
Byske	8	18	5	2 400	7	7 324	1 522	2 152	134	3 516	—	7 324	1 908	—	3 05
Åsle	8	5	—	500	1	1 155	61	450	—	644	—	1 155	325	—	2 31
Norrbottens län		58	129	47	19 971	104 499	7 904	35 983	10 709	49 903	—	104 499			
Luleå k.h:s sjukavd.	14	22	8	4 869	13	17 488	2 527	4 382	2 536	8 043	—	17 488	8 045	—	3 59
Arvidsjaurs å.h:s sjukavd.	12	41	12	3 830	10	53 975	820	21 442	—	31 713	—	53 975	3 222	39 020	3 90
Arjeplogs sjukhem	6	4	2	2 099	6	4 263	569	1 903	901	890	—	4 263	1 280	—	2 03
Gällivare k.h:s sjukavd.	16	19	8	5 523	15	17 932	793	4 971	4 937	7 226	—	17 932	2 496	—	3 25
Jokkmokk å.h:s sjukavd.	10	43	17	3 650	10	10 841	3 189	3 285	2 335	2 031	—	10 841	1 818	—	2 97
Hela riket		3 577	4 758	1 886	1 145 167	4 056 324	1 306 725	782 773	411 169	915 272	610 806	3 847 489	872 620		

Anm. Ekonomiska siffror utom i kol. 9 och 10 för sjukavdelning vid anstalt äro endast beräknade. — Siffror inom klammer [] ingå ej i summorna.

¹ Efter avdrag för ny-, till- och ombyggnader. — ² Därav till nybyggnader 18 000 kr. — ³ D:o 120 317 kr. och till drift 662 456 kr. — ⁴ Vårdade. — ⁵ Se not 4.

— ⁶ Iordningställd år 1931; tagen i bruk d. 1 jan. 1932.

Tab. 20 a. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar med hänsyn till skadans natur och påföljd år 1931.

1 Skadans natur ¹	2 3 4			5 6 7		
	Under året intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men
Kontusio (contusio)	1 254	432	1 686	9	32	1 645
Sårskada, ej nedan nämnd (vulnus)	2 523	713	3 236	45	157	3 034
Skada å muskel, sena eller nerv	670	117	787	6	178	603
» större kärl	23	7	30	3	3	24
Genom huden inträngd främmande kropp (corpus alienum)	514	195	709	15	80	614
Ledvrickning (distorsio, luxatio)	748	274	1 022	—	71	951
Utgjutning i led (synovitis traumatica, hæmarthrosis)	413	117	530	—	10	520
Öppnande av någon av de större lederna (vulnus perforans)	227	19	246	1	25	220
Benbrott i armens och	1 450	866	2 316	35	254	2 027
skuldergördels ben . (kompl. (fractura complicata)	186	43	229	8	72	149
Benets och bäckengör-	3 258	2 285	5 543	252	852	4 439
dels ben (kompl. (fractura complicata)	338	83	421	19	126	276
1—2 fingrar	239	25	264	3	215	46
3—5 fingrar, hand	137	12	149	3	123	23
Krossning, avhuggning, avslitning (amputatio traumatica, laceratio)	33	1	34	2	28	4
tår eller fot	67	8	75	2	46	27
ben	29	2	31	5	17	9
andra kroppsdelar	25	11	36	2	6	28
Hjärnskakning (commotio cerebri) ²	1 375	386	1 761	18	34	1 709
Brott å hjärnskålens botten (fractura baseos cranii)	420	113	533	74	50	409
Andra brott å huvudets ben (enkla och komplicerade)	471	122	593	23	42	528
» » » med skada å hjärnan	89	16	105	61	16	28
Brott eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärgen ³	287	94	381	36	83	262
Skada å näsa, munhåla, svalg matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	69	38	107	4	3	100
Skada å öra: labyrinthen (commotio labyrinthidis)	1	—	1	—	—	1
» trumhinnan (ruptura membr. Tympani)	3	1	4	—	2	2
Skada å ögonlock och tårvägar	18	10	28	—	—	28
» » orbitan	7	—	7	—	—	5
» » bulben: ytliga ej perforerande sår (vulnus)	273	28	301	—	102	199
» » » perforerande sår (vulnus perfor.)	266	41	307	—	218	89
» » » contusio bulbi utan ruptur av bulben	173	17	190	—	59	131
» » » » med » » » »	74	10	84	—	67	17
» » » främmande kropp i bulben (corpus alienum)	205	12	217	—	145	72
» » » brännskada eller frätskada å ögat (combustio bulbi)	59	9	68	—	14	54
Övriga skador å ögat	145	31	176	—	69	107
Brott å bröstben eller revben utan skada å brösthållans organ	321	56	377	10	5	362
Öppnande (vulnus perforans) av bröst- eller bukhållan	31	4	35	4	2	29
Skada å lunga, hjärta	34	4	38	11	1	26
» » magsäck, tarm	58	12	70	21	—	49
» » lever, mjälte	51	12	63	26	3	34
» » njure, urinblåsa, urinrör	114	16	130	5	10	115
» » » fingrar, hand	72	38	110	2	11	97
Förbränning (combustio) » ansikte	103	60	163	4	6	153
» » » andra kroppsdelar	234	208	442	63	22	357

Anm. Se anm. till Tab. 20 b.

Anm. Trafikolycksfall dubbelföras dels i denna tabell, dels i Tab. 21, varvid bör iakttagas att denna tabell omfattar endast intagna olycksfall.

¹ Skador med infektion uppföras under resp. rubrik för den primära skadan. — ² Här inräknas också contusio cerebri, intrakraniell blödning utan brott på skallens ben. — ³ Här inräknas ej brotten å korsbenet; dessa föras under brott å bäckengördels ben.

1		2	3	4	5	6	7
Skadans natur		Under året intagna			Skadans påföljd		
		m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men
Förfrysning	{ fingrar, hand	11	3	14	—	2	12
	{ ansikte	—	1	1	—	—	1
	{ tår, fot	41	3	44	1	9	34
	{ andra kroppsdelar	7	4	11	1	—	10
Förgiftning med arsenik		2	2	4	—	—	4
> sublimat		—	2	2	1	—	1
> andra metallsalter		4	1	5	—	—	5
> lysol, karbolsyra, kreolin		6	1	7	—	—	7
> alkohol		24	4	28	1	1	26
> metylalkohol		21	—	21	6	1	14
> morfin, opium		9	4	13	1	—	12
> antipyrin, veronal, trional, chloral		62	58	120	12	1	107
> kolos		24	7	31	—	—	31
> lyagns		27	22	49	2	—	47
> salpetersyra eller saltsyra		11	3	14	1	1	12
> andra syror eller alkalier		23	16	39	2	1	36
> andra ämnen		48	53	101	3	2	96
Ormbett		65	62	127	—	—	127
Andra skador		133	62	195	8	14	173
Summa		17 605	6 856	24 461	811	3 293	20 357

Tab. 20 b. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar, fördelade efter skadans tillkomstsätt och påföljd år 1931.

1		2	3	4	5	6	7
Skadans tillkomstsätt		Under året intagna			Skadans påföljd		
		m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men
A. Olycksfall Summa		17 383	6 591	23 974	772	3 211	19 991
Vid hanterandet av yxa, säg		1 042	33	1 075	5	171	899
> kniv, sax, nål etc.		189	260	449	11	79	359
> lie, skära, tjuga etc.		127	31	158	—	20	138
> hammare, slägga		323	5	328	—	156	172
> järnspekt, hacka, spade		118	6	124	2	25	97
Genom ras, nedfallande föremål		1 138	74	1 212	41	134	1 037
> fall från höjd (stege, trappa etc.)		1 744	682	2 426	83	277	2 066
> halkning, omkullfallande		2 229	2 459	4 688	223	676	3 789
> stöt, slag och bett av djur		634	239	873	25	66	782
> inträngande föremål såsom träflisor, glasskärvor, spikar m. m.		1 066	354	1 420	32	272	1 116
> hett vatten, ånga		177	172	349	25	9	315
> sprängskott eller hanterande av explosiva ämnen		224	22	246	19	81	146
> skjutvapen		146	7	153	7	42	104
> tröskverk, hackelsemaskiner		178	27	205	8	83	114
> cirkelsågar		185	2	187	2	120	65

Anm. Såväl olycksfall som skador genom annans vållande och självmordsförsök upptagas i denna tabell. — Rubriceringen efter skadans påföljd äger rum vid utskrivningen. — Tabellen avser samtliga i Tab. 10 upptagna lasarett samt i Tab. 13 upptagna sjukstugor.

1	2	3	4	5	6	7
Skadans tillkomstsätt	Under året intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	Summa	döden	kvarstående men	övergående men
Genom ångmaskiner	26	—	26	1	8	17
» motorer	124	2	126	1	20	105
» transmissioner	103	3	106	1	32	73
» elektriska ledningar	28	3	31	1	5	25
» hissar, lyftkranar	101	4	105	3	20	82
» andra maskinella anordningar	239	20	259	8	85	166
» smält eller het metall, glas etc.	71	15	86	7	10	69
» syror, alkalier	83	30	113	3	18	92
» förgiftningar	6	6	12	—	—	12
» lysgas	18	6	24	—	—	24
» kolos	24	4	28	1	—	27
» alkohol	19	—	19	5	—	14
» metylalkohol	3	1	4	—	—	4
» lysöl, karbol	19	13	32	1	2	29
» antipyrin, veronal etc.	43	33	76	3	1	72
» andra ämnen	87	20	107	1	9	97
» gymnastik	273	4	277	1	13	263
» fotboll	5	1	6	—	1	5
» segling	19	6	25	1	2	22
» badning	35	13	48	—	5	43
Vid idrott, sport	94	3	97	3	23	71
» jakt	258	88	346	3	10	333
» skidåkning, kälåkning	49	16	65	—	6	59
» skridskoåkning, -segling	104	11	115	—	5	110
» annan idrott	1 044	343	1 387	14	129	1 244
» lek	284	2	286	8	27	251
Under rusets inflytande	282	38	320	6	32	282
Vid slagsmål, överfall	73	100	173	16	23	134
I följd av sjukdom (epilepsi)	3 952	1 246	5 198	174	443	4 581
Vid trafik ¹	9	2	11	—	1	10
» järnvägsvagn	—	—	—	—	—	—
Därav på- el. över-	—	—	—	—	—	—
» körning av	188	34	172	12	14	14
» motorfordon	33	13	46	—	1	45
» annat fordon	—	2	2	—	1	1
» järnväg	—	—	—	—	—	—
» spårvagn	22	3	25	—	2	28
Vid resa med	108	26	134	1	20	113
» motorbåt	198	54	252	2	18	232
» motorfordon	150	36	186	4	10	172
» motorcykel, velociped	397	187	584	27	71	486
» annat fordon	—	—	—	—	—	—
Övriga olycksfall	160	112	272	39	21	212
B. <i>Självbrandsförsök</i> Summa	17	3	20	6	3	11
Med skjutvapen, sprängskott	56	22	78	10	13	55
» skärande vapen	5	1	6	3	—	3
Genom hängning, kvävning	—	1	1	—	—	1
» dränkning	9	9	18	3	4	11
» nedstörtande från höjd	20	13	33	2	—	31
» lysgas	1	—	1	—	—	1
» kolos	3	2	5	—	—	5
» morfin	—	1	1	—	—	1
» förgiftning	—	1	1	—	—	1
» arsenik	47	55	102	14	—	88
» sublimat	2	4	6	—	1	5
» andra ämnen	—	—	—	—	—	—
Övriga	—	—	—	—	—	—
Summa	17 543	6 703	24 246	811	3 232	20 203

¹ Här upptagas på sjukhusen intagna olycksfall, vilka även ingå bland de i Tab. 21 upptagna, för året dock endast delvis, då uppgifterna avlämnats från somliga anstalter efter gamla formuläret, av andra efter nya, vadan de förra måste upptagas här enl. äldre specifikation, ej enl. den nya i Tab. 21 b.

Tab. 21 a. Översikt av å lasarett och sjukstugor såväl i sluten som öppen vård behandlade trafikolycksfall med hänsyn till skadans natur och skadans påföljd år 1931.

1	2	3	4	5	6	7
Skadans natur ¹	Under året intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men
Kontusion (contusio)	747	327	1 074	4	9	1 061
Sårskada, ej nedan nämnd (vulnus)	1 234	411	1 645	3	9	1 633
Skada å muskel, sena eller nerv	48	11	59	1	7	51
» » större kärl	—	—	—	—	—	—
Genom huden inträngd främmande kropp (corpus alienum)	—	—	—	—	—	—
Ledvrickning (distorsio, luxatio)	360	100	460	—	14	446
Utgjutning i led (synovitis traumatica, hæmarthrosis)	91	41	132	—	4	128
Öppnande av någon av de större lederna (vulnus perforans)	—	—	—	—	—	—
Benbrott å armens och	631	268	899	7	65	827
skuldergördels ben. {enkelt (fractura simplex)	34	11	45	3	9	33
Benets och bäckengör-	878	288	1 166	18	129	1 019
dels ben {enkelt (fractura simplex)	178	48	226	11	64	151
» » » {kompl. (fractura complicata)	16	2	18	—	14	4
» » » {1—2 fingrar	5	2	7	—	7	—
Krossning, avhuggning, avslitning (amputatio traumatica, laceratio)	7	—	7	1	3	3
» » » {arm	13	—	13	—	6	7
» » » {tår eller fot	9	—	9	3	5	1
» » » {ben	6	4	10	—	—	10
» » » {andra kroppsdelar	701	276	977	11	15	951
Hjärnskakning (commotio cerebri) ²	228	73	301	52	21	228
Brott å hjärnskålen botten (fractura basos cranii)	205	78	283	8	17	258
Andra brott å huvudets ben (enkla och komplicerade)	43	13	56	41	3	12
» » » » » med skada å hjärnan	67	21	88	14	20	54
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg ³	42	9	51	—	3	48
Skada å näsa, munhåla, svalg, matstrupe (även främmande kropp), struphuvud	—	—	—	—	—	—
Skada å öra: labyrinthen (commotio labyrinthidis)	—	—	—	—	—	—
» » » trumhinnan (ruptura membr. tympani)	7	—	7	—	—	7
Skada å ögonlock och tårvägar	—	—	—	—	—	—
» » » orbitan	3	—	3	—	—	3
» » » bulben: ytliga ej perforerande sår (vulnus)	3	—	3	—	1	2
» » » » » perforerande sår (vulnus perfor.)	3	—	3	—	1	2
» » » » » contusio bulbi utan ruptur av bulben	2	—	2	—	1	1
» » » » » med » » » » »	—	—	—	—	—	—
» » » » » främmande kropp i bulben (corpus alienum)	—	—	—	—	—	—
» » » » » brännskada eller frätskada å ögat (combustio bulbi)	3	—	3	—	2	1
Övriga skador å ögat	178	51	229	9	2	218
Brott å bröstben eller revben utan skada å brösthållans organ	3	1	4	1	—	3
Öppnande (vulnus perforans) av bröst- eller bukhålan	11	5	16	8	—	8
Skada å lunga, hjärta	2	1	3	2	—	1
» » » magsäck, tarm	18	6	24	15	2	7
» » » lever, mjälte	27	6	33	—	1	32
» » » njure, urinblåsa, urinrör	3	—	3	—	—	3
Förbränning (combustio) {fingrar, hand	2	—	2	—	—	2
» » » {ansikte	3	—	3	—	—	3
» » » {andra kroppsdelar	—	—	—	—	—	—

Anm. Se anm. till Tab. 20 b. — De å sjukhusen intagna trafikolycksfallen dubbelföras dels här dels i Tab. 20.

¹ Skador med infektion uppföras under resp. rubrik för den primära skadan. — ² Härå inräknas också Contusio cerebri, intrakraniell blödning utan brott på skallens ben. — ³ Härå inräknas ej brotten å korsbenet; dessa föras under brott å bäckengördels ben.

1		2		3	4	5	6	7
Skadans natur		Under året intagna			Skadans påföljd			
		m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men	
Förfrysning	fingrar, hand	1	—	1	—	—	—	1
	ansikte	—	—	—	—	—	—	—
	tår, fot	3	1	4	—	3	—	1
	andra kroppsdelar	—	—	—	—	—	—	—
Summa		5 815	2 054	7 869	212	437	7 220	

Tab. 21 b. Översikt av å lasarett och sjukstugor såväl i slutet som öppen vård behandlade *trafikolycksfall* med hänsyn till *skadans tillkomst-sätt* och *skadans påföljd* år 1931.

(»Subjekt» vid skadan)	Antal personer, skadade under färd med något av nedanstående färdmedel eller under gång (»Objekt»)												Skadans påföljd				
	Järnvägs-vagn		Spår-vagn		Auto-mobil		Motor-cykel		Velo-ciped		Andra färd-medel		Fot-gångare		döden	kvarstående men	övergående men
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			
Trafikolycksfall på grund av																	
a) <i>Kollisioner</i>																	
Järnvägsvagn	19	3	1	—	20	8	1	—	2	1	7	—	35	9	13	16	77
Spårsvagn	—	—	6	2	4	2	10	1	5	1	1	1	41	26	5	7	88
Automobil	6	5	7	3	195	82	316	35	396	80	52	20	935	422	105	154	2 295
Motorcykel	1	—	2	1	44	5	107	14	49	22	20	3	145	82	22	34	439
Velociped	1	—	—	—	42	8	15	3	155	67	2	—	103	131	8	20	499
Andra färdmedel	1	—	—	—	9	4	12	2	7	1	26	9	63	31	3	15	147
b) <i>Andra orsaker</i>																	
Kullkörning	—	—	—	—	326	153	557	58	813	329	91	32	14	—	24	114	2 235
Fall från	12	6	31	28	59	19	7	3	32	17	78	29	—	2	10	16	297
Andra orsaker	25	3	21	31	204	81	235	24	273	106	142	20	24	23	22	55	1 135
Summa	65	17	68	65	908	362	1 260	140	1 732	624	419	114	1 360	726	212	431	7 212